WYDAWNICTWO KOMISYI DO BADANIA HISTORYI SZTUKI W POLSCE AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI. T. III.

MATERYAŁY
DO HISTORYI STOSUNKÓW KULTURALNYCH W XVI W.
NA DWORZE KRÓLEWSKIM POLSKIM

ZEBRAŁ I OPRACOWAŁ

STANISŁAW TOMKOWICZ

KRAKÓW
NAKŁADEM AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI
SKŁAD GŁÓWNY W KSIĘGARNI G. GEBETHNERA I SPÓŁKI W KRAKOWIE
1915

MATERYAŁY DO HISTORYI

STOSUNKÓW KULTURALNYCH W XVI W.

NA DWORZE KRÓLEWSKIM POLSKIM

WYDAWNICTWO KOMISYI DO BADANIA HISTORYI
SZTUKI W POLSCE AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI. T. III.

MATERYAŁY
DO HISTORYI STOSUNKÓW KULTURALNYCH W XVI W.

NA DWORZE KRÓLEWSKIM POLSKIM

ZEBRAŁ I OPRACOWAŁ

STANISŁAW TOMKOWICZ

KRAKÓW
NAKŁADEM AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI
SKŁAD GŁÓWNY W KSIĘGARNI G. GEBETHNERA I SPÓŁKI W KRAKOWIE
1915

Drukarnia Uniwersytetu Jagiellońskiego, pod zarządem Józefa Filipowskiego.

SPIS RZECZY.

Do historyi stosunków kulturalnych w XVI w. na dworze królewskim polskim.

Materyały
z aktów skarbowych Archiwum głównego warszawskiego

opracował i wydał

Stanisław Tomkowicz.

Wśród rękopisów niezmiernie bogatego Archiwum głównego warszawskiego, w dziale zw. »Księgi skarbowe« znajduje się, prócz różnych rachunków specyalnych, szereg dużych tomów oprawnych z XVI w. odnoszących wogóle do dworu królewskiego, jego urządzenia, potrzeb i życia. Są to częścią rachunki dochodów i bieżących wydatków na codzienne, powszednie potrzeby dworu, t. j. króla, jego rodziny i najbliższego otoczenia *(in communes* albo *diversas necessitates)*, nie odnoszące się do pewnych osobnych celów i nie dające się objąć jakimś tytułem szczegółowym — częścią spisy dworzan i służby królewskiej, tudzież ludzi, pracujących stale dla dworu królewskiego. W jednych i drugich księgach jest często mowa o literatach, uczonych, artystach i rękodzielnikach różnego rodzaju; o ich obowiązkach i płacach stałych lub wynagrodzeniach za pewne roboty, o sprowadzanych i zamawianych dziełach sztuki, przedmiotach, służących do stroju, do przyozdobienia rezydencyj, kościołów i kaplic królewskich, o uroczystościach i zabawach. Pozornie suche te zapiski zawierają sporo wiadomości o stosunkach kulturalnych na dworze ostatnich Jagiellonów, dają nam w pewnej mierze poznać zwyczaje, upodobania, rodzaj rozrywek, sposób podróżowania, tudzież w ogóle obraz ustroju i urządzenia dworu królewskiego w owym czasie.

Pewna ilość roczników tych ogólnych rachunków dworu, o ile znalazły się w nich wiadomości, odnoszące się do budynków Zamku krakowskiego, została wyzyskaną i ogłoszoną w dziele p. t. »Wawel« (Teka grona konserwatorów Gal. zach. tom IV i V, Kraków 1908 i 1913). Przy tej sposobności podano tam niektóre zapiski ogólniejszego znaczenia, chociaż ich nie wyczerpano. Znaczny też zasób rachunków ogólnych dworu Zygmunta Augusta, w innych zbiorach znalezionych, zawiera wydawnictwo akademickiej Komisyi do badania historyi sztuki w Polsce p. t. »Źródła do historyi sztuki i cywilizacyi w Polsce«, tom I, Kraków 1911. Nadto drobniejsze urywki rachunków dworu z różnych lat XVI w., tak z Archiwum głównego warsz. jak z innych zbiorów ogłaszali tu i owdzie po pismach peryodycznych przygodni badacze w ciągu XIX w.[1]). Jakieś rachunki dworu Zygmunta Augusta z lat 1549—1551 opisał — nie mówiąc zkąd pochodzą — i częściowo zużytkował Karol Baliński w swoich Pamiętnikach o królowej Barbarze. Zdaje się, że nie ma ich dziś w Archiwum głównem warszawskim. Wreszcie pewną ilość tomów tych rachunków dworu zużytkował p. L. Kolankowski w niedawno wydanej pracy pt.: »Zygmunt August w. książe Litwy do r. 1548«. Lwów 1913.

Poniżej uwzględniam jedynie te księgi Archiwum główn. warsz., które dotychczas zbadane i opracowane nie zostały.

Z kategoryi pierwszej, t. j. rachunków dworu, przejrzałem roczniki, których nie zużytkował p. Kolankowski i te, które jako nie przedstawiające bezpośredniego interesu dla historyi budynków Zamku krak. pominięto w dziele »Wawel«. Wynotowane z nich ważniejsze dla historyi kultury zapiski ogłaszam poniżej bez względu na to, że kilkanaście zapisek już dawniej było drukowanych — tem więcej, że szczupłe zresztą i mało komu dziś przystępne przyczynki te publikowane zostały niezbyt ściśle i bez dokładnego przytoczenia źródeł archiwalnych, z których je zaczerpnięto.

O drugiej kategoryi, t. j. o księgach, zawierających spisy dworzan i sług królewskich, nie podał nikt dotąd, o ile mi wiadomo, obszerniejszej wiadomości. Jeden z dawniejszych badaczy ogłosił

[1]) *Pamiętnik warsz.* tom II z r. 1815, str. 140—157; tom XIV z r. 1819 str. 448—459; tom XII z r. 1821 str. 256—273. — *Bibliot. warsz.* tom IV z r. 1846, str. 80—89 i str. 639—649, dwie rozprawki Tymot. Lipińskiego. Jedna p. t. »Niektóre szczegóły dotyczące się (tak!) Zygmunta Augusta«, i druga p. t. »Wiadomość o dworze Bony i królewien w r. 1518«. Oba te tytuły są nieścisłe, skoro w pierwszej podano także zapiski z r. 1523, a w drugiej z lat 1519 i 1521. — *Przegląd bibliogr. archeol.*, t. II z r. 1881, str. 284—287. Prócz tego por.: A. Grabowski, Dawne zabytki m. Krakowa, str. II—IV i Sprawozdania Kom. do badania hist. szt. w Polsce, tom I, str. 25—32 i 63—72, tudzież t. II str. 21—26.

przygodnie z jednej z tych ksiąg kilka wypisów, odnoszących się głównie do lutnisty Bekwarka. W szerszej mierze korzystał z niej w ostatnim czasie prof. Aleksander Poliński do »Dziejów muzyki polskiej w zarysie«, stanowiących tom VII lwowskiego wydawnictwa Nauka i Sztuka. Inną częściowo wyzyskał p. Kolankowski w wspomnianem wyżej dziele. Takich spisów z XVI w. znalazłem w Archiwum główn. warsz. niestety tylko trzy. Przynoszą one prócz nazwisk — samych przez się już godnych uwagi — w adnotacyach do osób ciekawe i nieraz dla historyi kultury i dla biografii wybitniejszych osobistości ważne szczegóły. Spotykamy tam wiadomości o personaliach ludzi, składających dwór królewski, o ich obowiązkach, wynagrodzeniu i warunkach służby, o zmianach płacy i awansie, czasem o ich zachowaniu się, o wypadkach, którym ulegli, wreszcie o ich odprawieniu lub śmierci. Sądziłem więc, że należy na to źródło zwrócić baczność historyków kultury w Polsce. Zwłaszcza jednej z tych ksiąg, t. zw. Księdze Marszałkowskiej z czasów panowania Zygmunta Augusta, najobszerniejsze i najcenniejsze mieszczącej przyczynki, a dotąd nie publikowanej poświęcam znaczne miejsce, ogłaszając najważniejsze jej rozdziały całe w dosłownych odpisach, inne zaś rozdziały w obszernych wyciągach.

Panu prof. Teodorowi Wierzbowskiemu i zarządowi Archiwum głównego warszawskiego składam najszczersze podziękowanie za uprzejme ułatwienie mi pracy w temże Archiwum.

I. Rachunki dworu.

R. 1501.

(Księgi skarbowe, Nr inwent. 31) »Regestrum D. Stanislai Mylyanowski, thezaurarii S. R. M. Alexandri. Anno 1501 primo (sic) sabbato ante festum s. Lucie incipit«.

Księga oprawna, papierowa, niewielka, formatu arkusza przez pół szerokości, czyli t. zw. »dutka«. Jest to brulion, pisany pospiesznie, bardzo nieczytelny. Z pobieżnego przejrzenia wnosząc, zawiera szczegóły stosunkowo mniej ważne.

R. 1503.

(Ks. skarb. Nr inw. 32). »Regestrum perceptorum f. 3-a ante festum penthecostes, Vilne per M^cum Johannem de Tethczin [1]) marsalcum curie regni Polonie pro diversis curiensibus et rothmagistris peditum extradit[orum] A. 1503«.

Folio, oprawne, papierowe. Widocznie brulion, zawiera suche zapiski wydatków na dworzan, bez ważniejszych szczegółów.

R. 1504.

(Ks. skarb. Nr inw. 34). »Regestrum Ser. D. et D. Alexandri Regis Pol. perceptorum A. 1504, R. D. Thesaurar[io] Jacobo de Schidlowyecz«.

Folio oprawne papierowe, pisane dość nieporządnie, karty są nieliczbowane. Nie jest jasnem, za jaki czas, za jaki okres roku czyniono dworzanom i sługom wypłaty. Zapiski sięgają poza r. 1504; zawierają nieco więcej szczegółów niż ich jest w poprzednich dwóch księgach. Dla historyka kultury najciekawsze są następujące »exposita«:

---

[1]) Tak, zam Tęczyn. Jan Tęczyński z Rabsztyna, zwany też Rabsztyńskim, był marszałkiem nadw. od r. ok. 1502 r. Umarł 1505 r.

— 1505. Cracoviae feria V^ta in crastino S. Remigii (2 Octobr.) in recessu versus Lythwaniam:

Doctori Adam	fl. 100/—
Doctori Blonye	fl. 100/—
Cantori Henrico	fl. 40/—
Marco luthniste	fl. 40/—
Tubicinis sex videlicet per 8 fl.	fl. 48/—
Conrado fistulatori	fl. 20/—
Leonardo presbytero cantori	fl. 6/—

Dalej znów tubicinis parę razy po fl. 2; oraz 5 fl. Tubicene: Myklash, Nyedzwyecz, Stanislao, Nyklash Czyrla, Jrzyk Juchno. Borba timpanista, Szwyetlyk timpanista. Następnie jeszcze wyliczeni są Tubicene: Boyarzyn, Andree, Stanislao, Wanin (?), Niclas, Chronowski.

R. 1545.

(Ks. skarb Nr inw. 126). »Anno 1545. Distributa pecun[iarum] in co[mmission]es et Diversas S. Mtis Regiae necessitates«. Księga oprawna papierowa, dość gruba, formatu arkusza przez pół szerokości, czyli »dutka«.

Karty liczbowane ołówkiem w nowszym czasie i to po jednej stronie, tak że liczba odpowiada karcie, nie stronicy. Zapiski brulionowe nieczytelne, nieporządne, wciągane bez następstwa chronologicznego, bez dokładnego rozdzielenia na kategorye; różnorodne wydatki pomięszane razem. Jedyny podział jest na pojedyncze miesiące. W tych miesiącach spotykamy często trzy osobne działy: 1) in commissiones et diversas S. M. R. necessitates, 2) in provisionem coquinae D. Archidiaconi Varsseuiensis i 3) ad mandatum et voluntatem D. Archidiaconi varsseuiensis. Na karcie 111, po skończonym miesiącu »Julii« następuje »Decembris«. Z tego widać, że jakaś część roku została tutaj opuszczoną, wpisana może w osobną księgę. Choć w tytule wyraźnie tego nie powiedziano, z treści zapisek wynika, że rachunki odnoszą się do dworu Zygmunta I. Król »młody«, Zygmunt August, miał już od r. 1543 swój dwór, którego rachunki prowadzono oddzielnie.

Wyjmuję poniżej niektóre ważniejsze zapiski, podając na początku każdej liczbę karty, a po niej w nawiasie datę, pod którą zapiskę wciągnięto.

— 2 v. (9 Januar.) Dno Jop Prethfuss[1]), architecto camene-

[1]) Nazwisko jego pisano rozmaicie (Bretfus, Praietfus i t. p.). Co do jego osoby zajęć por. komunikat Stanisława Cerchy w Spraw. kom. hist. szt. tom IX — a także

censi racione salarii ipsius alias jorgielth anni praeteriti ad ultimum Decembris . . . . fl. 100/—

— 2 v. (10 Januar.) Dno Jop Prethfuss architecto camenecensi iam supranominati (sic) etiam racione jorgielth anni praesentis ad diem ultimum Martii . . . . fl. 100/—

— 8 (25 Januar.) Fistulatoribus Ill. et Magn. Dni castellani Crac., ad Mtem Regiam eo die cum suis simphoniis venientibus, dati sunt ad manus Podoski cubicularii . . . . fl. 2/—

— 8 v. (27 Januar.) Organiste M. Dni regni thezaurarii [1]) cum suo instrumento ad M[tem] Regiam venienti . . . . . . fl. 1/—

— 19 (1 Januar.) (sic) zapisano kolendy [2]) dane kantorowi z kościoła WW. Świętych i »citharedis cracoviensibus«.

— 23 (4 Febr.) Stanczik histrioni vel potius militi S. M. R. de gratia Mtis illius . . . . fl. 4/—

— 29 (8 Febr.) Tubicinatoribus Ill. et M. Domini Crac. castellani a Tarnow [3]) ad M[tem] regiam cum tubis et tympanis suis venientibus et loco regiorum ad epulas psallentibus . . . . . . fl. 2/—

— 30 (12 Febr.) Cantoribus et musicis Nicolai Rey eo die apud Mtem regiam infra prandium cantantibus cum ipsomet Rey, domino suo, dedi . . . . fl. 2/—

— 46 (4 Mart.) Ad edificationem arcis Camenecensis fl. 100/—

— 47 (12 Mart.) Ad edificationem arcis Skala . . fl. 100/—

— 78 (26 Mai.) Fistulatoribus Rev. D. Archiepiscopi Gnes. et episcopi Cracoviensis infra prandium ad M[tem] Regiam venientibus dati sunt . . . . fl. 1/18

— 79 (2 Jun.) Domino Josto Ludovico Detio, civi et consuli Crac. officineque monetarie praefecto [4]), dati sunt in eam ipsam officinam Mo[netariam] alias pro coëmendo argento . . . . fl. 1000/—

»Źródła do hist. szt. i cyw. w Polsce« tom I. Według Cerchy Bretfus był architektem nadwornym od roku 1541 i pobierał w tym czasie 100 fl. rocznie z dodatkiem pewnej ilości sukna londyńskiego. Obecnie jak widzimy płaca jego wynosi 100 zł. kwartalnie. Co do działalności Bretfusa około zamku Kamienieckiego por.: Aleksander Prusiewicz, Kamieniec podolski. Wilno 1913, str. 55.

[1]) Podskarbim w. koronnym był wówczas Zbigniew Spytek Tarnowski, kasztelan wojnicki.

[2]) Przekreślono na k. 19 kolendy wszystkie z 1/1 1545 r. i na k. 19 v. datki za różne przedmioty i usługi — a potem na k. 119 wciągnięto zebrane razem »Distributa colende a. 1545«.

[3]) Kasztelanem krak. był wówczas Jan Tarnowski.

[4]) Zap. Just Ludwik Decyusz starszy, sekretarz król. i znany historyk. O jego urzędowaniu jako przełożonego mennicy król. w Krakowie w tym czasie nie było dotąd wiadomo.

— 80 (7 Jun.) Na tenże sam cel i na ręce tegoż . fl. 1700/--

— 80 v. (9 Jun.) Temuż na ten sam cel . . . . fl. 1000/—

— 81 (12 Jun.) Histrionibus regis iunioris alias kruglarzom (sic) Turcis, cum animalia quaedam coram M^te^ Regia seniore... ludos suos histrionicos presentaverunt . . . . fl. 10/—

— 82 (13 Jun.) Dom. Jop Brethfuss, architecto Camenecensi ratione stipendii alias jorgielth unius quartalis ei (?) ad diem ultimam mensis iunii in anno praesenti . . . . fl. 100/—

— 82 v. (15 Jun.) Tubicinatoribus Regis iunioris... die dominico apud M^tem^ regiam seniorem cum armoniis [1]) suis se praesentaverunt . . . . fl. 12/—

— 83 (18 Jun.) Sobek organista [2]) Ser. Regis iunioris fl. 4/—

— 117 (28 Dec.) Job Prathfus architecto M^tis^ Regie stipendii eidem solvi consueti . . . . fl. 100/—

Distribute colende A. 1545:

— 119 Tubicinis regis . . . . fl. 3/—

» Staphirom . . . . fl. 2/—

— 120 v. Stanczikoni sapienti . . . . fl. 4/—

In necessitates Domini:

— 121 (1 Dec.) Bartholomeo muratori ad rationem laboris in Russiecz [3]) . . . . fl. 2/—

— 122 (12 Dec.) Stanislao architectori laboranti in Przegorzali . . . . fl. 24/—

— 123 v. (20 Dec.) Bartholomeo muratori eciam a labore, alias fundamentum facienti in Bronowice . . . . fl. 2/—

— 124 (25 Dec.) temuż pro lateribus solvendis . fl. —/18

— 157 (17 Sept.) Domino Jop Bretphuss, architectori Camenecensi — na kwartał ostatni r. 1545... . . . . . fl. 100/—

— » Temuż racione panni lundensis staminis unius dati fl. 24/—

— 174 v. (5 Sept.) Bartholomeo muratori pro lateribus in Russiecz . . . . fl. 2/—

---

[1]) Wyraz nieczytelny i skrócony, wygląda jak avonys. W innych podobnych zapiskach bywa używany wyraz symphoniis.

[2]) O Sobku organiście król. patrz: Sowińskiego »Słownik muzyków polskich«. Por. także: Poliński, Dzieje muzyki polskiej str. 55 i Źródła do hist. szt. i cywil. w Polsce tom I. Będzie jeszcze o nim kilkakrotnie niżej. W późniejszych latach nazywano go już nie zdrobniale, ale pełnem imieniem »Sebastianus«. Żył jeszcze w r. 1560.

[3]) Właściwie napisano tu wyraz niezbyt czytelny, wyglądający jak: Rrossiat'; z dalszych zapisek wnosimy, że ma to być »Russiecz«. W Ruścu budowano wówczas dom dla X. Macieja z Jeżowa, pisarza nadw. skarbu król. (patrz niżej, tudzież w zapiskach z rękop. Nr inw. 138).

— 175 (14 Oct.) Stanislao Konopniczki figulo pro fornace in Przegorzali et pro alio fornace in Russiecz . . . . fl. 4/18

— 176 (19 Oct.) Joanni Architectori laboranti in Przegorzali . . . . fl. 1/—

— 192 (7 Sept.) Fabro carpentario laboranti sive edificanti domum Dno archi[diacono] varscheviensi [1]) in Russiecz fl. 1/8

— 192 v. (12 Sept.) Ludovico Italo pro lateribus et cemento ad Przegorzali pagum, pro necessitate Dom. Archi[diaconi] fl. 4/—

R. 1546.

(Ks. skarb. Nr inw. 138) »Percepta pecuniarum privatorum proventuum S. M. R. a die $^{25}/_{4}$ 1546, a morte videlicet olim D. Mathie de Jezow, archidiaconi Warssov. et thezauri S. M. Regie notarii, ad d. ultimam Decembris anni eiusdem« [2]).

Księga oprawna niegruba, papierowa, formatu folio. Karty nieliczbowane. Zapiski często bez dat na początku, natomiast część ich ma datę w środku w ciągu tekstu. Daty ze środka tekstu wyrzucono w druku na początek zapiski. Rachunki odnoszą się do dworu Zygmunta I.

W pierwszej części są »percepta« (dochody) z różnych źródeł, których suma zliczona na końcu, wynosi fl. 55.658/25/4 »et in auro ungaricali« fl. 1.589.

Następują »distributa« (wydatki), podzielone na różne rubryki, jak: Pia opera et elemosyne, coquina i t. d.

Kuchnia króla — kosztowała razem przez 8 miesięcy i kilka dni fl. 6.797/16/5, licząc złoty po 30 groszy, a kuchnia królowej fl. 11.149/12/2.

W rubryce »In communes necessitates et ex mandato S. M. Regie« spotykamy między innemi:

— (16 April.) Leopoli pro edificiis ad Camieniecz fl. 1.450/—

— Joanni de Senis, Italo muratori, Cracoviae, ad ultima mensis Aprilis misso in ducatum Lithuaniae, Vilnam, pro extruendo templo divi Stanislai [3]), racione salarii dati fl. 50, pro expensis itineris fl. 12, razem . . . . fl. 62/—

---

[1]) Archidyakon warsz. X. Maciej z Jeżowa, był przed r. 1546 pisarzem skarbn król. — por. niżej w zapiskach z Nru inwent. 138.

[2]) W »Źródłach do hist. sztuki cywil. w Polsce«, t. I, ogłoszono rachunki dworu z lat 1544—1548 z rękopisów innego pochodzenia i z niniejszemi rachunkami się nie spotykające, pomijając, że są to jakieś krótkie i ogólnikowe bruliony, które odnoszą się do dworu Zygmunta Augusta. W naszej księdze tytuł co do okresu czasu nie ściśle odpowiada treści, gdyż niektóre zapiski odnoszą się do wydatków wcześniejszych od 25 kwietnia 1546 r.

[3]) Co do Jana de Senis, albo Jana Cini, por. »Źródła do hist. sztuki i cywil.

— (3 Mai.) Citaredis ad S. R. M[tem] citarizare venientibus fl. 2/—
— (6 Mai.) Pro edificiis castri Sandomiriensis . . fl. 500/—
— (10 Mai.) Citaredis aliis . . . . fl. 1/—
— (1 Jun.) Petro cantrifusori de Cracovia pro campana ad Niepolomicze, a labore eius, circumclusione et ferro, que ponderat centenarios $10^1/_2$ . . . . fl. 114/17
— (17 Jun.) Pro edificiis arcis Camenecensis et civitatis fl. 2.030/—
— (28 Jun.) Pro edificiis castri Skalensis (domino Hieron. Lanckorunski, Skalensi Capitaneo) . . . . fl. 200/—
— Diebus Julii R[ndo] D. Stanislao Borek, decano Crac., ad racionem laboris imaginum ad eccl. Cathedralem Crac., in manus Stanislai Swiąthniczki servitoris eius . . . . fl. 200/—
— (9 Aug.) In manus S. Reginalis M[tis] pro imaginibus ad eccl. Cathedralem Crac. . . . . fl. 159/7
quos [1]) factor S. M. Reginalis Veneciis exposuit.
— (29 Aug.) Ad edificia Camenecensia . . . . . fl. 1.000/—
— (30 Aug.) Stanislao Thumlowski servitori Job Praietffuss architecti M[tis] Regiae die quo supra (t. j. $^{30}/_8$) de gracia S. M. R. dati sunt . . . . fl. 2/—
— (4 Sept.) Musicis R[mi] D. Episcopi Crac. d. $^4/_9$ coram S. M. Regiam cantantibus . . . . fl. 1/—
— S. Reginali Maiestati pro nova lectica, fabro pro ferro et labore, currifici, rotkisserowi (sic) pro globis, rotifici pro rotis, sellatori, funifici, serrifici, pictori, item frenifici pro omnibus necessariis in equos... prócz dawniej danych fl. 2 reszta obecnie fl. 25/3
— 11 Sept.) Musicis S. Reginalis M[tis] et cantori castrensi d. 11 septembris coram S. M. Regia cantantibus . . . . . . fl. 2/—
— (15 Sept.) Pro gemmis seu margaritis ad usum Ser. reginularum emptis . . . . fl. 378/25
— (2 Oct.) Pro auro filato ad usum Ser. filiarum S. M. R. fl. 267/—
— (11 Oct.) Nicolao organiste castrensi d. $^{11}/_{10}$ ludenti coram S. M. Regia in instrumento musico . . . . fl. 1/—
— (13 Oct.) Pro edificiis castri Sandomiriensis . . fl. 300/—
— (16 Oct.) R. D. Stanislao Borek, Decano Crac., ex commissione S. Reginalis M[tis] ad picturam imaginum ad eccl. maiorem in Arce Crac. . . . . fl. 200/—
(19 Oct.) Alberto mimo d. $^{19}/_{10}$ ludenti coram S. M. Regia fl. 1/—

w Polsce«, t. I, i Tomkowicz »Wawel«, »Teka grona konserwatorów Gal. zach.«, t. IV, gdzie też przytoczono inne dawniejsze źródła. Jak z niniejszej zapiski widzimy, rzeźbiarzowi temu dekoracyi kaplicy Zygmuntowskiej w Krakowie powierzono kierownictwo odbudowy katedry wileńskiej zniszczonej pożarem 1542 r.

[1]) Sc. florenos.

— (21 Oct.) R. D. Stanislao Borek d. (dati?) ex commissione S. M. Regie mensatori ad laborem imaginum in manus . fl. 200/—

— (8 Nov.) Temuż pro solucione colorum ad imagines pingendas ad eccl. maiorem Crac. . . . . fl. 41/26

— (11 Nov.) Adamo cantori Castr. d. $^{11}/_{11}$ cantanti coram M[te] Regia »Martine Sancte Pontifex« . . . . fl. —/15

— (25 Nov.) Temuż in festo S. Catherine cantanti fl. —/15

— (30 Nov.) Sacerdotibus ex novo Sacello S. M. R.[1]) in festo S. Andree cantantibus coram S. M. Regia . . . . fl. 1/—

— (3 Dec.) Pro monstrancia ad Niepolomice [2]). Ex commissione S. M. Regie soluta est monstrancia ad parochialem Niepolomicze, que ponderat marc. 8/15, pro auro, argento et labore . fl. 63/15

— (3 Dec.) Andree pictori ex commissione S. M. Regie a pictura imaginis S. M. Regie [3]) . . . . fl. 30/—

— (17 Dec.) Petro Italo pictori in manus S. Reginalis M[tis] a labore et pictura imaginum ad altare maius in eccl. cathedrali Crac.[4]) . . . . fl. 200/—

— (26 Dec.) Expedicio seu solucio strenae [5]) in festo divi Stephani A[0] 1546 — różnym ludziom, w tem: karłowi fl. 2, Michaeli et Paulo karłom fl. 2, Nicolao organiste fl. 2, Ignatio lutheniste fl. 1, karliczom S. Reginalis M[tis] fl. 4, Adamo cantori castr. fl. —/15, cantori ab aede sacra OO. Sanctorum fl. —/7, Alberto de Bochnia mimo seu apostate fl. 2, citharedis aliis Crac. inter epulas M. Regie coram S. M[te] ludentibus fl. 2/—.

— Diebus Decembris. Pro aedificiis Camenecensibus zapisano, że w r. 1545 dano razem fl. 1.900, teraz resztę w złotych litewskich po gr. $37^1/_2$ . . . . fl. 750/—

Summa (in communes necessitates et ex mandato S. M. Regie) z 8 przeszło miesięcy według obliczenia w rękopisie fl. 13.075/2/12

Prócz tego zapisano tam w osobnych działach koszta sum wypłaconych posłom, na przyjęcia posłów, na kupno tkanin, jak płótno,

---

[1]) Zapewne mowa tu o kaplicy przy katedrze wileńskiej. Król w tym czasie bawił w Wilnie.

[2]) W Niepołomicach w kościele par. przechowują monstrancyę gotycką, fundowaną przez Grzegorza Branickiego w drugiej połowie XVI w.; o monstrancyi królewskiej z r. 1546 nic mamy wiadomości.

[3]) Może tu mowa o portrecie z nad wejścia do kaplicy Zygmuntowskiej w Katedrze krakowskiej, który jest publikowany w Jerzego hr. Mycielskiego »Portretach polskich« zesz. I, bez nazwiska twórcy. Jest na nim data 1547 r.

[4]) Piotr malarz Włoch, skądinąd nieznany. Obrazy wielkiego ołtarza Kat. krak., o których tu mowa, nie istnieją, obecny ołtarz jest fundacyi b. Gembickiego.

[5]) Strena = kolenda.

sukna, jedwabie. Dalej znajdujemy pozycye na pensye sług, dworzan i rękodzielników n. p.:

In solucionem annui stipendii..... jurgielt etc. certis personis et servitoribus R. M^tis^:

— (19 Mai.) Simoni Bulhakowicz notario seu interpreti arabico ratione annuae pensionis [1] . . . . fl. 100/—

— (4 Jul.) Jop Praiethffus architecto R. M^tis^ racione annuae pensionis quartalium duorum ad d. ultimam Junii 1546 . fl. 200/—

— (27 Nov.) Temuż za dwa dalsze kwartały tegoż roku fl. 200/—

Summa omnium distributorum privatorum proventuum S. M. Regie in A. 1546 . . . . fl. 47.523/9/17

Et in auro ungaricali . . . . fl. 380/—

R. 1549.

(Ks. skarbowe Nr inw. 152). Rachunki dochodów i wydatków na potrzeby dworu Zygmunta Augusta z r. 1549, za podskarbiego nadw. Jana Lutomirskiego [2].

Księga oprawna, papierowa, gruba, folio, zapisana porządnie, nawet kaligraficznie. Karty — nie strony — oznaczone liczbami porządkowemi. Na początku zawiera dochody. Na karcie 55 wypisano tytuł »Distributa«, po którym zostawiano pewną ilość kart niezapisanych, może dla wpisania później jakichś wydatków. Zapiski z wydatkami zaczynają się dopiero na dalszych kartach.

»Percepta« zawierają rachunki z dochodów z dóbr małopolskich, jak świadczy ogólny ich tytuł na początku umieszczony: »Percepta a capitaneis minoris Poloniae«. Suma tych dochodów w r. 1549 zliczona na końcu pierwszej części rękopisu wyniosła fl. 173.129/1/12 »et in auro hungaricali« . . . . fl. 3.608/—

Wydatki podzielone na kategorye: Elemosyne, Coquina, Stationes króla i królowej, Aromata do kuchni, koszta utrzymania stajni, żywienia koni, stangreci, jeźdźcy, fornale, kowale, stelmachy i t. d.

Na karcie 98 zaczynają się Communes necessitates S. M. R., z których poniżej wyjmuję ważniejsze. Daty na początku spotykamy

---

[1]) Zapisano, że jego rok kończy się »Dominica letare A. 1546«.

[2]) Również za podskarbiostwa Lutomirskiego spisane są rachunki, z lat 1543—1544, z których wyjątki ogłoszono w »Bibliotece warsz.« r. 1846, tom IV, str. 80—89. Ogłoszone w »Źródłach do hist. szt. i cywil. w Polsce« tom I rachunki dworu z r. 1549, zaczerpnięte są z innego rękopisu i z naszemi rachunkami się nie spotykają, równie jak nie znamy rękopisu rachunków dworu Zygmunta Augusta z czasów podskarbiego nadwornego Lutomirskiego z całych 3 lat 1549—1551 w jednym oprawnym tomie, które opisał i częściowo zużytkował Michał Baliński w »Pamiętnikach o królowej Barbarze« (Michała Balińskiego Pisma historyczne, Warszawa 1843, t. I, str. III i 284—285).

tylko przy niektórych zapiskach, co pięć, dziesięć i więcej pozycyj. Następujące po zapisce datowanej zapiski niedatowane, jak można przypuszczać, zawierają wydatki z kilku dni ubiegłych od ostatniej daty, albo wydatki tego samego jednego dnia poczynione. Tę datę najbliższej poprzedniej zapiski datowanej podaję w następującym wyciągu rachunków, jako tylko domyślną, w klamrach.

— 100 v. [23 Jan.] Sacellanis 7 S. M. R. racione colende fl. 14/—

— » [23 Jan.] Timpanistis 2 M. R. pro soturalibus et ablutrice . . . . fl. 1/22

— 105 v. (18 Febr.) Cantori castri Crac. die 18 Februarii coram Sua M^te in ecclesia Crac. cantanti . . . . fl. —/15

— 105 v. [20 Febr.] Tubicinatoribus na kolendę czy za trąbienie i »ad matheracze« gr. 24, razem . . . . fl. 3/10

— 106 [20 Febr.] A restauratione imaginis fracti (sic) altaris privati M. Regiae . . . . fl. —/10

— 106 v. [26 Febr.] S. M^ti Reginali pro atramentario argenteo et cingulo . . . . fl. 36/—

— 109 [29 Mart.] Timpanistis duobus M. Regiae, Duscha et Stanislao Koth pro soturalibus trium mensium ad d. ultimam Martii per gr. 4 . . . . fl. —/24

— 109 v. (5 Apr.) J. Praietphus, quondam architecto olim M. Regiae [1]) de gratia Sue M^tis . . . . fl. 20/—

— 109 v. [6 Apr.] Joanni Maria Italo [2]) lapicide Crac. pro mortariis lapideis ad coquinam S. M. R. . . . . fl. 4/—

— 112 (29 Apr.) Citharedis omnibus Crac. die vigesima nona Aprilis venientibus ad M^tem R. inter epulas in festo divi Adalberti [3]) et ibidem citarizantibus . . . . fl. 2/—

— 118 v. [4 Jun.] Andreae [4]) et Gomolka [5]) pueris M. Re-

---

[1]) Wyrazy »quondam« i »de gratia« wskazują, że Bretfus po śmierci Zygmunta I. już w r. 1549 przestał być stałym architektem król., a jeszcze nie został zaliczoany w poczet sług młodego króla (patrz niżej); w tej przerwie otrzymywał wynagrodzenie z łaski.

[2]) Jest to słynny Padovano, zw. »il Mosca«.

[3]) Data nieścisła; ś. Wojciech w owym czasie jak i po dziś dzień przypadał stale na d. 23 kwietnia.

[4]) Może ten sam Andreas był w r. 1546 nadwornym »citharedus« Stanisława Gastołda, woj. trockiego (por. »Źródła do hist. sztuki i cywil. w Polsce«, tom I).

[5]) Był to niezawodnie Mikołaj Gomołka, późniejszy słynny twórca muzyki do Psalmów Kochanowskiego. Co do niego por. rozprawę dra Józefa Władysława Reissa »Melodye psalmowe« Mik. Gomołki, Kraków 1912, odbitka z Rozpraw Wydz. filolog. Akad. Um. tom LI.

gie, discipulis fistulatorum, pro soturalibus ad menses duos a die ultima Marcii ad 27 Maii singulis [1]) per gr. 3/6 facit . . fl. 6/13

— 120 v. (18 Jun) Citaredis die 18 Junii apud virgines M^{tis} Reginalis existentibus et eisdem citharizantibus . . . . fl. —/12

— 120 v. [18 Jun.] Timpanistis Stanislao et Duscha pro septimanis 13 pro ablutione et soturali . . . . fl. 1/14

— 121 v. [27 Jul.] Josepho aurifici a restauratione argenti Reginalis M^{tis} a scultellis 7 et gutturnii (sic) [2]) . . . . . fl. 3/—

— 121 v. (5 Jul.) Andreae et Gomolka ratione ablutionis pro quartali uno per gr. 10 et pro soturalibus per gr. 3½ ac item a labore vestium et iopularum . . . . fl. 1/17

— 126 [6 Aug.] Venceslao Italo aurifabro M. Regie ex commissione propria S. M. R. a labore cathenarum M. Regie per eum factarum dati . . . . fl. 100/—

— 128 [22 Aug.] Timpanistis 2 regiis, Stanislao Koth et Stanislao Duscha [3]) pro solutione salarii ablutrici pro sept. 3 et pro soleis dati . . . . fl. 1/36

— 133 [5 Oct.] Fabro a refectione cratis magnae ferree ad fornicem in stuba thezauri M. R. . . . . fl. 2/—

— 133 v. (6 Oct.) pro vitris Veneticis . . . . . . fl. 30/—

— 135 v. [15 Oct.] Pueris 2 M. Regie discipulis fistulatorum vdct. Andreae et Gomolka in solutionem ablutrici pro quartali uno a 1 Julii ad ultimam septembris per gr. 10, facit gr. 20, item pro soturalibus pro eodem quartali per gr. 3/9 fac. . . fl. 1/11

— 135 v. (18 Oct.) Tempore incendii in arce Crac. die 18 Octobris [4]) laicis, qui ignem eo libencius et fortius restringebant, dati sunt viritim, et in sepulturam eorum qui per casus varios periculorum defendendo obierunt dati sunt . . . . fl. 88/5

— 135 v. Item lesis et sauciis postea dati . . . . fl. —/25

— 138 v. (16 Nov.) Pro laboribus variis artificibus circa aedificia arcis Crac. laborantibus . . . . fl. 63/26/15

— 139 (30 Nov.). Muratori restauranti limen ostii in thesauro M. Regie . . . . fl. —/6

— 140 v. (12 Dec.) Nicolao Gomolka fistulatorum M. Re-

---

[1]) Tu opuszczony jakiś wyraz, może »diebus«. Trudność jest w tem, że kwota końcowa nie da się ściśle zgodzić z tem przypuszczeniem. Gdyby dziennie obu razem dawano 3 gr. 9 denarów wynosiłaby suma zł. 6/15/6.

[2]) Gutturnium = nalewka do mycia rąk.

[3]) Zapewnie mylnie, Duschy bowiem na imię było prawdopodobnie Andrzej; (patrz niżej w zapiskach z »Księgi skarb.« Nr 110).

[4]) Był to pożar, który zniszczył różne luźne domy królewskie i prywatne południowej części Wawelu — patrz St. Tomkowicz »Wawel« t. I, str. 110.

gie discipulo in solutionem ablutrici pro quartali uno ad ultimam decembris et pro soturalibus . . . . fl. —/20/9

— 222 Distributa in aedificia Crac. et Niepol[omicensis] castrorum. A. 1549 Crac. a die 15 m. Junii ad d. 6 Octobris in varia quaedam aedificia castri Crac., tam in structuram novorum et restaurationem antiquorum etc. exposita fl. 763/1/9. Sed ex thezauro tantum dati sunt fl. 713/1/9 reliquum ex magna procuratione datum est.

— 222 v. In continuacionem eorundem aedificiorum arcis Crac. a die 30 Octobris ad 15 Decembris expositi . . . . . fl. 286/2/15

— 222 v. W tymże roku na zamek Niepołomski wydano fl. 766/24, na piscinę tamże . . . . fl. 1.400

Distributa in solutionem annui stipendii, quod jorgielth dicitur, certis personis et servitoribus M. Regie:

— 248 [11 Jul.] Hanus Filbolth pixidario . . . . fl. 20/—

— 248 [11 Jul.] Simoni Hawicz [1]) praefecto pixidario fl. 30/—

— 248 v. [11 Jul.] Melchiori fistulatori, si non licenciatus fl. 12/15

— Dalej wypłata Paulo Lang, cursori negro, Mayer von Minchen fossor tormentorum i całemu zastępowi puszkarzy krak. i kamienieckich.

— 248—249 (14 Jul.) Job Prethphus ex commissione propria M. Regie solutum est quartale primum, a die 1/4 1549 ad diem ultimam Julii (sic) . . . . fl. 100/—

— 250 (19 Oct.) Job Praiethphusz za kwartał wziął fl. 100/—

W Wilnie pozostałym płatnym »Aurariis«:

— 265 Vincentio Italo [2]) za kwartał od 11/11 1548 do 10/2 1549 . . . . fl. 10/—

— 265 Joanni Gunth Almano [3]) (podobnie) . . . fl. 12/15

— » Bartholomeo Italo [4]) » . . . fl. 5/—

267 W Krakowie diebus Augusti 1549 zapłacono za 2 kwartały od 10/2—11/8 1549 między innymi:

— 272 Venceslao componistae [5]), wymienionemu między

---

[1]) Simon Haubicz, pixidarius S. M. R., wspomniany w rachunkach z roku 1553 (Źródła do hist. sztuki i cyw. w Polsce, t. I, str. 92).

[2]) Zapewne Wincenty Palumba, złotnik nadworny Zygmunta Augusta, o którym znaną jest wiadomość z r. 1552 (Źródła do hist. szt. i cyw. w Polsce, t. I, str. 21).

[3]) Hannus Gunthe, złotnik, wymieniony jako pozostający w służbie król. w latach 1545, 1546, 1547 — patrz: Źródła do hist. szt. i cyw. w Polsce, tom I, str. 182, 222, 226, 246.

[4]) Zapewne ten sam jako »Bartholomeus aurifex«, pozostający w służbie król. w Wilnie w r. 1549, wymieniony w Źródłach do historyi szt. i cyw. w Polsce, tom I, str. 296.

[5]) Niewątpliwie Wacław Szamotulczyk, nadw. kompozytor kapeli kościelnej król. za Zygmunta Augusta — (patrz: Sowiński, Słownik muzyków polskich, oraz Z. Jachi

sacellanami, ale po duchownych salariati, za 2 kwartały, jak sądzić można z powyższego tytułu ogólnego . . . . fl. 15/—

— 272 v. Fistulatores 5 po 20 zł. — zapewne też za 2 kwartały . . . . fl. 100/—

— 272 v. Tubicinatores 12. Wśród nich:

— Sebastianus organista [1]), może za 2 kwartały . . fl. 10/—

— 273 Valentino Bakffark citaredo Ungaro [2]) fl. 6/17/14

---

mecki, Wpływy włoskie w muzyce polskiej. Część I, str. 47—70, tudzież Poliński, dzieje muzyki polskiej w zarysie, str. 73—77). Był on sławnym i za granicami Polski.

[1]) Zapewne o tym samym, jako Sobku organiście, jest mowa wyżej pod r. 1545,

[2]) Znakomity lutnista, zw. w Polsce Bekwarkiem (nom. Bekwarek). Że był u nas popularnym, dowodzą wzmianki w dawniejszej literaturze i przysłowia z jego nazwiskiem związane (Jana Kochanowskiego Dzieła, wyd. pomnikowe, t. II, str. 383 i t. III, str. 191. — Górnicki Łukasz, Dworzanin, wyd. Turowskiego str. 114. — Rysiński, Przypowieści polskie, wyd. 1629 r. str. 43. — Pudłowski, Fraszki, patrz: Wierzbowski, Melchior Pudłowski, Warsz. 1898, str. 41. — Wespazyan Kochowski, Epigramata polskie. Podobno także: Krzysztof Falibogowski, Diskurs marnotractwa. R. 1625).

W nowszych czasach badacze nasi ogłaszali różne drobniejsze przyczynki, odnoszące się do Bekwarka (Ern. Swieżawski, Do życiorysu Bekfarka »Tyg. ill.« r. 1882 Nr 363 i 364 str. 382—383 i 387—388. Wypisy z rachunków dworskich Zygmunta Augusta, odnoszących się do muzyki, robione przez p. Kazimierza Wenda, podał do druku Ern. Sulimczyk Świeżawski. »Przegl. bibliogr.-archeol.«, Warszawa 1881, tom II, str. 284—287. — K. Estreicher, Uzupełnienia życiorysu Bekwarka, napisanego przez Świeżawskiego. »Tyg. ill.« r. 1883, Nr 4, str. 63—64. Aleksander Poliński, Walenty Greff Bekfark. »Echo muzyczne i teatr« 1887, Rok V, Nra 192—200. — Windakiewicz, Bekfark, lutnista. »Czas« 1888 r. Nr 24 i 25). Ostatecznie wyjaśniono, że nazwisko jego było Greff, a urodził się w Brasso (Kronstadt) w Siedmiogrodzie. Data jego urodzenia niepewna. Według art. Mendla Hermanna w Musik. Conversat. Lexicon, Berlin 1870, tom I, byłby to r. 1515. W Sowińskiego Słowniku muzyków polskich niewiele znajdujemy wiadomości tak o życiu jak o utworach Bekwarka. — Wiązankę dat zawiera Teka Paulego, Biblioteka Jag. rękopis Nr 5400, na którą uwagę moją zwrócił Dr Zdzisław Jachimecki. Znajdujemy tam odpis listu do Dudycza biskupa pięciu kościołów z 4/6 1566 r. z Poznania z podpisem »Valentinus Greff Bakffark S. R. M. musicus«. W tymże roku feria 4-ta post Epiph. zapisano, że »Nob. Valentinus Greph alias Bokwark«, ożeniony był z Katarzyną Narbuthówną (Arch. m. Krak., Scab. Crac. R. 1564—1569, f. 348). W Salomoniusa Urbis patavinae inscriptiones z r. 1701 przytoczone jest nieistniejące dziś epitaphium z kościoła s. Lorenzo w Padwie, według którego »Valentinus Grevius vixit annos 69 obiit A. D. 1576 idibus Augusti« (czyli 13 sierpnia). Zatem urodziłby się w r. 1507. — Bekwarka Harmoniarum etc. tomus I wyszedł w r. 1565 w Łazarza. To samo czy inne dzieło jęgo p. t. Harmoniarum musicarum in usum testudinis pars I, wydano w Antwerpii r. 1569 — vide Garzoni, Piazza universale, discorso 34. Tyle z notat Ż. Paulego. — Według Denkmäler der Tonkust in Oesterreich. Jahrg. XVIII, Bd. 37: Oesterreichische Lautenmusik im XVI Jahrh., herausgg. von Dr Adolf Kocirz, pierwszy zbiór utworów Bekwarka wyszedł w roku 1552 w Lyonie u Jacques Moderne. Na ten szczegół ostatni zwrócił moją uwagę Dr Zdzisław Jachimecki. — K. Wende, którego notaty wydał p. Świeżawski, miał pod ręką przeważnie te same co i ja rękopisy Archiwum główn. warsz. Mimoto, ogłaszam tutaj i niżej moje wypisy z przyczynkami do wiadomości o Bekwarku jako dokładniejsze i zupełniejsze.

Artifices salariati, zdaje się za 2 kwartały, między nimi:
— 277 Jacobo incisori gemmarum [1]) . . . . . . fl. 30/—
— » Zebaldo acupictori [2]) . . . . fl. 29/12/11/$^1/_2$
Salariati ac artifices Vilnae relicti — za 2 kwartały od $^{10}/_2$ 1549 do $^1/_8$ 1549. Między nimi:
— 277 v. Frederico architectori [3]) . . . fl. 15/—
— » Aurario Vincencio Italo [4]) . . . . . . fl. 20/—
— » Bartholomeo Italo [5]) . . . . fl. 10/—
— 291 v. (21 Mart.) Jurek Chromi tubicinatori M. Regie demortuo. Die 21 Martii ratione panni pro anno medio in manus uxoris ejus Zophiae dati . . . . fl. 2/5/9
Cały wydatek na dwór w r. 1549 wyniósł . . fl. 171.816/5/4
et in auro ungariciali . . . . fl. 5777/—

R. 1551, częściowo i 1550.

(Ks. skarb. Nr inw. 158). Księga oprawna, średnio gruba, papierowa, formatu folio. Zawiera percepta i distributa na dwór z r. 1551. Podskarbi nie wymieniony. Percepta z jednego końca, z drugiego odwrotnie distributa, te ostatnie mają początkowe karty — nie strony — liczbowane ołówkiem aż do k. 86. Dochody są zdaje się z całego roku. Co do wydatków jest tu niejasność czy niezupełność. Niektóre wydatki stałe, n. p. na dworzan, są tylko do 12 maja 1551 r.; inne, na wino, korzenie, obroki obejmują miesiące od stycznia do grudnia; jeszcze przy innych ogólnie powiedziano, że cały rok. Prócz tego niektóre wydatki zaczynają się jeszcze w r 1550 (nawet w lutym 1550), a kończą 2 lutego 1551, 9 lutego 1551, 10 lutego 1551; najwięcej jednak zapisek dochodzi do 12 maja 1551. Daty wpisywano co kilka dni, dajemy je w nawiasie. Przy zapiskach niedatowanych podajemy w klamrach datę najbliższej poprzedzającej zapiski datowanej.

»Distributa« podzielone są na zwykłe kategorye. Wyjmujemy z nich niektóre pozycye.

---

[1]) Niewątpliwie Jan Jakub Caraglio, sławny złotnik, medalier i wyrzynacz gemm. Co do niego patrz: Sprawozd. kom. hist. szt. tom VII, szp. CCCLXX i nota 3. — tudzież Źródła do hist. szt. i cywil. w Polsce, t. I.

[2]) Niezawodnie Sebald Link, co do którego patrz: St. Tomkowicz, Wawel t. I, 321; A. Chmiel, Wawel t. II; dalej Źródła do hist. szt. i cywil. w Polsce t. I. Wiązankę przyczynków o nim podał St. Cercha w Sprawozdaniach Komisyi historyi sztuki, tom IX.

[3]) Z pewnością Fryderyk Unsterffe, o którym niżej w zapiskach Księgi skarb. Nr. 110.

[4]) Por. wyżej str. (14, nota 2).

[5]) Por. wyżej str. (14, nota 4).

— 4 v. (8 Mai) In feriis divi Stanislai regni patroni in elemosina fl. 4, et pro officiis nihil, quia S. M. Regia propter infirmitatem M[tis] Reginalis non erat in eccl. Die dominica Penthecostes 17 Maii pro elemosina fl. 4 propter Deum (sic) per septimanam gr. 25 pro offertorio M[ti] (sic) Regie in palatio circa funus M[tis] Reginalis missam de S. Spiritu audientis (sic).

— 5 Podobne też wydatki zapisano feria secunda Penthecostes.

Dalej następują osobno zapisywane wydatki na kuchnię króla i kuchnię królowej.

— 11 v. Zanotowano śmierć królowej, ale bez podania dokładnej daty [1]).

Na k. 15 zaczyna się »Statio S. M. Regie«, gdy król podążał [2]) za zwłokami zmarłej królowej Barbary i zatrzymywał się kolejno w Proszowicach, Szydłowie, Lagowie [3]), Słupi, Trzebieszowie.

Następują w osobnych rubrykach wydatki na korzenie i aromaty, na olej i oliwę, wina. W tej ostatniej rubryce wymieniono pobrane wina: oedenburskie sprowadzone z Oedenburga, dalej zapisana Muscatella od Baierowej z Krakowa, wino z Bardyowa i t. d.

W tejże rubryce czytamy:

— 30 Joanni pictori de Crac. [4]) pro 50 insigniis S. M. R. ad vasa vini applicandis per gr. $^1/_9$ . . . . fl. 2/15

In communes necesitates:

— 33 (3 Jan.) Musicis citaredis Crac. de gratia S. R. M. fl. 2/—

— » [3 Jan.] Pro fizerunek ad specula M. R. (w rubryce »Clientibus S. R. M.«) . . . . fl. —/13

— 33 (5 Jan.) Zebaldo acupictori [5]) M. Regie pro rebus in cedula contentis, ad vestitum stipatorum et cubiculariorum Regie et Reginalis M[tum] necessariis . . . . fl. 6/22

— 35 (14 Jan.) Do rąk Dworzańskiego. Pro 6 cuttibus allutae vilioris per T. 6, et pro aliis quibusdam necessitatibus ad clenodia S. M. pertinentibus . . . . fl. 2/1

— 37 v. [12 Febr.] Valentino Bakfarg Ungaro citaredo

---

1) Barbara Radziwiłłówna zmarła d. 8 maja 1551 r.

2) W czasie od 20 czy 26 maja do 20 czerwca 1551 r. — por. Przezdziecki, Jagiellonki, tom I, str. 265—270 i Michał Baliński, Pamiętniki o królowej Barbarze, Pisma hist. tom II. str. 234—268.

3) Miasteczko Łagów w Kieleckiem na południe Łysej góry, niegdyś do kapituły kujawskiej należące.

4) Może to Jan z Krakowa malarz, który w r. 1552 malował i restaurował obrazy na zegarze wielkim (A. Grabowski, Skarbniczka arch. str. 56).

5) Por. wyżej 16, str., nota 2.

M. R. de gratia S. M. Regie, ad relationem D. Gabrielis Tharlo S. M. incisoris, dati . . . . fl. 12/—

— 38 [12 Febr.] In manus Zebaldi acupictoris[1]) M. R. pro 3 qrtis armesini nigri seu kithayki ad linteolum seu scherzinkam quadragesimale (sic) ac pro auro filato ad eandem . . . fl. —/15

— 39 [26 Febr.] Catherinae Vitkowska moniali conventus S. Andreae ratione laborum ad usum S. M. Reginalis pro coronatione per eam factorum . . . . fl. 16/—

— 39 v. [26 Febr.] Iozepho organorum structori ad rationem solutionis eius laboris instrumenti musici, regali dicti, S. M. R. fl. 20/—

— 40 [26 Febr.] Martino aurifabro[2]) a labore furcarum argentearum, item ad deaurationem earundem, aureus 1 orto (sic) pro gr. $52\frac{1}{2}$ ac a refectione lagenae argenteae . . . . . . fl. 25/5/9

— 41 v. [21 Mart.] Ratione aedifitiorum (sic) castri Camenecensis prócz danych w r. z. 247 fl., dalsze . . . . fl. 178/28

— 42 (24 Mart.) Ad argent. vasculum vanna vocatam (sic) M. Reginalis d. $^{24}/_{3}$ armensini seu catecae (sic) rubeae ad insternendum vasculum et ad manutergium uln. $8\frac{1}{4}$.

— 45 [22 Apr.] Citaredis Italis de Turcia redeuntibus ac in Camieniecz Podoliae commorantibus missi sunt, ut ad Suam M^tem^ venirent, ... fl. 35/—

— 45 v. (26 Apr.) Georgio cingulatori d. 26 Aprilis laboranti 80 paria fibularum ad carpentum seu lecticam Reginalis M^tis^ a labore et deauratione . . . . fl. 5/23

— 46 [30 Apr.] Bartholomeo mensatori pro exemplari seu fiserunk Czirkawsky fl. 15 et pro navigio Galia dicto ad fluvium Boristenem vulgo Niepr fl. 5 juxta cedulam Antoni More Hispani fl. 20/—

— 46 v. [1 Mai] Citaredis Crac. in festo divi Sigismundi ad sac M. R. venientibus et coram Sua M^te^ inter epulas citaris canentibus . . . . fl. 2/—

Następują dalsze wydatki na lektykę królowej. A potem:

— 48 (21 Mai) Sebastiano organiste[3]) M. R. pro cooperimento super instrumentum musicum, regale dictum, M. R. fl. 1/18

— 51 (24 Mai) Expedicio sacellanorum S. M. R. Ad iter Lituaniense facta est expeditio infrascriptis S. M. sacellanis, vdct. Stanislao Schamotulino... Venceslao Schamotulino compositori etc. singulis N⁰ 12 per fl. 6 . . . . fl. 72/—

---

[1]) Sebald Link, por nota poprzednia.

[2]) Marcin złotnik wspominany bywa w rachunkach dworu w latach 1545 i 1548 (Źródła do hist. szt. i cyw. w Polsce, tom I, str. 197, 264). Był jeszcze Martinus Sibenburger, aurifex, o którym w tychże »Źródłach« mowa.

[3]) Por. wyżej str. 7, nota 2.

— 55 (2 Jun.) Citaredis Italis die 2 Junii in villa Jedlna [1]) a S. M. venientibus . . . . fl. 15/—

— 57 v. [24 Jul.] Horologium ad usum M. S. emptum pro quo ad relationem D. Josti Ludovici Decii soluti . . . . . . fl. 90/—

— 58 (31 Jul.) Martino a Lasko pictori Crac. [2]) die ultima Julii a quadam pictura seu fizerunk ad tubas M. R. fl. 1/15

— 60 v. (23 Sept.) Zebaldo accupictori (sic) [3]) M. R. racione census ab gospitro (sic) ejus soluti . . . . fl. 12/24

— 61 (2 Nov.) Notariis R. D. Martini Cromeri Can. Crac., secretarii M. R. privilegia et litteras regni in libros regestrantibus seu inducentibus, ratione eorum laboris . fl. 30/—

— 61 v. (10 Dec.) Martino aurifabro Crac. [4]) a labore vario ad usum M. R. . . . . fl. 105/7/9

— 62 [22 Dec.] Joanni pictori Crac. [5]) a pictura cratis lignee in circuitu sacelli novi S. M. R. 6, et ab inbibitione oleo eandem cratim (sic) ac pro alio labore . . . . fl. 10/—

Na dalszych kartach, od 86-ej nieliczbowanych, różne szczegółowe rubryki:

Emptio pannorum auro et serico ac argento textorum:

— Teliethi, pecia nigra intexta filis argenteis.

— Petia (sic) tieliethi nigra intexta auro.

— Tertia pecia brunatici coloris.

Wszystkie powyższe tkaniny płacono »ulna pro fl. 5«.

Emptio panni lundensis:

Wymieniono różnych dworzan i sług, między nimi:

— Musicis Italis S. M. R. numero 5: Stephano, Joanni seu Dziano, Theodorico, Hugoni, Stephano [7]). Quibus similiter datur vestitus sicut et fistulatoribus Sue M. videlicet panni lundensis in personas 4 sta[men] 1, panni cicouiensis similiter, panni stametczi 1.

[1]) Wieś na wschód od Radomia, dziś Jedlnia, należała do dóbr królewskich i słynęła z łowów, na które zjeżdżali nieraz królowie polscy. Tutaj spotkał się był Zygmunt August z Barbarą Radziwiłłówną, podążającą z Litwy na koronacyę do Krakowa — por. Przeździecki, Jagiellonki polskie.

[2]) Było w XVI w. kilku Marcinów malarzy w Krakowie; jeden zwał się Ostrowskim. O Marcinie z Łaska nie jest nam wiadomo (por. Źródła do historyi szt. i cyw. w Polsce t. I, tudzież Rastawiecki, Słownik malarzów polskich).

[3]) Por. wyżej str. 16, nota 2.

[4]) Por. wyżej str. 18, nota 2.

[5]) Por. wyżej str. 17, nota 4.

[6]) Kaplica Zygmuntowska w Krakowie miała u wejścia kratę bronzową już dawno wykonaną.

[7]) Zapewne mylnie zam.: Antonio; patrz niżej str. 20.

Pro caligis per ulnas 2. Armesini per ulnas 7. Barchan utrinoque per ulnas 5. Futertuch per ulnas $1^1/_4$. Na to wszystko dano na ręce Hugona . . . . fl. 100/—

— Gomolka fistulatori M. R. loco uln. 8 panni lundensis soluti pro qualibet pecia per gr. 20 . . . . fl. 5/10

prócz tego za inne rzeczy razem wziął . . . . fl. 12/17

Wypłaty pensyi:

— (21 Jan.) Job Praietfus architecto M. R. d. 22 Januarii pensya kwartalna za ostatni kwartał 1550 r. . . . . . . fl. 100/—

— Bułhakowicz Szymon »notarius et interpres arabicus« rocznie bierze 150 fl. i na sukno fl. 5.

— Praietfus na Nowy rok dostaje na sukno . . fl. 25/—

Solutio servitii quartalis unius a die 10 Febr. A. 1551 ad diem 12 Maii anni ejusdem. Płace tak w pieniądzach jak w materyałach na ubranie.

Officiales et aulici salariati. Między nimi:

— Gomolka fistulatori M. R., kupiono panni lundensis armesini, panni stamethi ciconiensis (sic), barchani i futerbarchani za zł. 12/17

— (22 Jan.) Job Praietfus architecto M. R. die vigesima secunda Januarii pro quartali uno ad diem ultimam Decembris in anno prox. praeterito 1550 . . . . fl. 100/—

— Temuż za I kwartał r. 1551 fl. 100 i za sukno lundense fl. 25 . . . . fl. 125/—

— Temuż za II i III kwartał . . . . fl. 200/—

Stipendiati spirituales:

— Sacellanis 7 (w tem Stanisław Szamotulczyk), po fl. 10 . . . . fl. 70/—

— Venceslao componistae[1]) . . . . fl. 15/—

— Fistulatoribus 6 po 20 fl. . . . . fl. 120/—

— Osobno: Nicolao Gomolka puero . . . . . fl. 6/—

— Sebastiano organiste[2]) . . . . fl. 10/—

— Valentino Bakwark citaredo . . . . . . fl. 20/—

— Musicis Italis — Stefanus, Dziano, Theodoricus, Hugo, Antonius — razem 5^{ciu}, dati . . . . fl. $40/3/3^1/_2$

— Tubicinatores 9 po $12^1/_2$ zł., razem . . . . . fl. 112/15

prócz tego jeden . . . . fl. 10/—

— Osobno Hanus Hibral (zdaje się też tubicinator) . fl. 20/—

— Timpaniste 2 . . . . fl. 12/—

---

[1]) Oczywiście Wacław Szamotulczyk, por. wyżej str. 14, nota 5.

[2]) Por. wyżej str. 7, nota 2.

Artifices salariati.

— Zebaldo acupictori[1] . . . . fl. 80/—

— Jacobo incisori gemmarum[2] . . . . . fl. 30/—

— Aurariis; pod tym napisem jest wymieniony tylko jeden Vincentio Italo[3] . . . . fl. 20/—

Następuje: Expeditio familiae stabuli a die $^{10}/_{2}$ 1550 ad $^{10}/_{2}$ 1551.

Potem: Solutio servicii quartalis unius a die $^{10}/_{2}$ 1551 ad $^{12}/_{5}$ 1551. W tej rubryce:

— Sacellanis 9 — między nimi spotykamy Stanisława Szamotulczyka — per fl. 5 . . . . fl. 45/—

— Osobno wpisano: Martino clerico et Georgio clerico per fl. 5, ablutrici fl. 2, razem . . . . fl. 12/—

— Dalej: Venceslao componista[4] (sic) . . . fl. 7/15

— Fistulatores 6 per fl. 10 . . . . fl. 60/—

— Nicolao Gomolka . . . . fl. 6/7/9

— Sebestiano (sic) organistae[5] . . . . fl. 5/—

— Valen. Bakwark . . . . fl. 10/—

— Musicis Italis (Stephanus, Dziano, Theodoricus, Hugo, Antonius) 5 per fl. 10 . . . . fl. 50/—

Artifices salariati — między nimi:

— Jacobo Italo incisori gemmarum[6] . . . . . fl. 3/—

— Auraris: Vincentio Italo[7] . . . . fl. 10/—

— » Petro aurario . . . . fl. 4/11/15$^{1}/_{2}$

Dalej po różnych rubrykach, mniej dla nas ważnych, są rozdziały pod tytułami:

— Castri Crac. 6 stron zapisek o robotach z r. 1551 około Zamku na Wawelu[8], jak roboty około filaru, kuchni, przywozu materyałów, szalowania pieców, wszystko sumarycznie bez szczegółów i nazwisk robotników. Razem od $^{1}/_{1}$—$^{31}/_{12}$ 1551 wydano fl. 1.727/22/6

— Castri Niepolomicensis facta est ratio cum Erasmo Galka. Na 1$^{1}/_{2}$ strony, wyliczenie sumaryczne; wydano razem fl. 195/20

---

1) Sebald Link — por. wyżej str. 16, nota 2.

2) Jakub Caraglio — por. wyżej str. 16, nota 1.

3) Por. wyżej str. 14, nota 2.

4) Oczywiście Wacław Szamotulczyk.

5) Patrz wyżej str. 7, nota 2.

6) Jakób Caraglio. Zadziwia, że kiedy poprzednio (patrz wyżej) zapisano jako jego płacę zu kwartał poprzedzający 30 zł. — tutaj również jak się zdaje za kwartał dano mu tylko 3 zł. Może to jest mylka pisarska.

7) Patrz wyżej str. 14, nota 2.

8) Zapiski te oglosił p. A. Chmiel w dziele »Wawel« tom II, str. 411 i n.

— Castri ejusdem facta ratione cum Foelice servitore M. D. Regni Thezaurarii. $2^1/_4$ strony; razem wydano fl. 477/16 i fl. 86

Następuje osobny rozdział pod tytułem wpisanym czerwonym atramentem:

»Distributa in varias necessitates etc. funeris ac sepulturae Ser. olim M[tis] Reginalis Domine Barbarae, anno quo supra 1551 die 8 Maii Crac. defunctae«. 30 stron folio, a na nich zapiski wydatków całej podróży z ciałem królowej do Wilna — razem wydano na wiezienie ciała, pogrzeb, żałobę . . . . fl. 9.416/6/7

Cała suma wydatków dworu r. 1551 [1]) . . . . fl. 130.964/4/2

* * *

II. Spisy dworzan i sług królewskich.

R. 1501 (Ks. skarb. Nr inw. 30) »Regestrum Georgii Crupsky conscripcionis Curiensium R. M[tis] susceptum in Brzescze infra octavam S. Laurentii A. D. 1501, ex alio perscriptum«.

Jest to więc odpis na czysto. Księga w oprawie nowej, niegruba, formatu folio. Karty są nieliczbowane.

Wpisano w niej nazwiska dworzan z datą, kiedy wciągnięci na listę dworu. Wpisano tylko dworzan konnych z końmi i sługami; mają oni po 4, 6 i 10 koni każdy. Przy spisie koni spotykamy ciekawe polskie wyrażenia, wzmianki o zbrojach, wymieniono maść koni, znaki wypalane na koniach wyrysowano przy każdym koniu. Przy niektórych dworzanach zapisano ile pensyi wzięli, lub ile się im winno, na jakich warunkach zgodzeni, czy i jak im zadość uczynili. Zapiski o tych, którzy odeszli od dworu lub zmarli, później przekreślono.

R. 1543 i część **R. 1544** (Ks. skarb. Nr inw. 114). Bez tytułu ogólnego. Księga papierowa formatu folio, o kartach przeszło 100. Zaczyna tom (i idzie do k. 49 włącznie): »Registrum conscriptorum equorum horum aulicorum, qui cum Ser. Dno Rege iuniore profecti sunt, quibus totum servitium ad diem Augusti XIX Anni Domini 1543 Crac. exolutum (sic) est«. Jest to spis koni dworzan, z opisem maści,

---

[1]) Oczywiście są to tylko wydatki objęte tą księgą, w której jak już zaznaczyłem, nie wszystkie zapiski dochodzą do końca roku, natomiast w niektórych rubrykach objęto część wydatków jeszcze z r. 1550.

wyrysowanemi piętnami i wyliczeniem, ile który dworzanin ma koni. Wszystko odnosi się do wileńskiego dworu Zygmunta Augusta [1]. — Od k. 53 następuje »Familiae communis registrum. Registrum servitorum ac totius familiae quae cum Ser. D. Rege iuniore proficiscitur in annuali stipendio constitutorum, quorum salarium annuale infra specifice singillatim videbitur. Omnibus exolutum (sic) servitium ad diem Augusti 19 Anni 1543«.

Z tej drugiej części wyjmujemy niektóre ważniejsze zapiski.

— Fistulatores 6, horum singuli annuatim habent fl. 40, quibus praefatum salarium ad quartalia singula solvitur per fl. decem. Praeterea fistulatoribus quatuor datur panni lundensi stamen unum integrum, et quinto panni lundensis ulnae 8. Item quinque fistulatoribus praefatis datur panni Czwikoviensis stamen unum, bombicini seu barchani pertica una grissei et albi Vilnensis pertica altera et reliquis eorum singulis datur per ul. $1^1/_2$ panni lundensis et .... panni Vratislaviensis per ulnas $1^1/_4$, sexto vero fistulatori Thomae Jurgi datur annuatim pecuniarum salarium sicut reliquis quinque.

Dalej wymienieni:

— Jenczi et Irzik tubicinae...

— Ciemiorka idem...

— Cum D. Wierzbkowski praefecto Cappell. M. Regie per M. Suam hoc salararium noviter constitutum est in Olitha $^2/_2$ 1544: Donec melius non erit provisus opimiori beneficio, singulis annis fl. 60 et pro veste . . . . fl. 10

— Idem D. Wierzbkowski penes se componista[m] servabit et pro salario componiste singulis annis habebit fl. 20 et pro panno fl. 6.

— Idem D. Wierzbkowski servabit 4 pueros ad cantantum aptos, quos vocabit canene(?) ac in expensis servabit. Na tych chłopców wyznaczono mu fl. 24. Panni vero et pellicea istis pueris pro vestibus omnibus dabitur ex gratia et arbitrio M. Regie.

— (k. 58) Vincentius Italus aurifex [2], cui M. Regia Vilnae die $^{15}/_{11}$ constituit salarium annuum ea conditione, quod nemini praeter M. R. laborare debet. Habebitque annuatim (p. gr. 30) fl. 40.

— (k. 58 v.) Bartholomeo Italo aurario. Huic etiam Vilnae d. $^{15}/_{11}$ A. 1544 M. R. deputavit annuum salarium (p. gr. 30) fl. 20,

[1] Według itineracium, zestawionego na podstawie Jagiellonek Przezdzieckiego, król Zygmunt August wkrótce po ożenieniu swem z Elżbietą, austryaczką, d. 30 lipca 1543 r. z powodu powietrza panującego w Krakowie wyjechał z dworem do Wilna. Królowa Elżbieta została i z królestwem starymi przeniosła się do Niepołomic. Dopiero w połowie czerwca 1544 spotkała się z mężem na sejmie w Brześciu lit. Po sejmie w drugiej połowie października 1554 r. Zygmunt August z żoną odjechał do Wilna.

[2] Zapewne Palumba, patrz wyżej str. 14, nota 2.

debet tamen esse circa Vincentium Italum et laborare quid ei mandetur.

— (k. 66) Mikołaj karzel $^{19}/_{1}$ 1544 in Olitha venit in servitium.

Na k. 76 zaczynają się zapiski od 20 Maja 1544 i znowu jest rejestr dworzan z opisem koni.

— (k. 84) Capellani S. M. (Reginalis):

Adam } habent annuatim fl. 12 et panni purpuracei
Cleric } ulnas 8.

— Stafirowie duo.

Aurigae S. Reginalis M^tis junioris. Między nimi:

— (k. 87) Murzyn Varsovie in exitu susceptus [1]).

— (k. 104) Wozi królowej młodszej:

Kolepka JejM. 1
Kolepka panieńska 1
Rydwan pański 1
Wozów skarbnich poczternich 4.

Lata **1543** — **1572** (Ks. Skarb. Nr inw. 110), czyli t. zw. Księga marszałkowska [2]), także Księga podskarbińska albo Księga stołu król.

Księga oprawna, papierowa, formatu folio, rozmiarów 0·32 × 0·215 m., o blisko 1.260 kartach, częściowo liczbowanych. Oprawa jest stara, pierwotna, deski powleczone skórą brunatną, cienką, zczerniałą, naddartą i zniszczoną. Na skórze obu okładek wytłoczony jest równolegle do brzegów obiegający fryz z postaciami ludzkiemi w obramieniu architektury renesansowej, jaki często spotykamy na oprawach krakowskich z XVI w.; wytłaczania te, obecnie zgniecione i starte, mało są widocznemi. Na okładce przedniej przymocowano

---

[1]) Przypuszczam, że to był istotnie murzyn i z powodu wyjątkowej niezwykłości takiego zjawiska wśród służby dworu polskiego nie uważano za potrzebne wymienić go z nazwiska lub imienia.

[2]) Prawdopodobnie była ułożoną do użytku marszałka w. kor. i na jego polecenie. Marszałek w. kor., a jako jego zastępca marszałek nadw., był przełożonym dworu król. »Censendum est, quod officium marschalci regni et marschalci curiae, sive uterque sive alter eorum esset in curia, debet osse omnium ceremoniarum et curiensium magister, et utriusque istorum hoc est officium ut curienses conscribant, solvant, regestra teneant«. Dalej powiedziano, że marszałek ma obowiązek doglądać i kierować wszystkiem co się dzieje na dworze król., tak w mieszkaniach król. jak w urzędach i wśród dworzan »ad equestrem ordinem M. R. pertinentibus, ad quod tribuitur ci facultas plena instituendi, destituendi« i t. d. Właściwym naczelnikiem jest marszałek w. kor. i marsz. nadw. jest rangą niższy od niego — ale gdy niema pierwszego, drugi wchodzi w jego miejsce i prawa. (Przyłuskiego Statuta z r. 1553, fol. 196—197).

4 narożniki trójkątne z blachy mosiężnej czy bronzowej pięknie wykrojone, każdy z rytą głową aniołka i z 3ma wypukle trybowanymi guzami, guz najbliższy rogu oprawy zawsze wypuklejszy od dwóch innych. Na środku tej okładki przymocowany medalion lany w kształcie okrągłej cienkiej płyty bronzowej z 3ma występującymi poza obwód kręgu listkami, do przybicia gwózdkami do oprawy. Był i 4 ty listek, obecnie odłamany. Okrąg medalionu na średnicy 0·042 m., na nim jest płasko wypukły orzeł polski dobrego rysunku Na tejże stronie okładki sterczą 2 żelazne kołeczki, służące do zapinania zamykających niegdyś księgę rzemyków, których dziś już nie ma. Na okładce tylnej wytłaczania są wyraźniejsze niż na poprzedniej. Zachowały się tam 3 narożne okucia, podobne do wyżej opisanych, czwartego brak. Na głównej stronie okładki przedniej wyciśnięto w skórze na polu środkowem tytuł:

Regestrum

Inscriptionum

dalszych 3 wierszy już nie można odczytać, w ostatnim z nich jest, zdaje się, data. Na odwrocie tej okładki przedniej pismem z końca XVIII w. napisano w dwóch wierszach: »Dwór króla ‖ od roku 1545«; innem zaś pismem też z XVIII w. dodano pomiędzy tymi dwoma wierszami: »Staynia« pismem zaś XIX w.: »i powozy oraz Jezuici [1]) przy dworze Kr.« — a przekreślono datę, dopisując przed nią: »nie« i w dalszym wierszu: »lecz 1543go«.

Z początku rękopisu jest 12 kart bez liczbowania; po nich 1098 kart (nie stron), opatrzonych liczbami porządkowemi od 1—1099 [2]) pisanemi atramentem, pismem XVI w., u góry na środku *recto* każdej karty. Oprócz tego jest jeszcze jakieś drugie liczbowanie również z XVI w., pisane atramentem na rogu kart górnym prawym i zaczynające się od l. 29 na karcie 1 liczbowania głównego. Jest ono niesystematyczne, przeskakujące porządek cyfr, n. p. po 30 następuje 42, niektóre karty opuszczono, nie licząc ich wcale. Są w niem w różnych miejscach luki i przerwy. Zdaje się, że w księgę oprawiono seksterny już przedtem liczbowane częściowo, przyczem wiele z tych cyfr w całości lub w części obcięto, a potem karty oprawnej księgi na nowo porządniej ponumerowano. Ostatnią kartą zapisaną jest 1097 verso. Karty 1098 i 1099 są białe, po nich oprawiono jeszcze około 100 kart niezapisanych. W cytatach poniżej uwzględniono tylko liczbowanie główne.

Rękopis sam tytułu nie ma. Nazywany bywa niekiedy »Księgą marszałkowską«. Może stosowniejszą byłaby nazwa: K s i ę g a d w o r u

---

[1]) Tak; nie wiedzieć na jakiej podstawie, gdyż o Jezuitach wcale nie ma mowy w rękopisie.

[2]) Kart 32, 33 i 98 brak. Są po dwie karty 307 i 756.

królewskiego albo: Księga stanu służby dworzan i sług królewskich. Zawiera spisy osób należących do dworu królewskiego, i to tylko personalu męskiego z różnego rodzaju dodatkami i adnotacyami obszernemi; z jakiego okresu czasu, tego ani w tytule, ani dalej w tekscie nie powiedziano. Ale możemy to wykombinować z treści zapisek, w których wiele różnych dat spotykamy. I tak na k. 763, określając wynagrodzenie Węgorzewskiego »praefectus stipatorum« dołączono uwagę, że tak płacono mu dotąd na dworze króla starego (t. j. Zygmnnta I), ale od chwili wyjazdu króla (oczywiście młodszego, t. j. Zygmunta Augusta) z Krakowa, t. j. od d. 30 lipca 1543 r.[1]), wypłaty czyni skarb króla młodszego. Podobną uwagę spotykamy też na k. 765 i 766. Lecz na k. 763 zaraz po wspomnianem objaśnieniu z wymienieniem r. 1543 dopisano w dalszym ciągu tę samą ręką, że płaca Węgorzewskiego od 16 maja 1545 jest wyższą niż dotąd była. Następne zaś, odnoszące się do Węgorzewskiego uwagi o zmianach płacy i t. d. w latach późniejszych pisane są bezpośrednio po powyższych w dalszym ciągu tą samą częściowo ręką lecz widocznie innem piórem i innym atramentem, nie są więc współczesne zapisce początkowej, tylko w miarę postępu lat dopisywane. Ztąd wniosek, że założoną była w roku 1545, lecz wciągnięto w nią post factum, informacye sięgające do stosunków z r. 1543, t. j. chwili wyjazdu Zygmunta Augusta do Wilna i rozdziału jednego dotąd dworu na dwa: dwór króla starego w Krakowie i dwór wileński króla młodszego. Zapiski dalsze o zmianach płacy i zmianach w personalu, spotykane na różnych miejscach księgi, pochodzą z lat 1546, 1547, 1548, 1550 i t. d. Najpóźniejszą spotykamy na k. 774; jest ona z 2 lipca 1572. Zygmunt August umarł w Knyszynie dnia 7 lipca tegoż roku. Tak więc okres czasu objęty zapiskami księgi, zgadza się niemal dokładnie z czasem samodzielnego panowania Zygmunta Augusta naprzód na Litwie, a po śmierci ojca na Litwie i w koronie.

Zachodzićby jeszcze mogło pytanie, jaki jest stosunek tej księgi, do innej treścią zbliżonej, a wyżej już opisanej jako Nr 114 inw. Arch. głównego. Tamta zawiera też zapiski o składzie dworu Zygmunta Augusta, z lat 1543—1544. Sądzę, że księga Nr inw. 114

---

[1]) Wyjazd Zygmunta Augusta do Wilna nastąpił w 1543 r. 30 lipca, ale dzień 19 sierpnia 1543 roku był jakimś terminem rozgraniczenia wypłat dworu król. krakowskiego od wypłat dworu wileńskiego; termin ten pojawia się przy zapiskach o płacy wielu dworzan i sług w różnych rubrykach niniejszej księgi, jak i w rachunkach dworu (por. wyżej str. 22 tekst, tudzież nota na tejże stronie). W Wilnie mieszkał młody król, naprzód sam, potem krótki czas z królową Elżbietą, a po jej śmierci, równie jak po swoim ślubie z Barbarą Radziwiłłówną, tam do r. 1550 przeważnie przebywał.

jest dawniejszą, założoną rzeczywiście w tym r. 1543, kiedy przeprowadzono rozdział jednego dotąd dworu na dwa i zebrano w niej zapiski, odnoszące się do dworu wileńskiego Zygmunta Augusta. Księga zaś Nr inw. 110 jest dalszym jej ciągiem, pisanym porządniej i dokładniej, począwszy od r. 1545, w którym to dalszym ciągu włączono także wiadomości z dwóch lat poprzednich, dla zupełniejszego obrazu stosunków personalu dworskiego od chwili zaprowadzenia nowego porządku rzeczy. Całkiem tak jednak nie jest. W jednej i drugiej księdze jest system podobny i wiele szczegółów zgodnych, tu i tam obok spisu ludzi dworskich zanotowano warunki płacy różnych kategoryj dworzan i sług. Powtarza się też wiele nazwisk osób, należących do personalu dworu. Ale obok tego są i znaczne różnice tu a tam, nawet w zapiskach z tych samych lat 1543 i 1544. Tak więc stosunek tych dwóch ksiąg do siebie zupełnie jasnym nie jest.

Bądź co bądź, księgę Nr 110 uważam za ważniejszą i znacznie bardziej zajmującą od tamtej drugiej. Zapiski w niej zawarte rozciągają się na długi okres lat blisko 30, obejmują wiadomości o długim szeregu osób, są o wiele szczegółowsze. Podają nam wielką ilość szczegółów, ułożonych w pewien rodzaj systemu, a choć ten system nie jest całkiem ściśle przeprowadzony, składają się na dosyć wyczerpujący obraz dworu Zygmunta Augusta, przynajmniej pod względem jego składu i stosunków służbowych. Dowiadujemy się kto do tego dworu należał, jakie były rodzaje i kategorye dworzan i sług, jakie były ich obowiązki, wynagrodzenia i wogóle warunki służby, często nawet jak się ubierali i w jaki sposób w świcie króla podróże odbywali. Znajdujemy tam sporo przyczynków biograficznych, ważnych dla nas, zwłaszcza, o ile odnoszą się do ludzi bardziej znanych, gdy przez dwór ten przewijali się różni mężowie polityczni, pisarze, uczeni, humaniści, lekarze, artyści, czy to jako sekretarze i pisarze królewscy, czy jako »sludzy«, niektórzy nawet sławni i głośni tak w Polsce, jak poza jej granicami. »Servitor S. R. M^{tis}«, był to tytuł zaszczytny, o który ubiegali się w owych czasach poeci, architekci, rzeźbiarze, malarze pierwszorzędni. Zdaje się jednak, że często był to tylko tytuł, z którym nie łączyły się ani ściśle określone obowiązki, ani pensya. O wielu tym tytułem zaszczyconych, zkądinąd znanych, głucho jest w naszej księdze. Obejmuje ona jedynie zastęp dworzan i sług, związanych stale albo przynajmniej przez dłuższy czas z dworem królewskim na podstawie umów, normujących wzajemne prawa i obowiązki, jak dziś powiedzielibyśmy: etatowych, albo stabilizowanych.

Pomiędzy obchodzącymi nas przedewszystkiem artystami niestety nie wszystkich spotykamy, o których skądinąd wiadomo, że byli zatrudnieni przy dworze królewskim. Księga odnosi się wyłą-

cznie do dworu Zygmunta Augusta, który przeważnie przebywał na Litwie. Od roku 1543 do śmierci Zygmunta I oddzielnie od dworu »wileńskiego« był utrzymywany dwór krakowski króla starego. Ale zdaje się, że i po śmierci tego ostatniego zachowano ten rozdział. Ztąd n. p. nie ma tu wzmianki o artystach, pracujących przy budowie i dekoracyi Zamku wawelskiego, który wykończano jeszcze dobrze po połowie XVI w. Może być nadto, że z zasady pominięto tych, którzy za osobnemi umowami byli przyjęci czasowo do specyalnych robót i nie należeli stale do składu dworu.

Wśród artystów, ściśle związanych z dworem królewskim, trzymających się osoby Zygmunta Augusta, z nim przebywających i odbywających podróże, pierwsze miejsce zajmują w naszej księdze muzycy. Już z opisanych poprzednio rachunków wiemy, jaką rolę muzyka odgrywała na dworze królewskim, jak bez niej nie mogła się obejść żadna uroczystość. Tak było za Zygmunta I i podobnie za Zygmunta Augusta, osobliwie w początkach jego panowania. To też bardzo dużo zapisek spotykamy, odnoszących się do arfistów, lutnistów, trębaczy, piszczaków, śpiewaków, organistów, kompozytorów, dyrygentów i członków kapeli królewskiej, zwłaszcza kościelnej. Przynoszą nam one ważne przyczynki do wiadomości o Bekfarku, Gomółce, Wacławie Szamotulskim, Wirzbkowskim, dalej o Krzysztofie Clabonim, Bartłomieju Kicherze i t. d. Od marca 1552 przyjęty za bardzo wysokiem wynagrodzeniem Jan »Bastonflander«, był zapewne krewnym słynnego w połowie XVI w. kompozytora flamandzkiego Josquin Baston. Wogóle między tymi muzykami, tak kompozytorami jak wykonawcami, byli ludzie różnych narodowości, obok Polaków Włosi, Flandryjczycy, Niemcy, jeden Węgier i rzecz dziwna, jeden tylko Czech. Do licznego zastępu dworskich stałych muzyków co chwilę przybywały całe nowe grupy wykonawców muzyki wokalnej lub instrumentalnej, godzonych albo w jakiemś ognisku sztuki zagranicą, albo w kraju n. p. po śmierci biskupa krak., który ich przedtem utrzymywał i t. p.

Po muzykach spore miejsce zajmują złotnicy. Znane jest zamiłowanie niemal chorobliwe Zygmunta Augusta do kosztowności, których wartość ogromne sumy przedstawiała. Gromadził klejnoty, drogie kamienie, naczynia złote, rozkoszował się niemi i z dumą pozwalał oglądać swoje imponujące zbiory osobom, którym chciał swoją szczególną łaskę okazać. Miał też koło siebie zawsze zastęp złotników, jubilerów, medalierów i pieczętarzy z Włoch, Niemiec i innych krajów.

Księga wymienia kilku Włochów i Niemców, przyjętych w poczet sług za stałemi umowami i wysokiemi płacami. Niektórym za-

strzegano, by prócz dla króla żadnych innych robót nie przyjmowali i nie ważyli się wykonywać. Jednym z najsławniejszych między nimi był Jakub Caraglio, Włoch medalier i wyrzynacz gemm, przez szereg lat zajęty przy dworze polskim; księga nasza przynosi kilka nowych dat, odnoszących się do jego osoby, jak również wiązkę nowych szczegółów o Sebaldzie Linku, znanym skądinąd artyście hafciarzu, który snać roboty miał nie mało, skoro nietylko przez lat blisko 20 zajęty był stale (z małą tylko przerwą) u dworu, miał dodanych sobie kilku pomocników i pozwolenie przybierania jeszcze dalszych na koszt królewski, w podróżach towarzyszył królowi, który mu stopniowo podwyższał wynagrodzenie.

Obok płatnerzy i innych wyrabiaczy tudzież dozorców czy konserwatorów broni, był na dworze Zygmunta Augusta przez lat kilkanaście zajęty artysta-rękodzielnik Jan Herman de Monte Mariae, nazwany w księdze »pictor seu potius sculptor ferri«. Był w szczególności używanym do przyozdabiania zbroi i innych żelaznych narzędzi wojennych (*arma*). I on, podobnie jak Link, a nawet w wyższej mierze, cieszył się wyjątkowo korzystnymi warunkami, które jeszcze mu w ciągu lat podnoszono, dodając nadto pomocników.

Obok artystów, żywszy interes przedstawiają dla nas dwie kategorye ludzi, należących do wyższych warstw inteligencyi. Są to sekretarze królewscy i lekarze. Nie było dla nich osobnych rubryk, lecz umieszczano ich razem z wielu innymi na liście »salariati saeculares«, albo o ile należeli do kleru »salariati spirituales«. Sekretarzy zaledwie paru wyraźnie tak w księdze naszej nazwano. Są nimi: Maciej kanonik około 1545 r., Stanisław Fogelweder razem i doktor medycyny. O Floryanie Zebrzydowskim napisano, że zastępuje miejsce referendarza świeckiego; wśród tych, których tytułu tylko domyślamy się, albo których nazwano pisarzami królewskimi (notarii), spotykamy obok wielu innych więcej znane, nawet głośne nazwiska: Ludwika Josta Decyusza młodszego, poźniejszego wielkorządcy, Piotra Royzyusa, poety i profesora Uniw. krak., radcy prawnego król., historyka Łukasza Górnickiego, Jana Josta Decyusza; do korespondencyi włoskiej król Zygmunt August utrzymywał zawsze jednego lub więcej pisarzy Włochów. Wyraźnie jako tacy »notarii italici« są wspomniani: Franciscus miles Rodianus de Saona, Troianus Ponona (sic) de Pedemontano Carnianus Italus, Jan Wincenty Siculus, może krewny humanisty Andrzeja. Między kapelanami występuje od r. 1558 poeta polski Mikołaj Kochanowski, brat wielkiego Jana z Czarnolesia. — Z sławniejszych lekarzy wymienimy: wspomnianego już Stanisława Fogelwedera, Wojciecha Bazę, Bartłomieja Sabinkę ze Stra-

domia, Jana Franciszka Nascimbenusa z Friulu, Kaspra Tridentina, Piotra z Poznania, Ruperta Fincka dra filozofii i medycyny.

Kapelani, artyści, sekretarze, lekarze (w tych trzech ostatnich kategoryach spotykamy zarówno duchownych jak ludzi świeckich) tworzą jakby wieniec inteligencyi, którą rad otaczał się dwór, gdyż zaspakajała ona wyższe potrzeby i dążenia rodziny królewskiej, wytwarzała atmosferę umysłową, bez której w epoce humanizmu obejść się nie mógł mający pewne szlachetniejsze ambicye dwór monarszy. Zewnętrznej znów świetności i okazałości dodawał mu liczny zastęp rycerskiej młodzieży, dworzan z rodów szlacheckich, nierzadko nawet magnackich, tudzież pacholąt czyli paziów. Na czele dworzan stoją dygnitarze dworscy a razem częstokroć i państwowi jak Piotr Zborowski, kasztelan małogojski, »susceptus pro consiliario ac officiali supremo curiąe Majestatis suae«, który ma prawo utrzymywać na koszcie królewskim 10 koni i 8 sług, ochmistrz dworu Gabryel Tarło, Jan Bonar, kaszt. oświęcimski, również o 10 koniach; dalej widzimy między nimi młodzież rodów najpierwszych, jak Lubomirskich, Ligęzów, Zebrzydowskich, Kamienieckich, Barzich, Myszkowskich, Mniszków, Działyńskich, Kościeleckich, Sapiehów, Łaskich, Firleyów, Pileckich, Hornostajów, Herburtów i t. d.

Niejeden z nich później znaczną, a nawet dziejową rolę w historyi Polski odegrał. Do tych dworzan zaliczony był i Jan Lutomirski, będąc podskarbim nadwornym. Ale i do płatnych dworzan (stipatores salariati) a nawet do pokojowych czy łożnych (cubicularii) obok mieszczan lub drobniejszej szlachty należeli członkowie wielkich rodów; spotykamy wśród nich dwóch kniaziów Wiśniowieckich, Lanckorońskiego, Sieniawskiego, Mniszka, Kazanowskiego, Wolskiego itd.

A u l i c i, szlachta, jak się zdaje, pensyi w pieniądzach przeważnie nie pobierali, mieli tylko prawo do utrzymywania na koszcie króla pewnej liczby koni wierzchowych, a przytem może sług swoich własnych i koni pociągowych. Pewna ilość dworzan, szlachty była płatną. Ci pod nad nazwą s t i p a t o r e s s a l a r i a t i, członkowie pieszego orszaku królewskiego płatni, stanowią w księdze jedną z rubryk wielkiego działu s a l a r i a t o r u m. Inne kategorye tego działu stanowią pacholęta, t. j. paziowie (p u e r i r e g i i, czasem: a d o l e s c e n t e s), łożni (cubicularii). Dalej należą tu kapelani, artyści, sekretarze i lekarze, przynajmniej niektórzy z nich. Niektórzy z powyższych cieszyli się przywilejem trzymania na koszt króla koni pociąpowych i sług; wielu z nich obok płacy dostawało ubrania w naturze lub określone ilości łokci tkanin na szaty, a także i futra.

Do dalszych kategoryj (służby) należeli szatni, pokojowi, kucharze, kredencerze, lokaje, chirurgowie, balwierze, sztafirze, ogrodnicy, łowczo-

wie, masztalerze, woznicowie, stajenni, dozorcy zwierząt (lwa, niedźwiedzi, zapewne i psów), a dalej cały długi szereg rękodzielników jak płatnerze, mieczownicy, zegarmistrze, siodlarze, wędzidlarze, ślusarze, kowale, stolarze, krawcy, szewcy, cieślowie, bednarze i stelmachy, dozorcy ryb, grabarze sadzawek, kominiarze, konowałowie, szczytnicy, łucznicy. Artystów razem z rękodzielnikami zaliczano do artifices. Niektórzy z artystów, rękodzielników i ludzi innych zawodów mieli prawo trzymać przy sobie młodzieńców lub chłopców, z czem łączył się obowiązek uczenia ich i ćwiczenia w swoim zawodzie.

Kilku nieliczbowanych pierwszych kart księgi użyto na zestawienie rodzaju indeksu, w którym spisano nazwiska lub imiona płatnych dworzan i sług, grupując ich w pewne kategorye według zajęć, i podając liczbę karty, na której należy w księdze szukać zapiski do nich się odnoszące. Powiadamy rodzaj indeksu, bo nie jest on ani wyczerpujący, ani systematyczny; ma on dla nas o tyle tylko znaczenie, że czasem nazwisko w nim zapisane jest inną pisownią niż w dalszym ciągu księgi, co przy chwiejności ówczesnej pisowni, może niekiedy naprowadzić na prawdziwe brzmienie jakiegoś nazwiska, a nadto, że dopisywano w nim przy nazwiskach osób niekiedy uwagi i daty biograficzne, na które miejscem odpowiedniem jest nie indeks, ale sam dalszy tekst właściwy.

Ten zaczyna się na 1-szej karcie liczbowanej, która jest 13-tą kartą księgi, od tytułu: Aulici in equis. Spis tych dworzan konnych zajmuje przeszło połowę całej księgi i przeszło dwie trzecie kart zapisanych. Przeważną część miejsca im poświęconego zabrało szczegółowe wyliczenie i drobiazgowe opisy ich koni, oczywiście wierzchowych, których miewali najmniej dwa, ale często znacznie więcej, aż do dziesięciu.

Sądziłem, że zbyteczną rozrzutnością byłoby ogłaszanie tej części tekstu w całej rozciągłości. Wystarczy podać na próbę kilka przykładów takiego opisu, a dalej poprzestać na samych, nieraz ważnych i zajmujących nazwiskach dworzan, z podaniem, ile koni który z nich na dworze królewskim trzymał i używał, i resztą zapisek służbowych.

Od k. 762 zaczynają się spisy dworzan i sług płatnych. Z płacą połączoną była umowa co do warunków wzajemnego stosunku. Obowiązki były zapewne oparte na zwyczaju, określała je już sama nazwa kategoryi dworzan czy sług, do której kogoś zaliczano. Może być, iż przy przyjmowaniu ludzi ustnie je jeszcze omawiano. W księgę ich nie wpisywano, tylko poprzestano na podziale na te kategorye, i na początku każdej z nich zapisano warunki wynagrodzenia, odnoszące się do osób tą kategoryą objętych. Następnie dopiero na dalszych

kartach zaciągano każdego z tych ludzi z osobna do księgi, często z datą przyjęcia, zostawiając dlań poniżej wolną całą kartę, jedną stronę, lub część strony. Na tem wolnem miejscu dopisywano potem zmiany płacy, awanse, dodatki, czasem specyalnie powierzone misye, podróże, przeniesienia do innej kategoryi, śmierć lub zerwanie stosunku. Księga już w założeniu swem miała służyć na długi szereg lat i rzeczywiście wystarczyła na cały czas panowania Zygmunta Augusta. Z tą też myślą zostawiono znów pomiędzy kategoryami ludzi dworskich wszędzie pewną ilość kart białych, na których dopisywano z czasem nowe nazwiska, w miarę jak nowych ludzi przyjmowano na dwór królewski. Natomiast wpisanych już przedtem, którzy wskutek awansu do innej kategoryi, odprawy lub śmierci ustępowali, przekreślano, notując zwykle na marginesie przy ich nazwisku przyczynę ich ustąpienia.

Jeśli zdarzyło się, że wskutek postanowienia królewskiego zmienione zostały warunki służbowe całej kategoryi ludzi dworskich, wpisywano na początku rozdziału, który ją obejmuje, w dalszym ciągu starych warunków warunki nowe, z datą odkąd zaczęły obowiązywać. W jednym wypadku postąpiono inaczej. W roku 1546 »constitutio nova facta est cubiculariis«. Zapisawszy tę zmianę na k. 782, przekreślono całą poprzednią listę ł o ż n y c h czy p o k o j o w y c h, w której już pojedyńsze wykreślenia były przeprowadzone w różnych czasach, i na odwrotnej stronie k. 782 tudzież następnych wciągnięto nowy spis pokojowych, w którym spotykamy też nazwiska z listy poprzedniej przekreślonej.

W tym ogólnym schemacie, w tej formie przyjmowania i wpisywania ludzi dworskich bywały wyjątki, nawet stosunkowo niezbyt rzadkie. Przyjmowano niekiedy ludzi na warunkach umowy specyalnych. Tych albo w księdze traktowano zupełnie osobno, albo zaliczywszy ich do pewnej istniejącej kategoryi, wpisywano pod jej ogólny tytuł, ale potem pod nazwiskiem osoby notowano te osobne warunki przyrzeczonego wynagrodzenia. W dalszym ciągu zapisek, odnoszących się to tych i wielu innych osób, notowano w latach następnych postanowienia co do zmiany wynagrodzenia, jeśli takie zaszły.

W ten sposób powstała ta wielka księga, obejmująca 29 lat ostatnich panowania dynastyi Jagiellonów i długi szereg nazwisk ludzi, stosunkiem służbowym z ostatnim Jagiellonem związanych, w znacznej części bezpośrednio koło osoby jego stojących, tworzących najbliższe jego otoczenie w życiu codziennem, prywatnem. Założona i w początkowych latach utrzymywana bardzo starannie, wskutek późniejszych dopisków i kreśleń traciła na pierwotnej przejrzystości

i w ogóle w dalszych latach mniej porządnie była zapisywaną. Mimo to, rozejrzenie się w niej rzuca niemało światła na pojęcia nasze o tem, jak ten dwór królewski mógł wyglądać, jakie były przynajmniej zewnętrzne jego, urzędowe i formalne ramy i kształty, wymagania, potrzeby i zwyczaje, z kogo się składał i jak był licznym. Oczywiście co do ostatniego tego punktu nie cały ogromny zastęp wymienionych ludzi może tu wchodzić w rachubę. Nie wszyscy znajdowali się równocześnie na dworze królewskim. Jak w organizmie ciągle odbywa się wymiana materyi, tak i tu był ruch ustawiczny: jedni ustępowali, drugich przyjmowano na ich miejsce. Liczebny stan personalu bywał raz większy, raz znowu mniejszy. Z pewnym jednak nakładem pracy można przybliżenie obliczyć z ilu ludzi ten dwór składał się w pewnej danej chwili lub w pewnym niewielkim lat okresie. Bądź co bądź liczba ich była okazałą, choć księga mówi nam tylko o dworze wileńskim; nie trzeba zapominać, że oprócz niego aż do śmierci Zygmunta Starego, względnie do wyjazdu z Polski Bony, była jeszcze druga połowa dworu, część jego dawna krakowska, a i potem, mimo niechęci Zygmunta Augusta do przebywania w Koronie, musiano niezawodnie utrzymywać jakiś dwór na Wawelu, a obok niego zapewne i w Łobzowie, w Niepołomicach, w Warszawie, a w Knyszynie i Tykocinie, gdzie z królem przeważnie przebywała część dworu jego wileńskiego, nie obeszło się też bez pewnej liczby sług stałych miejscowych.

Pod tym więc kątem widzenia nawet pozornie suche spisy i zapiski naszej Księgi nabierają znaczenia i życia. Z tego powodu uważałem za potrzebne drukiem je ogłosić, jako źródło do dziejów kultury w Polsce, jako jedyny w swoim rodzaju materyał do obrazu dworu królewskiego w XVI wieku. Najważniejszemi są w niej z tego względu niewątpliwie wiadomości o literatach, ludziach uczonych, lekarzach, artystach, tudzież tych rękodzielnikach, których zawód ze sztuką w bliższym stoi związku. Odnoszące się do nich zapiski podaję też w całej rozciągłości; podobnie i zapiski innych działów, o ile z jakiego względu wydały mi się doniosłe i zajmujące. W działach obejmujących kategorye ludzi, które przedstawiają dla historyka kultury mniejszy interes, pozwoliłem sobie na skrócenia. Już wyżej zaznaczyłem z jakiemi opuszczeniami ogłaszam poniżej np. spisy dworzan (rycerstwa i szlachty). Przy różnych kategoryach sług zwłaszcza niższego rzędu i ludzi zajęć podrzędnych poczytuję za dostateczne podać w całości początkowy formularz z warunkami ich wynagrodzenia, oraz zapiski o następnych zmianach tych warunków, i wymienić nazwiska osób pod tytułem pewnej kategoryi do Księgi zaciągniętych. W niektórych działach i to wymienianie imienne, a nawet podanie

liczby ogólnej osób do odnośnej kategoryi należących, uważałem za zbyteczne.

Po tem objaśnieniu przystępuję do ogłoszenia samychże zapisek.

Dawny indeks do następującego po nim spisu dworzan i sług

(częściowy tylko i bez osobnego tytułu).

[k. 1 nlb.] **Cocci magistri salariati.**

Bullath. *Mortuus in Knyszyn* . . . . f. 907.
Gaspar. *Mortuus* . . . . f. 908.
Lauriniecz. *Expeditus a curia M. R. die 4 May 1549 Cracovie* f. 909.[1]
Janeczek archiepiscopensis. *Mortuus* . . . . f. eodem.
Miklasz a Reginali olim Maiestate. *Similiter expeditus die 4 May 1549* . . . . f. 910.[2]
Casper ex coquina Maiestatis Regie senior. . . . . . . f. eodem.
Albertus Klionowski. *Mortuus* . . . . f. 910.
Mathias . . . . f. 911.
Laurencius Drabik . . . . f. 911.
Jan Osseror[3] . . . . f. 909.
Petrus cocus . . . . f. 911.
Bartolomeus coccus. *Ad Maiestatem Reginalem* . . . . f. 911.
Sacius coccus Italus. *Dimissus* . . . . f. 912.
Marczinek . . . . f. 910.
Salus . . . . f. 910.

[k. 1 v. nlb.] **Cocc[or]um discipuli et pistores.**

Stanczik. *Dimissus a curia* . . . . f. 913.
Waschil. *Mortuus* . . . . f. 914.[4]
Jacub . . . . f. eodem.
Ruczem. *Ad M. R*^{lem} . . . . f. 915.[5]
Sliachtha. *Dimissus* . . . . f. eodem.
Pawlik. *Mortuus in Brzeszcz* . . . . f. 916.[6]

---

[1]) Właściwie powinno być: fol. 908 v.
[2]) » » » » 909 v.
[3]) W tekście jest: Ostrouch.
[4]) Właściwie powinno być: fol. 913 v.
[5]) » » » » 914 v. Nazwisko w tekście jest Ruczyen.
[6]) » » » » 915 v.

Pistor . . . . f. eodem.
Drazny . . . . f. 917.[1])
Martinus discipulus pistoris . . . . f. eodem.
Radzink . . . . f. 918.[2])
Mikolaiecz . . . . f. eodem.
Sthaiss a Reginali olim Maiestate *Mortuus* . . . . . . f. 919.[3])
Sicz a Maiestate Regia antiquo. *Expeditus a Curia Cracoviensi die 4 May 1549.* . . . . f. eodem.
Laurencius Drabik. *Magister factus* . . . . f. eodem.
Macziek a Rege antiquo . . . . f. 920.
Schimek . . . . f. 922.
Szczęsny . . . . f. eodem.
Salus. *Magister*
Maschicza *Mortuus* } . . . . f. eodem.
Horosko
Janiel
Factor casei.
Philipek . . . . f. 923.
[k. 2 nlb.] Voicziech Czibulka . . . . f. 923.

Chirurgicus et barbitonsor.

Samuel judeus chirurgicus . . . . f. 928.
Ludovicus barbitonsor. *Mortuus* . . . . f. 929.
Joannes chirurgicus . . . . f. 930.
Martinus doktorek . . . . f. 931.
Martinus Wilesch Wratislauiensis . . . . f. eodem.
Lucas Wolff . . . . f. 927.
Vilhelm Liucenburger . . . . f. eodem.

[k. 3 nlb.]

Fistulatores salariati.

Musici et alii cantores . . . . f. 902,
a quo folio incipiuntur eorum salaria quorum numerus sequitur . . . . f. 925.
Musici Itali . . . . f. eod.[4])
Pawlik . . . . f. 932.
Sobek organista . . . . f. 935.

[1]) Właściwie powinno być: fol. 916 v.
[2]) » » » » 917 v.
[3]) » » » » 918 v.
[4]) Mylnie; na karcie 925 nie ma zapiski: Musici Itali.

Marthinus organista . . . . f. 944.[1])
Joannes Kappa fistulator Italus . . . . f. 925.
Dominicus arfista . . . . f. eod.[2])
Valentinus Bakfark Hungarus citaredus . . . . f. 936.[3])

[k. 3 v. nlb.] **Tubicinatores salariati.**

Cziemiorka . . . . f. 936.
Jenczi. *Mortuus Vilnae* . . . . f. 937.
Irzik . . . . f. 938.[4])
Joachim Spangiel. *Expeditus* . . . . f. eodem.
Tomek Cracowczik . . . . f. 939.[5])
Stanislaw (sic) Doizwon. *Mortuus* . . . . f. eod.
Hanzel Ibrol . . . . f. 940.[6])
Stephanus de Vilna . . . . f. eodem.
Joannes Koziburg[7]) ssurmacz de Kossei (sic) . . . . . . f. 941.[8])
Jenik Czech . . . . f. eodem.
Paweł Lancz . . . . f. 942.[9])
Chromi. *Mortuus die 11 Ianuarii A. 1549.*
Stanislaus[10]) timpanista a M. R. seniori (sic) . . . . . f. 943.[11])
Stanislaus tubicinator Raczlawski[12]) . . . . f. eodem.
Paulus Jusko Cracoviensis tubicinator . . . . f. 944.
Felix Molda . . . . f. 943.
Nico. Sokol . . . . f. eodem.
Jacob Brennik[13]) . . . . f. eod.[14])
Martinus Tarnowczik . . . . f. eod.[14])
Sczesni Skoczek . . . . f. eod.[14])
[k. 4 nlb.] Stanislaus et[15]) Duscha timpanisti . . . . . . f. 945.

---

1) Właściwie powinno być: fol. 944 v.
2) » » » » 934 v.
3) » » » » 935 v.
4) » » » » 937 v.
5) » » » » 938 v.
6) » » » » 939 v.
7) W dalszym tekście jest: Koributh sturmacz de Kosei.
8) Właściwie powinno być: fol. 940 v.
9) » » » » 941 v.
10) Według tekstu dalszego nazywał się Raczlawski.
11) Właściwie powinno być: fol. 942 v.
12) W dalszym tekście wpisany jest na tej karcie Stanislaus Krassowski tubicinator.
13) W dalszym tekście nazwany jest: Brynnik.
14) Właściwie powinno być: fol. 945 v.
15) Wyrazy »Stanislaus et« przekreślono.

Niemiec Thudesko . . . . f. 924.
Pieniaiecz . . . . f. eodem.
Macziek Janowicz . . . . f. eodem.
Mathias Garn . . . . f. 944.
Andreas Kolakowski . . . . f. eodem.
Blasius Koscziełski . . . . f. eodem.
Antonius Neuman . . . . f. eodem.

[k. 4 v. nlb.] **Artifices per se singuli.**

Paulus Janowicz concinator pennarum. *Mortuus in locum illius susceptus Malcher Pruski.* . . . . f. 946.
Mathias Kania curator veredorum. *Mortuus* . . . . f. 947.
Joannes horologiorum magister . . . . f. 948.[1])
Florianus armifex. *Mortuus, in locum eius susceptus Valentinus Sibenburger.* . . . . f. eodem.
Sebaldus acupictor . . . . f. 949.
Ablutrix Alexina . . . . f. 950.
Sigismundus Kurniczki sartor . . . . f. 951.[2])
Sebestianus (sic) sellator . . . . f. eodem.
Sebestianus (sic) frenator . . . . f. 952.[3])
Dominicus serifaber . . . . f. eodem.
Svtor Wiewiorka. *Dimissus a curia* . . . . f. 953.[4])
Casper Italus faber navigi[or]um . . . . f. eodem.
Mathias hortulanus . . . . f. 954.[5])
Andreas sartor . . . . f. eodem.
Albertus doleator (dopisano: Ital.) . . . . f. 955.
Petrus magister piscinarum . . . . f. 956.
Laurencius[6]) socius fossator piscinarum . . . . f. 957.
Mathias[7]) sartor . . . . f. 957.
Georgius sartor Almanus . . . . f. 959.
Jacobus Italus incisor gemmarum . . . . f. 960.
Michael Hungarus clipeorum artifex . . . . f. 961.
Waschil Rutenus sutor . . . . f. 962.
Andreas Greczin serifaber . . . . f. 963.

---

[1]) Właściwie powinno być: fol. 947 v.
[2]) » » » » 950 v.
[3]) » » » » 951 v.
[4]) » » » » 952 v.
[5]) » » » » 953 v.
[6]) Nad wyrazem Laurencius było pierwotnie: Jacobus, co jednak przekreślono. W tekście: Jacobus.
[7]) W tekście jest: Martinus.

Joannes Hortulanus Italus. *Mortuus* . . . . f. 964.
Andreas Melner[1]) mensator . . . . f. 967.[2])
Fredericus Unstherffe architector . . . . f. 968.[3])
Adam Wiczolek hortulanus . . . . f. eodem.
Michael gladiator Hungarus. . . . . f. 969.[4])
Loisius Siphandus hortulanus Italus . . . . f. eodem.
Franciscus sarctor . . . . f. 970.[5])
Armeni sartores tres . . . . f. 971.
Joannes Bidlienski serifaber . . . . f. 972.
Simon Sabinka sartor . . . . f. 970.
Joannes Hiczasz[6]) . . . . f. 974.
Fontana sutor . . . . f. 952.
Petrus Kominnik . . . . f. 973.
Nicolaus Venecianus lignifaber. *Occisus* . . . . f. 979.
Valentinus Sibenburger Armifex. *Dimissus* . . . . f. 949.[7])
Melchior Pruski concinator pennarum. *Mortuus* . . . . . f. 946.
Michael Etrich . . . . f. 946.
Matias loricarius Moschouita . . . . f. 960.
Joannes Głęboczki concinator pennarum. *Mortuus* . . . f. 946.
Conradus Griss horologiorum magister . . . . f. 954.
Clemens Pawliarek serafiber . . . . f. 972.

Na karcie nieliczbowanej 7-ej pomieszczono dalsze indeksy do spisów rękodzielników i sług niższego rzędu, które tu opuszczamy. Na k. nlb. 8-mej wpisano tytuł: »Salariati alias jorgieltnici extra Curia« (sic) poczem zostawiono karty niewypełnione.

Spis dworzan i sług

(bez osobnego tytułu. Gwiazdką* przed nazwiskiem oznaczyliśmy, że wszystkie zapiski, odnoszące się do tej osoby, potem przekreślono).

[k. 1 lb.] **Aulici in equis 10.**

[k. 2] *Dominus Petrus Zborowski Castellanus Malogosthensis a die discessus illius ex Cracouia videlicet a die 14 Marcy anno 1545,

---

1) W dalszym tekście: Milner.
2) Właściwie powinno być: 966 v.
3) » » » 967 v.
4) » » » fol. 968 v.
5) » » » fol. 969 v.
6) W dalszym tekście nazwany jest: Herman.
7) Właściwie powinno być: fol. 948 v.

quum pro consiliario ac officiali supremo Curie Maiestatis Sue susceptus est. Cui in singulum equum soluentur integri per grossos 30 polonicales floreni 10 singulis anni quartualibus. Et duntaxat ex consuetudine numerus equorum et non ipsi equi eidem conscriptus est, videlicet in equos 10. Item eidem a tempore prescripto M. R. assignauit pro annuo salario per grossos 30 polonicales florenos 200. Facit ad quartuale quolibet (sic) florenos 50.

Diaria: Idem habet ex coquina et cellario M. Regie diaria victuaribus (sic) iuxta regestrum diariorum singulis diebus in personas 8.

[k. 2 v.] *Gabriel Tharlo in equis 10 Magister Curiae. *Mortuus.*

Valach s gnyada plessniwy,[1]) nieprisko[2]) spic dobri.

Kony glinyasthi[3]) z byalą grziwą i ogonem, na czelie ma gwyazdę byallą, dobri.

Kony thureczki schiwi s gorcziczowathimi policzki,[4]) dobri.

Walach czyemnoczisawi[5]) prisko. piątno tho, dobri.

Na mieisscze wallacha czissawego nieprisko. sthavil — *Datus in die 25 Marcy anno 1555.*

Wallach czissawi, ogon i grziwa bialla dobri. *Solutus Vilne ad 7 Febr. 1555.*

Na mieisscze wallaha biallego nieprisko. sthawil kony schiwi jablkowithi huss.,[6]) piątno tho, dobri.

Na mieisscze wallacha wronego[7]) sthawil kony thureczki rzezany schiwi, dobri.

Na mieisscze wallaha gniadego nieprisko. sthawil wallach czissawi, gwiazda na czelie, dobri.

[8]) Na mieisscze konya thureczkiego gorcziczowathego[4]) ma stawicz ku oglendaniu dzianetha[9]) gnyadego z gwiazdą.

Adscripti sunt ei equi 2 die 29 Iuly Cracovie anno 1553.

---

[1]) Plęsniwy = siwy, szronowaty, mrozowaty, cisawy biało nakrapiany (Linde).

[2]) Skrót zam. niepriskowany. Według słownika Lindego, pryskować = piętnować, piętno wypalać, a także nozdrze koniowi przerzynać. Wyrysowane przy tym opisie piętno wskazuje, że wyraz użytym jest tutaj w drugiem znaczeniu.

[3]) Gliniasty = koloru do gliny podobnego, wałach gliniasty (Linde).

[4]) Gorczycowaty = punktowany, siwojabłkowity. Policzek = wypukłość, także zadnie policzki, zad (Linde).

[5]) Cisawy = kasztanowaty, jasno gniady (Linde).

[6]) Skrót, zam. hussarski.

[7]) Wrony = czarny, kary.

[8]) Tu znak +, odnoszący się oczywiście do zapiski wyżej umieszczonej: »Kony thureczki schiwi z gorcziczowathimi policzki« — atoli tam na końcu brak znaku odpowiedniego.

[9]) Dzianet = koń piękny, arabski, hiszpański, turecki (Linde).

Kony gniadi kopinniczi,[1]) dobri.

Wallach czissawi strzelczi, dobri.

[k. 3 v.] *Joannes Bonar castellanus Osswienczimensis in equis 10. Conscriptus Cracouiae iuxta datam cedulam D. Palatini Cracouiensis[2]) die 11 Augusti anno Domini 1548, quae reddita est ad regestrum Cracoviense die 18 Marcy anno Domini 1549.

Koni podpoliali[3]) gniadi koni thureczkich, piąntno iego to:

Koni thureczki bialli bess piąntna i odmiani.

Wallah thureczkich koni czissawi, lissina na czelie, zadnia noga bialla.

Wallach koni thureczkich brudnossiwi kossathi[4]), bess piąntna i odmiani.

Wallach ssiwi iablkowithi, noga iego przednia bialla bess piąntna.

Wallach dropiathi, kossa[5]) wgrziwie, bess piąntna i odmiani.

Koni brudnossiwi, grziwa i ogon bialli, piąntno iego takie:

Vallach czissawi, lissina na czelie bess piąnthna.

[k. 4]. Vallach wroni, kossa w grziwie, piąntno tho: IN

Koni ssiwi jablkowithi, grziwa i ogon bialli, piąntno to:

[k. 5.] *Francisaus Perenni in equis 10. Conscriptus Cracoviae die 14 Octobris anno Domini 1550 iuxta cedulam D. Palatini Cracoviensis[6]).

Koni nierzez. s gniada pliessniwi besz wschei odmiani i besz piąnthna.

Koni nierzez. koni thureczkich bialli besz piątna.

Wallach koni thureczkich ssiwi sswiathlo, grziwa i ogon czarna, oparzisthei gembi[7]) besz piątna.

Koni nierzez. pliessniwi sz gniada besz odmiani piątno to:

Wallach sz ridza pliessniwi[8]) nieprisko., besz odmiani i piątna.

---

[1]) Zapewne tyle co kopijniczy, kopijnikom służyć mogący.

[2]) Woj. krak. w r. 1548 był Piotr Kmita.

[3]) Podpolały, podpalały = płowy, szary, wilczasty, jak gdyby okopcony (Linde).

[4]) Kosaty = grzywiasty (Linde).

[5]) Kosa = warkocz (Linde); tu może oznacza grzywę splecioną.

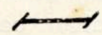
[6]) Woj. krak, w r. 1550 był Piotr Kmita.

[7]) Oparzysty = zaoogniony (Linde). »Oparzystej gemby« znaczy tu zap. tyle, co: o pysku podpalałym, brudno szarym.

[8]) Koń rydzy = brunak, jasnocisawy, niem. fuchsrot, feuerrot. Pleśniwy = siwy, biało nakrapiany (Linde). Zatem z rydza pleśniwy = tyle co: kasztan, lub gniadosz mrozowaty.

Koni nierzez. ziemnodropiathi [1]), lissina przesz czolo, trzi nogi pokoth(?) bialle besz piątna.

Wallach czissawi nieprisko besz odmiani, piątno iego thakie:

Wallach sziwi, glowa gorcziczatha [2]), piątno iego iesth thakie:

Koni nierzez. gorcziczathi besz piąnthna.

Koni nierzez. ssiwi iablkovithi, piąnthno iego:

[k. 6] Aulici in equis 8.

[k. 7] Fabianus Cema in equis 8. Anno 1545 die 18 May w Brzeszczyu sthawyel thy konye do regestru i t. d.

[k. 12] *Gabriel Tarlo in equis 8. Anno 1545 die 15 May in Nowydwor thy konye sthawyel do regestru i t. d. — Dostaje żywność na 4 osoby. 20 Lipca 1547 (koń jeden) occubuit in Slavathicze redeunte M. Tharlone ex itinere Pilsensi ubi equos pro M. R. coëmerat. — 29 Lipca 1553 zanotowano, że Tarło *przechodzi do dworzan 10-konnych*.

[k. 15] *Ioachim Lubomyrski in equis 8 i t. d. *Mortuus*.

[k. 24] *Ioannes Swyencziczki in equis 8. Anno Domini 1554 die 2 Octobris per D. Episcopum Poznaniensem [3]) conscriptus in Brzesczie (i t. d). Dalsze zapiski z r. 1548. [k. 30] *Sigismundus Ligeza in equis 8. Qui in grauibus seruiebat equis, sed M. Regia assentiente seniores equos modo Vngarorum habebit et iam eos conscribere cepit i t. d.

[k. 31 v.] Diaria. Idem habet ex coquina et cellario M. Regie diaria singulis diebus iuxta regestrum diariorum victualibus in personas 6 i t. d. Dalsze zapiski z r. 1545.

[k. 35—36] Florianus Zebrzydowski in equis 8 (i t. d.). Dalsze zapiski z lat 1546—1552.

[k. 40—41] *Preczlaus Gnoynski in equis 8. A. 1550 die 30 Aprilis Crac. in pedem lesus in genu et claudicat. *Solutus Ga'c (?) 15 Novembr. 1550.*

[k. 44—44 v.] *Ioannes Kamienieczki palatinides Podoliensis in equos (sic) 8. Conscriptus Vilnae A. D. 1545 die 31 Decembris i t. d.

---

[1]) Może raczej: ciemno dropiaty. Koń dropiaty = upstrzony ciemno, siwo, czerwono (Linde).

[2]) Tosamo co: gorczycowaty, patrz wyżej str. 39, nota 4.

[3]) W r. 1554 umarł b. pozn. Sebastyan Branicki, a nastąpił po nim Paweł Dunin Wolski.

[*k. 47*] *Petrus Barzii in equis octo. Conscripti Cracouie die 27 Februarii 1553 anni. *Mortuus palatinus Crac.*[1]). *Mortuus castellanus Przemisliensis capitaneus Leopoliensis* [2]) i t. d.

[*k. 49—49.v.*] *Stanislaus Mysskowski in equos (sic) 8. Quamuis illi Vilne die 25 Iuny conscripti sunt, tamen Maiestas Regia illi stipendium concessit a die aduentus illius 12 Aprilis anno 1546 (i t. d.). Dalsze zapiski z lat 1548—1553. *Mortuus palatinus Cracoviensis.*

[*k. 54*] Szirakowski Referendarius M. Regie. Susceptus die 21 Ianuary 1552 in Skrzinno in seruicium M. R. habebit salarium in equos octo, attamen eos non statuet ad regestrum.

[*k. 55*] *Nicolaus Mnischek Succamerarius in equis 8. Preterea habet ex coquina et cellario M. R. singulis diebus diaria victualibus iuxta regestrum diariorum in personas 8. Idem habet ex stabulo M. Regiae singulis diebus auenae coros (sic) 6 et singulis septimanis feni currum 1 quem 4 equi trahunt i t. d. *Mortuus Cracouie 22 Iuny anno 1553.*

[*k. 55 v.*] *Nicolaus Trzebuchowski succamerarius in equis 8. Conscriptus Cracouie die 9 Septembris anno Domini 1553 iuxta cedulam Magnif. D. Castellani Woinicensis [3]) i t. d. *Mortuus.*

[*k. 56 v.*] *Michael Dzialinski in equis 8. Conscriptus Petricoviae 27 Ianuarii anno Domini 1552 i t. d.

[*k. 59—60*] *Joannes Harinek in equis 8. Conscripti Vilnae die 29 Septembris anno Domini 1546 i t d.

[*k. 61 v.*] *Adam Oczieski in equis 8. Conscriptus in Kowalie die 8 Iunii anno Domini 1552 i t. d. Dalsze zapiski z r. 1555. *Mortuus. Can.* (sic).

[*k. 63*] Hieronimus Koriczki equiso in equis 8 i t. d. *Mortuus.*

[*k. 65*] *Johanes (sic) Liuthomirski thesaurarius Curie in equis 8. Quia illi adscripti equi 2 die 16 Augusti anno 46, preterea habet ex coquina et cellario Maiestatis Regie singulis diebus victualibus diaria iuxta regestrum diariorum in personas 8. Idem ex stabulo Regio habet singulis diebus auenae coros (sic) 6 et singulis septimanis feni currum unum equis 4 trahentem i t. d.). *Occisus 1567 die 1 Septembris per Mikolajewskie.*

[*k. 66 v.*] *Nicolaus Tharlo in equis 8 i t. d. Dalsze zapiski z lat 1550—1551. *Mortuus.*

[*k. 67 v.*] Ioannes Maczieiewski in equis 8. Conscripsit equos

---

1) Piotr Barzi nigdy nie był wojewodą krak. Ta zapiska mogła dostać się tutaj przez pomyłkę pisarza.

2) Przekreślono naprzód ostatnie 5 wyrazów, a potem wszystkie zapiski, odnoszące się do Barzego.

3) Kasztel. wojnickim w r. 1553 był Stanisław Maciejowski.

Warscheuiae die 12 Septembris anno Domini 1568 ad cedulam Cancellary Regni [1]) i t. d.

[*k. 69*] *Andreas Kosczelieczki in equis 8 i t. d. Conscripti equi die 25 February anno Domini 1547 i t. d.

[*k. 69 v.*] Iacobus Piaseczki Sacrae Majestatis Regiae equiso in equis 8. Conscripti equis illius in Traby die 25 Septembris 1567 iussu Sacrae Maiestatis Regiae per me Jacobum Zalieski Curiae Sacrae Maiestatis Regie thesauri notarium i t. d.

[*k. 70 v.*] Hieronmus Staskowski in equis 8. Conscripsit equos die 24 Octobris 1570 Varsauiae ad cedulam domini Stanislai Barzy Marszalci Curiae i t. d.

[*k. 72*] *Abraam Zbąssky in equis 8. Conscriptus Cracouie die 30 Nouembris anno Domini 1550 i t. d. Dalsze zapiski z r. 1552. *Mortuus.*

[*k. 73*] Stephanus Bieliawski in equis 8. Conscriptus Grodnie (sic) die 11 Ianuary 1567 ad cedulam Magn. D. Valentini Dembiński Cancelary Regni i t. d. *Factus capitaneus Knischinensis die 8 Decembris 1569.*

[*k. 74*] *Stanislaus Boianowski in equis 8. Conscripti eidem equi Vilnae 2 Octobris anno Domini 1547 i t. d.

[*k 74 v.*] Andreas Sapieia in equis 8. Conscripti Vilnae die 17 Ianuary 1566 ad cedulam D. Nicolai Laski incisoris i t. d.

[*k. 75 v.*] Thomas Droiewski in equis 8. Conscripti Piotrkouiae in conuentione Regni die 22 mensis Aprilis anno Domini 1567 ad cedulam Magn. D. D. Joannis Firlei de Dambrowicze (sic) Palatini Liublinensis, Regni Poloniae supremi Marschalci, Rohatinensis capitanei etc.

[*k. 76 v.*] *Stanislaus Barzy in equis 8. Conscriptus Cracoviae die 5 Ianvarii anno Domini 1551 iuxta caedulam Magn. D. Palatini Cracouiensis [2]) i t. d. *Mortuus palatinus Cracoviensis.*

[*k. 77 v.*] Nicolaus Brzeski in 8. Conscriptus Petricoviae die 3 Ianuarii 1565. Ad cedulam Val. Dembiński Cancellarii i t. d.

[*k. 79*] *Nicolaus Radzieiewski in equis 8. Qui de mandato Sacrae Maiestatis Regiae equos in Brzessczie relinquit, Maiestas tamen Regia ab adventu illius Vilnam die 26 Octobris anno Domini 1547 seruicium adscribere iussit. Et equi in itinere conscribentur. Itaque conscripti sunt in Ostromia (?) die 24 Nouembris anno Domini 1547 i t. d. *Mortuus.*

[*k. 80*] Joannes Thaliaffus in 8. Conscriptus Petrikoviae die 9 Octobris 1564 ad cedulam Magn. D. Regni Cancellarii [1]) i t. d.

---

[1]) Kanclerzem w. kor. w latach 1564—1576 był Walenty Dembiński.

[2]) Wojewodą krak. w r. 1551 był Piotr Kmita i w tym roku umarł.

[*k. 81 v.*]. *Stanislaus Lassota in equis 8 i t. d. Dalsze zapiski z lat 1548—1557. *Mortuus Vil.*

[*k. 82 v.*] Joannes Mischkowski in 8. Conscriptus in Knischin die 17 Septembris 1564 ad cedulam M. D. Cancellarii Regni [1]) i t. d.

[*k. 83 v.*] *Jeronimus Sieniawski palatinides Belsensis in equis 8 i t. d. Conscriptus Vilnae die 12 Aprilis anno 1548.

[*k. 84*] *Gabriel Koziraczki in equis 8. Conscriptus in Knischyn die 16 mensis Septembris ad cedulam Magn. D. Cancellarii Regni [1]) anno 1564 i t. d. *Mortuus.*

[*k. 85 v.*] Nicolaus Laski palatinides Siradiensis in equis 8. Conscripti eidem equi Gdani die 8 Augusti anno Domini 1552 iuxta cedulam D. Palatini Cracoviensis [2]) i t. d.

[*k. 87—87 v.*] *Dux Andreas Pruniski in equis 8. Conscriptus Vilnae die 14 Aprilis anno Domini 1548 i t. d.

[*k. 87 v.*] Casper Irzikowicz in 8. Conscriptus in Bielsk die 29 Marty 1566 ad cedulam M. D. Nicolai Laski incisoris Maiestatis Regiae.

[*k. 89*] Sebestianus (sic) Trzecziak in 8 i t. d.

[*k. 90 v. —91*] *Sebestianus (sic) Lyvbomirski in equis 8 i t. d. Omnes equos denuo statuit [3]).

[*k. 91 v.*] Melcher Snowski in 8. Conscriptus in Bielsko die 1 Iuly 1564. Ad cedulam Magn. D. Cancellarii Regni [1]) i t. d.

(*k. 92 v.*] Stanislaus Grayewski in 8. Conscriptus Parczouiae die 7 Augusti 1564. Ad cedulam Magn. D. Palatini Liublinensis Marschalci [4]) i t. d.

[*k. 93 v.*] *Albertus Czarnkowsky in equis 8 i t. d. Dalsze zapiski z r. 1552.

[*k.* 95] Christofferus Konarski in 8.

[*k. 96* v. *—97*] *Joannes Thaschiczki in equis 8. Conscriptus in Liublin die 15 Maii anno 1548 i t. d. Dalsze zapiski z r. 1554. *Mortuus.*

[*k. 99—99 v.*] Casper Smolik in equis 8 i t. d.

[*k. 100 v.*] Sigismundus Zebrzidowski 8 i t. d.

[*k. 102—102 v.*] *Joannes de Dąmbrowicza palatinides Russiae in

---

[1]) Kanclerzem w. kor. w r. 1564 był Walenty Dembiński.

[2]) Wojewodą krak. był w r. 1552 Stanisław Tęczyński.

[3]) Zapiski k. 91, po tych słowach następujące, nie są przekreślone.

[4]) Wojewodą lubelskim i marszałkiem wielkim koronnym w roku 1564 był Jan Firlej.

equis 8. Conscriptus Cracouiae die 7 Augusti anno 1548 iuxta caedulam D. Palatini Cracouiensis [1]) i t. d.

[*k. 103*] *Nicolaus Mielieczki. Conscripti equi die 15 Septembris penes Pozwolie in castris 1557 per Magn. D. Palatinum Podolie [2]) i t. d.

[*k. 104*] Joannes Radzieiewski. Conscripsit equos 8 Warscheuiae die 2 Decembris anni 1563 ad cedulam Magn. D. Palatini Liublinensis Marschalci Regni [3]) i t. d.

[*k. 105*] *Philipus palatinides Rawensis [4]) in equis 8. Conscriptus Cracouiae die 11 Augusti anno Domini 1548 ad cedulam D. Palatini Cracoviensis [1]) i t. d. Dalsze zapiski do r. 1551.

[*k. 105 v.*] Ioannes Dulski in equis 8 i t. d.

[*k. 106 v.*] Ioannes Zelisławski. Conscripti equi Vilnae die 23 Septembris 1560 ad cedulam M. D. Magistri Curiae Maiestatis Reginalis [5]) i t. d.

[*k. 107*] Hieronymus Gostomski in equis 8. Conscripti equi illius Warscheuiae die 27 May 1570 ad caedulam Magn. D. Joannis de Dambrowicza Palatini Liublinensis Marschalci R. i t. d.

[*k. 108*] *Stanislaus Bonar in equis 8. Conscriptus Cracouiae die 8 Augusti anno 1548 iuxta cedulam D. Palatini Cracoviensis [1]) i t. d. Dalsze zapiski z r. 1550. *Mortuus.*

[*k. 108 v.*] Ioannes Kosmowski in 8 i t. d.

[*k. 109 v.*] *Nicolaus Przerempski 8. Conscripti equi Warschaviae die 22 Septembris A⁰ D. 1558 ad cedulam M. D. Cancellarii Regni [6]).

[*k. 110 v.*] Sebestianus (sic) Tharnowski in 8 i t. d.

[*k. 111 v.*] *Sigismundus Wolski in equis 8. Conscriptus Radomiae die 2 Septembris anno Domini 1548 i t. d.

[*k. 112*] Andreas Owadowski in 8 i t. d.

[*k. 113*] *Ioannes Zaremba 8. Conscripti equi Vilnae die 16 Septembris 1560 ad cedulam M. D. Castellani Radomiensis S. M. Reginalis Curiae Magistri [7]) i t. d. *Occisus.*

[*k. 113—113 v.*] Stanislaus Gloskowski in 8. Conscripti equi

---

[1]) Wojewodą krak. w r. 1548 był Piotr Kmita.

[2]) Wojewodą podolskim w r. 1557 był Jan Mielecki.

[3]) Wojewodą lubelskim, marszałkiem w. k. był w r. 1563 Jan Firlej.

[4]) Może Gulczewski.

[5]) Ochmistrzem dworu królowej w r. 1560 był Stanisław Wolski, patrz niżej k. 113 i nota 7.

[6]) Kanclerzem w. kor. w r. 1558 był Jan Ocieski.

[7]) Kasztelanem radomskim w r. 1560 był Stanisław Wolski.

illius Warscheuiae die vltima Iuly 1570 ad cedulam M. D. Stanislai Bąrzi Marschalci Curiae i t. d.

[*k. 114 v.—115*] *Nicolaus Mysskowski incisor in equis 8. Conscriptus in Vislicze proficiscente M. R. ad convencionem generalem Piotrcoviensem die 21 Augusti anno 1548 i t. d. Dalsze zapiski do r. 1550.

[*k. 115*] Christopherus Bąkowski in equis 8 i t. d.

[*k. 116*] *Stanislaus Droiewski in equis 8. Conscripti equi 21 Iuny in Volborz anno 1555 i t. d.

[*k. 116 v*]. Ioannes Komaiowski in 8. Conscripti equi illius die 10 Octobris 1567 in Markow per me Jacobum Zalieski S. M. R. Curiae thesauri notarium i t. d.

[*k. 117 v.*] *Stanislaus Czarnkowski in equis 8. Conscriptus Radomiae die 14 Octobris anno Domini 1548 i t. d.

[*k. 118*] *Ioannes Wyeruski i t. d. *Mortuus.*

[*k. 118*] Ioannes Karczowsky in equis 8. Conscripsit equos 8, die 9 Iuny 1572 Warschauiae ad regestrum Magn. D. Joannis Firliei de Dambrowicza Palatini Lublinensis Regni Polonie supremi Marschalci, nomen tantum datum ad regestrum Curiae.

[*k. 119*] *Petrus Wiessiolowski in equis 8 i t. d. *Occisus Cracouie.*

[*k. 119 v.*] Achacius Czema in equis 8. Conscripti equi Vilnae die 3 Iuly 1557 ad cedulam D. Gabrielis Tharlo Magistri Curiae i t. d.

[*k. 120 v.*] *Stanislaus Orlik in equis 8. Statuit equos ad regestrum die 3 Marcy A° 1549. *Expeditus ad zuppariatum Russiae* i t. d.

[*k. 121 v.*] *Stanislaus Lwowski in equis 8. Conscriptus Petricoviae die 27 Ianuarii anno Domini 1552 i t. d. *Mortuus.*

[*k. 122 v.—123*] *Ioannes [1]) Konarski in equis 8 i t. d. Zapiski z r. 1549.

[*k. 123 v.*] Nicolaus Tharlo in 8 i t. d.

[*k. 124 v.*] Mathias Goreczky in equis 8 i t. d.

[*k. 125 v.*] Iacobus Seczigniewski. Conscripti equi Vilnae die 16 Octobris 1557 ad cedulam D. Magistri Curiae [2]) i t. d.

[*k. 126 v.*] *Stanislaus [3]) Czikowskii in equis 8. Conscripti Cracoviae die 5 Iunii anno Domini 1549 i t. d.

---

[1]) Pierwotnie napisano »Adam«, co przekreślono.

[2]) Ochmistrzem dworu był w roku 1557 Gabryel Tarło, patrz wyżej karta 119 v.

[3]) Pierwotnie napisane »Joan.«, przekreślono.

[*k. 127*] Stanislaus Pileczki in equis 8. Conscripti Vilnae 28 Novembris 1554 ad cedulam D. Magistri Curiae [1]) i t. d.

[*k. 127 v.*] *Ernesthus Waier in 8. Conscripti Wilnae die 13 Augusti A⁰ 1560 ad cedulam M. D. Castellani Radomiensis S. M. Reginalis Curiae Magistri [2]) i t. d.

[*k. 128 v.—129*] *Albertus Krziski in equis 8. Conscripti Petricoviae die 25 Maii A⁰ Domini 1550 i t. d. Dalsze zapiski do r. 1552. *Mortuus.*

[*k. 129*] Ostaphiey Hornostay in equis 8. Conscripti equi illius die 12 Iunii 1568 Grodnae, iussu Sacrae Maiestatis Regiae, per me Jacobum Zalieski, Curiae Sacrae Maiestatis Regiae thesauri notarium i t. d.

[*k. 130*] *Martinus Herborth Dziedziulowski in equis 8. *Capitaneus Barensis factus.*

[*k. 130 v.—131*] Awrilo Hornostay in equis 8. Conscripti equi die vltima Augusti Vilnae anno 1554.

[*k. 131 v.—132*] *Ioannes Tharlo in equis 8 i t. d.

[*k. 133*] **Aulici in equis 7 [3]).**

[*k. 134*] *Florianus Zebrzydowski.

[*k. 135*] *Ioannes Christoporski.

[*k. 139*] *Ioannes Wlodzyslawski. Anno 1545 die 16 Iuny Cracouie conscripti.

[*k. 143*] *Albertus Czarnkowski.

[*k. 147*] *Sebastianus Liubomirski.

[*k. 151*] *Stanislaus Lassota.

[*k. 152*] Stanislaus Mezik.

[*k. 155—155 v.*] *Martinus Herburth Dziedziulowski.

[*k. 159 v.*] *Caspar Smolik.

[*k. 163—163 v.*] *Stanislaus Pieniązek.

[*k. 166*] *Thomas Kozielski. Conscriptus Cracoviae die 6 Augusti A⁰ 1548 iuxta cedulam D. Palatini Cracoviensis [4]).

[*k. 169*] *Alexander Ligeza. *Mortuus 22 Aprilis Anno 1551.*

[*k. 170 v.*] *Cristoferus Krupsky.

---

[1]) Ochmistrzem dworu w r. 1554 był, zdaje się, Gabryel Tarło, patrz wyżej, str. 39.

[2]) Kasztelanem radomskim, a zatem i ochmistrzem dworu królowej w r. 1560 był Stanislaw Wolski. Patrz wyżej str. 45, nota 7.

[3]) Dla skrócenia opuszczamy odtąd przy dalszych dworzanach konnych wszelkie drobniejsze szczegóły, nie zaznaczając opuszczeń przez »i t. d.«; a podajemy prócz ich nazwisk tylko zapiski ważniejsze.

[4]) Wojewodą krak. w r. 1548 był Piotr Kmita.

[*k. 172 v.*] *Caspar Zebrzidowski.

[*k. 175 v.*] Stanislaus Garnisch.

[*k. 178*] *Andreas Zaremba. Conscripti Cracoviae die 18 Aprilis iuxta cedulam D. Palatini Cracoviensis A. 1553 [1]).

[*k. 180*] Georgius Kuczienski. Conscripti Cracoviae die 14 Augusti anno 1553.

[*k. 182 v.*] *Ioannes Dersnyak. Conscripti Luwblini die 16 Marcii 1554.

[*k. 183*] *Ioannes Kosmowski.

[*k. 185*] *Sebestianus (sic) Trzecziak.

[*k. 187*] Baltazar Liuthomirski. Conscripti Vilnae die 9 Septembris anno 1563 ad caedulam D. N. Laski incisoris Sanctae Majestatis Regiae.

Aulici in equis 6.

[*k. 220*] *Nicolaus Mnyschek subcamerarius. Quia Maiestas Regia Vilnae 15 Augusti illi addidit stipendium in equos duos anno Domini 1546.

[*k. 220 v.*] Ioannes Stasskowski. Conscriptus Cracoviae die 4 Augusti anno 1548 iuxta cedulam D. Palatini Cracoviensis [2]).

[*k. 223—223 v.*] Joannes Paliczowski. Conscriptus Cracoviae die 7 Augusti anno Domini 1548 iuxtą cedulam D. Palatini Cracoviensis [2]).

[*k. 225*] *Iohannes Lyuthomyrski thesaurarius Curie.

[*k. 226*] *Valentinus Dembinski. Conscriptus Cracoviae die 8 Augusti anno 1548 ad cedulam D. Palatini Cracoviensis [2]) *Cancellarius factus.*

[*k. 228*] Caspar Kurzenieczki capitaneides Pincensis, cui conscripti equi Vilnae die 8 Septembris 1556.

[*k. 229—229 v.*] *Preczlaus Gnoyenski.

[*k. 230*] *Joanni Kosmowski conscripti equi Warscheuie iuxta caedulam D. Marschalczi Regni [3]) anno 1556 die 26 Septembris.

[*k. 231*] *Florianus Zebrzidowski.

[*k. 231 v. — 232*] Erasmus Gromniczki. Conscriptus Cracouiae die 8 Augusti anno 1548 iuxta cedulam D. Palatini Cracoviensis [2]).

[*k. 233*] *Iacobo Puczko conscripti equi Warscheuiae die 26 Septembris anno Domini 1556 in equis (sic) iuxta cedulam Marsch. Regni [3]). *Mortuus.*

---

[1]) Wojewodą krak w r. 1553 był Stanisław Tęczyński.

[2]) Wojewodą krak. w r. 1548 był Piotr Kmita.

[3]) Marszałkiem w. kor. w r. 1556 był Jan Mielecki.

[*k. 234—234 v.*] *Stanislaus Pyenyazek.

[*k. 235—235 v.*] Iacobus Wissoczky. Conscriptus Cracoviae die 9 Augusti anno 1548 iuxta cedulam D. Palatini Cracoviensis [1]).

[*k. 237—237 v.*] *Albertus Czarnkowski.

[*k. 238*] *Mathias Goreczki. Conscriptus Cracoviae die 10 Augusti anno 1548 iuxta cedulam D. Palatini Cracoviensis [1]).

[*k. 240—241*] Ioannes Wolski.

[*k. 243—243 v.*] *Lassotha [2]).

[*k. 244—244 v.*] *Gabriel Policzki. Conscriptus Cracoviae die 11 Augusti anno 1548 iuxta cedulam D. Palatini Cracoviensis [1]). *Expeditus a Curia.*

[*k. 245*] Ioannes Wyeruski. Conscriptus Cracouiae die 28 Marcy Anno 1553.

[*k. 246*] *Sebastian Lubomyersky in equis 6. Adscriptus Vilnae 21 Apr. A. 1545 walach nieprysk. *Invenies eum inter equos septem, quod unus ei adscriptus.*

[*k. 248—248 v.*] *Gaspar Smolyk.

[*k. 249 v.*] Stanislaus Bronyewski. Conscriptus Radomie die 27 Augusti anno Domini 1548.

[*k. 252*] *Martinus Herburth Dziedziulowski.

[*k. 253 v.*] *Stanislaus Wlodek. Conscripti in Radom die 29 Augusti anno Domini 1548.

[*k. 255*] Albricht Oborski. Conscripti equi illius die 1 February 1568 Grodnae, iussu Sacrae M. Regiae per me Jacobum Zalieski Curiae Sacrae M. Regiae thesauri notarium.

[*k. 256—256 v.*] Ian Zebrzydowsky.

[*k. 258 v.*] *Nicolaus Tarlo.

[*k. 259 v.*] *Andreas Wapowski. Conscriptus Petrcouiae 26 Februarii 1552.

[*k. 261*] *Martinus Herborth Dobromylsky. Anno Domini 1545. die 7 Juny Cracovie conscripti. *Mortuus Vilnae die 23 Aprilis anno Domini 1548.*

[*k. 262*] *Cristopherus Gniewoss.

[*k. 263 v.*] *Ioannes Krzizanowski.

[*k. 263*] Fridericus Skomin. Za opowiedzeniem Jego Mości Pana Ostaffieia Kotowicza, Podskarbiego Wielkiego Księstwa Lithewskiego, ziemskiego marssalca dwornego, starosthi mohilowskiego etc.

---

[1]) Wojewodą krak. w r. 1548 był Piotr Kmita.

[2]) Bez imienia.

popissalem do regestru dworskiego thei (sic) nizej napissane konie w Bielsku dnia 10 ksiazicza Czerwcza roku 1564.

[*k. 263 v.*] Martinus Zakrzewski. Z rozkazania Krolia Jego Mości popissalem do Regestru dworskiego the nizej napissane konie w Bielsku dnia 17 Junia roku panskiego 1564.

[*k. 264 v.*] *Georgius Sirpuczin. Conscriptus Gdani die 9 Augusti anno Domini 1552 ad cedulam D. Palatini Cracoviensis[1]). *Factus Palatinus Msczislaviensis.*

[*k. 266*] *Ioannes Crystoporski. Anno 1545 die 2 Julii Cracovie conscripti.

[*k. 267 v.*] *Iacobus Kossmowski. Conscripti equi Piotrcouiae 17 Juny 1555 per D. Stanislaum Maczieiowski Castellanum Sandomiriensem Marsalcum Curiae. *Mortuus.*

[*k. 268*] Stanislaus Smogulieczki. Conscripti equi illius, die 13 mensis Junii 1567 Petricoviae ad cedulam Magn. D. Joannis Firliei de Dambrowicza Palatini Liublienesis Regni Poloniae supremi Marschalczi etc.

[*k. 270—270 v.*] *Gaspar Mayk.

[*k. 272*] *Ioannes Rilski.

[*k. 274*] *Alexander Lygeza. Conscripti Vilnae die 9 Marcii anno Domini 1546.

[*k. 274 v.*] *Stanislaus Pacz. Conscriptus Piotrcoviae die 28 Octobris anno Domini 1548.

[*k. 277—277 v.*] *Petrus Frikacz.

[*k. 278 v.*] Stanislaus Lipniczki junior.

[*k. 281—282*] Cristopherus Mysskowski.

[*k. 285—285 v.*] Sigismundus Myszkowski.

[*k. 289—290*] Cristoferus Wilkowsky.

[*k. 290 v.*] Nicolaus Jassinski. Conscripti equi illius Vilnae die 17 Octobris 1565 ad caedulam M. D. Stanislai Wolski Marschalci Curiae.

[*k. 293—293 v.*] Andreas Droiowski. Mutauit ornatum almanicum in hussaronicum anno Domini 1546 die ultima Augusti.

[*k. 294*] Martinus Sieniawski. Conscripti equi illius Warschouiae die 14 Iunii 1572 ad cedulam Magn. D. Andreae Opalinski Marschalci Curiae.

[*k. 295*] Stanislaw Wlodek. Conscripti equi ilius die 14 Iunii Anno 1572 Warsch. ad cedulam Magn. D. Andreae Opalyenski Marschalci Curiae Regni.

[*k. 297—297 v.*] *Andreas Liubienieczki. Conscripti equi eidem Vilnae 1 Novembris anno Domini 1546.

---

[1]) Wojewodą krak. r. 1552 był Stanisław Tęczyński.

[*k. 302—302 v.*] *Petrus Wiessiolowski.

[*k. 303 v.*] Ioannes Krupski. Conscripti Cracouiae die 27 Aprilis iuxta cedulam D. Palatini Cracouiensis [1]) 1553.

[*k. 305*] Sebestian (sic) Charlinski. Conscriptus Warschouiae die 18 Iunii 1571 ad cedulam Magn. D. Nicolai Cristoph. Radziwil Magni Ducatus Litwaniae Curiae Marschalci.

[*k. 306—307*] *Hieronimus Koriczki.

[*k. 307 v. —307* [2])] Andrich Walkowski.

[*k. 307 v.*] Adam Grzimuntowski (sic) [3]). Conscripsit equos Warschouiae die 12 Novembris anno 1568 ad caedulam M. D. Valentini Dembinski Cancellarii Regni.

[*k. 309—309 v.*] Petrus Zielieniski (sic).

[*k. 310*] Ioannes Waliewski. Conscriptus Liublini die 19 Iulii anno Domini 1566 ad cedulam Magn. D. Ioannis Firliei de Dambrowicza Palatini Liublinensis et Regni Poloniae supremi Marschalci.

[*k. 311*] Basilius Kopecz. Conscripti equi illius die 21 Augusti 1567 Grodnae ad cedulam Magn. D. Valentini Debniczki (sic) [4]), supremi Cancellarii Regni.

[*k. 312*] Ioannes Kozmowski. Conscripti equi illius die 19 Iulii 1567 Grodnae ad caedulam Magn. D. Valentini Dembinski Cancellarii Regni.

[*k. 314*] *Ioannes Irzikowicz.

[*k. 314 v.*] Gieorgius (sic) Konopaczki. Conscriptus Vilnae die 21 Novembris 1565 ad caedulam M. D. Stanislai Wolski Castellani Sendomiriensis.

[*k. 315 v.*] Ian Rakowski. Conscriptus Petricouiae die 9 Aprilis anni 1567 ad caedulam Magn. D. Ioannis Fierliei Palatini Liublinensis Marschalci Regni.

[*k. 317*] Georgius Biallozor. Conscripsit equos Vilnae die 27 Septembris 1565 ad caedulam M. D. Stanislai Wolski Castellani Sandomiriensis.

[*k. 318*] *Nicolaus Lassсz. *Mortuus.*

[*k. 318 v.*] Ioannes Chwalczewski. Conscriptus Petricouiae die 11 Maii 1565 ad caedulam Magn. D. Marschalci Curiae [5]).

---

[1]) Wojewodą krak. r. 1553 był Stanisław Tęczyński.

[2]) Przez pomyłkę opatrzono liczbą 307 dwie karty obok siebie.

[3]) Zapewne zam. Grzymułtowski.

[4]) Oczywiście: Dembiński.

[5]) Marszałkiem nadwornym w r. 1565 był Stanisław Wolski, por. wyżej str. 50, (k. 290 v.).

[*k. 319 v.*] Ioannes Ostrowiczki.

[*k. 321—321 v.*] *Stanislaus Garnisch.

[*k. 322*] Benedictus Wolowicz. Conscriptus Grodnae die 17 Augusti 1565 ad caedulam domini Nicolai Laski incisoris.

[*k. 323*] Malchier Zauischa. Conscriptus Vilnae die 3 Februarii A. 1563 ad caedulam G. D. Nicolai Laski incisoris Curiae Majestatis Regiae.

[*k. 324*] Nicolaus Wolowicz. Conscriptus Grodnae die 4 Augusti 1565 ad caedulam D. incisoris Regni Capitanei Maideburgensis [1]).

[*k. 325*] *Ioannes Mrakxa. *Expeditus a curia.*

[*k. 325 v.*] Stanislaus Orzechowski. Conscripti equi 24 Decembris Vilnae 1557 ad cedulam D. Magistri Curiae [2]).

[*k. 326 v.*] *Stanislaus Narthowski.

[*k. 327 v.*] Stanislaus Krassiczki.

[*k. 229*] *Andreas Bziczki. Conscriptus Vilnae die 22 Augusti anno Domini 1547.

[*k. 330*] Bartolomeus Zichorski.

[*k. 330 v.*] *Rainolth Krokowski. Conscripti equi Vilnae die 28 Octobris 1560 ad cedulam D. Magistri Curiae [3]).

[*k. 331*] Joannes Brochowski. Conscripti equi illius Warschauiae die 20 Martii 1572 ad cedulam M. D. Marschalci Regni [4]).

[*k. 331 v.*] Stanislaus Skothniczki.

[*k. 332 v. —333*] Ioannes Plemienski.

[*k. 333 v.*] Constanti Solucha. Conscriptus die 18 Octobris 1562 ad cedulam Magn. D. Magistri Curiae [5]).

[*k. 334 v.*] *Iacobus Dembienski.

[*k. 335*] Martinus Dobrosolowski. Conscripti equi illius die 4 Nouembris 1567 in Liebiedziow per me Jacobum Zalieski Curiae thesauri notarium.

[*k. 336—336 v.*] Sigismundus Zebrzidowski.

[*k. 337*] Ian Niewiarowski. Conscripsit equos 6 die 18 Iulii 1571 Warschaviae, ad cedulam Magn. D. Nicolai Christofferi Radziwil Magni Ducatus Litwaniae Curiae Marschalci.

---

[1]) Mylnie, zamiast Mariaeburgensis. W r. 1565 krajczym kor. był Mikołaj Łaski, star. malborski.

[2]) Ochm. dworu w r. 1557 był Gabryel Tarło, patrz wyżej str. 46, (k. 119 v.).

[3]) Ochmistrzem dworu w r. 1560 był Gabryel Tarło. Patrz wyżej str. 46, i niżej k. 689 v.

[4]) Marszałkiem w. kor. w r. 1572 był Jan Firlej.

[5]) Ochmistrzem dworu w r. 1562 był Gabryel Tarło; patrz niżej, k. 676.

[*k. 337 v.*] *Malchier Strzala. Conscriptus Cracouiae die 29 Maii 1559 ad cedulam M. D. Castellani Sendomiriensis [1]). *Mortuus.*

[*k. 338*] Andreas Giziczki. Conscriptus Warschauiae die 25 Octobris 1566 ad caedulam Magn. D. Valentini Dembinski Cancellarii.

[*k. 339*] *Casper Zebrzidowski. Conscripti eidem equi Piotrkoviae die 27 Ianuarii anno Domini 1548.

[*k. 339 v.*] *Endrich Dunin. Conscriptus Vilnae die 26 Octobris anno 1554 ad cedulam D. Tharlo Magistri Curiae. *Occisus in Livonia circa arcem Pernaw.*

[*k. 340*] Venceslaus Wassewicz. Conscriptus Warschouiae die 16 Nouembris 1563 ad caedulam M. D. Marschalci Regni Palatini Liublinensis [2]).

[*k. 341*] *Nicolaus Dembniczki.

[*k. 341 v.*] Valentinus Suchodolski. Conscripti equi illius Warschauiae die 15 Augusti 1571 ad cedulam Magn. D. Valentini Dabienski Cancellarii Regni etc. in absentia D. Marschalcorum ex mandato Sacrae Maiestatis Regie proprio.

[*k. 342*] *Stanislaus Bialloboczki. *Mortuus.*

[*k. 343*] Stanislaus Radziminski.

[*k. 344*] Nicolaus Niemoiewski. Conscripti equi Vilnae 6 Martii Anno 1557.

[*k. 344 v.*] Ioannes Zenowicz. Conscripti equi illius Warschowiae die 15 Augusti 1571 ad cedulam Magnifici D. Valentini Dąbenski Cancellarii Regni in absentia D. Marschalcorum ex mandato S. M. R. proprio.

[*k. 345*] Paulus Iaczimirski.

[*k. 346*] Joannes Komorowski. Conscriptus Vilnae die 4 Aprilis anno Domini 1548.

[*k. 346 v.*] Iacub Woronieczki. Conscriptus Petricouiae die 4 May 1565 ad caedulam M. D. Stanislai Wolski Marschalci Curiae.

[*k. 347 v.*] *Joannes Pilieczki. Conscriptus Cracoviae die 24 Februarii 1559 ad cedulam M. D. Marschalci Regni [3]).

[*k. 348*] Stanislaus Liewiczki. Conscriptus Liublini die 15 Septembris 1566 ad caedulam Valentini Dembinski Cancellarii Regni.

[*k. 349*] *Cristopherus Olienczki.

---

[1]) Kasztelanem sandomirskim w r. 1559 był Stanisław Maciejowski.

[2]) Woj. lub. i marszałkiem w. kor. w r. 1563 był Jan Firlej.

[3]) Marszałkiem w kor. w r. 1559 był Jan Mielecki.

[*k. 349 v.*] Ioannes Bazinski [1]). Conscripti Vilnae die 26 Octobris anno 1554 ad cedulam D. Tharlo Magistri Curiae.

[*k. 350 v.*] *Sebestianus (sic) Trzeciak.

[*k. 351*] Petrius Grayewsky. Conscripti equi Vilnae die 2 Augusti anno 1563 ad caedulam D. Nicolai Laski incisoris S. M. R.

[*k. 351 v.*] Petrus Walowsky. Conscripti equi Liublini die 23 Maii anno 1566, ad cedulam Magn. D. Joannis de Dambrowicza [2]) Marschalci Regni Poloniae.

[*k. 352—353*] Stanislaus Liesczinski.

[*k. 353 v.*] Constantin Kniasz Wysniewieczki. Conscripti equi die ultima Augusti anno 1561 Vilnae ad cedulam M. D. Castellani Radomiensis [3]) S. M. Reginalis Curiae Magistri.

[*k. 354*] *Stephanus Raiski. Conscripti equi illius Warschouiae 1570 die 22 Iunii ad cedulam Magn. Palatini Liublinensis Marschalci Regni [4]). *Mortuus.*

[*k. 355—355 v.*] *Cristoferus Sobek. *Mortuus.*

[*k. 356*] Nicolaus Kassowski. Conscripti equi illius Warschauiae die 15 Augusti 1571 ad cedulam Magn. D. Valentini Dąbienski Cancellarii Regni in absentia D. Marschalcorum ex mandato S. M. Regis proprio.

[*k. 356 v.*] *Ioannes Dulski. Conscripti equi Piotrcouiae die 7 Ianuarii ad cedulam M. D. Marsalci Regni 1559 [5]).

[*k. 357*] *Franciscus Borkowski. *Mortuus Vilnae.*

[*k. 358—358 v.*] Casper Lukowski.

[*k. 359*] Christopherus Gnoynski. Conscripti illi equi die 14 Februarii 1564 Warszouiae ad cedulam M. D. Palatini Liublinensis Marschalci Regni [6]).

[*k. 360*] *Martinus Falienczki. *Factus oeconomus Ducatus Masouiae.*

[*k. 361*] *Cristoferus Godaczowski. *Mortuus Cracouiae 5 Augusti 1548.*

[*k. 361 v.*] Joannes Liuboczki.

[*k. 362 v.*] *Stanislaus Narborth. Conscriptus Wilnae die 22 Nouembris A. 1562 ad caedulam G. D. Laski incisoris Curiae M. Regni (sic). *Occisus a suo seruitore.*

---

1) Zap. Bażeński.

2) Jan z Dąbrowicy Firlej.

3) Kasztelanem radomskim w r. 1561 był Stanisław Wolski.

4) Marszałkiem w. kor. i woj. lub. w r. 1570 był Jan Firlej.

5) Marszałkiem w. kor. w r. 1559 był Jan Mielecki.

6) Marszałkiem w. kor. i woj. lub. w r. 1564 był Jan Firlej.

[*k. 363*] *Adam Konarski. Conscripti eidem Cracouiae die 27 Iunii anno Domini 1548.

[*k. 363 v.*] *Stanislaus Wapowski. Conscripti Cracouiae die 19 Iulii 1553. *Mortuus in Bychawa.*

[*k. 364*] *Andreas knias Wissniewieczki. Conscriptus Grodnae die 3 Nouembris 1562 ad cedulam Magn. Magistri Curiae [1]).

[*k. 365*] Martinus Razwiczki.

[*k. 366*] Stanislaus Łączkoronski. Conscripti equi illius die 11 Octobris 1570 Warscheuiae ad caedulam Magn. D. Stanislai Barzi Marschalci Curiae.

[*k. 366 v.*] *Ioannes Tharlo.

[*k. 367*] Christopherus Liassota, cui conscripti equi Vilnae die 4 Augusti 1556.

[*k. 367 v.*] *Lawrin Woyna. *Factus thesaurarius Curiae Ducatus Litwanici* (sic).

[*k. 368 v.*] *Nicolaus Wolski. Conscripti equi Vilnae die 16 Octobris 1557 ad cedulam D. Magistri Curiae [2]). *Mortus Knysszini.*

[*k. 369 v.*] Ioannes Siedlieczki. Conscriptus Piotrcowiae die 18 Decembris anno Domini 1548.

[*k. 370*] Albertus Sempelborski.

[*k. 371*] *Christoph Rudniczky. *Mortuus Vilnae.*

[*k. 371 v.*] *Maxim Wissniewieczki. Conscriptus Wilnae die ... Septembris anno Domini 1562 ad caedulam M. D. Magistri Curiae Majestatis Regalis [3]). *Occissus in Valachia cum aliis multis.*

[*k. 372*] Ian Lascz Swierczowski. Conscripti equi illius Warschauiae die 28 Iunii 1571 ad cedulam Magn. D. Nicolai Crist. Radziwil Magni Ducatus Litwaniae Curiae Marschalci etc.

[*k. 372 v.*] *Stanislaus Mischkowskii de Bachowicze. Conscriptus Cracouiae iuxta datam cedulam D. Palatini Cracoviensis [4]) quam attulit ad regestrum Piotrcoviense die 12 Decembris anno 1548, fecit tamen relacione (sic) a Majestate Regia D. Nicolaus Mischkowski Incisor Majestatis Regiae ut illi seruitium inciperet a conscriptione per D. Palatinum facta die 11 Augusti Cracouiae anno eodem.

[*k. 373 v.*] Ioannes Bogusch. Conscripti equi Piotrcoviae die 11 Junii 1555.

[*k. 374 v.*] *Andreas Lanczki. Conscripti equi Piotrcouiae die 28 Decembris 1558 ad cedulam D. Marsalci Regni [5]).

---

[1]) Ochmistrzem dworu był w r. 1562 Gabryel Tarło; patrz wyżej str. 52, nota 5.

[2]) Ochmistrzem dworu był w r. 1557 Gabryel Tarło. Patrz wyżej str. 46, nota 2.

[3]) Patrz wyżej nota 1.

[4]) Wojewodą krak. w r. 1548 był Piotr Kmita.

[5]) Marszałkiem w. kor. w r. 1558 był Jan Mielecki.

[*k. 375*] Ioannes Herburth. Conscripti equi illius die 7 Octobris 1570 Warscheuiae, ad cedulam D. Stanislai Barzi Marsalci Curiae.

[*k. 375 v.—376*] *Raphael Iakubowski. Conscriptus Cracouiae die 11 Martii anno Domini 1549. *Mortuus.*

[*k. 377*] *Nicolaus Tarlo. Conscriptus Vilnae iuxta cedulam D. Magistri Curiae [1]) die 5 Februarii anno D. 1556.

[*k. 377 v.*] *Paulus Jessman. Conscriptus Vilnae die 4 Octobris 1562 ad cedulam Magn. D. Magistri Curiae [2]). *Mortuus in Copiecz.*

[*k. 378*] Ioannes Nyemiera. Conscriptus Warscheuiae die 17 Julii 1570 ad caedulam Magn. D. Marschalci Regni [3]).

[*k. 378 v.—380*] Ioannes Lezinsky [4]). Conscriptus Cracouiae die 15 Marcii anno Domini 1549.

[*k. 380*] *Ioannes Zelislawski. Conscripti equi die 17 Iulii 1557 ad cedulam Magn. D. Magistri Curiae [5]).

[*k. 380 v.*] Alexandro Sziemasko. Conscripti eidem equi ad mandatum S. M. R. in presentia Magn. D. D. Floriani Zebrzidowski Castellani Lublinensis. Vilnae die 11 Martii anno Domini 1561.

[*k. 381 v.—382*] *Nicolaus Orzechowski.

[*k. 383*] *Zboszni Kormaniski.

[*k. 383 v.*] Nicolaus Sluska.

[*k. 384 v.*] *Franciscus Milles (sic) Rodianus. Conscriptus Cracouiae die 13 Decembris anno Domini 1549. *Mortuus.*

[*k. 385*] Stanislaus Soyeczki. Conscripti equi illius Warscheuiae die 30 Julii 1570 ad caedulam Magn. D. Stanislai Barzi Marschalci Curiae.

[*k. 385 v.*] Stanislaus Karwiczki.

[*k. 386 v.*] *Ioannes Konieczki. Conscriptus Cracouiae die 14 Iunii 1559 ad cedulam D. Magistri Curiae Reginulariae Castellani Gostinens [6]) etc.

[*k. 387 v.—388*] *Mathias Blessczinski (sic). *Factus magnus procurator arcis Cracoviensis et mortuus.*

[*k. 388 v.*] *Stanislaus Radeczki.

---

[1]) Ochmistrzem dworu w r. 1556 był Gabryel Tarło; patrz niżej k. 707 v.

[2]) Ochmistrzem dworu w r. 1562 był Gabryel Tarło; patrz wyżej str. 52, nota 1.

[3]) Marszałkiem nadw. kor. w r. 1570 był Stanisław Barzi.

[4]) Zap. Leżeński.

[5]) Ochmistrzem dworu w roku 1557 był Gabryel Tarło. Patrz wyżej str. 55, nota 2.

[6]) Kasztelanem gostyńskim w r. 1559 był Mikołaj Radziejowski.

[*k. 389 v.*] *Nicolaus Bratek. *Mortuus Cracouiae die 10 Februarii anno Christi 1551.*

[*k. 390—390 v*] Petrus Czipric' (sic).

[*k. 391*] *Martinus Krczonowicz. Conscriptus Vilnae die 21 Decembris 1562 ad caedulam G. D. Nicolai Laski incisoris Curiae M. R. *Mortuus.*

[*k. 391 v.*] *Joannes Kosthka palatinides Pomeraniae. Conscriptus Cracouiae die 6 Decembris anno Domini 1550 iuxta cedulam D. Palatini Cracouiensis [1]). *Factus Castellanus Gedanensis.*

[*k. 392*] Stanislaus Karwiczki.

[*k. 392 v.*] *Nicolaus Ligęza.

[*k. 393*] *Christopherus Konarski.

Aulici in equis 5.

[*k. 395*] *Sebastianus Lubomirski.

[*k. 396*] *Joannes Tharlo. Conscriptus Cracouie die 2 Augusti anno Domini 1548 ad cedulam D. Palatini Cracouiensis [2]).

[*k. 396 v.*] *Christopherus Bąkowsky. Ad mandatum S. M. R. conscripti eidem equi in praesentia M. D. D. Castellani Lublinensis [3]) Vilnae die 14 Martii 1561.

[*k. 397 v.*] *Stanislaus Lipniczki iunior.

[*k. 398*] Sebestianus (sic) Dunin. Conscripti equi illius in Markow die 16 Octobris 1567 per Magnificum Jacobum Zalieski Sacrae Maiestatis Regiae Curiae thesauri notarium.

[*k. 399*] Martinus Herburt.

[*k. 400—400 v.*] Nicolaus Olschewski. Conscriptus Cracouiae die 6 Augusti anno 1548 ad cedulam D. Palatini Cracouiensis [2]).

[*k. 401 v.—402*] Ioannes Rilski.

[*k. 403*] *Lassota [4]).

[*k. 404*] *Nicolaus Orzechowski. Conscriptus Cracouiae die 6 Augusti anno 1548 ad cedulam D. Palatini Cracouiensis [2]).

[*k. 404 v.*] *Stanislaus Philipowski. *Mortuus.*

[*k. 405 v.*] *Nicolaus Stoiewski.

[*k. 407*] Joannes Zebrzidowski.

[*k. 408—408 v*] *Nicolaus Niemaiowski. Conscriptus Cracouiae die 7 Augusti anno D. 1548 ad cedulam D. Palatini Cracouiensis [2]).

---

[1]) Wojewodą krak. w r. 1550 był Piotr Kmita.

[2]) Wojewodą krak. w r. 1548 był Piotr Kmita.

[3]) Kaszt. lubel. w r. 1561 był Floryan Zebrzydowski.

[4]) Bez imienia.

[*k. 410*] *Andreas Owadowski. Conscripti equi Vilnae die 29 Septembris anno 1560 ad cedulam M. D. Magistri Curiae Majestatis Reginalis [1]).

[*k. 411—411 v.*] *Petrus Frikacz.

[*k. 412 v.*] *Iacobus Donin, filius Nillutonis (?). Conscriptus Cracouiae die 17 Augusti anno 1548 ad cedulam D. Palatini Cracoviensis [2]).

[*k. 414*] *Gaspar Smolyk.

[*k. 414 v.*] *Petrus Kothkowski. Conscriptus Cracouiae die 8 Augusti anno 1548 ad cedulam D. Palatini Cracoviensis [2]).

[*k. 415*] Ioannes Zielienski. Conscripti equi illius die 21 Novembris 1565 Vilnae ad cedulam M. D. Castellani Sendomiriensis Marschalci Curiae [3]).

[*k. 416*] *Gaspar Mayk.

[*k. 416 v.*] *Petrus Iarzina. Conscriptus Cracouiae die 10 Augusti anno 1548 ad cedulam D. Palatini Cracouiensis [2]).

[*k. 418*] Andreas Węgierski. Conscripti equi illius die 13 Aprilis 1571 Warschauie, ad cedulam Magn. D. Nicolai Cristopheri Radziwil Magni Ducatus Litfaniae Curiae Marschalci.

[*k. 419*] *Christopherus Wylkowski. Conscriptus Vilne die 19 Ianuarii anno 1545.

[*k. 420—420 v.*] *Andreas Biskupskii. Conscriptus Cracouiae die 10 Augusti anno 1548 iuxta cedulam D. Palatini Cracouiensis [2]).

[*k. 421*] Ioannes Grodziecki. Conscripsit equos 5 die 23 Maii 1571 Warschauie ad coedulam Magn. D. Nicolai Cristopheri Radziwili Magni Ducatus Lituaniae Curiae Marchalci.

[*k. 422*] *Christopherus Olyensky.

[*k. 423*] *Ioannes Wieruskii. Conscriptus Cracouiae die 11 Augusti anno 1548 iuxta cedulam D. Palatini Cracouiensis [2]).

[*k. 423 v.*] *Abraham Zaluski. Conscripti equi illius die 12 Decembris anno Domini 1564 ad cedulam Magn. D. Nicolai Laski S. M. Regiae incisoris. *Mortuus.*

[*k. 425*] *Stanislaus Garnysz. Anno 1545 Die 25 Iunii Cracovie conscripti.

[*k. 426*] *Sigismundus Gorski. Conscriptus Cracouiae die 12 Augusti anno 1548 ad cedulam D. Palatini Cracouiensis [2]). *Mortuus Cracouiae.*

---

[1]) Ochmistrzem dworu królowej w r. 1560 był Stanisław Wolski, patrz wyżej str. 45 i nota 7.

[2]) Woj. krak. w r. 1548 był Piotr Kmita.

[3]) Kaszt. sandom. w r. 1565 był Stanisław Wolski.

[*k. 426 v.*] *Andreas Karwiczki. Zapiski z lat 1552—1556. *Factus abbas Vachocensis* anno 1559.

[*k. 428—429 v.*] *Christopherus Godaczewsky.

[*k. 429 v.—430*] *Petrus Bielinskii. Conscriptus Cracouiae die 12 Augusti anno 1548 iuxta cedulam D. Palatini Cracouiensis [1]). *Mortuus.*

[*k. 430 v.*] *Martinus Phaleczki.

[*k. 431*] Ioannes Orzelski. Conscripti equi illius die 23 May 1571 Warschauiae ad coedulam Magn. D. Nicolai Cristopheri Radziwil Magni Ducatus Litwaniae Curiae Marschalci.

[*k. 432*] *Stanislaus Byaloboczky.

[*k. 433 v.*] *Stanislaus Czizowski. Conscriptus Piotrcowiae die 23 Octobris anno D. 1548.

[*k. 434*] *Stanislaus Narthowski. Conscriptus Petricouiae die 21 Nouembris 1564 ad caedulam M. D. Regni Cancellarii [2]).

[*k. 435 v.*] *Andreas Droiowski.

[*k. 436 v.*] *Nicolaus Ligeza. Conscriptus Piotrcouiae die 16 Nouembris anno Domini 1548 i t. d. *D. 12 Aug. 1551 translatus ad numerum equorum 6.*

[*k. 437*] *Joannes Krzizanowski.

[*k. 438 v.—439*] *Petrus Zielienski. *Invenies inter aulicos equorum 6.*

[*k. 439 v.*] *Laurentius Lazinski. Conscriptus Cracouiae die 9 Augusti anno Domini 1548 iuxta cedulam D. Palatini Cracoviensis [1]).

[*k. 440 v.*] Hieronimus Domaniewski. Denuo statuit equos 4 et unum antiquum die 8 Iuly ad cedulam D. Magistri Curiae 1557 [3]).

[*k. 441 v.—442*] Hieronymus Domaniewski [4]).

[*k. 442 v.*] *Stanislaus Russoczki. Conscriptus Cracouiae die 1 Aprilis anno Domini 1549. Dalsze zapiski z lat 1552 — 1554. *Mortuus.*

[*k. 443 v.*] *Casper Wassewicz. Conscriptus Petricouiae die 16 Nouembris 1564 ad caedulam Magn. D. Cancellarii Regni [2]). *Mortuus 1570.*

[*k. 444*] *Stanislaus Soieczki. *In equos 6.*

---

[1]) Woj. krak. w r. 1548 był Piotr Kmita.

[2]) Kanclerzem w. k. w r. 1564 był Walenty Dębiński.

[3]) Ochmistrzem dworu w r. 1557 był Gabryel Tarło, patrz wyżej str. 46 i nota 2.

[4]) Zdaje się, że zapiski na K. 440 v. i 441 v. odnoszą się do jednej osoby i że pierwej wciągano zapiski na K. 441 v. a potem przepisano je na czysto i z dodatkami na K. 440 v.

[*k. 445*] *Cristoferus Mischkowski. Conscripti Vilnae Die 31 Decembris anno Domini 1545 i t. d. *Invenies inter equos 6.*

[*k. 445 v.—446*] *Ioannes Bukowski. Zapiski z roku 1549. *Mortuus.*

[*k. 446 v.*] *Stanislaus Radeczki. Conscriptus Vilnae die ultima Iunii 1561 ad cedulam Magn. D. Magistri Curiae [1]).

[*k. 447*] Christopherus Liesniowski. Conscripti equi illius die 12 Martii 1570 Warschauiae ad cedulam M. D. Stanislai Barzi Marschalci Curiae.

[*k. 448*] *Nicolaus Lascz. *Invenies inter aulicos equorum 6.*

[*k. 448 v.*] Iacobus Podlodowski. Conscripsit Liublini die 11 Iunii anno 1566 ad caedulam Magn. D. Palatini Liublinensis Marschalci Regni [2]).

[*k. 449 v.—450*] *Joannes Strzizowski. Conscriptus Cracouiae die 18 Septembris anno Domini 1549.

[*k. 451*] *Sigismundus Mischkowski. Conscripti Vilnae Die 26 Aprilis anno Domini 1546. *Invenies inter equos 6.*

[*k. 451 v.*] *Martinus Maskowski. *Mortuus Knyschini.*

[*k. 452 v.*] *Bartholomeus Zichorski. Zapiski z lat 1549—1554. *A. 1557 translatus ad numerum equorum 6.*

[*k. 454*] *Mathias Blessczinski (sic). Zapiski z lat 1546—1550. *Invenies inter aulicos equorum 6.*

[*k. 454 v.*] Ioannes Wolowicz. Conscripsit equos in Knischin die 16 Septembris anno Domini 1564.

[*k. 455*] Gregorius Wolowicz, aulicus et dapifer. Conscripsit equos 5 die 27 Aprilis [3]) Warschouiae ad cedulam Magn. D. Stanislai Barzi Curiae S. M. Regiae Marschalci.

[*k. 455 v.*] *Ioannes Czczienisky.

[*k. 456 v.*] *Andreas Pothoczki. Conscriptus Vilnae die 5 Octobris 1562 ad cedulam Magn. D. Magistri Curiae [4]).

[*k. 457 v.*] *Joannes Plemieniski. Conscripsit A. 1546 i t. d. Dalsze zapiski z r. 1547. *Invenies inter aulicos equorum 6.*

[*k. 458 v.*] *Kilianus Lukowski. Zapiski z lat 1550—1552.

[*k. 460—460 v.*] *Casper Lukowski. Zapiski z r. 1546. *Invenies inter 6.*

[*k. 461 v.*] Georgius Jeżowski.

---

[1]) Ochmistrzem dworu w r. 1561 był gzbryeł Tarło; patrz niżej: k. 689 v.

[2]) Marsz. w. kor. i woj. lub. w r. 1566 był Jan Firlej.

[3]) Roku brak.

[4]) Ochmistrzem dworu w roku 1562 był Gabryel Tarło; patrz wyżej str. 55, nota 1.

[*k. 463*] *Stanislaus Lieschczinski. Zapiski z r. 1546. *Invenies inter aulicos equorum 6.*

[*k. 463 v.*] *Ioannes Zeliszlawsky. Zapiski z lat 1547 i 1550 i wtedy dodano: *Translatus in numerum 6 equorum.*

[*k. 464*] *Ioannes Olięski. Conscriptus in Knyschin die 8 Septembris 1564 ad caedulam Magn. D. Thesaurari (sic) Regni [1]. W tymże roku: *Translatus ad numerum 6 equorum.*

[*k. 465*] *Joanni Drosewski conscripti equi Warschouiae iuxta caedulam Marsalci Regni [2]) 26 Septembris 1556.

[*k. 466 v.*] Rempa [3]. Zapiski z r. 1546.

[*k. 467*] Sebastianus Tharnawski. Conscripti Cracoviae die 3 Marcii 1553. *A. 1563 translatus ad numerum 8 equornm.*

[*k. 467 v.*] Chrizostomus Zepischewski. Conscriptus Petrcouiae die 24 Decembris 1564 ad caedulam Magn. D. Nicolai Laski incisoris.

[*k. 468 v.*] *Zbozni Kormaniski. Zapiski z r. 1550. *Translatus ad numerum equorum 6.*

[*k. 469*] *Sebestianus (sic) Trzecziak. Zapiski z r. 1559. *Translatus ad N. 6 equorum.*

[*k. 470 - 470 v.*] *Nicolaus Bratek. Zapiski z lat 1546—1548. *Translatus ad numerum equorum 6.*

[*k. 471 v.*] Nicolaus Gezowski. Conscriptus Petrcoviae die 5 Iulii anno Domini 1550. Dalsze zapiski z r. 1552.

[*k. 472*] Adam Kloczewski. Conscripti equi illius die 12 Ianuarii 1566 ad cedulam D. Nicolai Laski Incisoris Vil. [4]).

[*k. 473*] Stef. Nico. Dembniczki.

*Nicolaus Dembniczki. Zapiski z r. 1557.

[*k. 474*] *Cristopherus Sobek. Zapiski z r. 1547.

[*k. 474 v.*] *Martinus Karwiczki.

*Ioannes Karlinski. Conscriptus Vilnae die 16 Decembris ad cedulam D. Magistri Curiae [5]) anno 1554. *Mortuus Vilnae die 11 Aprilis anno 1560.*

[*k. 475 v.*] *Albertus Sempelborski. Conscriptus Cracouiae die 13 Nouembris anno Domini 1558 ad cedulam M. D. Castellani Sen-

---

[1]) Podskarbim w. kor. w r. 1564 był Stanisław Sobek.

[2]) Marsz. w. kor. w r. 1556 był Jan Mielecki.

[3]) Bez imienia.

[4]) Zapewne: Vilnae.

[5]) Ochmistrzem dworu w roku 1554 był Gabryel Tarło, patrz wyżej str. 53, (k. 339 v.).

domiriensis Mar. Cur. [1]). Dalsze zapiski z lat 1558—1561. *Translatus ad numerum 6 equorum.*

[*k. 476*] Stanislaus Kroczewski. Conscriptus Warscheuiae die 18 Februarii 1564 ad caedulam M. D. Palatini Liublinensis Regni Poloniae supremi Marschalci [2]).

[*k. 477*] *Cristopherus Gniewoss. Zapiski z r. 1547. *Ad numerum 6 equorum.*

[*k. 477 v.*] *Dawid Liassotha. Zapiski z r. 1554.

[*k. 478*] Petrus Czerni. Conscripti equi die 18 Decembris iuxta caedulam Marszalci Regni [3]) 1556.

[*k. 478 v.*] Nicolaus Kothkowski. Conscriptus Parczewiae die 13 Augusti anno Domini 1564. Ad caedulam Magn. D. Palatini Liublinensis Marschalci Regni [2]).

[*k. 480*] *Sigismundus Zebrzidowski. Conscriptus Vilnae die 4 Octobris anno 1547.

[*k. 480 v.*] *Valentinus Kosczielski. Zapiski z r. 1552. *Valedixit Piotrcouiae 1559 die 13 Februarii.*

[*k. 481 v.*] *Stanislaus Krasiczki. Conscriptus Cracouiae die penultima Martii 1559 ad cedulam M. D. Castellani Sendomiriensis [4]). Zapiski dalsze z roku 1561. *Translatus ad numerum 6 equorum.*

[*k. 482*] Georgius Kwiatkowski.

[*k. 483*] *Nicolaus Tharlo. Conscripti eidem Vilnae die 12 Octobris anno 1547. *Translatus ad numerum 6 equornm.*

[*k. 483 v.— 484*] Baltazar Bobrowniczki. Zapiski z lat 1550—1554.

[*k. 484 v.*] Michal Sapieia. Conscriptus Vilnae die 15 Iuly anno Domini 1562 ad coedulam Magistri Curiae [5]).

[*k. 485 v.*] *Joannes Vieliamowski. Conscripsit equos die 28 Aprilis 1559 Cracouiae ad cedulam M. D. Castellani Sendomiriensis [4]) et soluit memoriale.

[*k. 486 v.—487*] Nicolaus Pothoczki. Zapiski z r. 1548.

[*k. 488*] *Stanislaus Brandis. Conscriptus Piotrkowie die 6 Decembris anno Domini 1547. *Mortuus Cracoviae die 8 Aprilis 1549.*

[*k. 488 v.*] *Iacobus Dembienskiei (sic). Conscriptus Cracouiae die 10 Augusti anno Domini 1553 iuxta cedulam Magn. D. Castel-

---

[1]) Kasztelanem sandomierskim i marszałkiem nadw. kor. w roku 1558 był Stanisław Maciejowski.

[2]) Marszałkiem w. k. w r. 1564 był Jan Firlej.

[3]) Marszałkiem w. k. w r. 1556 był Jan Mielecki.

[4]) Kasztelanem sandom. w r. 1559 był Stanisław Maciejowski.

[5]) Ochmistrzem dworu w r. 1562 był Gabryel Tarło; patrz wyżej str. 55, nota 1.

lani Woiniczensis [1]). Dalsze zapiski z r. 1558. *Translatus ad numerum 6 equorum.*

[*k. 489*] *Pau.[2]) Jaczimirski. *A 1563 translatus ad numerum 6 equorum.*

[*k. 490*] *Cristoferus Krupski. Conscriptus Piotrkowiae die 2 Februarii anno Domini 1548.

[*k. 491*] *Cristopherus Konarski. Conscriptus Cracouiae die 18 Maii anno Domini 1551. *Translatus inter aulicos equorum 6.*

[*k. 491 v.*] *Albertus Sethnyczki. Conscripti die 7 Februarii anno 1555 ex mandato Majestatis Regiae.

[*k. 494*] *Stanislaus Liessniowski.

[*k. 495*] *Christophero Liesniowolski conscripti equi die 29 Octobris anno 1556 ad cedulam D. Marschalczi Regni [3]). *Mortuus.*

[*k. 495 v.*] Valentinus Zelyech. Conscriptus Warschauiae die 13 Marty 1564 ad caedulam M. D. Palatini Liublinensis Marschalci Regni [4]). *Honore privatus et occisus.*

[*k. 497*] *Cristopherus Rudniczki. Zapiski z lat 1548—1556. *Translatus ad numerum* 6 *equorum.*

[*k. 498*] *Georgio Bidzinski conscripti equi Warschauiae die 19 Octobris 1556 iuxta caedulam D. Marschalczi Regni [3]).

[*k. 499*] * Stanislaus Plaza. Conscriptus Warschauiae die 6 Marty 1564 ad caedulam Magn. D. Palatini Liublinensis Marschalci Regni [4]). *Mortuus ex delatione D. Czizewski.*

[*k. 500*] *Casimirus Hinek.

[*k. 500 v.*] Sebestianus (sic) Karlinski.

[*k. 502*] Paulo Zapize [5]) Palat'. Podlascensi conscripti equi die 14 Februarii 1557 iuxta cedulam D. Curiae Magistri [6]).

[*k. 503—503 v.*] *Benedictus Rumieiowski. *Mortuus.*

[*k. 504*] *Christopherus Iwanowski. Conscripti equi Vilnae die 11 Septembris anno 1563 ad caedulam M. D. Nicolai Laski incisoris. *Mortuus 1571.*

[*k. 505*] Nicolaus Wolski.

*Stanislaus Radziminski. A. 1561 *translatus inter aulicos equorum* 6.

[*k. 506*] Stanislaus Mezik.

---

[1]) Kasztel. wojn. w r. 1553 był Stanisław Maciejowski.

[2]) Oczywiście skrócone zam. Paulus.

[3]) Marsz. w. k. w r. 1556 był Jan Mielecki.

[4]) Woj. lub. i marsz. w. k. w r. 1564 był Jan Firlej.

[5]) Oczywiście dativus od Sapieha.

[6]) Ochmistrzem dworu w roku 1557 był Gabryel Tarło; patrz wyżej str. 46 i nota 2.

[*k. 507*] Sczessni Chodorowski. Conscripti equi Vilnae die 16 Iuny 1557 ad caedulam D. Magistri Curiae [1]).

[*k. 508*] Andreas kniasz Wiszniewieczki. Conscriptus Grodnae die 3 Nouembris 1562 ad caedulam Magn. domini Magistri Curiae [2]).

[*k. 509—509 v.*] Iarosch Posswiąnthni.

[*k. 510 v.—511*] Dionisius Brandis.

[*k. 512*] Martinus Graiewski.

[*k. 513*] Iacobus Borowski.

[*k. 514—514 v.*]. *Ioannes Sienowski. Conscriptus Vilnae die 27 Aprilis anno Domini 1548. *Mortuus.*

[*k. 515*] Casper Podliodowski. Conscripti equi in Oniasti die 29 Iuly 1557 ad cedulam Magn. D. Castellani Liublinensis [3]).

[*k. 516*] Foelix Charlinski.

[*k. 517—517 v.*] Stanislaus Karwiczki. Zapiski z lat 1548—1551. *Translatus inter aulicos equorum 6.*

[*k. 518*] Jan Puzyna. Conscripti equi illius iussu Sacrae Majestatis Regiae proprio per me Jacobum Zalieski Curiae Sacrae Majestatis Regiae thesauri notarium die 12 Iuly 1568 Grodnae.

[*k. 519—519 v*] *Mathias Masskowski. *Mortuus Cracouiae die May anno 1550.*

[*k. 520*] *Sebastianus Dunin.

[*k. 521*] *Georgius Czollo. Quia Majestas Regia per me D. Palatinum intimauit, ut diceret huic Czollo, quod ornatum hussaricum haberet et equos quoque, respondit D. Palatino quod equos leues habet, valentes ad ornatum hussaricum, et de ornatu cciam illi mandauit, propterea more hussarico equi illius conscripti sunt... conscriptusque Cracouie per D. Palatinum Cracoviensem [4]) die 22 Maii anno Domini 1548. *Expeditus a Curia Cracoviensi die ... Augusti 1549.*

[*k. 521 v*] *Martinus Karwiczki. Zapiski z lat 1552—1557. *A. 1557 translatus ad numerum 6 equorum.*

[*k. 522*] Stanislaus Ziolkowski.

[*k. 523—523 v.*] *Stanislaus Dachnowski. *Mortuus Cracouiae die 3 Iunii 1559.*

[*k. 524*] *Franciscus Borkowski. A. 1561 *translatus inter aulicos equorum* 6.

---

[1]) Ochmistrzem dworu w roku 1557 był Gabryel Tarło; patrz wyżej str. 46 i nota 2.

[2]) Ochmistrzem dworu w r. 1562 był Gabryel Tarło, patrz niżej k. 676.

[3]) Kasztelanem lubelskim w r. 1557 był Floryan Zebrzydowski.

[4]) Woj. krak. w r. 1548 był Piotr Kmita.

[*k. 525—525 v.*] *Michailo Rutenus. Zapiski z lat 1550—1554. *Mortuus.*

[*k. 526*] *Andreas Bonar. Conscripti equi in castris sub Pozwolie die Septembris 1557 ad cedulam Magn. D. Palatini Podoliae[1]).

[*k. 527—537 v.*] *Leonardus Strasz. *Expeditus.*

[*k. 528*] *Paulus Jaczimirski.

[*k. 529*] *Andreas Liubanisky. Conscriptus Cracouiae die 20 Maii anno Domini 1551.

[*k. 529—529 v.*] *Stanislaus Wąssowicz. Conscripti equi Piotrcouiae 21 Juny anno 1555 per Magn. D. Castellanum Sandomiriensem Stan. Maczieiowski Marsalcum Curiae. *Occisus Vilnae per quendam Germanum vel principem... Marschalcum.*

[*k. 530*] Andreas Czechanowieczki. Conscriptus Vilnae die 4 Octobris 1565 ad caedulam D. Marschalci Curiae Castell. Sendomiriensis[2]).

[*k. 531*] *Andreas Ossieczki. *Mortuus Vilnae die 13 Decembris anno 1555.*

[*k. 531 v.*] Martinus Czurilo. Conscripti equi die 16 Januarii Warschawiae 1557 ad cedulam Magn. D. Palatini Podoliae[1]).

[*k. 532*] Georgius Krupski. Conscripti equi illius ad regestrum Magn. D. Joannis Firliei de Dambrowicza Palatini Liublinensis Regni Poloniae Supremi Marschalci etc. Nomen tamen illius in cedula eiusque Magn. D. Marschalci ad regestrum Curiae die 12 Iuny 1572 Varschauiae datum.

[*k. 533*] *Stanislaus Wieliopolski. **Occisus Cracouiae Anno 1554.*

[*k. 533 v.*] *Stanislaus Skothniczki. Conscriptus Vilnae die 19 Novembris 1554 ad cedulam D. Tharlo Magistri Curiae. *Translatus ad numerum equorum* 6.

[*k. 534 v.*] *Endrich Walkowski.

[*k. 535*] *Gregorius Podliodowski. Conscripti equi Warschewiae die 17 Ianuary 1557 ad cedulam Magn. D. Palatini Podoliae[1]). *Factus capitaneus Radomiensis.*

[*k. 535 v.*] Georgius Grodzienski. Conscripti equi illius die 21 May 1572 Warscheuiae ad caedulam M. D. Palatini Liublinensis Regni Poloniae Supremi Marchalci[3]) etc.

[*k. 536 v.*] Petro (sic) Schpoth. Conscriptus Petrcoviae 15 Marcii 1552.

---

[1]) Wojewodą podolskim w r. 1557 był Jan Mielecki.

[2]) Marszałkiem nadw. kor. i kaszt. sandom. w r. 1565 był Stanisław Wolski.

[3]) Wojewodą lub. i marszałkiem w. kor. w r. 1572 był Jan Firlej, który w tym roku postąpił na województwo krak.

[*k. 537*] Stanislaus Kumelski.

[*k. 537 v.*] Nicolaus Kosmowski. Conscripti equi illius die 20 Augusti 1570 Warscheuiae ad caedulam Magn. D. Marschalci Curiae [1]).

[*k. 538 v.*] Stanislaus Lipniczki senior.

[*k. 539*] Mathias Orlowski. Conscripti equi illius Warscheuiae die 4 January 1572 ad cedulam Nicolai Radziwil Marschalci Curiae M. D. Lit.

[*k. 540*] Nicolaus Malochowski. Conscriptus Petricouiae die 10 Aprilis anno Domini 1552.

[*k. 540 v.*] *Andreas Dibowski. Conscriptus Vilnae die 18 Aprilis anno 1562 ad caedulam D. Castellani Radomiensis Magistri Curiae [2]). *Factus capitaneus Knyschinensis et mortuus* [3])

[*k. 541*] *Bartholomeus Cziwinski. *Mortuus Cracouiae die... anno Domini 1552.*

[*k. 542*] Iacobus Roschowski. *Mortuus.*

Aulici in equis 4.

[*k. 544—544 v.*] Nicolaus Brathek. Is in equis grauis armature. Zapiski z r. 1546. *Translatus ad numerum* 6 *equorum.*

[*k. 545 v.*] *Bartholomeus Zichorski. Eidem conscripti equi die 5 Augusti anno 1548 Cracouiae ad cedulam D. Palatini. *Invenies inter aulicos* 6 *equorum.*

[*k. 547—547 v.*] *Hieronimus Koriczki, magister stabuli. Zapiski z r. 1546. *Invenies inter aulicos* 6 *equorum.*

[*k. 548 v.*] *Endrich Walkowsky. Conscripti eidem equi Cracouiae ad cedulem D. Palatini Cracouiensis [4]) die 8 Augusti anno Domini 1548. Dalsze zapiski do r. 1551. *Translatus ad numerum 5 equorum.*

[*k. 551*] *Kempa [5]). *Translatus ad numerum 5 equorum.*

[*k. 552*] *Faelix Chothomsky. Conscriptus Cracouiae ad cedulam D. Palatini Cracouiensis [4]) die 8 Augusti anno 1548. *Occisus.*

[*k. 555*] *Petrus Wyessyolowski. *Invenies inter aulicos equorum 6.*

[*k. 556*] *Stanislaus Wieliopolski. Conscripti eidem equi Cracouiae die 8 Augusti anno Domini 1548 ad cedulam D. Palatini Cra-

---

1) Marsz. nadw. kor. w r. 1570 był Stanisław Barzi.

2) Kasztelanem radom. w r. 1562 był Stanisław Wolski.

3) Ostatni wyraz niewyraźny, może być: nuntius.

4) Woj. krak. w r. 1548 był Piotr Kmita.

5) Bez imienia.

couiensis [1]). Dalsze zapiski do r. 1551. *Translatus ad numerum equorum 6.*

[*k. 559—559 v.*] *Ioannes Irzikowycz. *Invenies inter aulicos equorum 6.*

[*k. 560*] *Ioannes Bukowski. Conscriptus Cracouiae die 8 Augusti anno 1548 ad cedulam D. Palatini Cracouiensis [1]). *Invenies inter aulicos equorum 5.*

[*k. 563*] *Christopherus Godaczowsi (sic). *Invenies inter aulicos equorum* 6.

[*k. 564*] Stanislaus Stoiewsky. Conscriptus Cracouiae die 8 Augusti anno 1548 ad cedulam D. Palatini Cracouiensis [1]).

[*k. 565*] Sebestiano (sic) Charlinski conscripti equi 4 Vilnae die 1 Martii anno 1557 iuxta caedulam Magistri Curiae [2]). A. 1560 *translatus ad numerum 5 equorum.*

[*k. 567*] *Christopherus Olyenski. *Translatus ad numerum 5 equorum.*

[*k. 568*] *Balcer Bobrowniczki. Conscriptus Cracouiae die 9 Augusti anno Domini 1548 ad cedulam D. Palatini Cracouiensis [1]).

[*k. 569*] *Andreas Karwiczki. Conscriptus Cracouiae die 4 Maii anno 1551. *Invenies inter aulicos equorum 5.*

[*k. 571*] *Stanislaus Byaloboczki. *A. 1552 translatus ad numerum 5 equorum.*

[*k. 572*] *Franciscus Burnamissa. Conscriptus Cracouiae die 11 Augusti anno Domini 1548 ad cedulam D. Palatini Cracouiensis [1]). A. D. 1549 [3]).

[*k. 573*] Vielislaus Lawski, szendzia. Conscriptus Cracouiae die 23 Februarii anno 1551.

[*k. 575*] *Stanislaus Lyeschczinski. Zapiski z r. 1545 [4]). *Invenies inter aulicos equorum* 5.

[*k. 575 v.*] * Leonardus Strass. *Invenies inter aulicos equorum 5.*

[*k. 578*] * Mathias Blesczynski. *Invenies inter aulicos equorum 5.*

[*k. 578 v.*] *Kilian Lukowsky. Conscriptus Radomiae die 23 Septembris anno Domini 1548. *Invenies inter aulicos 5 equorum.*

[*k. 580*] *Stanislaus Czermyenski. Conscriptus Vilne die 22 Decembris anno Domini 1544.

[*k. 581*] Stanislaus Kumelsky. Conscriptus Cracouiae ad cedu-

---

[1]) Woj. krak. w r. 1548 był Piotr Kmita.

[2]) Ochmistrzem dworu w r. 1557 był Gabryel Tarło; patrz wyżej str. 46, k. 119 v.

[3]) Zap. data opuszczenia służby.

[4]) Data dalszej zapiski obcięta przy oprawie.

lam Magn. D. Palatini Cracouiensis [1]) die 24 Maii anno 1551 *A. 1561 translatus inter aulicos 5 equorum.*

[*k. 583—583 v.*] *Alberto Woyanowski conscripti Vilne 24 Aprilis anno 1545.

[*k. 585*] *Valentinus Podliodowski. Conscriptus Piotrcowiae die 17 Nouembris anno Domini 1548.

[*k. 587 — 587 v.*] Ioannes Zelyslawsky. Is in equis grauis armature. Konie zapisane są z dopiskami: »kop«[ijniczy] albo »strzel«-[czy].

[*k. 589*] *Valentinus Kosczielski. Eidem conscripti Toruniae die 17 Iunii anno Domini 1552. *Translatus ad numerum 5 equorum. Mortuus.*

[*k. 592*] *Nicolaus Pothoczky. Zapiski z lat 1545—1575 (?). *Invenies inter aulicos equorum 5.*

[*k. 593 v.*] *Stanislaus Kodrempski.

[*k. 596*] *Nicolaus Lascz. Zapiski z r. 1545. *Invenies inter aulicos equorum 5.*

[*k. 601*] *Christopherus Sobek. Anno 1545 die 23 Iuny conscripti Cracouie. *Translatus ad numerum 5 equorum.*

[*k. 604*] *Stanislaus Sempelborsky. Anno 1545 die 24 Iuny Cracouiae conscripti.

[*k. 608*] *Christopherus Gnyewosz. Anno 1545 die 17 Iuly Cracouiae conscripti.

[*k. 608 v.*] *Dauid Lasotha. Conscripti Cracouiae die 12 May iuxta cedulam Magn. D. Palatini Cracouiensis [2]) anno 1553. *Invenies inter aulicos equorum 5.*

[*k. 612*] Caspar Lukowsky. Anno 1545 die 18 Iuly Cracouie conscripti. *Translatus ad numerum equorum 5.*

[*k. 613*] *Nicolaus Dembniczki. Conscripti equi Piotrcouiae 14 May ad cedulam Domini Maczieiowski Castellani Sandomiriensis Marsalci Curiae. *Invenies inter aulicos equorum 5.*

[*k. 615*] *Valentinus Osowinsky. Conscripti Cracouie die 21 Iulii anno 1545. *Mortuus est Cracouiae die 22 May anno Domini 1549.*

[*k. 616* *Martinus Iarochowski. Conscripti equi Crasnostavii die 18 Junii anno Domini 1558 ad cedulam M. D. Marschalci Regni [3]).

[*k. 619*] *Ioannes Karwyczki. Adscriptus Vilnae die 16 Augusti anno 1545. *Mortuus Vilne 23 Septembris anno 1545 et solutus pro toto in manus Krzczon fratris illius.*

---

1) Woj. krak. w r. 1551 był Piotr Kmita i w tym roku umarł.

2) Woj. krak. w r. 1553 był Stanisław Tęczyński.

3) Marsz. w. kor. w r. 1558 był Jan Mielecki.

[*k. 622*] *Nicolaus de Kurzeniecz capitaneides Pincensis. Conscripti Vilnae die 16 Augusti anno 1545.

[*k. 625 v.—626*] *Laurencius Owsiany.

[*k. 629*] *Nicolaus Trossinski. Conscriptus Vilne die 30 Septembris anno 1545.

[*k. 632*] *Iarosch Poswiathny. *Translatus ad numerum 5 equorum.*

[*k. 635—635 v.*] *Mychaylo Ruthenus. Conscripti Vilnae die 13 Nouembris anno 1545. *Invenies inter aulicos equorum 5.*

[*k. 636*] Ioannes Karp. Conscripti Vilne die 1 Aprilis 1555 ad cedulam Gabrielis Tarlo Magistri Curiae Majestatis Reginalis [1]).

[*k. 639*] *Benedictus Rumieyewski. Conscripti Vilnae die 9 Marcy anno domini 1546.

[*k. 642*] *Malcher Chelmski. Conscripti Vilnae die 12 Iuny anno 1546.

[*k. 645*] *Stanislaus Dachnowski. Conscripti Vilnae die 11 Augusti anno Domini 1546. *Invenies inter aulicos equorum 5.*

[*k. 648 v. — 649*] *Stanislaus Liessniowski Conscripti Vilnae die 14 Octobris anno Domini 1546. *Translatus ad numerum equorum 5.*

[*k. 652 v.*] Erardus Rembowski. Zapiski z lat 1546—1553.

[*k. 656—656 v.*] *Georgius Gezowski.

[*k. 659 v.*] *Martinus Graiewski. Conscripti Vilnae die 25 Iunii anno Domini 1547.

[*k. 660*] *Stanislaus Ziolkowski. Conscripti equi illius Petrcouiae die 12 Decembris anni 1564 ad caedulam M. D. Nicolai Laski.

[*k. 663*] *Cristopherus Rudniczki. Conscripti eidem equi Vilnae die 30 Iulii annno Domini 1547. *Invenies inter aulicos equorum 5.*

[*k. 664*] *Wonia aulico conscripti equi Vilnae die 25 Martji anno 1557. *A. 1562 translatus ad numerum 6 equorum.*

[*k. 664 v.*] Faelix Muchowieczki. Conscriptus Petricouiae die penultima Octobris 1564 ad caedulam Magn. D. Cancellarii Regni [2]).

[*k. 666 v.*] *Stanislaus Karwiczki. Zapiski z r. 1547. *Invenies inter aulicos equorum* 5.

[*k. 668*] Gregorius Zielienski. Conscripti equi 4 Vilnae die 25 Martji anno Domini 1557 iuxta caedulam Magistri Curiae [3]).

[*k. 670*] *Casimirus Hinek. Habebat in equos (sic) 3, sed ei ad-

---

[1]) Tak. Według innych zapisek z tego czasu Tarło był ochmistrzem nadw. króla.

[2]) Kanclerzem w kor. w r. 1564 był Walenty Dembiński.

[3]) Ochmistrzem dworu w roku 1557 był Gabryel Tarło; patrz wyżej str. 46, k. 119 v.

scriptus equus 4; omnes denuo statuit die 5 Octobris Vilnae anno Domini 1547. *Invenies inter aulicos equorum 5.*

[*k. 670 v.*] *Georgius Kwyathkowski. Conscriptus in Bielsko die 1 Iulii 1564 ad caedulam Valentini Debienski Cancellarii Regni. *Translatus ad numerum equorum 5.*

[*k. 672*] *Ioannes Krzizanowski. Conscriptus Cracouiae iuxta cedulam D. Palatini Cracouiensis die 21 Februarii anno Domini 1551. *Translatus ad numerum equorum 5.*

[*k. 672 v.*] Ioannes Lewon.

[*k. 674*] *Stanislaus Mężik. *Translatus ad numerum equorum 5.*

[*k. 675*] *Stanislaus Radziminski. Conscripti equi die 13 Iunii 1557 ad cedulam D. Magistri Curiae [1]).

[*k. 675 v.*] Sebestianus (sic) Dunin. Conscripti equi Vilnae die 16 Martji 1558 ad cedulam Domini Magistri Curiae [2]). *Translatus A. 1561 ad numerum 5 equorum.*

[*k. 676*] Ioannes Raiski. Conscriptus Wilnae die 6 Iuny 1562 ad cedulam M. D. Gabrielis Tarlo Magistri Curiae.

[*k. 677*] Ioannes Ssirakowski. Conscriptus Warschewiae 22 Februarii anno Domini 1548.

[*k. 678 v.*] Stanislaus Demniczki [3]). Conscriptus Piotrcouiae 8 Ianuarji 1559 ad cedulam Magn. D. Marsalci Regni [4]).

[*k. 680 v.—681*] *Dionisius Brandiss. Conscriptus Piotrkowiae die 16 Decembris anno Domini 1547. *Translatus ad numerum 5 equorum.*

[*k. 681 v.*] Nicolaus Sluska. Conscriptus Wilnae die 6 Nouembris anno D. 1560 ad cedulam D. Magistri Curiae [5]). *Translatus ad numerum 6 equorum.*

[*k. 683*] Mathias Maskowski. Conscriptus Vilnae die 8 Aprilis anno 1548. *Invenies inter aulicos equorum 5.*

[*k. 683 v.—684*] Adam Zelieski. Conscriptus Cracouiae die 21 Ianuarii anno Domini 1551 iuxta caedulam M. D. Palatini Cracouiensis [6]).

---

[1]) Ochmistrzem dworu w roku 1557 był Gabryel Tarło; patrz wyżej str. 46, k. 119 v.

[2]) Ochmistrzem dworu w r. 1558 był Gabryel Tarło, co wynika z porównania noty poprzedniej z r. 1557 z zapiską następną z r. 1562.

[3]) Prawdopodobnie Dębnicki. Nazwisko Demnickich równie jak Dymnickich nieznane.

[4]) Marszałkiem w. kor. w r. 1559 był Jan Mielecki.

[5]) Ochmistrzem dworu w r. 1560 był Gabryel Tarło, por. wyżej nota 2.

[6]) Woj. krak. był w roku 1551 Piotr Kmita i w tymże roku umarł.

[*k. 685*] *Nicolaus Wierzbiczki. Conscripti Piotrcouiae die 23 Decembris 1558 ad cedulam M. D. Marsalci Regni [1]).

[*k. 686*] *Stanislaus Lipniczki iunior. Conscriptus Cracouiae die 14 Iulii anno Domini 1548. *Translatus ad numerum equorum 5.*

[*k. 686 v.*] *Ioannes Luboczki. Conscripti Cracouiae die 1 Maii iuxta cedulam Palatini Cracouiensis [2]) anno 1553. *Translatus ad numerum equorum 5.*

[*k. 687*] *Faelix Charlinski. Conscriptus Wilnae die 3 Nouembris 1560 ad cedulam Magn. D. Magistri Curiae, Castellani Radomiensis [3]). *Translatus ad numerum equorum 5.*

[*k. 688 — 688 v.*] *Stanislaus Lipniczky senior. Conscriptus Piotrcoviae die 24 Ianuarii anno Domini 1549. *Invenies inter aulicos equorum 5.*

[*k. 689*] *Franciscus Borkowski. Conscripti equi die 24 Decembris anno 1557 Vilnae ad cedulam D. Magistri Curiae [4]). *Translatus inter aulicos equorum 6.*

[*k. 689 v.*] Calixtus Schimkowicz. Conscripti equi die 3 Decembris Vilnae ad caedulam D. Magistri Curiae Gabrielis Tarlo anno 1561.

[*k. 690 v.*] *Nicolaus Bohdan. Conscripti Cracoviae die 4 Iunii anno 1549. *Expeditus a Curia Driszam pro rothmagistro Vilnae die 15 Augusti 1551.*

[*k. 691*] *Petrus Zmierzinski. Conscripti Cracouiae 7 Februarii 1553 apud Magn. D. Palatinum Cracouiensem [2]).

[*k. 692 v.*] *Caspar Mlieczko, Slesita. Conscriptus Cracouiae die 6 Octobris anno Domini 1549.

[*k. 693*] Steczkowicz Bochdan. Conscripti Vilnae die 12 Februarii anno 1555 ad cedulam D. Tharlo Magistri Curie.

[*k. 694 v.*] Stanislaus Chodorowski. Conscriptus Cracouiae die 22 Septembris anno Domini 1549.

[*k. 695 v.*] Andr. Niedrzwiczki. Conscripti equi Wilnae die 20 Octobris anno 1560 ad cedulam Magn. D. Magistri Curiae [5]).

[*k. 696 v.*] Iacobus Swiderski. Conscriptus Cracouiae die 23 Septembris anno Domini 1549.

---

[1]) Marszałkiem w. kor. w r. 1558 był Jan Mielecki.

[2]) Wojewodą krak. w r. 1553 był Stanisław Tęczyński.

[3]) Kasztelanem radomskim w r. 1560 był Stanisław Wolski. Był on ochmistrzem dworu królowej; por. wyżej str. 47, nota 2.

[4]) Ochmistrzem dworu w r. 1557 był Gabryel Tarło; patrz wyżej str. 46, k. 119 v.

[5]) Ochmistrzem dworu w roku 1560 był Gabryel Tarło, por. wyżej str. 70, nota 2.

[*k. 697 v.*] Ioannes Dambrowski. Conscripti illi equi die 5 Octobris 1560 Vilnae ad cedulam M. D. Magistri Curiae [1]).

[*k. 698 v.*] *Nicolaus Sthoiewski. *Invenies inter aulicos equorum 5.*

[*k. 699*] *Martinus Stępowski. Conscriptus Vilnae die 22 Decembris anno 1554 ad cedulam D. Tharlo Magistri Curiae. *Mortuus.*

[*k. 700 v.*] *Iacobus Roszowski. Conscripti Cracouiae die 11 Marcii anno Domini 1550.

[*k. 701*] *Ioannes Zorawinski. Conscripti equi Vilnae die 26 Iuny 1557 ad cedulam D. Magistri Curiae [2]). *Mortuus.*

[*k. 702 v.*] *Zboznii Kormeniski. Conscripti eidem Cracouiae die 14 Aprilis anno Domini 1550. *Translatus ad numerum 5 equorum.*

[*k. 703 v.*] *Martinus Karwiczki. Conscriptus Petrcowiae die 24 Iulii anno Domini 1550. *A. 1552 translatus ad numerum equorum 5.*

[*k. 704 v.*] Nicolaus Oczieski. Zapiski z r. 1557.

[*k. 705 v.*] Iacobus Borowski. Conscripti equi Warschawiae die 13 Ianuary 1557 ad cedulam Magn. D. Palatini Podoliae [3]). *A. D. 1561 translatus ad numerum equorum 5.*

[*k. 706 v.*] Petrus Bothurzinski. Conscriptus Cracouiae die 15 Augusti anno Domini 1550.

[*k. 707*] Stanislaus Skotniczki. Conscripti Vilnae 19 Nouembris 1554 ad caedulam D. Tharlo Magistri Curiae. *Invenies inter aulicos equorum 5.*

[*k. 707 v.*] Nicolaus Skarbek. Conscripti equi Vilnae die 1 Ianuarii 1556 ad cedulam D. Gabrielis Tarlo Magistri Curiae. Dalsze zapiski z r. 1558.

[*k. 708 v.*] *Martinus Masskowski. Conscriptus Cracouiae die 15 Augusti anno Domini 1550. *Translatus ad numerum equorum 5.*

[*k. 709*] Andreas Smigielski. Conscriptus Warschouiae die 23 Septembris anno 1553.

[*k. 710*] Stanislaus Braniczkii. Conscriptus Cracouiae die 9 Ianuarii anno 1551 iuxta caedulam M. D. Palatini Cracouiensis [4]).

[*k. 710 v.*] Ioannes Blendowski.

Aulici in equis 3.

[*k. 713*] Ioannes Zelyslawski. Is in equis grauis armaturae seruit.

---

1) Ochmistrzem dworu w r. 1560 był Gabryel Tarło, por. wyżej str. 70, nota 2.

2) Ochmistrzem dworu w r. 1557 był Gabryel Tarło; patrz wyżej str. 46.

3) Woj. podolskim w r. 1557 był Jan Mielecki.

4) Woj. krak. w r. 1551 był Piotr Kmita i umarł w ciągu tegoż roku.

[*k. 714 v.*] *Bartolomeus Ubisch. Conscriptus Cracouiae die 20 Octobris anno Domini 1549.

[*k. 715 v.*] Nicolaus Ocziesky. Conscriptus Cracouiae die 22 Decembris anno Domini 1550 iuxta cedulam D. Palatini Cracouiensis [1]). *Invenies inter aulicos equorum 5.*

[*k. 717*] *Nicolaus Lascher. *Translatus ad numerum 4 equorum.*

[*k. 718 v.*] *Ioannes Rilsky. *Invenies inter aulicos equorum 5.*

[*k. 719 v.*] Nicolaus Kuchmistrzowicz. Conscripti equi Vilnae die 29 Decembris 1557 ad cedulam D. Magistri Curiae [2]).

[*k. 721*] *Nicolaus Pothoczki. *Invenies inter aulicos 4 equorum.*

[*k. 723*] *Erhardus Rembyeski [3]). *Invenies inter aulicos 4 equorum.*

[*k. 725*] *Ioannes Charwyczki. *Invenies inter aulicos 4 equorum.*

[*k. 726*] *Iarosch Swientkowski. *Invenies inter aulicos 4 equorum.*

[*k. 727 v.*] *Stanislaus Philipowski. *Invenies inter aulicos 5 equorum.*

[*k. 729 v.*] *Casimirus Hinek. *Invenies inter aulicos 4 equorum.*

[*k. 731*] *Georgius Gezowsky. *Invenies inter aulicos 4 equorum.*

[*k. 732 v.*] *Ioannes Trzczieniski. Eidem conscripti equi die 28 Octobris anno 1549. *Translatus ad numerum equorum 5.*

[*k. 734*] *Stanislaus Skulski.

[*k. 736*] *Stanislaus Karwiczki. Conscripti Vilne die 7 Iuly anno 1546. *Translatus ad numerum equorum 4.*

[*k. 736 v.*] *Ioannes Ernestus Schoenfelt. Conscriptus Grodnae die 29 Augusti 1565 ad cedulam M. D. Stanislai Wolski Castellani Sendomiriensis Curiae Marschalci etc.

[*k. 738*] *Stanislaus Mezyk. Conscripti equi die 13 Iuly anno Domini 1546. *Invenies inter aulicos equorum 4.*

[*k. 739*] Ioannes Podoski Gosscz. Conscriptus Cracouiae die 21 Maii anno Domini 1551.

[*k. 740*] *Sebastianus Trzecziak. *Invenies inter aulicos 5 equorum.*

[*k. 741*] *Leonardus Sthrass. Eidem conscripti equi 3 ad cedulam D. Palatini Cracowiensis [4]) die 5 Iunii anno Domini 1548 Cracovie. *Invenies inter aulicos 4 equorum.*

[*k. 741 v.*] *Stanislaus Philipowski. Eidem conscripti equi die 11 Augusti anno 1548 Cracouiae ad cedulam D. Palatini Cracouiensis [4]). *Invenies inter aulicos 4 equorum.*

---

[1]) Woj. krak. w r. 1550 był Piotr Kmita.

[2]) Ochmistrzem dworu w r. 1557 był Gabryel Tarło. Patrz wyżej str. 46.

[3]) Zapewne ten sam nazwany jest Rembowskim; patrz wyżej str. 69.

[4]) Woj. krak. w r. 1548 był Piotr Kmita.

[*k. 742*] *Christopherus Oliessniczki. Conscriptus Wilnae die 29 Iuny 1562 ad cedulam M. D. Castellani Radomiensis [1]).

[*k. 743 v.*] *Ioannes Blendowski. Eidem conscripti equi die 11 Auugusti anno 1548 Cracouiae ad cedulam D. Palatini Cracouiae [2]). *Invenies inter aulicos 4 equorum.*

[*k. 745*] *Daniel Pliemieczki (sic). Conscripti equi Vilnae 16 Iuny 1556.

[*k. 746*] *Ioannes Rilsky. Conscriptus Radomiae die 1 Septembris anno Domini 1548. *Invenies inter aulicos 4 equorum.*

[*k. 747*] *Nicolaus Talwos. Conscripti equi die 24 Octobris Vilnae 1555.

[*k. 748*] *Nicolaus Stoiewski. *Invenies inter aulicos 4 equorum.*

[*k. 749 v.*] *Paulus Iaczimirski. Conscriptus Cracouiae die 26 Februarii anno 1549 ad scripta Maiestatis Regiae circa Niepolomicze. *Invenies inter aulicos 5 equorum.*

[*k. 751 v.*] *Stanislaus Kodrempskii. *Translatus ad numerum equorum 4.*

[*k. 753 v.*] *Andreas Ossieczki. Susceptus Cracouiae die 16 Octobris anno 1550 ob seruitia ad terras paganorum exequentia extraneorum. Habebit seruitium apud M. R. in equis 3, quos non opus habet statuere usque per annum, quum se in his bene prouidebit. *Invenies inter aulicos 5 equorum.*

[*k. 754*] *Ioannes Liewon. Conscriptus Vilnae die 7 Decembris anno 1551. *A. 1555 translatus ad numerum equorum 4.*

Aulici in equis 2.

[*k. 756*] *Stanislaus Kodrempski. Conscripti eidem equi ad cedulam D. Palatini Cracowiensis [3]) die 6 Augusti anno Domini 1543 Cracouie. *Invenies inter aulicos 3 equorum.*

[*k. 756 v.*] *Nicolaus Stoiewski. Conscripti eidem equi ad cedulam D. Palatini Cracouiensis [4]) die 12 Augusti anno Domini 1548 Cracouiae. *Invenies inter aulicos 3 equorum.*

[*k. 757*] *Stanislaus [5]) Trzecziak. Conscripti eidem equi 3 Novembris Vilnae 1555. *Invenies inter aulicos 3 equorum.*

---

[1]) Kaszt. rad. w r. 1552 był Stanisław Wolski.
[2]) Woj. krak. w r. 1548 był Piotr Kmita.
[3]) » » » » 1543 » » »
[4]) » » » » 1548 » » »
[5]) Nad Stanislaus napisano »Sebas« i niedokończono.

Na k. 762 spotykamy tytuł »Index salariatorum«, po którym jednak nie następuje zestawienie nazwisk w tym rodzaju, jak obejmujący tylko część dalszych spisów początkowy indeks rękopisu, przez nas wyżej ogłoszony.

Dworzanie piesi i słudzy.

[*k. 763*] *Vengorzowski[1]) prefectus stipatorum. Habet pro annuo salario ex thesauro Serenissimi Regis antiqui constituto inclusis expensis ac vestitu quod eidem iam ex thesauro Serenissimi Regis iunioris soluitur a discessu Maiestatis Sue ex Cracouia a die videlicet 30 Iuly anno 1543 per grossos 30 numeri polonicalis fl. 160. Cui maiestas Regia ad petita consensit, quod illi ad rationem summe prefate dantur a dispensatore regio singulis septimanis pro expensis numeri polonicalis fl. 2 grossos, residuum eiusdem summe ad quartualia anni divisum est, hoc est pro quolibet quartuali numeri polonicalis fl. 14. Preterea Maiestas Regia a die 16 Maii anni 1545 Vilne addidit illi de gracia singulis annis florinos 60 polonicales. Habebit itaque cum suprascriptis ad singulum quartuale florinos polonicales 29.

Diaria. Idem habet ratione diariorum coquine et cellarii singulis septimanis a dispensatore regio per grossos 30, floreni (sic) 2. Et ex stabulo Maiestatis Regie habebit singulis diebus avene cor. 1.

[*k. 765*] **Stipatores salariati.**

Quibus hoc quod sequitur ex thesauro Serenissimi Regis antiqui soluebatur, nunc vero a discessu Maiestatis Regie iunioris, videlicet 30 Iulii anno 1543, ex thesauro Maiestatis Sue solvitur. Habet quilibet eorum pro annuo salario parate pecunie fl. 20, quibus ad quartualia anni soluuntur cuilibet per fl. 5. Preterea cuilibet eorum ratione expensarum a dispensatore regio singulis septimanis soluitur fl. 1. Habent etiam singulis annis pro festo Penthecosten vestes impensis Maiestatis Sue paratas, ex ulnis 8 panni lundinensis et alias vestes itinerarias ex 10 ulnis panni bohemicalis ac diploides[2]) ex 6 ulnis damasci[3]) vel $7^1/_2$ ulnis armesini[4]) et pro caligis[5]) sta-

[1]) Bez imienia. Według Kolankowskiego (Zygmunt August W. Ks. Litwy. Lwów 1913) był on przełożonym straży pałacowej król. w latach 1543—1548.

[2]) Płaszcz podszyty, ciepły.

[3]) Tkanina wzorzysta jedwabna, a także wełniana albo nawet lniana (Grimm).

[4]) Kitajka, tkanina wełniana.

[5]) Obuwie żołnierskie, chodaki, może spodnie albo nogawice, kamasze.

meti[1]) per ulnas 2 quarta $1^1/_2$ et futtertuchu[2]) per ulnam $1^1/_2$. Insuper ex quinque ulnis utriusque barchani diploides ac pro caligis per 3 pelles allutei[3]) (sic) quilibet eorum habet. [*k. 765 v.*] Alie vestes de panno bohemico dantur eisdem alias plaschcze in duobus annis cuilibet per ulnas 11. Item in duobus annis dantur eisdem ex pedibus vulpineis pellicea. Item dantur eisdem bireta ex veluto aut damasco per quartas (?) $2^1/_2$.

[*k. 766*]. Stipatorum conscriptio sequitur, qui Cracovie dati sunt in regestro ex thesaurio Maiestatis Regis antiqui die 30 Iulii anno 1543. Sed quidam dimissi a Curia, quidam vero in eorum loca suscepti, ut sequuntur.

*Michael ex Kyesmark. *In provisorem aedificiorum 14 Februarii susceptus; vide inter salariatos.*

*Ioannes Konarski.

*Ioannes Schaschor Rothmistsz (sic).

*Venceslaus Cipan *cui dimissio data est a curia anno 1545 die vero 14 Marcii.*

*Foelix Konarski. *Expeditus a Curia Vilne die 15 Augusti anno Domini 1551.*

*Nicolaus Konarski. *Translatus ad cubicularios salariatus cum prouisione.*

*Petrus Rozbiczki. *Data illi comitiva.*

*Georgius Pischinski. *Expeditus a Curia Vilne die 2 Septembris anno 1545.*

Gaspar Pyschinski. Die 26 Octobris 1565 eidem Maiestas Regia ad priores pecunias septimanas ex gratia sua addidit singulis septimanis fl. 2. Habebit iam fl. 3.

*Albertus Iassyenski. *Dimissus a Curia die 30 Iunii.*

[*k. 766 v.*] *Ioachim Borna. *Dimissus a Curia die 15 Marcii anno 1547.*

*Lucas ex Bistrzicza. *Mortuus.*

*Iacobus Hangowski. *Dano mu lyssnistwo 14 Marty 1559.*

*Mathis Hangowski. *Mortuus Vilne 3 Octobris anno 1545.*

*Petrus Pempowski. *Occisus die 19 May 1547.*

*Stanislaus Pysarski.

*Adam Bomgarski. *Expeditus.*

---

[1]) Gruba tkanina wełniana, także lniana, średn. łac. stameta, włoska stametto (Grimm).

[2]) Płótno grube do podszywania szat (Grimm).

[3]) Aluta = zamesz, skóra miękka.

*Kilianus Wypczinski. *Dimissus a Curia Vilnae.*

*Stanislaus Sokolnyczki. *Duxit uxorem.*

*Gaspar Sluzinski [1]). *Expeditus a Curia ad Kiiow per Maiestatem Regiam pro rothmagistro e Vilno die 15 Augusti anno 1551.*

*Ludovicus Krzesski. *Expeditus 1557.*

*Michal Sperlink. *Dimissus.*

*Mathis Zacharzewski. *Expeditus in Kyyow S. Maiestatis Regie (sic) pro rothmagistro die 27 Aprilis anno 1548.*

[*k. 767*]. *Ioannes Ziemba. *Abierat ad termas et ad festum Penthecosten redire debuit. Non redyt tum nec sperandus est.*

*Stephan Andzyoł. *Expeditus a curia cum Sluzinski ad Kiiow Vilnae die 15 Augusti anno 1551.*

*Iacobus Winter de Słuchowo susceptus Grodne die 13 Octobris anno Domini 1543. *Dimissus.*

*Malcher Borna Pruthenus ex districtu sluchouiensi susceptus in servicium in Olytha die 18 Decembris anno 1543. *Cura silvarum illi demandata 31 May Vilne anno 1558.*

*Fabianus Bistram de Prussia ex districtu bracianensi (sic) susceptus in seruicium Vilne 23 Aprillis anno 1544. *Dimissione accepta expeditus a Curia 19 February 1546.*

*Joannes Kobilnyczki de Maiori Polonia susceptus Vilne die 5 Iuly anno 1544.

*Albertus Dulski Pruthenus, susceptus die et loco ut supra.

*Christopherus Zakrzewski susceptus Cracouiae die 2 Iuly anno 1545. *Expeditus a Curia Piotrcouiae die 20 Nouembris anno 1548.*

*Sebastianus Niewiesczinski susceptus Vilne 5 Septembris anno 1545. *Mortuus die 12 May 1566 Liublini.*

[*k. 767 v.*] *Ambrosius Visniewski Prutenus susceptus Vilne 21 Octobris anno 1545. *Dimissus.*

*Stanislaus Rzeczkowski Mazovitha susceptus loco et die ut supra. *Expeditus a Curia Piotrcovie die 2 May anno Domini 1552.*

*Venceslaus Boruczki susceptus Vilne 31 Octobris anno Domini 1545. *Expeditus a Curia die 17 Ianuarii 1550 Cracouiae.*

*Georgius Rembowski susceptus Vilne die 16 Marcy anno Domini 1546. *Mortuus Cracouie die 24 Decembris 1550.*

*Ioannes Luboczki susceptus Vilnae in seruitium Maiestatis Regiae die 30 Aprilis anno Domini 1546. *Susceptus inter aulicos equis 4.*

*Georgius Szlienczki Sendomirita susceptus Vilnae in seruitium M. R. die 5 Iuly anno Domini 1546. *Mortuus Piotrcouiae die 6 Iulii anno 1550.*

---

[1]) **Może Sluziarski, por. Kolankowski op. cit. str. 318.**

*Ian Iablonowski susceptus Vilne die 9 Augusti anno Domini 1546. *Mortuus Vilnae die — anno 1548.*

[*k. 768*] *Ian Skrzechewski. Prutenus susceptus Vilne die 1 Septembris anno Domini 1546. *Expeditus a Curia Vilne die 10 Iuly anno 1551.*

*Ioannes Ziemba rediit 12 Octobris anno Domini 1546. *Dimissus Piotrcovie.*

*Petrus Ioze ex marchionatu civitateque Branduborg (sic) susceptus in seruitium M. R. die 18 Decembris anno Domini 1546. *Expeditus a Curia die 24 Aprilis 1548.*

*Vincencius Russkowski susceptus in seruicium M. R. die 27 Februarii anno 1547. *Dimissus a Curia Vilne die 24 Iuny 1560.*

*Sebastianus Nieschewski susceptus in seruicium M. R. die 4 Aprilis anno Domini 1548. *Datus in seruicium stafir M. Reginali die 23 Aprilis 1548.*

*Balcer Piwcza susceptus in seruicium M. R. Vilnae die 5 Aprilis anno Domini 1548. *Expeditus a Curia Vilne die 8 Iuly anno 1551.*

*Ioannes Kinthniowski Prutenus susceptus in seruicium M. R. Vilne die 23 Aprilis anno Domini 1548. *Expeditus a Curia Vilne die 24 Iunii anno 1560.*

*Stanislaus Slupski susceptus in seruicium M. R. Cracouie die ultima Iuny anno Domini 1548. *Dimissus Cracouie die 15 Septembris 1553.*

*Alexius Iaworski susceptus in seruitium M. R. die 5 Augusti anno Domini 1548. *Expeditus a Curia die 15 Augusti Cracouie 1550.*

[*k. 768 v.*] *Ioannes Loka Prutenus susceptus in seruitium M. R. die 16 Septembris anno Domini 1548.

*Michael Zakrzewski susceptus in seruitium M. R. Piotrcouiae die 11 Nouembris anno 1548. *Expeditus a Curia die 19 Iulii anno 1550 Petrcoviae.*

*Alexander Russkowski Prutenus susceptus Piotrcouiae die 17 Decembris anno 1548.

*Petrus Bistram ex districtu Pomeraniae susceptus in seruitium M. Regiae Cracouiae die 21 Marcy anno Domini 1549. *Dimissus 1554.*

*Nicolaus Borinski natione Slesita ex districtu crussinensi susceptus in stipatorem M. Regiae die 30 Marcy anno 1549 Cracoviae. *Expeditus a Curia Cracoviae die 25 Octobris anno 1550.*

*Stanislaus Stoianowski ex districtu cracoviensi susceptus in stipatorem M. Regiae die 25 May anno 1549 Cracoviae.

*Georgius Krokwicz ex Morawia susceptus in stipatorem die 28 Maji anno 1548. *Expeditus.*

*Hanus Rheder ex Slesia die 21 Iuny. *Dimissus Cracovie 15 Septembris 1553.*

*Laurencius Slanthkowski ex districtu pucensi die 28 Iunji.

*Petrus Wieliopolski, Slesita 19 Iulji. *Dimissus 1554.*

*Sebastianus Konaczki. Prutenus 19 Iuly.

*Lodowicus Pholconon Prutenus 19 Iulji. *Expeditus ut Rheder.*

*Michael Pielgrzim Prutenus stipator susceptus Cracovie in seruicium M. R. die 10 February anno 1550. *Dimissus 1554.*

[*k. 769*] *Paulus Poremski Slesita susceptus pro stipatore Majestatis R. die 30 Ianuary anno 1550 Cracovie. *Dimissus ut Pholconon.*

*Ioannes Konciaczki Prutenus ex districtu radzinensi susceptus pro stipatore M. Regiae Petrcovie die 17 Julii 1550. *Expeditus Cracovie 14 Iuny anno 1559.*

*Joannes Wirsbowski ex districtu cziechonowiensi susceptus in servitium M. R. die 19 Iulii anno Domini 1555 Petrcoviae.

*Ioannes Dobrodzienski ex districtu racziborensi susceptus in seruitium M. R. die 13 Augusti 1550 Cracouiae ad relationem Ancigarski.

*Stanislaus Czezarowski ex Russia ex districtu leopoliensi anno loco et ad relationem quibus supra. *Dimissus die anno loco ut Porempski.*

*Jop Haubicz ex Prussia de districtu chelmensi susceptus Cracouie die 5 Octobris anno Domini 1550. *Dimissus a Curia Vilnae 25 Augusti anno 1559.*

Fredrich Berkon Prutenus susceptus in seruitium M. R. die 19 Octobris anno Domini 1550 Cracoviae.

*Ioannes Iarczewski Prutenus susceptus in seruitium M. R. die 25 Maii anno Domini 1551 Cracoviae ad relationem D. Gabrielis Tharlo. *Mortuus Petricouiae die 23 Octobris 1564.*

*Georgius Lissowski Prutenus susceptus in seruitium Maiestatis R. Vilnae die 11 Iulii anno 1551 ad relacionem D. Ga. Tarlo. *Liessniczy factus.*

*Sebastianus Nieschewski translatus ex stafirato olim M. Reginalis Vilnae die 13 Iulii anno 1551. *Dimissus.*

*Ioannes Zdzarowski translatus in seruicium M. R. ex stafirato post mortem olim Maiestatis Reginalis Barbare Vilne 13 Iulii 1551.

[*k. 769 v.*] *Bielski susceptus in seruicium M. R. Vilnae die 30 Septembris anno 1551. *Dimissus die loco anno* [*ut*] *Czezarowski.*

*Sigismundus Stibicz susceptus in seruicium M. R. Vilnae die ultima Septembris anno Domini 1551.

*Nicolaus Dembniczki. *Translatus ad aulicos 1555.*

*Ioannes Wieliezinski. *Dimissus.*

*Martinus Iarochowski. *Aulicus factus.*

Suscepti in seruitium M. R. die 5 Decembris anno 1551 [1]).

*Burian Pithkowski.

*Georg Branth susceptus 24 Decembris Vilnae 1552. *Dimissus Vilnae 25 Aug.* [2]).

*Andreas Zinzek s Podgorza. *Factus rothmagister et data illi comitiva in Liwoniam.*

*Ioseph Gierstorff. *Dimissus die 15 Septembris 1553 Cracoviae.*

Suscepti Cracoviae die 17 Aprilis 1553 [2]).

Ioannes Podklaniski susceptus Cracoviae die 20 Aprilis 1553.

*Mathias Lieski susceptus die 24 Aprilis Cracoviae 1553. *Dimissus a Curia Vilnae 1557.*

*Valenti Ruczinowski susceptus Cracoviae die 26 Aprilis 1553. *Dimissus a Curia Vilnae 2 Novembris 1559.*

*Christo. Wipczinski. *Dimissus a Curia 10 February 1556.*

*Petrus Dokowski. *Dimissus ut Gierstorff.*

Suscepti Cracoviae 27 Aprilis 1553 [2]).

*Georgius Memelstorff susceptus Cracoviae die 29 Aprilis 1553. *Dimissus similiter* [3]).

*Stanislaw Kurossa susceptus Cracoviae die 30 Aprilis 1553. *Dimissus similiter* [3]).

*Iacubus (sic) Misslowski.

*Ioannes Nieczulski.

Suscepti Cracovie die 3 May 1553. *Dimissi similiter* [4]).

*Stanislaus Mluczki [5]).

*Martin Woinowski. Susceptus Cracoviae die 5 May 1553. *Provisus.*

*Andris Them susceptus Cracoviae die 19 May anno 1553. Susceptus similiter [6]).

*Ioan Strzala suscepti (sic) Cracoviae die 10 May [7]).

*Stanislaus Kuniczki.

*Nicolaus Krzewski. *Dimissus similiter* [8]).

---

[1]) To odnosi się do trzech wyżej wymienionych.

[2]) To odnosi się do dwóch wyżej wymienionych.

[3]) T. j. »ut Gierstorff«, jak widać z umieszczenia tej zapiski pod takąż powyższą.

[4]) T. j. »ut Gierstorff«. Zapiska odnosi się do dwóch wyżej wymienionych.

[5]) Przekreślony razem z następnym.

[6]) Zdaje się myłka, zam. dimissus similiter, t. j. »ut Gierstorff«.

[7]) Zapiska o przyjęciu początkowo odnosiła się do Jana Strzały i Stanisława Kunickiego, lecz potem nazwisko Kunickiego klamrą zakreślono razem z następnem nazwiskiem: Nicolaus Krzewski.

[8]) T. j. »ut Gierstorff«.

Suscepti Cracoviae die 28 May anno 1553 [1]).

[*k.* 770] *Petrus Rakowski. *Dimissus a Curia Warschoviensi die 16 Octobris 1556* (albo 1559) [2]).

*Baltha. Helmanowski. *Dimissus similiter* [3]).

Suscepti Cracoviae, die 27 May anno 1553 [1]).

*Martinus Weyberz. *Dimissus similiter* [3]).

*Ioan Klinski.

*Ioan. Laski. *Dimissus similiter* [3]).

Suscepti Cracoviae die 30 May anno 1553 [4]).

*Stanislaus Lubiathowski. Susceptus Cracoviae die 29 Iuny 1553. *Dimissus similiter* [3]).

*Christopherus Lissowski, *factus liessniczy*, susceptus Vilnae die 21 Iulii anno 1554.

*Fredrich Kinthniowski, susceptus Vilnae ad cedulam D. Tharlo Magistri Curiae die 30 Decembris 1554 Vilnae (sic).

*Paulus Kaschowski susceptus Vilnae die et anno ut Kinthniowski. *Mortuus Vilnae die 25 Martji 1555.*

Paulus Benin susceptus Vilnae die 5 Ianuarii 1555 etiam ad cedulam D. Tharlo Magistri Curiae.

Albertus Serebriski susceptus Vilnae die 1 Marcy 1555 ad cedulam D. Tharlo Magistri Curiae.

*Sta. Troianowski stipator susceptus Piotrcoviae 4 May 1555. *Factus liessniczy.*

*Paulus Winther. *Expeditus a Curia Cracoviae die 1 Marty 1559.*

*Ludovicus Jezierski. *Dimissus 12 Novembris 1563.*

Suscepti Vilnae die 4 Januarji ad cedulam D. Magistri Curiae anno 1556 [5]).

*Andrich Gierstorff susceptus Vilnae in seruitium M. Reginalis ad cedulam D. Magistri Curiae [6]) die 5 Februarji anno Domini 1556 *Dimissus 5 Novembris 1569 Knischiny.*

[*k. 770 v.*] 1556 [7]).

*Thomasch Golbinski, susceptus Vilnae in seruitium M. R. ad caedulam D. Magistri Curiae [8]) die 25 Augusti. *Data illi comitiva peditum.*

---

[1]) To odnosi się do dwóch wyżej wymienionych.

[2]) Data pokreślona i niewyraźna.

[3]) T. j. »ut Gierstorff«.

[4]) To odnosi się do trzech wyżej wymienionych.

[5]) To odnosi się do dwóch wyżej wymienionych. Ochmistrzem dworu w r. 1556 był Gabryel Tarło. [6]) Co do ochmistrza dworu, por. notę poprzednią.

[7]) Ta data u góry karty umieszczona odnosi się do dwóch pierwszych na tej karcie wpisanych. [8]) Ochmistrzem dworu w r. 1556 był Gabryel Tarło.

*Joan. Cielieczki, susceptus Varschoviae 24 Octobris 1556. *Occisus.*

1557 [1]).

*Ioannes Witkowski susceptus die 16 Ianuarii Vilnae in seruitium M. R. ad caedulam D. Magistri Curiae [2]) Magistri (sic) *Dimissus* [3]).

Anno eodem.

*Malch. Przeradowski susceptus in seruitium M. R. die 30 Ianuary in Wolkiniki ad caedulam D. Magistri Curiae [2]). *Dimissus a Curia M. R.*

Anno eodem.

Michael Przedzinskji susceptus in seruitium M. R. die 2 Februarii Vilnae.

Anno atque die eodem.

*Ioannes Hanoguski susceptus Vilnae. *Dimissus.*

Anno eodem.

*Laurentius Rossnowskji et

*Matheus Iassienskji.

Suscepti in seruitium M. R. Vilnae die 6 Martji [4]) ad caedulam Magistri Curiae [2]).

Dimissus a Curia Iassinski.

Piotrowski post Roznowski debet stare [5]).

Anno 1557 [6]).

*Georgius Mosczakowskji susceptus in servitium M. R. die 21 Aprilis Vilnae. *Dimissus a Curia Vilnae.*

Anno eodem.

*Ioannes Stolienskji susceptus Vilnae die 23 April. *Mortuus Knyschin 30 Iuny 1570.*

[*k. 771*] Anno 1556 [7]).

*Joannes Czielieczki susceptus Warschoviae die 24 Octobris 1556. *Dimissus a Curia Vilnae 1557. Debet stare post Golbynsky.*

*Anselmus Branth. *Dimissus a Curia Vilnae.*

*Hoswaldus Campchak. *Dimissus a Curia.*

*Henrich Mischokrol. *Dimissus a Curia.*

---

[1]) Ta data w osobnem alinea wpisana odnosi się do sześciu następnie bez daty wciągniętych.

[2]) Ochmistrzem dworu w r. 1557 był Gabryel Tarło.

[3]) »Dimissus« przekreślono i nad tym wyrazem. Dopisano »Factus liessniczi«.

[4]) To odnosi się do dwóch wyżej wymienionych.

[5]) Ta zapiska wpisana widocznie później, tuż obok niżej stojącej daty 1557.

[6]) Ta data odnosi się do dwóch poniżej wciągniętych.

[7]) Ta data u góry karty zapisana odnosi się tylko do pierwszego poniżej wciągniętego.

Isti 3 quamvis venientes Vilnam die 1 May 1557 iuramentum prestiterunt M. tamen Regia a die 21 Marcii 1557 qua egressi in seruicium inscribere mandavit. *Post Rosznowski stare debent.*

*Ioannes Stokowski susceptus in seruitium M. R. die quinta Maji anno Domini 1557. *Dimissus a Curia Vilnae.*

*Petrus Bistram. *Dimissus a Curia Vilnae, post Piotrowsky.*

*Marcus Borna.

*Albertus Turski. *Dimissus.*

*Georgius Czecholiewski.

*Nicolaus Pliatha. *Dimissus.*

Suscepti die 18 April. in seruitium M. R. anno Domini 1557 Vilnae. *Post Stoliens*[*ki*] [1]).

*Adamus Piotrowski susceptus in seruitium M. R. die 24 Martji v Slucz (sic) 1557. *Dimissus a Curia.*

[*k. 771 v.*] *Ioannes Wilkowski susceptus in seruitium M. R. die 22 Maji anno Domini 1557. *Rothmagister factus Vilnae.*

*Aurelius Talbinski susceptus in seruitium M. R. die 21 Aprilis anno 1557 Vilnae. *Post Mossakowski stare debet.*

*Macziei Wipczinski, susceptus die 4 Iuny 1557 Vilnae. *Expeditus a Curia.*

*Lipski susceptus Vilnae die 2 Iuny 1557. *Dimissus a Curia.*

*Procop Charlowski susceptus die 13 Iuny 1557 Vilnae. *Dimissus a Curia.*

*Andreas Wodzinski susceptus die 12 Iuny 1557 Vilnae. *Dimissus a Curia.*

Christoff. Renczil susceptus die 11 Iuny 1557 Vilnae.

Joannes Podkamer susceptus Vilnae die ultima Aprilis anno Domini 1558.

*Sta. Glowacki, susceptus Vilnae die 1 Maii 1558. *Data illi comitiva in Liuoniam.*

*Quirinus Kalkenstein susceptus Brzeste 11 Iunii 1558. *Expeditus.*

*Jarosz Czaczki susceptus in Crasnistaw die 20 Augusti 1558. *Expeditus.*

*Christ. Troianowski susceptus Warschouiae die 24 Septembris 1558. *Factus liessniczy Bielski.*

[*k. 772*]. *Michal. *Expeditus.*

*Raphael. *Expeditus.*

---

[1]) Ta zapiska podobno odnosi się do czterech powyższych. Ostatnie wyrazy są skróconem: »Post Stolieński debent stare«.

Czecholiewsczi, suscepti Warschouiae die 29 Septembris 1558 [1]).

*Franciscus Czwalinski susceptus Warschoviae die 24 Octobris 1558. *Mortuus.*

Mathias Liuthomski, susceptus Warseviae die ultima Octobris eiusdem.

*Samson Wisniowski susceptus die eodem et anno 1558. *Expeditus.*

*Gorski Petrus. *Expeditus.*

*Andreas Rodoszinski. *Expeditus.*

*Stani. Kuniczki. *Rotmagister factus.*

Suscepti Piotrcoviae die 25 Novembris 1558 [2]).

*Ian Balczinski. *Dimissus Vilnae die 7 May 1560.*

*Usfalth Kamplak. *Expeditus.*

*Steph. Barthosowski. *Expeditus.*

Suscepti Piotrcoviae ultima Novembris 1558 [2]).

*Albertus Liubienski susceptus Piotrcoviae die 1 Decembris 1558. *Mortuus Vilnae 29 Ianuary 1560.*

*Piotr Siedlieczki susceptus Piotrcoviae die 8 Decembris 1558. *Expeditus.*

*Christ. Rembowski susceptus Piotrcoviae die 13 Decembris 1558. *Dimissus a Curia Vilnae die 24 Iuny anno 1560.*

Gregier Sczepiechowski.

*Hendrich Thleste. *Dimissus.*

Suscepti Piotrcoviae 3 Ianuarii 1559 [3]).

*Albertus Bielski susceptus Piotrcoviae 15 Ianuarii 1559. *Dimissus.*

Ioan. Lieski susceptus Piotrcoviae 26 Ianuarii 1559.

*Ioannes Burski susceptus Cracoviae die 20 Martii 1559 ad cedulam D. Laski. *Dimissus.*

*Walent. Pawłowski susceptus Cracoviae die 20 Martii anno Domini 1559. *Dimissus die 5 February 1563 Piotrcoviae.*

*Fridrich Bornsteth susceptus Cracoviae die 28 Aprilis 1559. *Dimissus alye bi byl godzien thego.*

[*k. 772 v.*] *Jacub Chwalkowski susceptus Cracoviae die 2 May 1559. *Dimissus a Curia 2 Octobris 1559.*

*Paulus Gladisch susceptus Cracoviae die 12 Marty Cracoviae 1559. *Rothmagister.*

Mathias Grodt susceptus Cracoviae die ultima Maji Cracoviae 1559.

---

[1]) Ta zapiska odnosi się do dwóch imion powyżej wciągniętych.

[2]) To odnosi się do trzech wyżej wymienionych.

[3]) To odnosi się do dwóch wyżej wymienionych.

*Stanisl. Skidzinski. *Dimissus Piotrcoviae die 5 February 1563.*
*Mathi. Kreski. *Mortuus 23 Decembris Vilnae anno eodem.*
Suscepti Vilnae 23 Augusti 1559 [1]).
*Fridericus Marchwicz. *Mortuus.*
*Stanisl. Boschewski. *Dimissus alie by byl godzen.*
Suscepti 27 Octobris Vilnae 1559 [1]).
*Hanus Kracht die 28 Octobris Vilnae 1559. *Dimissus.*
*Carol Czecholiewski susceptus Vilnae die 8 Ianuary 1560. *Expeditus.*
*Christ. Czwawel susceptus Vilnae 17 February 1560. *Dimissus a Curia 12 May 1561 Vilnaė.*
Ioan. Kamplak susceptus Vilnae 24 Februarji 1560.
Petrus Przeworski susceptus Vilnae die 22 Marty 1560.
*Mathias Stanislawski susceptus Vilnae 20 Aprilis 1560. *Dimissus.*
*Olbrich Witramowski susceptus 27 Aprilis 1560. *Dimissus.*
*Jan Zakrzewski susceptus 4 May 1560 Vilnae. *Rothmagister.*
Math. Kozlowski susceptus 24 May Vilnae 1560.
*Petrus Rokiczki susceptus die 26 May Vilnae *Dimissus.*
Sigismun. Pangierwicz susceptus 8 Iuny 1560 Vilnae.
*Gothardus Marchwicz susceptus ultima Iuny Vilnae 1560. *Expeditus.*
*Philip Thesmer susceptus 2 July Vilnae 1560. *Expeditus.*
*Stanislaus Mlothkowski susceptus 13 Iuly 1560. *Expeditus.*
*Izaias Wenczel susceptus Vilnae 21 Iuly 1560. *Dimissus.*
*Andreas Knibawski (?) susceptus Vilnae 12 Octobris 1560. *Expeditus.*
*Stanislaus Ruskowski susceptus Vilnae 10 Octobris eiusdem *Expeditus.*
*Albertus Radzemski susceptus Vilnae 14 Novembris 1560. *Factus liessniczi przilomski.*
[*k. 773*] Ian Liniski susceptus Vilnae die 28 Decembris 1560
Martinus Trampski susceptus Vilnae die 26 Aprilis anno 1561
*Consta. Czobinski susceptus Vilnae 7 Iuny 1561. *Mortuus die 5 Decembris 1569.*
*Bartho. Schimborski susceptus Vilnae 8 Iuly 1561. *Expeditus Vilnae 6 January.*
*Francz. Czecholiewski. *Factus liessniczy grodzienski.*
*Marczin Dobrostolowski. *Expeditus.*

---

[1]) **To odnosi się do dwóch wyżej wymienionych.**

Suscepti Vilnae die 9 Augusti 1561 [1]).

*Paul. Czarth. *Mortuus.*

*Richar. Bonin. *Expeditus.*

Suscepti Vilnae 20 Septembris anno 1561 [1]).

*Smarzewski Swietosław. *Mortuus.*

*Philip Marchwicz. *Factus liessniczy.*

Suscepti Vilnae 20 Novembris 1561 [1]).

*Valenti Zeliech. *Aulicus factus.* Susceptus Vilnae die 21 Novembris 1561.

*Piotr Mlothkowski. *Expeditus a Curia.*

*Seraphin Krassowski. *Expeditus.*

Suscepti Vilnae 25 Novembris 1561 [1]).

*Iurek Klinski susceptus Vilnae 20 February 1562. *Dimissus. Expeditus* [2]).

*Albertus Liubiathowski susceptus Vilnae die 7 Marty 1562.

*Martinus Bayerski susceptus Vilnae 21 Marty 1562.

Iurek Schortz susceptus Wilne die 30 May 1562.

*Stani. Czarneczki.

*Ian Podkomer. *Expeditus.*

*Ierzi Podkomer. *Expeditus.*

Suscepti Wilnae 2 Iuly 1562 [3]).

*Geor. Kundik.

*Eusta. Ilzen.

Suscepti 27 Iuny Wilnae 1562. *Expediti* [4]).

Roslanus Czubinski susceptus 15 Augusti Vilnae 1562.

*Ernest Siczinski susceptus Vilnae 27 Augusti 1562. *Dimissus.*

Ioan. Brachowski susceptus Vilnae 25 Octobr. 1562. *Mortuus Varseviae.*

Valenti Zeliech susceptus 25 Octobris 1562 Vilnae.

Iac. Gosdzikowski susceptus Petrcoviae die 21 Aprilis 1563.

Macz. Krupoczki susceptus Petrcoviae die 22 Aprilis 1563. *Expeditus.*

Iac. Lukoczki susceptus Warschoviae die 1 May 1563. *Expeditus Vilnae.*

Ian Golebiewski susceptus Warschoviae die 3 May 1563. *Expeditus a Curia.*

Melch. Marchwicz. *Dimissus a Curia.*

---

[1]) To odnosi do dwóch wyżej wymienionych.

[2]) Tak; albo »expeditus« albo »dimissus« zbyteczne.

[3]) To odnosi się do trzech wyżej wymienionych.

[4]) To odnosi się do dwóch wyżej wymienionych.

Hans Fizax(?).

Suscepti Vilnae die 26 May 1563 [1]).

Math. Podlieski susceptus Vilnae die 10 Iuly 1563. *Expeditus a Curia.*

Mat. Radziniski susceptus Vilnae die 17 Iuly 1563. *Expeditus.*

Jacob Schorcz susceptus Vilnae die 8 Septembris 1563.

[*k. 773 v.*] *Daniel Thesmer susceptus Vilnae die 12 Octobris 1563. *Expeditus a Curia.*

*Marczin Wissoczki susceptus Varscheuiae 14 Novembris 1563. *Mortuus prima January 1568.*

Paul. Kiedrowski susceptus Varscheviae 26 Decembris 1563.

*Marczin Sziczinski susceptus Varscheviae 22 January 1564. *Factus liessniczy corssunensis die 21 January 1570.*

Geor. Zembowski.

*David Pradzinski. *Expeditus a Curia.*

Wilhelm Elzen. *Dimissus.*

Ioan. Grotkowski.

Suscepti Warscheviae die 7 Marty 1564 [2]).

Ioan Theuffel.

Ioan. Czecholiewski.

Suscepti 25 Marty 1564 Varscheuiae [1]).

*Ioan. Thesmer susceptus Parczouiae 14 Iuly 1564. *Dimissus.*

*Stanislaus Lubowieïski susceptus Parczoviae 17 Iulii 1564. *Dimissus a Curia.*

Stanisla. Nuskowski susceptus Parczoviae 3 Augusti 1564.

*Christ. Eizax (?) susceptus die 18 Augusti Parczoviae 1564.

*Salomon Machwicz susceptus in Knischin die 1 Septembris 1564. *Dimissus.*

*Zigmunt Niewierski susceptus Piotrcoviae die 19 Ianuary 1565. *Dimissus.*

*Laurenti Schimborski susceptus Petrcoviae 20 Ianuary 1565. *Dimissus.*

Pauel Wiescziczki susceptus Petrcoviae die 8 February 1565.

*Malch. Trebnicz susceptus Petrcoviae 9 February 1565. *Dimissus.*

*Nico. Dambienski susceptus Petrcoviae 19 February 1569. *Factus rothmagister.*

*Mat. Kaczki (sic) susceptus Petrcoviae 24 February 1565. *Dimissus.*

---

1) To odnosi się do dwóch wyżej wymienionych.

2) To odnosi się do czterech wyżej wymienionych.

*Albert. Borowski susceptus Petrcoviae 7 Aprilis 1565. *Dimissus.*

Ioan. Gassiorowski (sic) susceptus Petrcoviae 14 Aprilis 1565.

*Gierson Klesth susceptus Petrcoviae 10 Aprilis 1565. *Missus a Curia.*

*Albert Skiczki susceptus Petrcoviae 26 Aprilis 1565. *Dimissus a Curia.*

Mat. Liutomski susceptus Petrcoviae 16 May 1565.

*Iendrz. Magnuszewski susceptus Grodnae die 22 Augusti 1565. *Occisus die 13 Octobris 1567 in Markow.*

Vocziech Rozwadowski susceptus Grodnae 25 Augusti 1565.

Christ. Pangerwicz susceptus Vilnae die 8 February 1566.

Erarth. Theuffel susceptus Vilnae die 10 Marty 1566.

Christ. Kiedrowski susceptus in Siemiathycze die ultima Marty 1566.

Ian Trzebski susceptus Liublini die 19 Iuly 1566.

Mathis Berkon susceptus Knischini die 20 Novembris 1566.

[*k. 774*] *Samson Radowiczki susceptus Knischini die 11 Ianuary 1567. *Dimissus.*

*Piotr Bystram susceptus Knischini 20 Ianuary 1567. *Mortuus 11 May 1567 Piotrcoviae.*

Marczin Lupkowski susceptus Knischini 25 Ianuary 1567.

Ludwik Hundertmark susceptus Knischini 27 Marty 1567.

Christ. Liuthomski susceptus Knischini 27 Aprilis 1567.

Ian Bylinski.

*Mikol. Kozlowski. *Dimissus.*

*Fridrich Knebel. *Dimissus a Curia die 1 Octobris 1569 Knischini.*

Suscepti Knischini 11 May 1567 [1]).

*Vilhelm Machwicz susceptus Knischini 24 May 1567. *Expeditus die 12 Octobris 1569 Knischini.*

*Wocziech Kiedrowski susceptus Knischini die 2 Iuny 1567. *Interfectus.*

*Balcer Liutomski. *Dimissus a Curia Warschoviae.*

Iurek Kotarski.

Suscepti Piotrcouiae die 10 Juny 1667 [2]).

Hanzelm Theufel susceptus Knischini die 13 Iuny 1567.

Iendrzei Czarnowski susceptus Knischini 12 Iuly 1567.

Iacub Luzinski susceptus in Markow die 13 Octobris 1567.

---

1) To odnosi się do trzech wyżej wymienlonych.

2) To odnosi zię do dwóch wyżej wymienionych.

*Lenarth Lukoczki susceptus Knischini die 26 Marty 1568. *Dimissus a Curia.*

Christoph. Birkhausen susceptus Knischini die 3 Aprilis 1568.

*Antonius Prądzinski susceptus Knischini 10 May 1568. *Mortuus.*

Christoph. Czecholiewski.

*Michal Wedelstedt. *Dimissus.*

Suscepti Warschouiae die 13 Novembris 1568 [1]).

*Fabianus Rabb susceptus Liublini 16 Juny 1569. *Expeditus a Curia.*

*Vilhelm Fux susceptus Knischini die 8 Septembris 1569. *Dimissus a Curia.*

*Ioannes Szuminski susceptus Warscheviae die 29 Ianuary 1570. *Expeditus a Curia.*

*Stanislaus Wieczki susceptus Warscheuiae die 4 February 1570 *Expeditus a Curia.*

Petrich Teuffel susceptus Knischini die 20 Marty 1570.

Ioachimus Iassinski susceptus Warscheuiae die 5 Augusti 1570.

*Paul. Podstolski susceptus Varscheviae die 23 Novembris 1570. *Dimissus.*

Iacub Komorski susceptus Warscheuiae die 23 Decembris 1570.

Malcher Wierzbowski susceptus Warscheuiae die 13 Ianuary 1571.

Simon Rozenaw susceptus Warscheuiae die 3 February 1571.

Philippus Czarnowski susceptus Warscheuiae die 3 Marty 1571.

Casper Czoldanski susceptus Warscheuiae die 24 Marty 1571.

Ioan. Wieczki.

Iac. Wichorski.

Suscepti Warscheuiae die 28 Aprilis 1571 [1]).

Balcer Seczeminski susceptus Warscheuiae die 27 Iuny 1571.

Christoph. Pawlowski susceptus Warscheuiae 29 Septembris 1571 vel Knyschini.

Christopher. Krakowinski susceptus Warscheuiae die 20 Octobris 1571.

Benedictus Klaniczki susceptus Warscheuiae die 3 Decembris 1571.

Ioan. Szuminski susceptus Warscheuiae die 29 Decembris 1571.

Georgius Krzikoczki susceptus Warscheviae die 2 February 1572.

Martinus Liuthomski susceptus Knyschini die 3 Iuny 1572.

Mikolai Seceminski susceptus Knischini die 2 Iuly 1572.

---

[1]) To odnosi się do dwóch wyżej wymienionych.

[*k. 776*] **Cubiculary Maiestatis Regie.**

Quibus singulis annis e thezauro Serenissimi Regis antiqui dabantur, nunc vero e thezauro Maiestatis Regiae iunioris dantur: primum pro festo Pasche ex panno lundinensi une, altere vero ex panno bohemicali itinerarie vestes, que cuilibet iuxta staturam e stamine scinduntur. Preterea diploides ex arbitrio Maiestatis Regie vne ex damasco vel armesino, altere vero ex bombice et pro caligis stameti vnis, alteris vero aluti et pro porthki tempore brumis (sic) panni wratislauiensis ac etiam jopule ex czwilich pellibus cuniculorum subducte. Item pileoli subducti pellibus vulpinis ac bireta ex damaschko aut veluto. Item in biennio eysdem dantur ex pedibus vulpineis pellicea, quibus vestes parate eis subducuntur. Item cuilibet eorum bine ocree in anno ac singulis mensibus pro sotularibus (sic) maioribus per grossos $4^1/_2$, minoribus vero per grossos 4 et pueris per grossos $3^1/_2$, Lithuanie lithuanicales, Polonie vero polonicales dantur.

[*k. 777*] Cubiculariorum M. R. nomina et cognomina.

Tu zaczyna się spis pokojowców, który opuszczamy. Wszystkich wymieniono 33, których część przekreślono pojedynczo, poczem wszystkich razem przekreślono. Nazwiska są przeważnie szlacheckie, wśród nich i magnackie, n. p. »Knyasz Wyssnyewski (sic) Dymitr« i »Knyasz Mychaylo Wysznyewyeczki«; dalej mieszczańskie, wreszcie czasem same imiona bez nazwisk. Prócz Polaków i Rusinów, spotykamy w tym spisie nazwiska prawdopodobnie Ślązaków (Jorek Nympcz) i nazwiska Prusaków (Fredrich Bronzerth Prutenus).

[*k. 779*] **Lockaie suscepti in servitium M. R. Vilnae.**

Spis nazwisk opuszczamy; jest ich wszystkich 26, z czego więcej niż połowa przekreślona, z uwagą: *mortuus*, albo *dimissus*. Przyjęcia początkowe, zatem dokonane w Wilnie, są w znacznej części z daty 1557 r. — dalej ku końcowi wpisywano przyjętych w różnych miejscowościach: w Parczowie, Warszawie, Lublinie, Knyszynie. Jest pewna ilość cudzoziemców, między nimi jeden Włoch (Albert Włoch).

[*k. 782*] Constitucio noua facta per Maiestatem Regiam cubiculariis salariatis die 15 Augusti anno Domini 1546.

Quibus ratione salary annui cuilibet videlicet eorum per florenos 20, facit pro singulo quartuali florenos 5. Item cuilibet eorum pro festo Pasche panni lundinensis ulnas 6, panni bohemicalis vel missnensis pro veste itineraria. Diploides ex arbitrio Maiestatis Regiae ex damasco vel armesino, altere vero ex bombice et pro caligis stameti vnis, alteris aluti. Ocree bine in anno vne pro hiieme, altere pro estate, pilee itinerarie.

[*k. 782 v.*] Zaczyna się nowy spis pokojowców, których nazwisk jest 107; z tego trzy czwarte przekreślono. Zapiski idą do r. 1572. Wiele nazwisk znanych już jest ze spisu poprzedniego na k. 777 i n. Wśród nazwisk szlacheckich znajdują się między innemi: »Nicolaus Lanczkoronski ex pueris minoribus susceptus Warszeviae d. 3 Octobris 1570«, »Lucas Wezik susceptus 1570«, »Martinus Sieniawski. *Aulicus factus*«, »Nicolaus Mnyszek«, »Paulus Kazanowski susceptus 1571«, »Paulus Kostka susceptus d. 24 Martii 1572, »Nicolaus Wolski d. 23 Iunii 1555 ex cubiculariis minoribus susceptus inter salariatos Vilnae. *Aulicus factus*«.

[*k. 785*] **Constitucio pueris Regiis a die 15 Augusti anno Domini 1546.**

Pueris salarium annuum non dabitur, tantum modo pro saturalibus singulis mensibus more solito. Vestitus vero omnis sicut cubiculariis salariatis illis dabitur. Preterea consuicio vestium redimetur a sartoribus.

[*k. 786*] Zaczyna się spis nazwisk »cubiculariorum minorum«, czyli pachołąt nazwanych wyżej »pueri regii«. Spis, który tutaj opuszczamy, obejmuje nazwisk 100 — z tego 85 przekreślono.

[*k. 788*] **Constitucio cubiculariorum tabellionum [1]) a die 15 Augusti anno Domini 1546.**

Habebit quilibet eorum de gracia Maiestatis Regie, [quum] cum Maiestate Sua ad remotum iter et loco se mouebitur, per aliquot florenos, prout Maiestati Sue visum fuerit. Preterea quilibet eorum habebit in anno pro vestitu, videlicet tunica, iopula et caliga, panni lundinensis per ulnas 8.

---

[1]) Byli to posłańcy albo kuryerzy.

[*k. 789*] Zaczyna się spis nazwisk »cubiculariorum tabellionum«, który tutaj opuszczamy. Jest ich 350. Z tego około połowy potem przekreślono.

[*k. 813*] **Salariati seculares singuli.**

[*k. 814*] Iacobus Ferdinandus Italus, doctor medicinae Maiestatis Regiae. Habuit pro annuo salario ex thesauro Regalis Maiestatis senioris, nunc autem habet ex thesauro Maiestatis Regiae iunioris monetae et numeri polonicalis fl. 349/10. Cui ad quartualia anni solvuntur singulis quartualibus fl. 87/10.

Et diaria ex coquina et cellario Maiestatis Regiae habuit in personas 3 et ex stabulo avenae coretos 2. Praeterea pro itinere quolibet ad currum illius conveniebatur vector ex thesauro regio. *Qui Vilnae defunctus est vita die 14 Ianuary anno 1545 et solutus in manus D. Sigismundi de Fauello magistri coquinae Maiestatis Regiae.*

[*k. 815*] Sigismundus magister coquinae, Italus de Fauello [1]. Habuit de thesauro Regalis Maiestatis senioris pro annuo salario, nunc vero ex thesauro Maiestatis Regiae habet monetae et numeri polonicalis flor. sexaginta. Cui ad quartualia anni solvuntur per florenos quindecim. Cui Maiestas Regia addidit salarii annui a die 15 Augusti anni 1545 Vilnae ea ratione, quod omnes cutes tam ferinarum (sic) quam pecorum in venacionibus et ubique ex stacionibus non dantur, sed emuntur pecora pro pecuniis Regiis, Maiestati suae cedere debent, concessit Maiestas Sua in moneta polonicali fl. 40. Facit cum superiori pro quolibet quartuali fl. 25.

Idem habet diaria ex coquina et cellario victualibus iuxta regestrum diariorum in personas 6. Idem ex stabulo habet singulis diebus avenae coretos 2. *Mortuus Piotrcowiae 1565.*

[*k. 816*] Stanislaus Wloszek camerarius. Habuit ex thesauro Serenissimi Regis antiqui pro annuo salario, nunc autem ex thesauro Maiestatis Regiae iunioris habet hoc idem, videlicet monetae polonicalis floren. sexaginta. Idem ex thesauro Serenissimi Regis junioris seorsim habuit et nunc habet monete polonicalis floren viginti pro annuo salario. Cui ex utroque salario pro quolibet quartuali venient flor 20.

Idem habebat antea panni ludinensis ulnas 6, nunc autem purpuriani habet totidem, ac barchani ulmeri ulnas 5 et futerbarchani ulnas 5 ac futertuchu ulna $1^1/_4$.

Diaria. Idem habet ex coquina et cellario Maiestatis Regiae dia-

[1] Nazwisko napisane tak, że można je też czytać: Fanello.

ria victualia singulis diebus iuxta regestrum diariorum in personas 4. Et ex stabulo Maiestatis Regiae habet singulis diebus avenae coretos 2.

Eidem melioratum est salarium per Maiestatem Regiam Vilnae a die 25 Decembris 1552. Additi illi per g. 30 flor. centum viginti. Qui ante terminum pro singulo quartuali habebat flor. 20, nunc habebit flor. 50. Iussit Maiestas Regia, ut illi solvatur istud salarium pro anno quoque praeterito integro. *Mortuus Kniszyni 1568.*

[*k. 817*] Petrus Woyanowski. Habuit ex thesauro Serenissimi Regis antiqui pro annuo salario, nunc autem ex thesauro Maiestatis Regiae iunioris habet hoc idem, videlicet monetae polonicalis flor. quadraginta. Facit eidem pro quolibet quartuali fl. 10.

Eidem in anno panni lundinensis dantur ulnae 6.

[*k. 817 v.*] Mathias Zalynski. Translatus ex cubiculariis salariatis inter salariatos seculares die 6 Novembris anni 1562 Vilnae. Habet ex thesauro Maiestatis Regiae annis singulis tam pro vestitu, quam salario ac alys attinentys, per grossos 30, florenos 50.

Praeterea pro diariis coquinae et cellarii singulis septimanis florenos 4.

[*k. 818*] Stanislaus Lagowyecz dispensator. Qui pro annuo salario habet flor. 32, facit pro quolibet quartuali flor. 8.

Panni purpuriani ulnae 8. Bumbici (sic) utriusque per ulnas 5. Futertuchu ulna $1^1/_4$.

Sed quia per dominum Paulum a Vola, Castellanum Radomiensem ac Cancellarium Regni apud Maiestatem Regiam, quod in hoc salario servitores et lanios servare non potuerat, impetravit sepum [1]) ex omnibus pecoribus pro coquina Maiestatis Regiae mactandis [2]), de quo picem [3]) pro necessitatibus curruum providere debet. Et hoc erat in Olitha 9 Decembris anno 1543. Tandem vero Vilnae die 15 Novembris anno 1545, quia conquerebatur Maiestati Regiae per certos officiales non posse in hac provisione contentus esse, itaque Maiestas Sua accepto sepo pro thesauro constituit illi pro toto ac vestitu annuum salarium fl. 160 polonicales. Facit pro quolibet quartuali fl. 40. [*k. 818 v.*] Diaria. Idem habet ex coquina et cellario Maiestatis Regiae singulis diebus diaria victualia iuxta regestrum diariorum in personas 4. Praeterea habet ex stabulo Maiestatis Regiae singulis diebus avenae coretos 2.

---

[1]) Sep, pewna miara zboża, jako danina lub podatek oddawana. Tutaj zapewnie opłata w naturze lub w pieniądzach od bydła.

[2]) Konstrukcya zdania jest wadliwa, zapewne wskutek opuszczenia wyrazów przez pisarza.

[3]) Pix, picis = żywica, smoła.

[*k. 818 v.*] Ioannes Klimunthowski eam provisionem habet. *Dimissus.*

Mathias eam provisionem habet. *Mortuus Kniszyni 1564.*

Iacobus Milosczewski eam provisionem habet.

[*k. 819*] Thomas Italus subpincerna. Qui ex thesauro Regalis Maiestatis senioris habuerat pro annuo salario, nunc autem habet a Maiestate Regia iuniore monetae et numeri polonicalis flor. 24. Facit pro quolibet quartuali fl. 6.

Idem in anno habet panni lundinensis ulnas 7, barchani utriusque per ulnas quinque, panni futtertuch ulnam $1^1/_4$.

Anno Domini 1548 die 13 Maii eidem meliorati annui salarii (sic) per gr. 30 fl. 16. Facit singulis quartualibus cum suprascripto salario per fl. 10.

Mortuus Wilnae die ... anni 1555.

In locum eius susceptus Baptista Barilli, Italus Mediolanensis die 16 Martii anni 1555 [1]), qui omnem provisionem habebit ut Thomas. Anno 1556 die 8 Augusti Vilnae Maiestas Regia huic Baptistae Barili (sic) solvere mandavit, quemadmodum antea habuit, annis singulis flor. 60. Item habuit pro diariis Thomas prius mortuus septimanis singulis flor. 3 polon., quos etiam idem Baptista usque ad diem 8 Augusti [*k. 819 v.*] anni 1556, sed ab hac die Maiestas Regia melioravit illi pol. flor. 1, itaque habiturus est septimanis singulis fl. 4.

Habuit praeterea dictus Baptista ex stabulo Maiestatis Regiae ad diem praedictam singulis diebus avenae coretum unum. Nunc vero Maiestas Regia addidit eidem a die eadem coretum 1, ita quod habebit singulis diebus avenae coretos 2.

Mortuus Vilnae die 15 Martii 1562.

[*k. 820*] Paulus Iaczkowicz procurator avenae.

Stanislaus Wirowski in loco ipsius, qui a die adventus Maiestatis Regiae ex Brzessczye susceptus in servitium, a die 22 Octobris [2]), pro coemendis et a factoribus exigendis, tum in stabula pro equis Maiestatis Regiae exponendis avenae, feni et straminum. Constitutum est eidem salarium annuum et pro expensis omnibus numeri et monetae polonicalis fl. 30. Facit pro quolibet quartuali florenos $7^1/_2$.

---

[1]) Ta data odnosi się jedynie do objęcia tej nowej posady podczaszego. Do służby król. jako servitor przyjętym był Barilli w r. 1550, por. niżej str. 111.

[2]) Król po Sejmie w Brześciu odjechał do Wilna około połowy października 1545 r. (por. wyżej, str. 23, nota 1).

Eidem in anno panni lundinensis ulnas 6. Diaria. Idem ratione diariorum coquinae et cellary habet singulis septimanis a dispensatore regio fl. 30.

[*k. 820 v*]. Martinus Valczerz. Susceptus Vilnae per Maiestatem Regiam ad provisionem cellarii die 16 Martii 1555. Cui Maiestas Regia pro salario annuo instituit polonic. flor. 20, facit pro quartuali singulo floren. 5. Et pro diariis coquine et cellarii septimanis singulis floren. 1 polonicalem.

Pro veste panni lundinensis ulnae 6.

Translatus ad Maiestatem Reginalem et in eius locum susceptus Barthosz die 3 Septembris 1560 Vilnae.

[*k. 821*] Ioannes Schaschor stipator seorsim. Qui ex thesauro Serenissimi Regis iunioris ultra stipendium, quod habet equale cum caeteris stipatoribus, habet seorsim in anno flor. 10. Facit pro quolibet quartuali florenos 2, gr. 15.

[*k. 821 v.*] Martinus Woinowski subpincerna. Die 15 Marty 1562 Wilnae susceptus in locum Baptistae Barili (sic). Habebit a Maiestate Regia annis singulis una eum coreto uno avenae, quae illi singulis diebus dari deberet, florenos 60, facit pro quartuali florenos 15.

Praeterea pro diariis ex coquina et cellario Maiestatis Regiae singulis septimanis per florenos 3. Panni lundinensis ulnae 8. Adamasci ulnae 5. Barchani ulmeri ulnae 5. Futterbarchani ulnae 5.

[*k. 822*] Adam Liekssiczki. Die 15 Martii 1562 Wilnae susceptus in servitium cellae winariae (sic) Maiestatis Regiae in adiumentum Martino Woynowski. Habebit annis singulis florenos 20, facit pro quolibet quartuali fl. 5.

Praeterea pro diariis coquinae et cellarii singulis septimanis florenum 1/10. Panni lundinensis ulnae 6. Barchani ulmeri ulnae 5. Futterbarchani ulnae 5.

Die 27 Martii 1563 Petricoviae Maiestas Regia melioravit illi pro diariis gr. 20. Habebitque florenos 2.

Mortuus Warscheviae 1570.

In locum illius susceptus Adam Nieborski die 28 Ianuarii 1570 Warschaviae, qui habebit omnem provisionem, ut Adam mortuus.

[*k. 823*] Matheus Kolsczinsky. Die 10 Februarii anno Domini 1545 Vilnae. Is Kolsczinsky notarius D. Mathiae canonici et secretarii Maiestatis Regiae [1]) existens circa D. canonicum omnes litteras Re-

---

[1]) X. Maciej z Jeżowa był w r. 1545 pisarzem skarbu król. — por. wyżej str. 8, nota 1.

gias ex minutis D. Canonici scribere seque exercere debet, ut valere posset pro servitore Regio. Habetque ab eo tempore assignatum annuum salarium singulis annis moneta polonicali florenos 30, facient pro quolibet quartuali florenos 7/15. Salarium eius ad solvendum sibi de gratia Maiestatis Regiae translatum Vilnam ad thesaurum Lithuaniae.

[*k. 824*] Ioannes Kaczorek. Qui ex thesauro Maiestatis Regiae iunioris [1]) habuit et nunc habet pro annuo salario monetae et numeri polonicalis florenos 18. Facit pro quolibet quartuali polonicales flor. 4/15.

Praeterea habet panni lundinensis ulnas 6. Armezini pro diploide ulnas 7. Allutearum pro caligis pelles 3.

Praeterea dabantur eidem a Maiestate Reginali Seniori per manus D. Episcopi Luceoriensis ratione annui salarii polonicales floreni 12. Quos Maiestas Regia ex suo thesauro solvere mandavit. Ex utroque salario venient pro quolibet quartuali eidem polonicales floreni 7/15.

Diaria. Idem habet ratione diariorum coquinae et cellarii singulis septimanis a dispensatore regio per grossos 30 florenos 1/20. Idem ex stabulo Maiestatis Regiae singulis diebus avenae coretum 1.

Mortuus Vilnae 10 Martii 1552.

[*k. 824 v*] Martinus Podskarbski susceptus in locum Kaczorek die 5 Augusti 1552 Gedani et habebit omnem provisionem, ut ille.

[*k. 825*] Albertus Sokolniczki venator ac equorum curator. Susceptus in Brzeszczie pro servitore Maiestatis Suae die 30 Augusti anno 1544. Qui perdices canibus sagacibus vestigare ac laqueare, praeterea equos regios medicinis curare, quum opus fuerit, debet habetque pro salario annuo numeri polonicalis florenos 20. Facit pro quartuali florenos 5.

Panni lundinensis ulnas 6. Praeterea singulis septimanis ratione expensarum a dispensatore regio florenum 1 polonicalem.

Anno Domini 1549 die 6 Aprilis mortuus Cracoviae.

[*k. 825 v.*] Benedictus phisicus. Vilnae die 14 Februarii susceptus Maiestatis Regiae (sic) habebitque ratione expensarum et annui salarii in numero et moneta polonicali florenos 160. Et si contigerit eum alicubi cum Maiestate Regia proficisci, Maiestas Regia eum equis et curru ac expensis in itinere ex coquina et cellario providebit in personas 3. Facit eidem pro quartuali quolibet polonicales florenos 40.

Mortuus die 2 Septembris anno Domini 1546.

---

[1]) Zap. myłka zam. »senioris«.

[*k. 826*] Albertus Baza, doctor medicinae Maiestatis Regiae. Die 9 Februarii [1]) Cracoviae susceptus in servitium Maiestatis Suae. Cui constitutum est pro salario annuo et pro expensis in moneta et numero polonicali florenos 200. Qui Vilnam veniens querebat (sic) se non posse in hoc salario contentum esse rogabatque Maiestatem Suam, ut haberet in aliquot personas diaria victualia. Cui Maiestas Sua ratione diariorum constituit singulis annis numeri et monetae polonicalis florenos 100. Computatis omnibus venient pro quartuali quolibet monetae et numeri polonicalis floreni 75. Et quum contigerit eum alicubi cum Maiestate Regia proficisci, Maiestas Sua eum equis ac expensis in itinere ex coquina et cellario providebit in personas 3. Debet tamen proprium currum habere.

Habet etiam singulis diebus ex cellario regio quartam vini et ex stabulo currum avenae. Habebit quoque pro itinere quolibet ad currum illius equos 4.

[*k. 826 v.*] Franciscus miles Rodianus de Saona. Die 28 Martii [2]) Vilnae susceptus in servitium Maiestatis Regiae pro notario italico Cui pro annuo salario deputati sunt in moneta et numero floreni 60. Facit pro quartuali florenos 15. Eidem (sic) ratione expensarum in personas duas singulis septimanis habebit a dispensatore Regio polonicales grossos 50.

[*k. 827*] Lucas Lenczki. Susceptus in officium Maiestatis Regiae losnycze [3]) Vilnae die 11 Aprilis anno 1545. Cui Maiestas Regia pro annuo salario assignavit florenos 40. Cedent illi pro quolibet quartuali floreni 10.

Eidem Maiestas Regia annuatim addidit panni purpuriani die 23 Septembris anno 1549 Cracoviae ulnas 7.

Diaria. Idem habet ex coquina et cellario Maiestatis Regiae diaria singulis diebus iuxta regestrum diariorum in personas 2 victualia. Et ex stabulo Maiestatis Regiae habet singulis diebus avenae coretum 1.

Die 6 Septembris 1567 Knischini eidem Maiestas Regia ad priores expensas septimanarum addidit singulis septimanis florenum $1^1/_2$. Et iam habebit qualibet septimana flor. $4^1/_2$.

[*k. 827 v.*] Gabriel Grabowieczky. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae Cracoviae die 20 Iunii anno 1545. Cui Maiestas Regia

---

[1]) Roku brak w całej tej zapisce. Dr Baza był naprzód lekarzem nadwornym Zygmunta I. Tu oczywiście mowa o przyjęciu obowiązku przy Zygmuncie Auguście.

[2]) Roku brak.

[3]) Łożnica, sypialnia.

pro salario annuo et vestitu assignavit singulis annis ex thesauro numeri et monetae polonicalis florenos 60. Facit pro quolibet quartuali florenos 15. Eidem pro diariis coquinae et cellarii solvuntur singulis septimanis per dispensatorem Maiestatis Regiae monetae et numeri polonicalis grossi 50.

Eidem singulis diebus dantur avenae coretus $1^1/_2$.

Praeterea Maiestas Sua eidem die 12 Maii melioravit annui salarii florenos 40 anno 1548. Facit coniunctim pro quolibet quartuali florenos 25.

[*k. 828*] Bartholomeus Zawaczki. Susceptus inter salariatos seculares Maiestatis Regiae die 22 Iunii 1560 Wilnae. Habebit annui salarii florenos 20. Facit pro quartuali florenos 5. Item pro victu septimanatim florenos 2. Facit florenos 104.

Praeterea vestitum a Maiestate Regia habebit, prout reliqui Sacrae Regiae Maiestatis cubicularii salariati.

Die 6 Novembris 1562 Vilnae Maiestas Regia constituit illi pro omni vestitu ac salario annis singulis florenos $50^1/_2$.

[*k. 828 v.*] Nicolaus Konarski. Habet ex thesauro Maiestatis Regiae annui salarii singulis annis florenos 20. Pro diariis coquinae et cellarii singulis septimanis florenos 3.

Praeterea vestitum et reliqua attinentia ut stipatores Maiestatis Regiae, nisi quod loco armesini Maiestas Regia illi dare constituit adamasci ulnas 6.

Item Maiestas Regia loco totius vestitus ad prius salarium addidit annis singulis florenos 30, sed tantum vestitum itinerarium illi Maiestas Regia ex gratia sua reliquit. Die 8 Octobris 1569 Knischini Sacra Maiestas Regia ex gratia sua ad priores septimanarum expensas addidit illi florenos $3^1/_2$. Habebit itaque qualibet septimana florenos $6^1/_2$.

[*k. 829*] Lampertus Gnoyenski rothmeister. Habet a Maiestate Regia ratione annui salarii de gratia concessi propter illius egregia servitia, quae in rebus militaribus Serenissimo Regi antiquo ac reipublicae regni Poloniae alacri praestitit animo; ut autem eundem Maiestas Regia ad obsequia quoque sua ac reipublicae futuris temporibus propensum et paratum faceret, concessit illi ex thesauro suo annui salarii pro quolibet festo Natalis Domini per florenos polonicales centum. Cui prima solutio iuxta litteras Maiestatis Regiae pro festo Natalis Domini proxime futuro anni praesentis 1544 incipietur.

[*k. 829 v.*] Baliczky rothmeister. Habet a Maiestate Regia ratione annui salarii de gratia concessi propter illius egregia servitia, quae in rebus militaribus Serenissimo Regi antiquo ac reipublicae

regni Poloniae alacri praestitit animo; ut autem eundem Maiestas Regia ad obsequia quoque sua ac Reipublicae futuris temporibus propensum et paratum faceret, concessit illi ex thesauro suo annui salarii pro quolibet festo Natalis Domini per florenos polonicales centum. Cui prima solutio iuxta litteras Maiestatis Regiae pro festo Natalis Domini proxime futuro anni praesentis 1544 incipietur.

[*k. 830*] Casper Kłodziński. Translatus ex cubiculariis salariatis ad salariatos seculares die 23 Augusti anno 1566 Liublini. Habebit ratione coquinae et cellarii a dispensatore Sacrae Maiestatis Regiae singulis septimanis florenos 5. Item annui salarii florenos 100. Facit pro quolibet quartuali florenos 25. — Die 6 Septembris 1567 in Knischin, eidem Maiestas Regia ad priores expensas septimanas addidit singulis septimanis florenum 1. Item ad annuum stipendium addit annis singulis florenos 200. Habebit itaque cum priori salario singulis quartualibus florenos 75.

[*k. 830 v.*] Apothecarius Florius Carbostus Idruntinus Italus. Conventus Cracoviae per Maiestatem Regalem pro annuo salario a die 18 Aprilis anno 1545 [1]) singulis annis numeri et monetae polonicalis florenos 50. Facit pro quolibet quartuali florenos 12, grossos 15.

Panni purpuriani ulnas 7. Praeterea domum et currum cum equis liberum, ac in loco pro diariis in personas 2 grossos 40 polonicales ac medium coretum avenae. In itinere vero necessaria victus de coquina et cellario dabuntur ei. Eidem additi ad personam 1 grossi 20 singulis septimanis loco diariorum victualium.

Die 5 Augusti 1564 Parczoviae eidem Maiestas Regia ex gratia sua speciali melioravit ad prius stipendium florenos 20 (?) et habebit quolibet anno florenos 100. Item die eadem addidit ad priora diaria florenum 1. Et habebit qualibet septimana florenos 3 (?).

[*k. 831*] Mathias spizarny [2]). Qui habebat ex thesaurio Maiestatis Regalis senioris, nunc autem habet ex thesauro Maiestatis Regiae iunioris pro annuo salario numeri et monetae polonicalis florenos 12. Facit pro quolibet quartuali florenos 3.

Idem habet panni lundinensis ulnas 6. Et barchani utriusque per ulnas 5. Et panni futtertuchu ulnam $1^1/_4$. Diaria. Idem habet diaria coquinae et cellary secundum regestrum diariorum victualium, singulis diebus in personas 2.

---

[1]) Według itinerarium Dra Kolankowskiego, król Zygmunt August w kwietniu 1545 r. nie był w Krakowie. Zatem nie była to data zawierania umowy, tylko termin, od którego liczyła się płaca.

[2]) Przełożony nad spiżarnią, szafarz.

In locum illius datus est Nicolaus spizarny in anno 1556.

[*k. 832*] Michel de Kesmark provisor aedificiorum. Susceptus in hoc servitium, ut superintendat et provideat aedificia Maiestatis Regiae et dimissus ex servitio stipatorio a 14 Februarii anno Domini 1546. Nihilominus tamen habebit salarium et vestitum ut ceteri stipatores annuatim. Praeterea habebit septimanatim in personas 2 a dispensatore regio pro diariis polonicales grossos 50. — Praeterea Maiestas Regia addidit tam salarium, quam septimanales expensas custodis leonis et ipsius leaenae die 10 Augusti 1562 Vilnae. Habet itaque nunc annui salarii florenos 26. Item ratione coquinae et celląry fl. 4/10.

Vestitum ac reliqua attinentia ultrą id, quod illi prout reliquis stipatoribus datur, habet. Panni czikoviensis ulnas 9. Barchąni ulmeri ulnas 5. Futerbarchąni ulnas 5. Panni futertuchu ulnam $1^1/_4$. Pro pellicea florenum 1.

Mortuus.

[*k. 833*] Ioannes Iostus Detius. Susceptus est in servitium Maiestatis Regiae in Krinki in Lithuania die 7 Ianuarii anno 1552. Qui pro salario et vestitu annuo habebit a Maiestate Regia ex thesauro annuatim per grossos 30 florenos 100. Facit pro singulo quartuali florenos 25. Et ratione diariorum coquinae et cellary habebit a dispensatore Regio singulis septimanis grossos 50.

Mortuus Cracoviae die 12 Iunii anno Domini 1553.

[*k. 833 v.*] Venceslaus Ramis. Susceptus Vilnae 16 Octobris anni 1554 propter provisionem armorum habebit annis singulis pro salario florenos 30. Facit pro quartuali singulo flor. 7/15.

Vestitum vero omnem prout stipatores Maiestatis Regiae. Et pro diariis coquinae et cellarii septimanis singulis habebit in personam suam polonicalem florenum 1. Et in servitores 2 florenum 1/10. Facit illi et servitoribus florenos 2/10.

Dimissus.

[*k. 834*] Hanus Dworzanskii. Susceptus Vilnae in servitium pro servitore per Maiestatem Regiam anno Domini 1546 die 20 Februarii. Cui Maiestas Sua pro annuo salario numeri et monetae polonicalis concessit florenos 20. Habebit etiam pro diariis septimanalibus a Domino dispensatore singulis septimanis polonicales grossos 20.

Vestitum totum habet, prout et ceteri stipatores.

Additi eidem pro expensis de gratia Maiestatis Regiae die... grossi 10. Iterum de gratia Maiestatis Regiae a die 24 Marcii anno Domini 1548 propterea, quod servat famulum propter itinera obeunda, additi pro expensis grossi 10. Item eidem Maiestas Regia Ra-

domiae die 22 Septembris anno 1548 de gratia addidit pro expensis singulis septimanis grossos 10.

Habet praeterea ex stabulo Maiestatis Regiae singulis diebus avenae coretum medium.

Item Vilnae 24 Decembris anno 1552 additi illi per Maiestatem Regiam grossi polonicales 10 septimanatim pro diariis.

Mortuus Vilnae 22 Novembris 1558.

[*k. 835*] Silvester Italus [1]). Is quamvis expeditus erat a curia Maiestatis Regiae post mortem Reginalis Maiestatis [2]) videlicet 15 Augusti anno 1545, attamen ad intercessionem domini Castellani throcensis [3]) in servitium Maiestatis Suae est susceptus. Cui Maiestas Sua annuum salarium concessit et assignavit hoc, quod habuit, dum olim Maiestati Reginali servivit, videlicet numeri et monetae polonicalis florenos 12.

Panni lundinensis ulnas 8. Armesini pro diploide ulnas 7. Stameti pro caligis ulnas $2^1/_2$.

Praterea Maiestas Sua a 15 Februarii anni 1546 post eandem susceptionem melioravit super florenos 12 annui salarii florenos 6 mandavitque illi integre solvere cum melioratione pro praeterito quartuali florenum 1/15. Facit pro quolibet quartuali florenos 4/15. Idem habet ratione diariorum a dispensatore Maiestatis Regiae singulis septimanis per grossos 30.

Expeditus a Curia die 15 Augusti anni Domini 1551 Wilnae.

[*k. 836*] Paulus curator vini. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae Vilnae die 24 Februarii anno 1546. Qui debet omnia vina Maiestatis Regiae curare. Habebitque absque expensis tamen ratione salarii annui per grossos 30 polonicales florenos 12. Facit singulis quartualibus florenos 3.

Idem habebit in anno panni lundinensis pro veste ulnas 7.

Eidem a die 15 Augusti anni 1546 additi ratione diariorum annuatim floreni 8.

Dimissus Vilnae die Novembris 1552.

[*k. 837*] Schimek curruum subpraefectus. Susceptus Vilnae die 23 Septembris anno Domini 1546. Qui erit apud dominum praefe-

---

[1]) Oczywiście był to tancerz czy skoczek, Silvester Italus saltator, o którym jest jeszcze wzmianka niżej, na str. 102, Kolankowski (op. cit. str. 329) zna tylko Sylwestra Włocha, śpiewaka, w tym samym mniej więcej czasie na dworze Zygmunta Augusta.

[2]) Królowa Elżbieta Austryaczka umarła 15 czerwca 1545 r. Pogrzeb jej odbył się 24 sierpnia w Wilnie, dokąd Zygmunt August przybył z Krakowa dnia 7 sierpnia (Kolankowski, op. cit. 323).

[3]) Kaszt. trockim w latach 1545 i 1546 był Hieronim Chodkiewicz.

ctum curruum in expensa et provisione illius, in manus eiusdem domini praefecti curruum fiet (sic) pro annuo salarium polonicales florenos 8. Facit pro quolibet quartuali florenos 2.

Eidem in anno panni lundinensis ulnas 6.

Anno Domini 1551 die 16 Augusti Vilnae eidem Maiestas Regia addidit annui salarii per grossos 30, florenos 12. Facit pro quolibet quartuali florenos 5.

Eidem die 23 Septembris 1553 Cracoviae Maiestas Regia concessit dari singulis diebus avenae coretum unum [1]).

Idem Simon subpraefectus curruum habuit a Maiestate Regia annui salarii florenos 40 polonicales. Quibus die 8 Maii 1558 adiungere mandavit florenos 10. Habebit itaque annuatim florenos 50. Facit pro quartuali 1 florenos 12/15. Eidem dabantur pro diariis grossi 40 singulis septimanis. Nunc vero a die 13 Mai 1559 habebit a dispensatore ex gratia Maiestatis Regiae grossos 50, tandem Maiestas Regia ex gratia sua addidit illi singulis septimanis grossos 10, habebit itaque florenos 2.

[*k. 837 v.*] Martinus Italus staffier. Susceptus in servicium Maiestatis Regiae Vilnae die 16 Februarii anno Domini 1546 et per D. Sigismundum de Favello, magistrum coquinae, Maiestati suae conventus. Cui Maiestas Sacra Regia annuum salarium prout Silvestro Italo saltatori assignavit, videlicet florenos 18. Facit pro quartuali florenos 4/15.

Panni lundinensis ulnas 8. Armesini ulnas 7. Stameti pro caligis ulnas $2^1/_2$.

Diaria. Idem ratione diariorum coquinae et cellary habet singulis septimanis a dispensatore regio per grossos 30 florenum 1.

Eidem Maiestas Regia melioravit annui salarii florenos 22. Itaque idem singulis annis habet florenos 40 incipiendo ab 8 May 1556 idque ad relationem Ludovici barbitonsoris Maiestatis Regiae.

Mortuus.

[*k. 838*] Floriano (sic) Zebrzidowski. Sacra Maiestas Regia anno Domini 1546 die vero 12 Aprilis eidem constituit ac regestro inserere iussit pro officio, quod locum referendarii secularis administrat, ratione annui salarii numeri polonicalis fl. 100. Facit pro quolibet quartuali florenos 25.

[*k. 838 v.*] Preczlaus Gnoinski. Anno Domini 1545 Vilnae die 1 Decembris Sacra Maiestas Regia habendo rationem servitiorum antiquorum eiusdem de speciali gratia sua dedit et assignavit illi pro

---

[1]) Tu w rękopisie jest odsyłacz, i pod tymże znakiem na sąsiednim odwrocie karty poprzedniej, czyli k. 836 v. zapiska, którą dajemy w dalszym ciągu tekstu.

annuo salario ad uberiorem provisionem monetae et numeri polonicalis florenos 60. Facit pro quolibet quartuali florenos 18 [1]). Anno Domini 1546 die 27 Novembris huic domino Gnoiński salarium suprascriptum per Maiestatem Regiam concessum Maiestas Regia propter provisionem capitanei in Grodek et Wissokie ipsi factam revocavit nec deinceps illi de thesauro Maiestatis Suae solvetur.

[*k. 839 v.* [2])] Iacobus a Leona, eques Patavus. Die 7 Augusti anni 1546 Vilnae susceptus in servitium Maiestatis Regiae, cui pro annuo salario deputati sunt in moneta et numero floreni 60. Facit pro quartuali florenos 15. Diaria. Idem habet ratione diariorum coquinae et cellary singulis septimanis a dispensatore Maiestatis Regiae per grossos 30 fl. 2/10.

Praeterea ex stabulo Maiestatis Regiae singulis diebus habet avenae coretum $^1/_2$.

Eidem Sacra Maiestas Regia anno Domini 1548 die 13 Novembris Petricoviae novum constituit salarium ab eodem tempore, quo missus est per Majestatem Regiam in negociis Maiestatis Suae Veneciam in totam provisionem salarii, diariorum coquinae et celary ac avenae aureos corosatos [3]) centum, computatos per polonicales grossos 45. Facit in moneta per grossos 30, florenos 150. Facit pro quolibet quartuali florenos 37/15.

[*k. 840 v.*] Nicolaus Trzebuchowski. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae pro notario die 15 Iunii anno Domini 1547. Cui Maiestas Regia pro salario annuo et vestitu assignavit singulis annis ex thesauro numeri et monetae polonicalis florenos 60. Facit pro quolibet quartuali florenos 15. Eidem pro diariis coquinae et cellarii solvuntur singulis septimanis per dispensatorem Maiestatis Regiae monetae et numeri polonicalis grossi 50.

Eidem singulis diebus datur avenae coret. $^1/_2$.

Eidem Cracoviae die Augusti anno 1548 pro diariis coquinae et cellarii additi sunt singulis septimanis grossi 10.

Idem habet ex stabulo Maiestatis Regiae singulis diebus avenae coretum 1.

Eidem Maiestas Regia Piotrcoviae die 14 Novembris anno 1548 de gratia sua addidit salarii annui florenos 20. Facit itaque pro quartuali quolibet florenos 20. Die eadem 14 Novembris Piotrcoviae addidit Maiestas Regia eidem de gratia ratione diariorum singulis sep-

---

[1]) Tak; mylnie, gdyż powinno być: 15.

[2]) Strona główna k. 839 i niektórych następnych pozostawione puste.

[3]) Wyraz niezbyt czytelny; zap. mylka pisarza zam. »coronatos«, aureus coronatus = nummus aureus ducum Burgundiae et comitum Flandriae (Du Cange).

timanis grossos 10. Die 27 Septembris 1550 Cracoviae addidit Maiestas Regia sibi ratione diariorum septimanatim per grossos 20.

[*k. 841 v*] Annibal Italus, Mutinensis. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae, ad quod idoneus erit, die 2 Novembris anno Domini 1547. Habebit pro annuo salario in anno florenos 18. Facit pro quolibet quartuali florenos 4/15.

Praeterea habebit vestitum in anno videlicet: panni lundinensis ulnas 8, armesini pro diploide ulnas 7, stameti pro caligis ulnas $2^1/_2$.

Item pro expensis habebit a dispensatore regio singulis septimanis grossos polon. 20. Eidem Maiestas Regia pro expensis singulis septimanis a dispensatore regio die 6 Octobris Radomiae anno 1548 addidit g. 10.

Expeditus a curia Maiestatis Regiae die 17 Marcii anno 1550 Cracoviae.

[*k. 842 v.*] Albertus obroczny[1]) translatus ex regestro originali. Cui constitutum est annuum salarium per florenos 8. Facit pro quolibet quartuali florenos 2.

Item panni lundinensis ulnas 7. Barchani utriusque per ulnas 5. Futertuchu per ulnas $1^1/_4$.

Diaria coquinae et cellarii ad personas 2. Eidem ratione diariorum coquinae et cellarii assignati sunt singulis septimanis a dispensatore regio grossi 30.

Et ex stabulo Maiestatis Regiae singulis diebus avenae coretum 1.

Mortuus, datus est in locum illius Wawrzyniec.

[*k. 843 v.*] Stanislaus Rayski. Eidem Maiestas Regia litteris suis stipendium designaverat, per dominum Boner Castellanum sandecensem solvendum, de data Vilnae die 25 mensis Februarii anno 1547 pro quolibet festo Natalis Domini per marcas polonicales 20 et tandem die 11 Novembris anno eodem Maiestas Regia transtulit hoc stipendium hic ex thezauro eidem solvi singulis annis ac eum in regestrum thezauri inscribere mandavit.

[*k. 844*] Scipion Campo. Eidem Maiestas Regia constituit novum salarium Vilnae die octava Iuny 1560. Habebit annis singulis per grossos 30, florenos 300. Facit pro quartuali 75 florenos. Item ratione victus singulis septimanis polonicales florenos 5.

---

[1]) Rozdzielca, szafarz obroków dla koni królewskich. — Por. też niżej str. 112.

[*k. 844 v.*] Prosperus Naucler cavale [1]). Susceptus in servitium Sacrae Maiestatis Regiae 16 Februarii 1561 Wilnae. Habebit a Maiestate Regia annui salarii per grossos 30, florenos 300. Ratione diariorum a dispensatore pro qualibet septimana florenos 5. *Expeditus.*

[*k. 845*] Antonius Mora Hispanus, capitaneus. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae in Sczmielow die 16 Februarii anno Domini 1548, quum Maiestas Regia ex nuptiis D. Marschalci Lithuaniae [2]) ex Sandomiria versus Vilnam profecta erat. Cui Vilnae 24 Marcii Maiestas Regia pro salario vestituque et expensis annuis constituit annuatim per grossos 30 florenos 200, a dieque suscepcionis computare mandavit. Facit singulis quartualibus per florenos 50. — Eidem misso Kioviam ad construendas scaphas in fluviis finitimis ad propugnandos hostes Scitas Maiestas Sua Regia dignata est meliorare salarium die 10 Februarii anni 1550 Cracoviae ita quod singulis annis habebit per grossos 30 florenos 300 Facit singulis quartualibus per grossos 30 florenos 75. *Expeditus.*

[*k. 846*] Marcus Antonius [3]). Ante discessum suum in Italiam habuerat pro annuo salario numeri et monetae polonicalis florenos 270. Nunc vero, quum rediit ad Maiestatem Regiam Piotrcoviam die 6 Decembris anno Domini 1547, Maiestas Regia circa hoc salarium ac omnem provisionem eum relinquit. Ac a die discessus ex Italia, 1 videlicet Augusti, servitium illi incipietur. Item habebit itaque singulis quartualibus florenos 67/15. Expensas habebit, prout D. magistro (sic) coquinae, in personas 3. Anno quo supra die 27 Aprilis Maiestas Regia post habitam sui informationem, quod illi pro annuo salario solvebantur ex thesauro Serenissimi Regis antiqui aurei corosati [4]) tunc aestimati per grossos 45 polonicales 200, eidem concessit hoc idem salarium annuum, ac expedire iussit a die exitus ex Italia mandavit (sic). Facit per grossos 30 polonicales fl 300. Facit itaque pro quartuali 75. Diaria. Idem habet ex coquina et cellario Maiestatis Regiae singulis diebus diaria victualia singulis diebus iuxta regestrum diariorum in personas 3.

Praeterea habet ex stabulo Maiestatis Regiae singulis diebus avenae coretum unum et fenum in equos tres.

---

[1]) Tak, skrócone zapewne zam. cavalir albo zam. cavalcator — por. niżej zapiski z k. 854 v., 863 i 863 v.

[2]) Marsz. w. lit. w r. 1548 był Mikołaj Radziwiłł Czarny.

[3]) Był on wzięty do ujeżdżania koni; w r. 1552 na jego miejsce przyjęto Jana Krzysztofa Włocha — por. niżej str. 112.

[4]) Patrz wyżej str. 103, nota 3.

Stet (sic) mortuus in Amerae [1]).

[*k. 846 v.*] Thomas Iodikic. Die 23 Octobris anno Domini 1546 susceptus in servitium Maiestatis Regiae ad exercitandos equos iuvenes Maiestatis Regiae. Qui habebit pro annuo salario florenos 12. Facit pro quartuali florenos 3. Singulis septimanis a D. dispensatore Maiestatis Regiae loco diariorum grossos 15.

Panni lundinensis ulnas 6. Barchani et futerbarchani per ulnas 5. Diaria. Idem habet ex coquina et cellario Maiestatis Regiae singulis diebus diarią victualia secundum regestrum diariorum in personas 2. Et ex stabulo Maiestatis Regiae singulis diebus avenae coretum 1.

Dimissus a Curia.

[*k. 847*] Georgius Pethkowicz, doctor. Susceptus Parczeviae die 24 Iulii 1564. Habebit omnem provisionem iuxta consuetudinem, quae cum doctoribus medicis usu recepta. *Factus episcopus Samogitiae.*

[*k. 847 v.*] Stanislaus Fogelueder, doctor et secretarius. Susceptus in servitium Sacrae Maiestatis Regiae die 13 Decembris 1567 in Radoszkowice. Habebit annui salarii per grossos 30 florenos 188. Facit singulis quartualibus flor. 47. Ratione coquinae et cellary singulis septimanis a dispensatore florenos 6.

Avenae diebus singulis coretos cracovienses 3. Vini quartam unam. In itinere victum ex penu et cellario Maiestatis Regiae iuxta 6 personarum exigentiam, hospitium in intinere ut pro ratione loci commodum sic in loco liberum, semper habebit.

Die 10 Decembris 1569 Knischini Sacra Maiestas Regia addidit et ad priores expensas numerare iussit florenoş 2. Habebit itaque qualibet septimana florenos 8.

[*k. 848*] Doctor Bartolomeus Sabinga de Regioponte [2]). Susceptus in servitium Maiestatis Regiae ac servitium illi incepit a die discessus e Cracovia, videlicet die 10 Marcii anno Domini 1548, quamvis Vilnam venit die 30 Marcii anni eiusdem. Habet pro annuo salario ac omnibus diariis et vestitu per grossos 30 florenos 300. Facit singulis quartualibus florenos 75.

Habet etiam singulis diebus ex cellario Regio quartam vini et ex stabulo coretum avenae. Habebit quoque pro itinere quolibet ad

---

[1]) Nie umiemy wytłomaczyć sobie tej nazwy. Może wyraz został źle odczytany i zamiast tego wolno domyślać się: in itinere.

[2]) Nazywano go też Sabinka i może Sabinus. Pochodził ze Stradomia przy Krakowie. Był profesorem Akademii krak. — por. Kolankowski op. cit., Chmiel, Źródła do hist. szt. i cywil. w Polsce, tom I. i Encyklopedyę Orgelbranda (tu mylnie powiedziano, iż urodzony w Królewcu).

currum illius equos a Maiestate Regia 4 de stabulo vel conventum vectorem. Sed nunc pro hoc itinere cracoviensi habet equos proprios. Cui ad discessum e Vilna per coretum 1 avenae ac in itinere et Cracoviae duntaxat 2 septimanas post adventum, quousque equos vendit, dabuntur. Et quum contigerit eum alicubi cum Maiestate Regia proficisci, Maiestas sua cum equis ac expensis in itinere ex coquina et cellario providebit in personas 3. Debet tamen proprium currum habere. *Mortuus die 10 Augusti Cracoviae 1556.*

[*k. 848 v.*] Venceslaus Fabius, doctor. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae Knischini die 8 February 1567. Habebit annis singulis salarii per grossos 30 florenos 188. Facit pro quolibet quartuali florenos 47. Ratione coquinae et cellary singulis septimanis a dispensatore florenos 6.

Item avenae diebus singulis coretos cracovienses 3. Vini quartam unam. In itinere victum ex penu et cellario Maiestatis Regiae iuxta 6 personarum exigentiam. Hospitium in itinere ut pro ratione loci commodum sic in loco liberum semper habebit.

Mortuus.

[*k. 849*] Nicolaus Woithkowski, custos leonis. Susceptus in locum Bernardi Vilnae mortui die 6 Marcii anno Domini 1548. Qui habebit salarium, prout agasones salariati Maiestatis Regiae, in anno polonicales florenos 6. Facit pro quolibet quartuali florenos 1/15.

Praeterea panni czwikoviensis ulnas 9. Barchani ulmeri ulnas 5. Futerbarchani ulnas 5. Panni futertuchu ulnam $1^1/_4$.

Eidem dabitur (sic) diaria septimanatim a D. dispensatore Maiestatis Regiae per grossos polonicales 20.

Eidem dabitur pellicea agnellinea (sic) pro hieme.

Dimissus.

Haec provisio data Michel de Kesmark [1]).

[*k. 849 v.*] Martinus Kmitta (sic). Susceptus ad providendum o b o s z Cracoviae die 24 Iulii anno Domini 1548. Habebit provisionem, sicut Simek curruum subpraefectus [2]) annuatim per polonicales florenos 8.

Eidem Maiestas Regia die 8 Maji 1558 ad prius salarium addidit florenos 4. Habebit itaque singulis quartualibus per florenos 3.

Mortuus Vilnae die 8 May 1562.

In locum illius susceptus Christopherus Gawron, qui omnem hanc provisionem habet. Eidem Christophero Gawron Maiestas Re-

---

1) Patrz wyżej str. 100.

2) Patrz wyżej str. 101.

gia quolibet anno florenos 8 melioravit die 3 Octobris 1570 Warszawiae. Et habebit florenos 20.

[*k. 850*] Ioannes Franciscus Nascymbenus, doctor phisycus et chirurgus Foroiuliensis ex civitate Utino. Susceptus per Maiestatem Regiam 4 Decembris 1555, qua egressus est ex Italia, ad servitia Maiestatis Regiae. Habebit provisionem omnem, quaemadmodum ceteri doctores Maiestatis Regiae, videlicet annuatim florenos 300 polonicales. — Eidem Maiestas Regia addidit ad annuum salarium die ultima Decembris 1557 Vilnae polonicales florenos 200. Itaque iam habebit annis singulis florenos 500 hosque ei Maiestas Regia solvere mandavit ex thesauro incipiendo a die 7 Novembris 1557. — Die 20 Marty 1560 Maiestas Regia illi melioravit et ad prius salarium addidit florenos 200, qui iam sibi soluti ad 8 May 1561. Habebit itaque singulis annis florenos 700.

[*k. 850 v.*] Martinus Boruczki, doctor medicinae. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae Cracoviae die 27 Iulii anno Domini 1548. Habebit salarium atque totam provisionem, prout ceteri doctores habent. Provisus Bidgostiae. — Eidem Maiestas Regia ultra salary annui florenos 330 [1]), qui illi etiam absente a Curia dari debentur ex camera salinaria bidgostiensi iuxta litteras Maiestatis Regiae super hoc concessas per zupparium modernum et pro tempore existentem. Nihilominus tamen Maiestas Regia habita ratione servitiorum eius, ut sibi eum devinctiorem et magis obligatum redderet, provisionem aliam ex thesauro suo illi constituere dignata est singulis annis per florenos ducentos in moneta per grossos 30 computatos ad meliorem usque provisionem, quod stipendium ei incipit a die 9 Maji 1556 et solvetur his temporibus, cum caetera Curia Maiestatis Regiae expedietur. *Mortuus Warszowiae die 1 Septembris 1565.*

[*k. 851*] Casper Tridentinus, doctor medicinae. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae Cracoviae aut in Italia die 1 Iulii 1558. Habebit pro annuo salario cum omnibus aliis rebus per grossos 30, florenos 400. Facit pro quartuali 1 florenos 100. *Expeditus.*

[*k. 851 v.*] Petrus a Posnania, doctor medicinae. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae post mortem et ex servitio Maiestatis Regiae senioris die 17 Iunii anno Domini 1548. Habebit salarium et totam provisionem, prout ceteri doctores. In regestro Maiestatis Regalis.

[*k. 852*] Rafael Czibulski. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae ad cameram die 27 Iulii anno Domini 1548. Habebit provisio-

---

[1]) Tak, brak tu orzeczenia, zap.: addidit.

nem et diaria sicut Lenczki [1]). Diąria. Idem habet ex coquina et cellario Maiestatis Regiae diaria victualia singulis diebus secundum regestrum diariorum in personas 2.

Et ex stabulo Maiestatis Regiae singulis diebus avenae coretum 1. — Die 23 Septembris anno Domini 1549 Cracoviae eidem Maiestas Regia addidit panni purpuriani ulnas 7 annuatim.

Mortuus.

[*k. 852 v.*] Ludovicus Moncius Mutinensis, Italus. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae Radomiae die 9 Septembris anno Domini 1548. Qui habebit pro annuo salario et omni provisione expensarum et vestitus in anno per grossos 30 florenos 150. Facit pro quolibet quartuali florenos 37/15.

Idem habet ex coquina et cellario Maiestatis Regiae singulis diebus diaria victualia iuxta regestrum diariorum in personas 3 [2]).

Et ex stabulo Maiestatis Regiae singulis diebus habet avenae coretum 1. — Anno 1548 die 11 Novembris eidem Maiestas Regia de gratia addidit salarii annui per grossos 30 florenos 50. Facit itaque pro quartuali florenos 50.

Et ex stabulo Maiestatis Regiae singulis diebus avenae coretum $^1/_2$.

[*k. 853 v.*] Stanislaus Kossuczky. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae Radomiae die 16 Octobris anno Domini 1548. Cui Maiestas Regia pro salario annuo atque omni provisione constituit per grossos 30 florenos 60. Facit pro quolibet quartuali florenos 15. Eidem pro diariis coquinae et cellarii septimanatim per grossos 50. — Die 18 Ianuarii anno 1550 in Niepolomicze Maiestas Regia sibi addidit pro diariis singulis septimanis per grossos 10. — Eidem Maiestas Regia annui salary addidit Cracoviae die 7 Decembris 1550 per grossos 30 florenos 40. Facit itaque pro quartuali florenos 25.

Mortuus Vilnae 4 Aprilis 1559.

In eius locum datus est Lucas Gorniczky 23 Februarii 1559, qui omnem provisionem hanc habet. — Eidem Maiestas Regia addidit ad priora diaria die 4 Aprilis 1562 Vilnae florenum 1. — Item die 31 Augusti Lublini 1566 ad priora diaria Maiestas Regia illi addidit florenos 2 et iam habebit a dispensatore singulis septimanis per florenos 5.

[*k. 854*] Albertus Slapirak venator. Susceptus; inter venatores invenies.

---

[1]) Patrz wyżej, str. 97.

[2]) Przy tem ostatniem zdaniu dopisano z boku na marginesie; »Error notarii«.

[*k. 854 v.*] Troianus Ponona de Pedemontano Carnianus [1]), Italus. Susceptus in servitium Majestatis Regiae pro notario italico Cracoviae die 26 Aprilis anno 1550 in locum Francisci Rodiani cavalier [2]), et eandem habebit provisionem, videlicet in anno ratione salarii et vestitus in moneta per grossos 30 florenos 60. Facit pro quolibet quartuali florenos 15. Et ratione diariorum singulis septimanis a dispensatore Regio habebit grossos 50. — Eidem Maiestas Regia de gratia sua addidit loco diariorum singulis septimanis per grossos 20 Cracoviae die 22 Novembris anno Domini 1550.

Et ex stabulo Maiestatis Regiae singulis diebus avenae per coretum 1.

1551 die penultima Decembris Vilnae Maiestas Regia constituit et mandavit ut diaria coquinae videlicet grossos 70 polonicales septimanatim atque pro avena dietim coretum 1 per grossos 2 polonicales solvantur tum temporis, cum aulicis et cetera familia (sic) Maiestas Regia (sic) stipendium solvitur ex thesauro. Facit ad quartuale pro tota provisione florenos 52/27/9.

Hic omnem provisionem habet, ut Scipio Scolaris Barensis [3]) mortuus habebat. Modo nullam pecuniam a dispensatore pro diariis accipit, tantum ex thesauro simul illi solvitur cum salario videlicet: Pro stipendio annuatim floreni 100. Pro diariis coquinae singulis septimanis fl. 3 — flor. 156. Pro avenae diebus singulis coreto uno grossi $2^1/_2$ — floreni 30/10. Pro vini diebus singulis quartis 2 per grossos 4 — floreni 48/16. Summa omnium florenorum 334/26. Idque ei Maiestas Regia habere concessit a die 7 Februarii 1554.

Mortuus.

[*k. 855 v.*] Nicolaus Nonarth, civis turembergensis [4]). Susceptus in servitorem Maiestatis Regiae die 9 Iunii anno Domini 1550 Piotrcoviae. Habebit ratione salarii annui singulis annis numeri et monetae polonicalis per grossos 30 florenos 100.

Mortuus.

[*k. 856*] Scipio Scholaris Barensis Italus. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae pro notario italico Piotrcoviae die 4 Iulii anno Do-

---

[1]) Carnia nazywa się po dziś dzień kraina części Włoch północno-wschodnich, pomiędzy górnym biegiem rz. Tagliamento i granicą austryacką tj. Tyrolem i Karyntyą. Ale tam nie wiemy o miejscowości Pedemonte. Natomiast prócz 2 miejscowości Piedimonte na Sycylii, znane są 2 Pedemonte, wieś w Szwajcaryi w Kant. tessyńskim i gmina w Tyrolu włoskim, niedaleko Levico i Bellinzony.

[2]) Por. wyżej, str. 97.

[3]) Patrz niżej tuż po następnym Mikołaju Nonarcie.

[4]) Tak, mylnie zam. »Nurembergensis«. Nonart był Norymberczykiem, złotnikiem, patrz: Źródła do hist. sztuki i cywilizacyi w Polsce, t. I, str. 311 i passim.

mini 1550. Habebit ratione salarii annui singulis annis numeri et monetae polonicalis per grossos 30 florenos 80. Facit pro quolibet quartuali florenos 20.

Eidem ratione expensarum septimanalium a dispensatore Maiestatis Regiae singulis septimanis dabuntur polonicales floreni 3, vini ex cellario quotidie olla media. Ex stabulo Maiestatis Regiae singulis diebus avenae per coretum 1.

Eidem Maiestas Regia addidit annui salarii per grossos 30 florenos 20 Cracoviae die 22 Marcii 1551. Facit pro quolibet quartuali florenos 25.

Mortuus [1]).

[*k. 856 v.*] Ioannes Siekiera curator veredorum [2]). Susceptus in servitium Maiestatis Regiae Cracoviae die 24 Augusti anno Domini 1550. Qui habet salarii annui per grossos 30 florenos 50. Pro diariis coquinae et cellarii septimanatim per florenum 1.

Ex stabulo Maiestatis Regiae singulis diebus avenae coretum 1. Pro veste annua panni lundinesis ulnas 6.

Mortuus Lomżae die ultima Iunii 1559.

[*k. 857*] Baptista Barilli (sic) Mediolanensis, Italus. Susceptus pro servitore Maiestatis Regiae Cracoviae die 29 Novembris anno Domini 1550 post obitum Episcopi Cracoviensis. Cui nondum per Maiestatem Regiam assignatum salarium. Pro diariis coquinae et cellarii habebit a dispensatore regio singulis septimanis per grossos 40.

Huic Baptistae Barili (sic) constitutum est salarium per Maiestatem Regiam et ad relationem R-mi Joannis Przerempski, vicecancellarii Regni, die 8 Ianuarii 1555 huc inscriptum. Videlicet singulis annis habebit pro salario polonicales florenos 60. Quod salarium Maiestas Regia illi a die susceptionis eius in servitium Maiestatis Suae solvere mandavit. In locum Thomae subpincernae mortui susceptus [3]).

[*k. 857 v.*] Stanislaus Troianowski. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae Cracoviae die 27 Decembris anno Domini 1550. Qui cum Marco Antonio Italo manere debet et circa illum se exercitare

---

[1]) Według zapiski powyżej (str. 110) przy końcowem wynagrodzeniu Troianusa Ponony zamieszczonej, wypadałoby, że Scipio Scholaris umarł prawdopodobnie na początku r. 1554 lub w końcu r. 1553, skoro dnia 7 lutego 1554 mowa tam o nim, jako nieżyjącym.

[2]) Veredi, konie służące dla kuryerów król. Veredi, equi publico cursui destinati. Veredarii, qui festinanter in equis currunt, qui veredis publicis utebantur, et responsa vel mandata principum deferebant (Du Cange).

[3]) Por. wyżej pod Thomas Italus subpincerna na str. 94 i pod Baptista Barilli na str. 94.

ad equitandos et exercendos equos Maiestatis Suae. Qui habebit annui salarii per grossos 30 florenos 20. Facit pro singulo quartali florenos 5. Item ratione vestitus. Et pro expensis a dispensatore Maiestątis Regiae in manus Marci Antonii septimatim per grossos 40.

Et ex stabulo Maiestatis Regiae dietim avenae per coretum $^{1}/_{2}$.

Die 6 Novembris 1562 Vilnae constituit [1]) novum salarium, videlicet annis singulis cum omnibus vestitus attinetys per grossos 30 florenos 50. Item ad priora diaria coquinae et cellarii addidit grossos 50. Die 6 May 1567 Maiestas Regia ex gratia sua ad prius salarium ad didit singulis annis florenos 50. Et iam habebit singulis annis florenos 100.

[*k. 858*] Petrus Roisius Hispanus, doctor iuris. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae Cracoviae post mortem olim Rev-mi D. Episcopi Cracoviensis Samuelis Maczieiowski die 26 Octobris anni Domini 1550 mortui Cracoviae. Habebit ex constitutione ratione totius provisionis salarii et expensae exnunc numeri et monetae polonicalis per grossos 30 florenos quadringentis (sic), videlicet ex zuppis Cracovien. florenos 200, item ex thesauro Maiestatis Regiae florenos 200, facit ad quartuale florenos 50.

[*k. 858 v.*] Martinus Laczki sienniczi. Anno Domini 1551 diebus Maii ex numero agasonum trąnslatus inter salariatos habebit omnem provisionem, sicut Albertus obroczni [2]).

]*k. 859*[Jacobus Piaszeczky. Anno Domini 1550 constitutus in stabulo Maiestatis Regiae et solutus pro integro anno ad 11 Novembris anni Domini 1551 ex constitutione sibi [3]) pro annuo salario per grossos 30 florenos 60, pro diariis septimanalibus a dispensatore per grossos ... florenos 4. Facit pro quartali florenos 15. — Item die 17 Augusti 1566 Liublini eidem Maiestas Regia ad priorem expensam septimanatim addidit ex gratia sua singulis septimanis solvendo per grossos 30 florenos 4. Et iam habebit singulis septimanis florenos 8. Translatus ad numerum 8 equorum.

[*k. 860*] Ioannes Cristopherus Italus. Susceptus in locum Marci Antonii [4]) ad exercendos equos die 1 Augusti anno 1552 Gdani. Habebit pro annuo salario florenos trecentos, florenos 300. Et pro diariis septimanatim fl. 3, florenos tres.

---

[1]) Brak podmiotu: Maiestas Regia.

[2]) Por. wyżej str. 104.

[3]) Brak tu jakiegoś wyrazu, zap.: data albo facta.

[4]) Patrz wyżej str. 105.

Et singulis diebus 2 quartas vini ex cellario S. Maiestatis Regiae.

Dimissus a Curia.

[*k. 860 v.*] Scipio Italus Parvus. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae die 5 Augusti 1553 Cracoviae. Habebit pro annuo salario florenos 40 polonicales. Et pro diariis singulis septimanis grossos 20 polonicales.

Vestitum vero, quemadmodum cubicularii salariati Maiestatis Regiae.

Eidem Maiestas Regia novum salarium ab 8 May Cracoviae factum 1559 constituit, pro annuo salario cum omnibus rebus per grossos 30 florenos 200. Facit pro quartali florenos 50.

Andreas Taritan. *Mortuus olim Piotrcoviae.*

Et Thiberio Curio. *Mortuus Piotrcoviae die 15 Ianuary 1559°.*

Itali, czo obiezdzaią konie. Suscepti die... Maiestas Regia eisdem a die susceptionis concessit habere omnem provisionem, quemadmodum Scipio Parvus praescriptus [1]).

Andreas Germanus. *Expeditus a Curia die 24 Iunii 1569 Vilnae* [2]). Susceptus Neapoli per Sigismundum, magistrum culinae, ultima Iunii 1558. Habebit pro annuo salario florenos 75. Item pro diariis a dispensatore Sacrae Maiestatis Regiae singulis septimanis per grossos polonicales 40.

Vestitus omnibus his [3]) cum omnibus attinentys, videlicet ocreis aluta, pelliceis et aliis huiuscemodi, pecunia solvitur, videlicet cuilibet per florenos 28/17.

[*k. 861*] Ioannes Paulus Carra. Susceptus Cracoviae die 8 Maii anno 1559. Habebit loco omnis provisionis seu annui (sic) pensionis ex thesauro Sacrae Maiestatis Regiae tallaros 200, facit florenos 220 Facit pro quartuali florenos 55. *Mortuus Przemislii* (sic).

[*k. 862*] Iacobus Zalyeski. Susceptus in servitorem et notarium Curiae Maiestatis Regiae Piotrcoviae die 1 February anno 1559. Habebit ex thesauro Maiestatis Regiae annui salarii per grossos 30 florenos ducentos. Facit pro quolibet quartuali florenos 50. Idem a dispensatore Maiestatis Regiae singulis septimanis habebit per florenos tres ratione diariorum coquinae et cellary.

---

[1]) To odnosi się do dwóch powyższych.

[2]) Tu jest odsyłacz i to, co następuje odnośnie do Andrzeja tego, zapisano pod odpowiednim znakiem na wolnem miejscu strony głównej tejże samej karty, czyli na k. 860.

[3]) Jak się zdaje, odnosi się ta ostatnia zapiska do wszystkich wymienionych na k. 860 i 860 v.

Et tempore itineris ex culina et cellario Maiestatis Regiae in personas quatuor.

Sciendum quoque, quod ista constitutio per Maiestatem Regiam non tantum in absentia Magn. D. Curiae thesaurarii firma esse, verum et in praesentia eiusdem absque quavis exceptione durare debet.

Habebit praeterea ad currum proprium a Maiestate Regia vectorem, equos quatuor, et pro rebus Maiestatis Regiae iuxta necessitatis existentiam, super quos eidem, ut reliquis, ex stabulo Maiestatis Regiae omnia dabuntur diaria; hospitium vero in loco a Maiestate Regia liberum, in itinere autem ex officio habebit. Pro vestitu autem singulis annis habebit: damasci ulnas 6, purpuriani ulnas 8, stameti ulnas $2^1/_2$, veluti pro fimbriis et byrreto ulnas 4, tele ulnas 4. Pro vestitu duobus illius servitoribus et puero panni lundinensis ulnas 24, pro pelliceo in duobus annis florenos 20. Pelles alutae pro servitoribus 9 strini (?) fl. 30. — Item die 27 Aprilis 1560 meliorati singulis septimanis per Maiestatem Regiam pro victu floreni 2. — Item die 14 Iunji 1561 ad intercessionem Rev-mi D. Episcopi Cracoviensis meliorati sex una gr. 12, litis (?) flor. 3 polonicales [1]). Item pro salario in zuppis florenos 104. — Die 14 Iuny 1564 Maiestas Regia ex gratia sua singulis septimanis melioravit florenos 2. Et iam habebit septimanatim florenos 10. Item ad annuum stipendium florenos 100, habebit florenos 300. — Die 23 Augusti 1568 Maiestas Regia ex gratia sua addidit florenos 100. Habebit florenos 400. — Die 27 January 1569 Maiestas Regia pro vestitu, pelliceo, aluta, ocreis etc. adscribere ad salarium mandavit, quae solutio illi a 4 Novembris 1568 incipiet, per grossos 30 florenos 146. Habebit annis singulis per grossos 30 florenos 650.

[*k. 862 v.*] Mathias Strubicz. Susceptus Cracoviae in Notarium die 21 Aprilis 1559. Habebit ex thesauro Maiestatis Regiae annis singulis per grossos 30 florenos 100. Facit pro quolibet quartuali florenos 25. Item a dispensatore Maiestatis Regiae singulis septimanis polonicales florenos 2. — Item die 28 Iuny 1561 mandante Maiestate Regia ascripti sunt illi qualibet septimana floreni 3. Habebit itaque singulis septimanis flor. 5.

[*k. 863*] Daniel Moreto caualir. Susceptus die 8 Iunii Vilnae anno Domini 1560. Habebit a Maiestate Regia annui salarii per

---

[1]) Ostatnie te zapiski, odnoszące się do wynagrodzenia Jakuba Zaleskiego, są niezrozumiałe. W tem miejscu zrobił pisarz odsyłacz i to, co dalej następuje, pod odnośnym znakiem wpisał na sąsiednim odwrocie karty poprzedniej, czyli na k. 861 v.

grossos 30 florenos 300. Item a dispensatore septimana qualibet florenos 5.

[*k. 863 v.*] Bernardus Calabrinus caualcator. Susceptus Cracoviae die 3 Maji 1559. Habebit annui salarii per grossos 30 florenos 66/20. Facit pro quolibet quartali florenos 16 grossos 20. Item singulis septimanis pro victu fl. 1.

Vestitum, ut ceteri cavalcatores, qui penes Scipionem sunt [1]).

Dimissus a Curia.

Clearchus Vloch. Susceptus in Knischin 15 Decembris 1563. Habebit omnem provisionem, ut supra Calabrinus.

[*k. 864*] Bartholomaeus Moretho cavalcator. Die 6 Octobris 1565 Vilnae idem susceptus in servitium Maiestatis Regiae inter cavalcatores Maiestatis Regiae. Habebit ratione coquinae et cellarii singulis septimanis florenos 5. Item ratione annui salarii annis singulis per grossos 30 florenos 300.

Vectorem una cum fratre Daniele Moreto. Equos 6.

[*k. 865*] **Salariati spirituales singuli.**

[*k. 866*] Doctor Martinus sacrae theologiae. Qui a die adventus illius Vilnam 21 Novembris anno 1544 constitutus ratione annui salarii expensarumque omnium ac vestitus numeri et monetae polonicalis florenos quadringentos. Facit singulis quartalibus florenos centum.

[*k. 867*] Wyrschbkowski Ioannes praepositus sacel. [2]). Cui constitutum est salarium denuo in Olitha ex thesauro Maiestatis Suae, donec meliori beneficio provisus erit, a die 2 Februarii anni 1544 singulis annis numeri et monetae polonicalis florenos sexaginta. Et pro veste undulata in anno florenos decem.

[*k. 867*] Pro componista. Idem dominus Wyrschbkowski pro Wladislao componista [3]), vel alteri in locum illius, quem servare debet penes se, habebit pro annuo salario numeri et monetae polonicalis florenos viginti.

Et panni purpuriani ulnas 8, vel ratione illius florenos 6.

Pro pueris. Servabit idem dominus Wyrschbkowski 4 pueros

---

[1]) Por. wyżej: Andreas Taritan et Tiberio Curto, str. 113.

[2]) Zap. skrócenie, zam.: sacellanorum.

[3]) Prawdopodobnie myłka pisarza, zam. »Wenceslao«. Takim komponistą przy Wirzbkowskim był Wacław Szamotulczyk (patrz niżej str. 123, k. 899 v.). Ale o tym powiedziano tam, że przyjętym był od maja 1547 r. Gdy zaś zapiska niniejsza zdaje się być wcześniejszą, bo z r. 1544, można też przypuścić, że komponistą kaplicy król. był naprzód jakiś Władysław, a po nim dopiero został Wacław Szamotulczyk.

ad canendum aptos, quos componista et ipse docebunt canere, ac in expensis servabit providebitque reformationem vestium quorumcunque (sic) ac interulis[1]) novis. Tum focaria[2]) pro ablucione et ad paranda cibaria. Habebitque ex thesauro Maiestatis Regiae in provisione earum rerum in anno numeri et monetae polonicalis florenos 24.

[*k. 867 v.*] Pannum vero et pellicea pro vestitu istorum puerorum dabit Maiestas Regia de gratia et arbitrio suo singulis annis, ac pro iopulis et caligis.

Faciet summa singulis quartalibus eidem[3]) danda ratione illius ac componistae et puerorum focarieque (sic) salaria florenos 26. Ratione vero expensarum coquinae et cellarii pro se, componista et pueris habebit singulis septimanis a dispensatore Maiestatis Regiae florenos 2 grossos 15. Sed eidem de diarys dempti grossi 20, quia componista habet seorsim assignata diaria. Habet itaque singulis septimanis loco diariorum suprascriptorum florenum 1/25. Idem ex stabulo Maiestatis Regiae habet singulis diebus avenae coretum 1. Iam est provisus per Maiestatem Regiam beneficiis, ideo hoc salario carebit.

[*k. 868 v.*] Petrus Arcziechowski. Susceptus in referendarium causarum polonicalis iuris Maiestatis Regiae. Cui a die 11 Februarii anno 1545 Vilnae deputatum est annuum salarium ex thesauro Maiestatis Regiae numeri et monetae polonicalis floren. 160. Facit pro quolibet quartuali florenos 40. *Mortuus Vilnae.*

[*k. 872*] Magister Ioannes Kossmin, verbi divini praedicator. Qui a die adventus illius Vilnam 9 Aprilis susceptus in servicium Maiestatis Regiae, habebitque ratione annui salarii et vestitus a dispensatore Maiestatis Regiae singulis septimanis per florenos 4. Idem ratione diariorum coquinae et cellary habet singulis septimanis a dispensatore Regio, in unam tamen personam, iuxta regestrum diariorum per grossos 30 florenos 4.

[*k. 873 v.*] Laurencius de Przasnisch, verbi divini praedicator. Susceptus in servicium Maiestatis Regiae die 9 Aprilis eo die et modo, ut supra. Idem ratione diariorum coquinae et cellarii in personam unam habet singulis septimanis a dispensatore Regio iuxta regestrum diariorum per grossos 30 florenos 4.

---

1) Tak. Cała składnia tego zdania wadliwa. — Interula (sc. tunica) = koszula, wogóle spodnie ubranie.

2) Focarius = do pieca należący. Focaria = piecowe, ogniowe.

3) T. j. Wirzbkowskiemu.

[*k. 874*] [1]) Baltazar Zwolski. Translatus ex cubiculariis salariatis inter salariatos seculares die 6 Novembris 1562 Vilnae. Habet ex thesauro Maiestatis Regiae annis singulis tam pro vestitu quam salario ac aliis attinentiis per grossos 30 florenos 50. Praeterea pro diariis coquinae et cellarii singulis septimanis florenos 3. Die 4 Novembris 1567 Maiestas Regia ex gratia sua ad prius salarium addidit annis singulis florenos 50. — Die 27 Augusti 1569 Knischini Maiestas Regia melioravit et ad priores septimanas expensas addidit singulis septimanis florenum 1. Habebit itaque qualibet septimana florenos 4.

[*k. 874 v.*] Nicolaus Grzybowski. Susceptus Lomżae die ultima Decembris 1561. Habet ex thesauro Maiestatis Regiae annis singulis tam pro vestitu quam salario ac aliis attinentiis per grossos 30 florenos 50. Praeterea pro diariis coquinae et cellarii singulis septimanis florenos 3. *Translatus.*

[*k. 875*] Stanislaus Miloschewski. Susceptus Vilnae in servitium Maiestatis Regiae die 30 Mąrty anno 1561. Habet ex thesauro Maiestatis Regiae annis singulis tam pro vestitu quam salario ac aliis attinentys per grossos 30 florenos 100. Praeterea pro diariis coquinae et cellarii singulis septimanis florenos 3.

[*k. 875 v.*] Ludovicus Iostus Decius. Susceptus inter salariatos seculares die 28 Decembris 1562 Petricoviae. Habet ex thesauro Maiestatis Regiae annis singulis tam pro vestitu, quam salario ac aliis attinentiis, florenos 50. Praeterea pro diariis coquinae et cellarii singulis septimanis florenos 3. — Die 14 Iunii 1564 in Bielsko Maiestas Regia eidem ex gratia sua ad priores pecunias septimanas addidit singulis septimanis florenos 2. Et iam habebit qualibet septimana per florenos 5. — Eidem, ut supra, Maiestas Regia melioravit annui salarii per grossos 30 flor. 50. Habebit flor. 100. *Factus magnus procurator.*

]*k. 876*] Fabian Woyanowski. Translatus ex cubiculariis salariatis inter salariatos seculares die 6 Novembris anno 1562 Vilnae. Habet ex thesauro Maiestatis Regiae annis singulis tam pro vestitu, quam salario ac aliis attinentiis, per grossos 30 florenos 50. Praeterea pro diariis coquinae et cellarii singulis septimanis florenos 3. *Mortuus.*

[*k. 876 v.*] Ioannes Lissowski. Translatus ex cubiculariis salariatis inter salariatos seculares die 6 Novembris 1562 Vilnae. Habet ex thesauro Maiestatis Regiae annis singulis tam pro vestitu, quam salario ac aliis attinentis, florenos 50. Praeterea pro diariis coquinae et cellarii singulis septimanis florenos 3.

---

[1]) Odtąd, mimo braku osobnego tytułu, następuje d. c. rubryki: »Salariati seculares singuli«.

[*k. 878*] Alexander Hyncza. Translatus ex cubiculariis salariatis ad salariatos seculares die 6 Novembris 1562 Vilnae. Habet ex thesauro Maiestatis Regiae annis singulis tam pro vestitu, quam salario ac aliis attinentiis, florenos 50. *Capitaneus in Loszice factus.*

[*k. 878 v.*] Andreas Swarozinski. Translatus ex cubiculariis salariatis inter salariatos seculares die 6 Novembris 1562 Vilnae. Habet ex thesauro Maiestatis Regiae annis singulis tam pro vestitu, quam salario ac aliis attinentiis florenos 50. Praeterea pro diariis coquinae. et cellarii singulis septimanis florenos 3. *Mortuus.*

[*k. 879*] Nicolaus Jassynski. Susceptus Vilnae die 29 Iulii 1562, Habet ex thesauro Maiestatis Regiae annis singulis tam pro vestitu quam salario ac aliis attinentiis florenos 50. Praeterea pro diariis coquinae et cellarii singulis septimanis florenos 3. *Aulicus factus.*

[*k. 880*] Stanislaus Wierzbieta. Translatus ex cubiculariis missilibus inter salariatos seculares die 14 Aprilis anni 1563 Petricoviae. Habet ex thesauro Maiestatis Regiae annui salarii annis singulis per gr. 30 florenos 100. Praeterea pro diariis coquinae et cellarii singulis septimanis florenos 3. — Item die 8 Septembris 1564 in Knischin eidem Maiestas Regia melioravit ad priora diaria florenos 2. Et iam habebit florenos 5 qualibet septimana.

[*k. 880 v.*] Christoph Nieschewski. Translatus ex cubiculariis missilibus inter salariatos seculares die 28 Novembris anni 1561. Habet ex thesauro Maiestatis Regiae annis singulis tam pro vestitu, quam salario ac aliis attinentiis, florenos 50.

Praeterea pro diariis coquinae et cellarii singulis septimanis per florenum 1/10. *Provisus.*

[*k. 881*] Ioannes Kowalski. Translatus ex cubiculariis missilibus inter salariatos seculares. Cui cura equorum iuvenum commissa est die 6 Novembris 1562 Vilnae. Habet ex thesauro Maiestatis Regiae annis singulis tam pro vestitu, quam salario ac aliis attinentiis, flor. 50. Praeterea pro diariis coquinae et cellarii singulis septimanis flor. 3.

[*k. 882*] Ioannes Vincentius Seculus (sic) Italus. Susceptus Varschaviae in notarium italicum die 4 May 1563. Habet a dispensatore singulis septimanis pro diariis florenos 2. Item pro annuo salario annis singulis fl. 110. *Dimissus.*

[*k. 883*] Scipio Bigotho cavalcator. Susceptus die 24 Iulii 1563 Vilnae. Habet provisionem annui salarii annis singulis florenos 66/20. Facit pro quartali florenos 16/20. Item singulis septimanis pro victu florenum 1. Vestitu [1])

[*k. 884*] Martinus Podgorski. Die 1 Ianuarii 1568 assignatus in

---

[1]) Tak. Zdanie i wyraz niedokończone.

servitorem Curiae thesauri lithuanici. Habebit a Maiestate Regia annui salarii florenos 100. Facit pro quolibet quartuali florenos 25. Item ratione coquinae et cellarii singulis septimanis a dispensatore flor. 3.

Panni purpuriani ulnae 6.

Die 27 Augusti 1569 Knischini Maiestas Regia melioravit et ad priores septimanarum expensas addidit singulis septimanis florenum 1. Habebit qualibet septimana florenos 4.

[*k. 885*] Melchior Pudłowski. Susceptus inter salariatos seculares Parczoviae die 15 Iulii 1564. Habebit septimanatim florenos 3. Ratione annui stipendii florenos 50.

[*k. 885 v.*] Zacheus Pikarski. Susceptus inter salariatos seculares Vilnae die 13 Octobris anno 1565. Habet ratione diariorum septimanalium a dispensatore Maiestatis Regiae singulis septimanis florenos 3.

[*k. 886*] Erasmus Kroczewski. Susceptus Grodnae die 28 Iulii 1565 inter salariatos seculares. Habebit singulis septimanis a dispensatore Sacrae Maiestatis Regiae per grossos 30 florenos 4. — Die 22 Februarii 1567 factus coquinae magister Knischini. Additi itaque illi per Maiestatem Regiam ad priores septimanales expensas singulis septimanis per grossos 30 floreni 4. Item pro annuo stipendio, annis singulis iuxta hoc, quod et aliis illius praedecessoribus dabatur, dare Sacra Maiestas Regia constituit et mandavit per grossos 30 florenos 100. *Mortuus Warschaviae. In locum illius susceptus Georgius Mniszek, coquinae magister. Habebit omnem provisionem, ut mortuus.*

[*k. 886 v.*] Ioannes Antonius domine [1]) Roberti. Idem die 1 Maji 1565 Petricoviae susceptus in servitium Maiestatis Regiae inter salariatos seculares. Habebit annis singulis cum omnibus attinentiis, victu, vectore et hospitio per grossos 30 florenos 200. — Eidem Maiestas Regia die 1 Iunii 1569 ad prius salarium ex gratia sua addidit Liublini singulis annis florenos 200.

[*k. 887*] Ioannes Antonius Petrarolus. Susceptus in servitium Sacrae Maiestatis Regiae Liublini die 15 Augusti 1566. Habebit provisionem similem Ioannis Antoni domine Roberti. — Die 20 Ianuarii 1571 Warschaviae Maiestas Regia eidem ordinavit singulis septimanis ratione expensarum coquinae et cellarii flor. 4.

[*k. 888*] Rupertus Finck, filosophiae ac medicinae doctor. Assignatus in regestrum Curiae Sacrae Maiestatis Regiae ex regestro Ma-

---

[1]) Wyraz ten napisany jest w skróceniu i właściwie wygląda tak: dn̄e. Ale potwierdzenie rozwiązania naszego znajdujemy zaraz w następnych zapiskach o Janie Antonim Petrarolus.

iestatis Reginalis die 4 Novembris 1568 Habebit ex thesauro Sacrae Maiestatis Regiae annis singulis per grossos 30 florenos 200. Item ratione coquinae et cellarii a dispensatore Regio singulis septimanis per grossos 30 florenos 10.

Item qualibet die vini quartam 1. Item ex stabulo avenae singulis diebus cor. 3. Item hospitium in itinere commodum et in loco liberum semper habebit.

[*k. 889*] Silvester Roguski, medicinae doctor. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae Warschaviae die 1 Iulii anno 1570. Habebit annis singulis salarii per grossos 30 florenos 188. Ratione coquinae et cellarii singulis septimanis a dispensatore per grossos 30 florenos 6.

Item avenae diebus singulis cracovienses coretos 3. Vini quarta una. In itinere victum ex penu et cellario Maiestatis Regiae iuxta 6 personarum exigentiam. Hospitium in intinere, ut pro ratione loci commodum, sic in loco liberum semper habebit.

[*k. 889 v.*] Laurentius Byliński. Susceptus in servitium Sacrae Maiestatis Regiae die 4 Iunii 1570 Warschaviae. Habebit annui stipendii per grossos 30 florenos 100. Ratione coquinae et cellarii singulis septimanis florenos 5.

Stanislaus Dobrzikowski. Susceptus in servitium Sacrae Maiestatis Regiae die 26 Iulii 1570 Warschaviae. Habebit ex thesauro Sacrae Maiestatis Regiae stipendii annui per grossos 30 florenos 100. Ratione coquinae et cellarii singulis septimanis fl. 5.

Stanislaus Czarnotulski. Translatus inter salariatos seculares ex cubiculariis salariatis die 14 Octobris 1570 Warschaviae. Habebit annui stipendii ex thesauro Sacrae Maiestatis Regiae per grossos 30 florenos 100. Ratione coquinae et cellarii singulis septimanis florenos 5.

[*k. 891*] Valentinus Grodzinski. Susceptus in servitium Sacrae Maiestatis Regiae die 26 Ianuarii anno 1572. Habebit singulis septimanis pro septimanalibus expensis florenos 4.

[*k. 891 v.*] Ioanes Kosowski. Susceptus in servitium Sacrae Maiestatis Regiae die 27 Octobris 1571. Habebit singulis septimanis florenos 2. Item annui salarii per grossos 30 florenos 50.

[*k. 893*] Bartholomeus Czyżewski. Susceptus in servitium Sacrae Maiestatis Regiae Warschaviae die 4 Decembris 1568. Habebit singulis annis annui salarii florenos 50 Item pro diariis singulis septimanis florenum 1. — Die 27 Augusti 1569 Maiestas Regia illi melioravit singulis septimanis grossos 15. — Item die 31 Decembris 1569 Maiestas Regia illi melioravit singulis septimanis grossos 15. Et iam habebit singulis septimanis florenos 2.

k. 897] Sacellani Maiestatis Regiae.

Habuit quilibet eorum de thesauro Regiae Maiestatis senioris pro annuo salario, nunc vero habent de thesauro Maiestatis Regiae iunioris per florenos viginti. Facit pro quolibet quartualı florenos 5.

Praeterea habet quilibet eorum pro veste panni purpuriani per ulnas 8.

Et clerice additi flor. 8 in anno, ita, quod equale cum ceteris salarium habent et ultra panni purpuriani ulnas 8 habent pro diploide armesini ulnas 7.

Adolescentes vero cantores habent pannum equale cum ceteris et pro stipendio annuo per florenos 12, videlicet Klimek et Jurek. Facit pro quartuali cuilibet florenos 3.

Praeterea dantur eisdem loco diariorum coquinae et cellarii a dispensatore regio in loco singulis septimanis per flor. 1. In itinere vero dantur eisdem diaria ex coquina et cellario.

[*k. 898*] Nomina Sacrificorum.

Sobestianus (sic) Strzeschkowski.

Mathias Raszek. *Mortuus.*

Ioannes Iassсz. *Dimissus i opatrzon.*

Simon Lieliow apud Maiestatem Reginalem. *Mortuus.*

Ioannes a Gamratis. *Mortuus post festum Paschae.*

Andreas Calvus. *Subduxit se a servitiis Maiestatis Regiae.*

Martinus Clerica. *Mortuus Cracoviae.*

Jacobus Pionthek. Susceptus Vilnae die 18 Decembris anno Domini 1544. *Apud Maiestatem Reginalem.*

Daniel Masouita. Susceptus Vilnae die 3 Aprilis anno Domini 1545. *Apud Maiestatem Reginalem. Mortuus Vilnae.*

Franciscus de Posnania. Susceptus Cracoviae die 2 Iulii anno Domini 1545. *Dimissus.*

Mathias clerica, Posnaniensis. Susceptus ex servicio Maiestatis Regiae senioris post mortem Maiestatis Suae, die 24 Iunii anno 1548. Qui antea nullum salarium habuit, nisi ad provisionem seruiebat, sed et eidem Maiestas Regia senior Piotrcoviae concessit, quos et nunc habebit ad provisionem usque, annuatim florenos 20. *Mortuus.*

Stanislaus de Szamotulli. Quamvis antea seruiebat Maiestati Regiae, sed quia triennio absens erat a Curia, ideo denuo die 19 Iulii anno 1548 est insertus in regestrum. *Dimissus.*

[*k. 898 v.*] Ambrosius de Beldrzichow. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae die 8 Aprilis anni Domini 1549. *Dimissus.*

Benedictus a Strikow. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae die 2 Februarii anno 1551.

Klimek. *Mortuus.*

Andreas de Opoczno die 23 Maii 1551 Cracoviae susceptus. *Dimissus.*

Bartholomeus Wiszogrod. Susceptus Petricoviae 16 Aprilis 1552. *Mortuus.*

Stanislaus Zagorski. Susceptus die 5 Iulii 1552 Cracoviae. *Dimissus ad Abrasam (?)*

Martinus a Droiczyn. Susceptus 24 Aprilis ad Relationem. D. Dowoino.

Adam de Belzicze sacellanus. Susceptus Cracoviae 22 Augusti 1553. *Dimissus.*

Adam Simglot sacellanus.

Petrus Adol[escens?].

Suscepti a Maiestate Reginali seniori 16 Maii 1556 Vilnae[1]).

Schimek[2]). Susceptus Varschaviae inter musicos Maiestatis Regiae die 29 Octobris 1558 ad relationem D. Georgii clerice Maiestatis Regiae. — Eidem ex gratia Maiestatis Regiae additi die 4 Iunii 1560 floreni 10 Armesini ulnas 7.

Thomas Sandecz. Susceptus die 24 Aprilis 1569[3]) Cracoviae.

Martinus compositor cantus. Susceptus 1 Maii 1560. *Dimissus.*

Olbertus Francusz musicus. Susceptus 1 Iunii 1560 Vilnae. *Dimissus.*

Theodolski. Translatus ex pueris cantorum inter adolescentes 1 Augusti 1562. Habebit pro diariis qualibet septimana florenum 1. *Mortuus Warschaviae.*

[*k. 899*] Nomina adolescentum cantorum.

Jurek, apud Maiestatem Reginalem.

Klimek.

Albertus Odoliński. Susceptus Vilnae anno 1551 die 27 Decembris. Habebit omnem provisionem, sicut alii capellani.

Stephanus Lesser Styrus adolescens. Susceptus ab eo tempore, quo Vienna abivit in servitium Maiestatis Regiae die 19 Iunii anno Domini 1552. Is omnem provisionem habebit, ut sacellani Maiestatis Regiae. *Expeditus a Curia.*

---

1) To odnosi się do dwóch poprzednio wymienionych.

2) Przy tem imieniu dopisano: »Vide alias«, co jednak potem przekreślono. Prawdopodobnie ten sam występuje później między »Musici et alii cantores«, patrz niżej str. 125.

3) Zapewne myłka pisarska, zam. 1560 albo 1559 — por. niżej str. 125.

Georgius clerica. Quamvis habuit singulis septimanis tantum florenum 1, sed ei Maiestas Regia melioravit alterum florenum polonicalem die 29 Octobris 1554.

Tres pueri cantorum. Suscepti Toruniae die 8 Iunii 1552, habebunt pro diariis a dispensatore regio singulis septimanis quilibet grossos 20 polonicales. Item singulis quatuor septimanis habebunt ad calceos per grossos 4 et pro ablutrice grossos sex simul tres et a reparatione vestium etiam simul 3 — grossos 8. Vestitum pro libitu Maiestatis Regiae. Hi commisssi sunt Georgio clerice.

[*k. 899 v*] Venceslaus componista [1]. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae die 6 Maii anno Domini 1547 pro componista. Cui constitutum est salarium annuum polonicalium florenorum 30. Facit pro quolibet quartuali florenos 7/15. Vestitum annuum et diaria septimanalia habet, ut ceteri sacellani. — Eidem Maiestas Regia Piotrcoviae die prima Maii 1552 de gratia addidit salarii annui florenos 20. Faciet pro quolibet quartali polonicales flor. $12^1/_2$.

Eidem Maiestas Regia annuatim concessit dari adamascum pro diploide.

Mortuus.

Nicolaus Kochanowski sacellanus. Idem a Maiestate Reginali acceptus anno 1558, habet provisionem, ut reliqui sacellani Sacrae Maiestatis Regiae.

Stanislaus Petronius sacellanus. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae 17 Maii 1567 Piotrcoviae, habebit provisionem similem reliquis.

Martinus Sieradz sacellanus. Susceptus die 13 Martii 1563 Piotrcoviae, habebit provisionem similem reliquis.

Martinus Raczulski sacellanus. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae die 21 Ianuarii 1570, habebit singulis septimanis florenum 1. Panni lundinensis ulnas 9 singulis annis. Salarium, ut reliqui Sacellani.

[*k. 900*] Georgius clerica [2]. Maiestatis Regiae. Habet singulis quartualibus florenos 6 polonicales. Et vestitum omnem, ut sacellani Maiestatis Regiae. Eo tamen Maiestas Regia attento, quod pueros cantores Maiestatis Regiae exercet in arte musices, concessit ei singulis annis ultra prius salarium polonicales florenos 10 incipiendo a die 9 Augusti 1554. Item loco armesini annis singulis adamasci ulnas 6.

---

[1]) Niewątpliwie Wacław Szamotulczyk. Por. też wyżej, str. 115, nota 3.

[2]) Jak widać z dopisku niżej umieszczonego a zawierającego odsyłacz do karty następującej, tj. 901, jest to jedna osoba z Jerzym Jasinczycem kleryką.

Novum salarium illi Maiestas Regia constituit folio sequenti.

Pueris cantoribus. Posthanowienie, iako schathei maią bicz dawane pacholiethom spiewakom. Masczi vedlie wolei a rozkazanya Króla Jego Mości. Lethne: sukna lunskie, sukienki axamitem bramowane, kabath kithaiczani, pod niem plothno, ubranie zamschowe, birithek axamithni, podeń plothno. Zimne: sukna cziskiego albo morawskiego, ciermaczki podschite futhrem, [*k. 900 v.*] zupicze sukna lunskiego albo barchanowe podschite. Ubranie sukna thegosch, czo zupicze, czapki podschite. Item na rok czali kozdemu plothna na koschul 3. Item na rok skorzenki.

Pueris cantoribus sex. Die 6 Ianuarii 1565 Petricoviae eisdem Maiestas Regia constituit hanc inferius specificatam solvendi methodum. In primis ratione coquinae et cellarii singulis septimanis in quamlibet personam grossos 24 polonicales. Facit una septimana flor. 4 gr. 24. Pro vestitu annis singulis omnibus in simul haec omnia dari debebuntur, cum reliqua familia curiae Sacrae Maiestatis Regiae panno providebitur: panni lundinensis ulnae 34, tele pro indusiis et sub thoraces peciae duae, veluti sub beretha et ad fimbrias ulnae 15, tele nigre ulnae 3, alutae pelles ulnae 15, panni carasia dicti ulnae 18, pro thoracibus et eorum attinentiis annis singulis floreni 12. Pro vestibus subductis, pro pelliceis ocreis incluso sartore et pellione, cuilibet annis singulis floreni 12.

[*k. 901*] Georgius Iassinczycz clerica Maiestatis Regiae. Die 6 Ianuari 1565 Petricoviae Sacra Maiestas Regia constituit illi novum stipendium et habebit annis singulis per grossos 30 florenos 70. Facit pro quartuali florenos $17^1/_2$. Ratione coquinae et cellarii singulis septimanis florenos 3. Pro vestitu annis singulis florenos 20. Ad officium clericaturae, qui sibi circa solutionem vestimentorum solventur, habebit annis singulis fl. 10. — Die 29 Martii 1567 Maiestas Regia ratione stipendii, quod in thesauro lithuanico habuit, ad prius salarium addidit singulis septimanis per grossos 30 florenos 2. Habebit itaque singulis septimanis per grossos 30 flor. 5. Eidem Maiestas Regia die 4 Novembris 1569 Knischini melioravit et ad prius salarium addidit florenos 50 et habebit quolibet anno florenos 120. Facit pro quartali florenos 30. *Mortuus.*

[*k. 901 v.*] Ioannes Bastonflander compositor cantus. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae die 8 Martii 1552. Habebit singulis mensibus aureos hungaricos 12. Et in puerum Bernhardum Raizaher pro diariis septimanis grossos 15. *Dimissus.*

[*k. 902*] **Musicis et aliis cantoribus.**

Christoff Klabon. Die 6 Ianuarii 1565 Petricoviae translatus ex pueris cantoribus ad numerum fistulatorum, habebit ex thesauro Sa-

crae Maiestatis Regiae annui stipendi cum omnibus attinentiis per grossos 30 florenos 56. Facit pro quartuali florenos 14. Item ratione coquinae et cellarii tam in loco, quam in itinere, singulis septimanis florenum 1.

Stephanus Reder. Die 6 Ianuarii 1565 Petricoviae assignatus in numerum fistulatorum et habebit ratione coquinae et cellarii ex thesauro Sacrae Maiestatis Regiae singulis septimanis tam in loco, quam in itinere, grossos 24 polonicales. Item pro omni vestitu annis singulis per grossos 30 habebit florenos 15. Stipendium ex pensionibus a D Georgio clerica. *Translatus ad fistulatores maiores.*

Simon Trubiczki. Die 6 Ianuarii 1565 Petricoviae ex pueris cantoribus assignatus inter fistulatores et habebit ratione coquinae et cellarii singulis septimanis grossos 24. Item ratione vestitus annis singulis florenos 15. Stipendium ex pensionibus a D. Georgio clerica.

Bartholomeus Kecher [1]). Die 6 Ianuarii 1565 Petricoviae ex pueris cantoribus assignatus inter iuvenes musicos et habebit ratione coquinae et cellarii septimanatim grossos 24. Pro omni vestitu annis singulis per grossos 30 florenos 15. Stipendium ex pensionibus a domino Georgio clerica.

[*k. 902 v.*] Thomas Sądecz [2]). Die 6 Ianuari 1565 Petricoviae Maiestas Regia de novo constituit illi ratione coquinae et cellarii singulis septimanis florenum 1. Pro vestitu annis singulis per grossos 30 florenos 10. Stipendium datur illi nullum ob id, quia beneficiis bonorum spiritualium provisus est.

Schimek [3]). Die 6 Ianuarii 1565 Petricoviae Sacra Maiestas Regia de novo constituit illi ratione coquinae et cellarii singulis septimanis florenum 1. Pro vestitu annis singulis per grossos 30 florenos 10. Stipendium datur illi nullum ob id, quia beneficiis bonorum spiritualium provisus est.

Bartholomeus Zingier. Die 6 Ianuarii 1565 Petrcoviae Sacra Maiestas Regia constituit illi de novo ratione coquinae cellarii et singulis septimanis florenum 1. Pro omni vestitu annis singulis florenos 10. Stipendium vel ex beneficiis bonorum spiritualium, vel ex pensionibus eorundem.

Leonard Jankowski. Die 6 Ianuarii 1565 Petrcoviae Sacra Maiestas Regia constituit illi ratione coquinae, cellarii, singulis septimanis florenum 1. Pro vestitu annis singulis florenos 10. Stipendium vel ex beneficiis bonorum spiritualium, vel ex eorundem pensionibus.

---

[1]) Nazwisko jego pisano też Kicher a nawet Kieicher.

[2]) Por. wyżej str. 122, Thomas Sandecz.

[3]) Por. wyżej str. 122.

Item die 4 Septembris 1570 Maiestas Regia ex gratia sua illi pro panno annuo dedit quolibet anno florenos 10.

[*k. 903*] Laurentius Pabianus. Die 18 Decembris 1564 Petricoviae inter musicos adolescentes. Habebit ratione coquinae et cellarii singulis septimanis florenum 1. Pro vestitu annis singulis florenos 10. Stipendium ex pensionibus bonorum spiritualium a D. Georgio clerica. *Mortuus.*

Martinus Warteczki Susceptus inter adolescentes cantores die 10 Februarii 1565 Petricoviae, habebit ratione septimanalium a dispensatore per grossos 24. Ratione panni annui florenos 15. Stipendium ex pensionibus bonorum spiritualium a D. Georgio clerica. *Profugit.*

Jan Skiczki. Susceptus die 17 Aprilis 1568, habebit singulis septimanis ratione cellarii et coquinae florenum 1. Salarium ex pensionibus. Pro panno annis singulis flor. 10.

Thomas Sządek[1]). Susceptus Cracoviae die 25 Iunii 1569 per Georgium clericam in servitium Maiestatis Regiae, habebit ratione coquinae et cellarii singulis septimanis grossos 24. Item ratione panni annui florenos 10. Stipendium vel ex beneficiis bonorum spiritualium vel ex eorundem pensionibus.

Iacobus Bronowski. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae per D. Georgium clericam Cracoviae die 13 Augusti 1569, habebit ratione coquinae et cellarii singulis septimanis florenum 1. Ratione panni annui per grossos 30 florenos 10. Stipendium ex pensionibus bonorum spiritualium.

[*k. 903 v.*] Ioannes Ramulth. Susceptus die 27 Augusti Cracoviae 1569, habebit ratione coquinae et cellarii singulis septimanis florenum 1. Ratione panni annui florenos 10. Stipendium ex pensionibus bonorum spiritualium.

Stanislaus Rohatin. Susceptus inter sacellanos Maiestatis Regiae die 27 Augusti 1569, habebit singulis septimanis florenum 1. Item ratione panni lundinensis ulnas 9, ut ceteris sacellanis (sic).

Nicolaus Klaus. Susceptus die 8 Ianuarii 1569 Cracoviae, habebit singulis septimanis florenum 1. Item ratione panni annui quolibet anno florenos 15. Stipendium annis singulis flor. 40.

[*k. 907*] Cocci magistri salariati.

Bulath. Habuit ex thesauro Serenissimi Regis antiqui, nunc autem habet hoc idem salarium annuum ex thesauro Regiae Maiestatis iunioris florenos sedecim et pro iopula damasci ulnas 3, vel

---

[1]) Zapewne: Szadek, albo z Szadka.

loco illius florenos 3. Et in duobus annis pelliceum vulpinum, ventrinum, aut loco illius florenos 8. Facit coniunctim singulis annis florenos 23.

Praeterea panni lundinensis ulnas 6, panni czwikoviensis ulnas 9, barchani utriusque per ulnas 5, panni futtertuch ulna 1$^1/_4$. Eidem pro precinctoriis tele krosnensis ulnae 9.

Diaria. Idem habet ex coquina et cellario Maiestatis Regiae singulis diebus diaria victualia secundum regestrum diariorum in 1 tantum personam. Et ex stabulo Maiestatis Regiae habet etiam singulis diebus avenae coretum medium. *Mortuus in Knischin 22 Ianuarii 1554.* Eadem diaria sequentes omnes infrascripti magistri habent.

[*k. 908*] Gaspar coccus. Eidem ex thesauro Regiae Maiestatis senioris solvebantur pro annuo salario, nunc autem ex thesauro Regiae Maiestatis iunioris solvuntur floreni 20. Facit ad quartuale fl. 5.

Praeterea panni lundinensis ulnas 6, panni czwikoviensis ulnas 9, barchani ulmeri ulnas 5, barchani futertuch ulnas 5, panni futertuch ulnas 1$^1/_4$. Eidem pro precinctorio krosnensi ulnas 9 tele. Idem habet diaria ex coquina cellario et stabulo Maiestatis Regiae sicut Bulath.

Provisus et mortuus.

[*k. 908 v.*] Laurinyecz coccus. Eidem ex thesauro Regiae Maiestatis senioris solvebantur pro annuo salario, nunc autem ex thesauro Regiae Maiestatis iunioris solvuntur floreni 12. Facit ad quartuale anni florenos 3.

Praeterea panni lundinensis ulnas 6, panni czwikoviensis ulnas 9, barchani ulmeri ulnas 5, barchani futtertuch ulnas 5, panni futtertuch ulnas 1$^1/_4$. Eidem pro precinctorio tele krosnensis ulnas 9.

Dimissus a Curia Maiestatis Regiae Cracoviae die 14 Maii 1549.

[*k. 909*] Ianeczek archiepiscopensis coccus. Susceptus in servitium Vilnae, sed a die discessus illius ex Cracovia videlicet 23 Ianuari anno 1545, et habebit pro annuo salario in moneta florenos 16 et pro iopula damasci ulnas 3, vel loco illius floren. 3. Et in duobus annis pelliceum vulpinum ventrinum, aut loco illius floren. 8. Facit coniunctim singulis annis florenos 23.

Praeterea panni lundinensis ulnas 6, panni czwikoviensis ulnas 9, barchani utriusque per ulnas 5, panni futertuch ulnas 1$^1/_4$. Eidem pro precinctorio tele krosnensis ulnas 9.

Mortuus in Knischin die 27 Novembris 1554.

[*k. 909 v.*] Miklas coccus. Relictus in servitio Maiestatis Regiae post mortem Maiestatis Reginalis. Qui habuit et habebit salarium et totam provisionem suam sicut Ianeczek coccus in folio a tergo. *Expeditus a Curia Maiestatis Regiae Cracoviae die 4 Maii anno 1549.*

Ioannes Ostrouch. Susceptus pro magistro Gedani die 20 Augusti 1552, habet pro annuo salario, una cum avenae singulis diebus coreto medio, per grossos 30 florenos 38/5. Item ratione coquinae et cellarii singulis septimanis grossos polonicales 24. — Die 1 Decembris 1558 Maiestas Regia addidit illi grossos 6. Et habebit septimanatim fl. 1.

Panni lundinensis ulnas 6, panni czikoviensis ulnas 9, barchani ulmeri ulnas 5, futerbarchani ulnas 5, panni futertuchu ulnas $1^1/_4$, tele pro praecinctoriis ulnas 14.

[*k. 910*] Casper coccus. Susceptus ex coquina Maiestatis Regiae antiqui die 24 Iunii anno Domini 1548. Qui habebit salarium et totam provisionem, sicut Miklass coccus. *Mortuus Vilnae die 1 Novembris 1559.*

Salus [1]). Susceptus ex adolescentibus Petricoviae die 7 Aprilis 1563. *Mortuus.*

Stasz coccus. Translatus ex coccis discipulis Vilnae 11 Augusti 1551 in locum Pauli magistri, habebit salarium ac totam provisionem ut ceteri cocci magistri. *Mortuus.*

Vocziech (sic) Klonowski. Susceptus in locum Stanislai ex adolescentibus Cracoviae die 18 Marcii anno 1553. *Mortuus Vilnae.*

Marczinek. Ex adolescentibus susceptus Petricoviae die 7 Aprilis 1563.

[*k. 911*] Albertus coccus. Translatus ex regestro olim Maiestatis Reginalis Barbarae ex coccis magistris, habet annui salarii florenos 20. Pannum et omnem provisionem ut ceteri magistri. Facit pro quartuali florenos 5. Translatus ad Maiestatem Reginalem. *Mortuus in Niepolomicze 1559.*

Laurencius Drabik. Susceptus in locum eius [2]) ex adolescentibus die 14 Octobris anno 1553 in Knischin, habebit omnem provisionem, ut alii cocci magistri. *Mortuus.*

Andreas Rogowski. Susceptus Varschaviae die 17 Aprilis 1570, habebit singulis septimanis ratione coquinae et cellarii florenum 1. Stipendium quolibet anno florenos 38/5. Vestes omnes, ut Ioannes Ostrouch.

Stanislaus Schycz. Susceptus inter coccos magistros Sacrae Maiestatis Regiae die 27 Augusti 1569 Knischini, habebit omnem provisionem, ut alii Sacrae Maiestatis Regiae cocci.

[*k. 911 v.*] Mathias coccus. Susceptus in Knischin 14 Octobris

---

[1]) Może zam. Saulus; por. niżej, str. 133 pod zapiskami karty 922 v.

[2]) Tj. poprzedniego; co do dat zaszła tu zapewne pomyłka.

anno 1553. In locum Ioannis Ostrouch, qui translatus est ad Maiestatem Reginalem.

Petrus coccus. A Domino Gieszgal susceptus pro magistro Vilnae die 29 Decembris anno 1554, habebit provisionem, prout alii.

Bartolomeus coccus magister. Susceptus Vilnae die 7 Augusti 1558, habebit omnem provisionem, ut ceteri cocci Maiestatis Regiae.

Szimek coccus. Translatus ex adolescentibus die 7 Iunii 1565 Petricoviae, habebit omnem provisionem, ut alii cocci magistri.

[*k. 912*] Sacius coccus, Italus, magister. Susceptus a Maiestate Regia Vilnae et inscriptus iussu Maiestatis Suae a die 1 Novembris 1556, habebit pro salario annuo florenos 40 polon.

Panni lundinensis ulnas 6, panni czikoviensis ulnas 8, adamasci ulnas 6, pelliceum ex ventriculis vulpium pro qualibet hieme. Pro diariis a dispensatore Maiestatis Regiae habebit septimanis singulis grossos 40 polonicales. Ex cellario diebus singulis unam quartam vini. Item tempore itineris Maiestas Regia vectores cum equis duobus ad eius currum (sic).

[*k. 913*] **Cocci discipuli et pistores.**

Stanczik. Cui ex thezauro Reginalis Maiestatis senioris solvebantur pro annuo salario, nunc autem ex thezauro Regiae Maiestatis iunioris solvuntur floreni 8. Facit ad quartuale anni florenos 2.

Praeterea panni lundinensis ulnas 6, panni czwikoviensis ulnas 9, barchani ulmeri ulnas 5, barchani futtertuch ulnas 5, panni futtertuch ulnas $1^1/_4$. Eisdem (sic) pro precinctorio tele krosnensis vilioris per ulnas 9.

Dimissus a curia et solutus profectusque ad Maiestatem Reginalem seniorem.

[*k. 913 v.*] Wassyl coccus e domo. Cui ex thezauro Maiestatis Regalis senioris solvebantur pro annuo salario, nunc autem ex thezauro Regiae Maiestatis iunioris solvuntur floreni 6. Facit ad quartuale anni florenum 1 grossos 15.

Praeterea panni czwikoviensis ulnas 9, barchani utriusque per ulnas 5, panni futtertuchu ulnam $1^1/_4$. Eidem pro precinctorio tele krosnensis vilioris ulnas 9.

Diaria. Idem habet ex coquina et cellario Maiestatis Regiae diaria victualia singulis diebus iuxta regestrum diariorum in unam tantum personam. Eadem diaria ceteri omnes, qui sequuntur, habent.

Mortuus.

[*k. 914*] Iacub coccus e domo. Cui ex thezauro Maiestatis Re-

galis senioris solvebantur pro annuo salario, nunc autem ex thesauro Regalis Maiestatis iunioris solvuntur floreni 6. Facit ad quartuale florenum 1 grossos 15.

Praeterea panni czwikoviensis ulnas 9. Eidem pro precinctorio tele krosnensis vilioris ulnas 9.

Mortuus Cracoviae die 9 Iunii 1559.

[*k. 914 v.*] Ruczyen coccus e domo [1]). Cui ex thesauro Maiestatis Regalis senioris solvebantur pro annuo salario, nunc autem ex thesauro Regiae Maiestatis iunioris solvuntur floreni 6. Facit ad quartuale anni florenum 1 grossos 15.

Praeterea panni czwikoviensis ulnas 9. Eidem pro precinctorio tele krosnensis ulnas 9. Tandem ad Maiestatem Regiam susceptus. Eidem Maiestas Regia constituit medie(?).

Ad Maiestatem Regalem die 18 Aprilis 1556 [2]).

[*k. 915*] Slyachta coccus e domo. Cui ex thezauro Maiestatis Regalis senioris solvebantur pro annuo salario, nunc autem ex thezauro Regiae Maiestatis iunioris solvuntur floreni 6. Facit ad quartuale anni florenum 1 grossos 15.

Praeterea panni czwikoviensis ulnas 9. Eidem pro precinctorio tele krosnensis ulnas 9.

Expeditus a Curia Vilnae die 6 Octobris anno 1551. Iste Schliachta quamvis ante (sic) Vilnae expeditus fuerat, tum ex mandato Maiestatis Regiae Piotrcoviae die 29 Ianuarii 1552 iterum susceptus est et omnem, ut ante, habebit provisionem. — *Dimissus.*

[*k. 915 v.*] Pawlyk coccus e domo. Cui ex thesauro Maiestatis Regalis senioris solvebantur pro annuo salario, nunc vero ex thesauro Maiestatis Regiae iunioris solvuntur floreni 6. Facit ad quartale anni florenum 1 grossos 15.

Praeterea panni czwikoviensis ulnas 9. Eidem pro precinctorio tele krosnensis ulnas 9.

Mortuus in Brzesczie et solutus.

[*k. 916*] Pistor Stanislaus. Cui ex thesauro Maiestatis Regalis senioris solvebantur pro annuo salario, nunc autem ex thesauro Maiestatis Regiae iunioris solvuntur floreni 12. Facit ad quartale anni flor. 3.

Praeterea panni lundinensis ulnas 6, panni czwikoviensis ulnas 9, barchani ulmeri ulnas 5, barchani futtertuch ulnas 5, panni futtertuch ulnas $1^1/_4$. Eidem pro precinctorio tele krosnensis ulnas 9.

[*k. 916 v.*] Drazni. Cui ex thesauro serenissimi Regis senioris

---

[1]) Ten sam nazwany jest wyżej: Ruczem; patrz str. 34.

[2]) Ta zapiska jest niejasna i wygląda bałamutnie. »Regalis« pisano często przez skrócenie: R-lis. Byćby mogło, że w niektórych miejscach wypada czytać: Reginalis.

pro annuo salario solvebantur, nunc vero ex thesauro Maiestatis Regiae iunioris solvuntur floreni 5. Facit pro quartuali anni florenum 1 grossos 7 1/2.

Praeterea eidem panni wratislaviensis stamen 1/2. Diaria. Idem habet ex coquina...[1]).

[*k. 917*] Stanislaus discipulus pistoris. Cui ex thesauro Maiestatis Regalis senioris solvebantur pro annuo salario, nunc vero ex thesauro Maiestatis Regiae iunioris solvuntur floreni 6. Facit ad quartuale anni florenum 1 grossos 15.

Praeterea panni cwikoviensis ulnas 9. Eidem pro precinctorio tele krosnensis ulnas 9, barchani utriusque per ulnas 5, futertuchu ulnam 1 1/4.

In locum eius susceptus Soczewicza.

[*k. 917 v.*] Radzyuk[2]) coccus e domo et zarembacz. Cui ex thesauro Maiestatis Regalis senioris solvebatur (sic) pro annuo salario, nunc vero ex thesauro Maiestatis Regiae iunioris solvitur floren. 6. Facit ad quartale florenum 1 grossos 15.

Praeterea panni cwikoviensis ulnas 9. Eidem pro precinctorio tele krosnensis ulnas 9. Cui datur ratione panni czwikoviensis panni lundinensis per ulnas 6, barchani utriusque per ulnas 5. — Eidem Vilnae 18 Aprilis 1556 Maiestas Regia concessit dimidium salarii annui magistrorum, et vestitum omnem, ut magistri cocci habent. — Die 12 Iunii 1565 in Liubochnia eidem Sacra Regia Maiestas omnem provisionem concessit, quam habent cocci Sacrae Maiestatis Regiae magistri.

[*k. 918*] Mikolayecz coccus e domo. Cui ex thesauro Maiestatis Regalis senioris solvebatur (sic) pro annuo salario, nunc vero ex thesauro Maiestatis Regiae iunioris solvitur floreni 6. Facit ad quartuale florenum 1 grossos 15.

Praeterea panni cwykoviensis ulnas 9. Eidem pro precinctorio tele krosnensis ulnas 9.

[*k. 918 v.*] Staisz coccus. Relictus in servitio Maiestatis Regiae post mortem Maiestatis Regalis. Qui habuit et habebit salarium et totam provisionem suam, sicut Mykolaiecz coccus in folio a tergo. Translatus inter magistros coccos 6 Octobris 1551.

[*k. 919*] Sicz coccus. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae ex coquina et post mortem Regis antiqui die 24 Iunii anno 1548 Cracoviae. Cui constitutum salarium annuum polonicales marcae 4. Facit pro quolibet quartuali per florenum 1/18. Eidem quolibet anno panni lundinensis ulnas 6, barchani et futertuchu sicut ceteri. Habet

---

[1]) Zdanie niedokończone. [2]) Albo Radzynk; patrz str. 35.

praeterea singulis septimanis pro diariis coquinae et cellarii a dispensatore regio per grossos 20. *Expeditus a Curia Sacrae Maiestatis Regiae Cracoviae die 4 Maii anno 1549.*

[*k. 919 v.*] Laurencius Drabik. Susceptus Vilnae die 15 Octobris anno 1547. Habebit salarium et omnem provisionem aliis coccis discipulis similem. *Translatus inter magistros.*

[*k. 920*] Macziek coccus adolescens, qui serviebat Regi antiquo. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae Cracoviae die 12 Maii anno Domini 1551. Qui habet salarium et omnem provisionem aliis coccis discipulis equalem. *Translatus inter magistros.*

[*k. 920 v.*] Ostrouch discipulus. Susceptus seu translatus ex coquina Maiestatis Reginalis Barbarae Vilnae anno 1551 die 6 Octobris. Qui erat primo coccus magister. Habebit omnem provisionem ut ceteri discipuli. *Susceptus pro magistro Gedani die... 1552.*

[*k. 921*] Albertus Mazurek. Susceptus in locum Szliachta Vilnae die 6 Octobris anni Domini 1551 ex domibus. Habebit omnem provisionem, ut ceteri discipuli. *Translatus inter magistros.*

[*k. 921 v.*] Andreas Axaminth. Translatus ex regestro olim Maiestatis Reginalis Barbarae Vilnae die 6 Octobris anno 1551. Habebit omnem provisionem, sicut ceteri discipuli. *Iterum ad Maiestatem Regiam 18 Aprilis 1556 acceptus, ad Maiestatem Regalem translatus* [1]).

Szczesny Hornostai adolescens. Susceptus in locum Axaminth mortui die 8 Martii 1570. Habebit omnem provisionem similem reliquis.

Koskiel. Susceptus Warschaviae die 26 Maii 1570. Habebit omnem provisionem similem reliquis.

[*k. 922*] Jaszieczko. Translatus ex regestro olim Maiestatis Reginalis Barbarae Vilnae die 6 Octobris anno domini 1551. Habebit omnem provisionem, sicut ceteri discipuli. *Similiter 18 Aprilis 1556 acceptus ad Maiestatem Regiam. Ad Maiestatem Regalem translatus* [1]).

Ianiel. Susceptus inter coccos adolescentes die 8 May 1559 Cracoviae. Habebit omnem provisionem, ut ceteri. *Dimissus.*

Kuźma Baran. Susceptus ex pueris coquinae inter coccos adolescentes die 24 Maii 1563 Petricoviae. Habebit omnem provisionem, ut reliqui cocci adolescentes. *Mortuus Warszaviae 25 Maji 1570.*

Szoczewicza. Susceptus in locum Horoszko, discipuli pistoris, die 16 Ianuarii 1563 Petricoviae. Habebit omnem provisionem, ut reliqui cocci adolescentes.

---

[1]) Zapiska niezupełnie zrozumiała. Wyraz początkowy »Similiter« w powtórzeniu zapiski przy Jasięczku tłómaczy się tem, że ta uwaga zapisaną została na marginesie pod pierwszą, odnoszącą się do Axamintha.

[*k. 922 v.*] Schimek. Susceptus Piotrcoviae 29 Ianuarii 1552. Cui omnis, quaemadmodum ceteris adolescentibus, provisio cedet. Translatus inter coccos magistros die 7 Iunii 1565 Petrcoviae.

Scesni discipulus. Susceptus die 14 Octobris 1553 in Knischin. *Mortuus Vilnae 8 Ianuarii 1562.*

Saulus. *Magister factus.*

Maschicza. *Mortuus.*

Suscepti inter adolescentes ex domibus 18 Aprilis 1556 Vilnae [1]).

Horosko pistor, discipulus, die eadem [2]) ex coquina Maiestatis Regalis inter discipulos susceptus.

Cristophek. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae die 7 Iunii 1566 Liublini. Habebit omnem provisionem, ut ceteri adolescentes.

[*k. 923*] Colo, factor casei, Italus. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae die 1 Novembris anno Domini 1556. Habebit pro annuo salario florenos 30.

Panni lundinensis ulnas 6, vestem ex pellibus agnellinis. Pro diariis a dispensatore habebit septimanatim florenum 1. — *Dimissus.*

Scepan. Susceptus in Crasnistaw die 13 Augusti 1558, habebit omnem provisionem, ut alii discipuli cocc[or]um Maiestatis Regiae.

Ianiel. Susceptus inter coccos adolescentes Cracoviae die 3 Maii 1559, habebit omnem provisionem, ut ceteri adolescentes. *Dimissus.*

Vocziech Czibulka. Susceptus Petrcoviae die 20 Aprilis 1563, habebit omnem provisionem, ut ceteri adolescentes. *Decollatus Petrcoviae 4 Ianuarii 1565.*

[*k. 923 v.*] Philipek. Susceptus in locum Szczesni ex pueris coquinae inter adolescentes die 3 Ianuarii anni 1562 Lomżae, habet omnem provisionem, ut ceteri adolescentes.

Mikolai Kurylko.

Mikolai Zub.

Suscepti ex pueris coccis inter coccos adolescentes die 6 Maii anni 1564 Warschaviae, habebunt omnem provisionem, ut reliqui cocci adolescentes [3]).

Stasz Miessoiet. Susceptus ex pueris coquinae inter adolescen-

---

[1]) Ta zapiska odnosi się do dwóch wyżej wymienionych, t. j. Saula i Maszycy.

[2]) T. j. d. 18 Kwietnia 1556.

[3]) Ta zapiska odnosi się do dwóch wyżej wymienionych Mikołajów, t. j. Kuryłki i Zuba.

tes coccos die 6 Ianuarii 1565 Petricoviae, habebit omnem provisionem, ut reliqui cocci adolescentes.

Szczesny. Susceptus ex pueris coquinae inter coccos adolescentes die 7 Iunii anni 1565 Petricoviae, habebit omnem provisionem, ut reliqui cocci adolescentes.

[*k. 924*]. **Bebenniczi.**

Niemiecz Thudesco. Dimissus a Curia 1570 Warszoviae. Denuo susceptus 9 Septembris 1570 Warschoviae. *Mortuus.*

Pieniaiecz Niemiecz, Thudesko.

Suscepti die 20 Februarii Vilnae 1560 [1]). Habebit quilibet illorum in anno ex thesauro Sacrae Maiestatis Regiae florenos 12, facit pro quartuali florenos 3.

Panni lundinensis ulnas 6.

Macziek Ianowicz. Susceptus Vilnae die 30 Augusti 1563, habebit omnem provisionem, ut supra.

Omnibus his Maiestas Regia die 4 Februarii 1567 ad prius salarium annis singulis addidit per grossos 30 florenos 8, habebit itaquae quilibet eorum singulis annis florenos 20. Facit pro quartuali florenos 5.

[*k. 925*] **Fistulatores Germani.**

Claus.

Hanus.

Rheder [2]). *Mortuus.*

Thomas. *Mortuus.*

Iachim.

Istis Maiestas Regia ex gratia singulari die 7 Maii 1560 constituit novum salarium, habebit itaque quilibet eorum annis singulis ex thesauro Maiestatis Regiae cum omnibus, panno, avena et aliis rebus illis ex thesauro dari solitis, per florenos 56. Facit pro quartuali 1 florenos 14. A dispensatore singulis septimanis florenos 2.

---

[1]) Ta zapiska odnosi się do dwóch Niemców wyżej wymienionych.

[2]) Tak zapisani z dzielącymi imiona punktami, choć w jednym ciągu: Claus. Hanus. Rheder. Byćby jednak mogło, iż punkt między Hanus a Rheder wstawionym został niepotrzebnie i że był między piszczkami niemieckimi Hanus Rheder, może krewny Stefana Rhedera, również piszczka, wymienionego niżej na str. 135. Por. też na str. 140: Hanus Rheder.

Carolus vero, quia nullam ex zuppis habet provisionem [1]), ideo hic habebit ex thesauro Maiestatis Regiae pro annuo salario florenos 96. Facit pro quartuali 1 florenos 24. A dispensatore singulis septimanis florenos 2.

Et illud observandum est, quod posteaquam aliquis illorum servire propter ingravescentem aetatem non potuit (sic), ab hoc tempore non amplius ex thesauro Maiestatis Regiae quicquam speret, sed tantum in hac zuppae provisione se continere usque ad finem vitae debet. Quod si vero alicubi eis discedere una Maiestas Regia iusserit, tunc Maiestas Regia ex gratia sua singulari dare tenetur ad fistulas et alia musicae instrumenta vectorem cum curru uno, equis 2.

Claus [2]) die 14 Iunii 1559 melioriati ex gratia Maiestatis Regiae floren. 50.

Iachim Keppel [3]). Habuit omnem provisionem, ut hi fistulatores superiores Sacrae Maiestatis Regiae; sed quia pensionem, qua illi ex zuppis dabatur, certo contractu Maiestatis Regiae cessit, habet itaque singulis septimanis florenos 2 ratione coquinae et cellarii. Item pro stipendio annuo annis singulis florenos 56.

Laurentius Margonski. Susceptus Warschaviae die 13 Februarii 1564, habet omnem provisionem prout Carolus.

Cristopherus Klabon. Eidem Maiestas Regia die 4 Februarii 1567 ordinavit et constituit salarium simile reliquis fistulatoribus, qui nullam in zuppis provisionem habent.

[*k. 925 v.*] Ioannes...[4]), Italus, fistulator. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae Vilnae die 1 Ianuarii anno 1561, habebit a Maiestate Regia annis singulis cum omnibus attinentiis per grossos 30 florenos 96. Facit pro quartuali florenos 24. Item ratione coquinae et cellarii singulis septimanis polonicales fl. 2. *Dimissus.*

Schimek muzik. Die 5 Augusti 1568 Knischini assignatus et ordinatus inter fistulatores maiores. Habebit itaque singulis septimanis florenos 2, annui salarii singulis annis florenos 96.

Stephanus Rheder. Die 5 Augusti anno 1570. Idem translatus ad fistulatores maiores. Cui Maiestas Regia una cum florenis 15, quos pro panno habuit, ad prius salarium addidit eumque fistulatoribus

---

[1]) Uwaga ta, oraz co niżej powiedziano, świadczy, że piszczkowie niemieccy, przedtem wymienieni, prócz oznaczonej płacy, pobierali jakieś dochody z żup.

[2]) Jeśli ten sam, co wyżej na str. 134 wymieniony, to data mylna.

[3]) Zapewne ten sam, co wyżej jako piszczek niemiecki Jachim bez nazwiska wymieniony. Por. też na str. 140: Ioachim Kepel.

[4]) Tu w papierze wydarta jest dziura. Sądząc z Indeksu początkowego — patrz wyżej str. 36 — nazwisko jego było Kappa.

adequavit, per grossos 30 florenos 56. Facit pro quartuali florenos 24. Item singulis septimanis florenos 2. Et hoc die 1 Aprilis 1570 [1]).

[*k. 927*] Chirurgicus et Barbitonsor.

Lucas Wolff chirurgicus. Susceptus a Maiestate Reginali [2]) die 12 Septembris anni 1567 Knischini, habebit qualibet septimana ratione coquinae et cellarii a dispensatore florenos 3. Item annui salarii annis singulis per grossos 30 florenos 100. Facit pro quartuali florenos 25. Vectorem iuxta mandatum Maiestatis Regiae [cum] equis 4.

[*k. 927 v.*] Vilhelmus Liucenberger chyrurgicus. Susceptus in servitium Sacrae Maiestatis Regiae die 6 May 1568 Grodnae, habebit singulis septimanis florenos 2. Annui salarii per grossos 30 florenos 100. Facit pro quolibet quartuali florenos 25. Vectorem cum equis 2 et hospicium liberum.

[*k. 928*] Samuel Iudeus chirurgicus. Qui ex thesauro Serenissimi Regis antiqui habebat pro annuo salario florenos quadraginta. Et ex thesauro Regalis Maiestatis habebat [3]) etiam pro annuo salario florenos sexaginta sex grossos viginti. Praeterea ex thesauro Serenissimi Regis antiqui habebat panni lundinensis in anno ulnas 8. Quae omnia Maiestas Regio iunior eidem de thesauro suo solvit, videlicet pannum annuatim et pecuniam singulis quartualibus florenos 26 grossos 20 [4]).

[*k. 929*] Ludovicus barbitonsor. Qui ex thesauro Regalis Maiestatis senioris habebat pro annuo salario florenos 26 grossos 20. Cui Maiestas Regia iunior a die 15 Novembris anno 1544 de gratia adiecit florenos 13 grossos 10, ut habeat in anno florenos 40, quos una cum panno eidem de thesauro suo solvet. Facit pro uno quartuali florenos 10.

Praeterea panni lundinensis ulnas 7, barchani ulmeri ulnas 5, barchani futter ulnas 5, panni futtertuch ulnam 1¼.

---

[1]) Cała zapiska niejasna, zawiera różne sprzeczności. Zwykła pensya piszczków wynosiła rzeczywiście zł. 56 (patrz wyżej, co powiedziano na początku tego rozdziału). Ale wtedy rata kwartalna nie wynosiłaby 24 fl. Niektórzy piszczkowie pobierali odpowiednią do tego kwotę, t. j. rocznie 96 fl. Następnie początkowa data 5. VIII 1570 odnosi się do przeniesienia Rhedera, z treści zapiski zdaje się wynikać, że data końcowa 1. IV 1570 tyczy się jego przyjęcia w służbę, ale wyraźnie tego nie zaznaczono.

[2]) Tak. Może powinno być »regali«; królowa Katarzyna już w r. 1566 opuściła Polskę.

[3]) Tak; widocznie brał przez jakiś czas płacę z dwóch źródeł.

[4]) Cyfra ta nie zgadza się z tem co wyżej powiedziano; zapewne to mylka pisarza, zam. flor. 16 gr. 20.

Praeterea Maiestas Regia de gratia sua auxit salarium annuum eidem Ludovico barbitonsori die 13 Novembris anni 1547 singulis annis floren. 20. Et habebit iam singulis quartualibus florenos 15. Diaria. Idem habet ex coquina et cellario Maiestatis Regiae singulis septimanis diaria victualia iuxta regestrum diariorum in personas 3. Et ex stabulo Maiestatis Regiae singulis diebus habet avenae coretum 1. — Eidem Maiestas Regia Vilnae die 8 Maji 1558 addidit florenos 40. Facit pro quartali florenos 25.

[*k. 930*] Ioannes cirulicus. Susceptus est ex servitio Maiestatis Regiae senioris in servitium Maiestatis suae die 24 Iunii anno Domini 1548. Cui solvebantur, qui et nunc habebit ex thesauro Maiestatis Suae florenos 50. Sed eidem meliorati die, ut supra, floreni 30, habebit itaque pro annuo salario florenos 80. Facit pro quartuali quolibet florenos 20.

Praeterea panni purpuriani ulnas 8, barchani utriusque per ulnas 5. Ratione diariorum coquinae et cellarii in personas 4, habebit a dispensatore Maiestatis Regiae per grossos 80 septimanatim. Idem ex stabulo Maiestatis Regiae habet singulis diebus avenae coretos 2.

Mortuus Vilnae die ... Decembris 1552.

[*k. 930 v.*] Ioannes chirurgicus. Susceptus in locum Ioannis mortui in servitium Maiestatis Regiae die 20 Martii anni 1553. Cui constitutum pro annuo salario per grossos 30 florenos 50. Facit pro quartuali florenos 12/15. Ratione diariorum coquinae et cellarii septimanatim a dispensatore Regio grossos 40.

Avenae ex stabulo Maiestatis Regiae septimanatim coreti 2. Praeterea panni purpuriani ulnas 8, barchani utriusque per ulnas 5.

Eidem die 30 Augusti Vilnae 1559 Maiestas Regia ad prius addidit florenos 10. Facit pro quartuali 1 cum priore florenos 15. Item die eadem pro septimanalibus expensis additi ad prius grossi 20.

[*k. 931*] Petrus balneator. A Rege antiquo susceptus in servitium Maiestatis Regiae 2 Maii 1550 ad relationem Domini Vargawski Cracoviae. Cui constitutum pro annuo salario per grossos 30 florenos 12. Facit pro quartuali florenos 3. Eidem pro pelliceo florenos 3. Et pro expensis coquinae et cellarii septimanatim per grossos 15.

Panni lundinensis ulnas 6.

Translatus inter balneatores ex domibus.

[*k. 931 v.*] Martinus chirurgicus Doctorek. Susceptus Vilnae die 16 Marcii 1555. Cui Maiestas Regia pro salario annuo constituit polonicales florenos 12. Facit pro quartuali singulo florenos 3. Pro diariis coquinae et cellarii septimanis singulis habebit florenum 1 polonicalem.

Pro vestitu panni lundinensis ulnas 6, barchani utriusque per ulnas 5.

Mortuus.

Lucas Wolff susceptus in locum eius die 1 Maii 1557. Habebit omnem provisionem, ut ille. *Datus ad Maiestatem Reginalem.*

Martinus Wilesch Wratislaviensis chirurgicus. Susceptus in servitium Sacrae Maiestatis Regiae Piotrcoviae die 10 Maii 1567, habebit annui salarii cum avena et panno annuo florenos 128. Ratione coquinae et cellarii a dispensatore Sacrae Maiestatis Regiae singulis septimanis florenos 2. *Mortuus in Liebiedziow 21 Novembris 1567.*

[*k. 932*] **Musici Itali** [1]).

Suscepti in servitium Maiestatis Regiae et inscripti iussu Maiestatis Suae a die 10 Novembris 1556, quo egressi ex Anthwerbia (sic), ab eoque tempore illis salarium cedet. *Dimissi.*

Gwido Hobereau, Flander.

Paulus Baninch, Anthwerbiensis. *Mortuus Vilnae die 29 Ianuarii 1560.*

Arnoldus Feracter, Flander. *Suffocatus in aquis die 4 Iunii 1560.*

Philipus Mansart, Flander.

Cuilibet eorum Maiestas Regia assignavit pro annuo salario taleros centum quinquaginta. Item tempore itineris Maiestatis Regiae expensas victus a Maiestate Sua habebunt et currum liberum.

[*k. 932 v.*] **Musici fistulatores a Rev-mo D. Episcopo Cracoviensi.**

Suscepti in servitium Maiestatis Regiae Cracoviae die 29 Novembris anno Domini 1550.

Quibus est per Maiestatem Regiam constitutum salarium, vestitus et omnis provisio, ut fistulatoribus aliis. Pro diariis coquinae et cellarii singulis septimanis a dispensatore Regio habebunt per flor. 1.

Stephanus.

Dziano.

Theodoricus.

Hugo.

Anthonius.

---

[1]) Jak z całości tekstu tej karty 932 wynika, nazwą »musici Itali« objęto czterech poniżej wymienionych. Zadziwia, że wszyscy czterej byli z rodu Flamandami i w Antwerpii zostali przyjęci. Prawdopodobnie nazywano ich Włochami dla rodzaju muzyki, jaki wykonywali. Zadziwia też ogólna zapiska »dimissi« zanotowana przy tytule początkowym na bocznym marginesie mimo tego, że przy nazwiskach dwóch objętych tym rozdziałem zapisano, iż umarli, i to jak się zdaje, w służbie.

Franciscus Italus lyricen. Susceptus Cracoviae die 28 Iulii 1553, omnem provisionem habebit, ut suprascripti. — Eidem Maiestas Regia melioravit ad annuum salarium [1]) die 13 Septembris 1556 ad relationem D. succamerarii.

Dziano musico suprascripto [2]) die 2 Decembris 1553 in Knischin additi sunt per Maiestatem Regiam pro diariis coquinae et cellarii ultra florenum 1, qui illi septimanatim dabatur, grossi polonicales 10.

Pawlik puer, qui apud Dziano est. Maiestas Regia mandavit dari pro diariis singulis septimanis grossos 20 polonicales incipiendo a die 2 Decembris 1553 in Knischin. — Huic Maiestas Regia omnem provisionem concessit, ut aliis, die 6 Novembris 1555 ad relationem Domini succamerarii. *Expeditus.*

[*k. 933*] **Fistulatores salariati.**

Habebant ex thesauro Serenissimi Regis antiqui annuatim infrascriptam provisionem, quam ex thesauro Maiestatis Regiae iunioris iam habent, videlicet quilibet eorum monetae et numeri polonicalis per florenos quadraginta, facit pro uno quoque quartuali per florenos 10.

Praeterea cuilibet eorum in anno dantur pro vestibus: panni lundinensis per ulnas 8, panni stameti pro caligis per ulnas 2, panni czwikoviensis per ulnas 8, panni futertuch per ulnas $1^1/_4$, barchani ulmeri per ulnas 5, futterbarchani per ulnas 5, armesini per ulnas 7. Hucusque vero dabatur in quattuor eorum unum lundinense, alterum czwicoviense stamen panni, reliquis vero per ulnas 8 utriusque panni, aut per $^1/_2$ stamen. Hoc in eorum stat arbitrio, si staminibus an ulnis accipient. Habuerunt etiam ex thesauro Serenissimi Regis antiqui pro diariis coquinae et cellarii singulis septimanis per grossos 12, Maiestas vero [*k. 933 v.*] Regia iunior illis Grodnae a 15 Septembris per grossos 8 et iterum Vilnae 21 Octobris anni 1543 per grossos 10 addidit. Eam ob causam quod debent, hoc se submiserunt omnes, Claus excepto, semper cum tubicinatoribus ad mensam Regiam tubis canere, ultra officia sua fistulatoria. Itaque habent iam pro diariis praefatis singulis septimanis per florenum 1 a dispensatore Regio. Et ex stabulo Maiestatis Regiae habent singuli diebus singulis avenae coretum unum. Item duo pueri discipuli Klaus ratione diariorum coquinae et cellarii habent singulis septimanis a dispensatore regio per grossos 30 florenum 1. Eis Maiestas Regia pecunia avenam

[1]) Nie powiedziano, ile wynosiła poprawa.

[2]) Patrz wyżej, 4ty wiersz od dołu strony poprzedniej.

solvere constituit, singulum coretum per grossos $2^1/_2$, facit pro quartuali 1 singulo florenos 7/17, idque a die 1 Ianuarii 1558 eis ex thesauro una cum salario solvetur.

[*k. 934*] Fistulatorum nomina.

Çlaus habet pueros discipulos: Pieniążek, Gomolka.

Jurek.

Hanus Rheder, cui Cracoviae dati ad rationem servitii de mandato regio floreni 60, ita quod singulis quartualibus per triennium per florenos 5 defalcari debent a die 20 Iunii 154...

Hanus, tenorista.

Thomas.

Ioachim Kepel. Susceptus Cracoviae die 18 Decembris anno 1549. Cui constitutum salarium et omnis provisio, ut ceteris fistulatoribus Maiestatis Regiae.

Carolus, fistulator de Gorka. Susceptus ad Maiestatem Regiam 9 Maìi 1556 omnem, ut alii, ex thesauro provisionem habebit.

Nicolao Gomolka, puero suscepto, Maiestas Regia constituit Cracoviae die 22 Aprilis 1550 salarii annui per grossos 30 fllorenos viginti quinque, facit pro quartuali florenos $6/7^1/_2$; vestitum omnem, ut fistulatoribus; pro expensis septimanatim per grossos 20. — Huic Maiestas Regia constituit habere omnem provisionem, quemodmodum alii fistulatores habent, Vilnae die 20 Ianuarii anno 1555.

[*k. 934 v.*] Dominicus, Italus de Verrona (sic), arfista. Vilnae anno Domini 1545 die 20 Decembris susceptus in servitium Maiestatis Regiae. Cui Maiestas Sua salarium et vestitum ac diaria aequalia, sicut fistulatores habent, constituit. *Expeditus a Curia Maiestatis Regiae die 26 Aprilis anno 1550 Cracoviae.*

[*k. 935*] Sobek, organista. Huic a principio ex thezauro Serenissimi Regis iunioris et nunc pro annuo salario solvuntur ei floreni 12. Facit singulis quartualibus florenos 3. — Eidem Maiestas Regia die 15 Februarii Vilnae anno 1545 adscribere mandavit pro annuo salario singulis quartualibus et iam pro praeterito solvere florenos 2.

Eidem panni purpuriani ulnas 8.

Eidem Maiestas Regia die 25 Iunii 1560 addidit annis singulis ad prius salarium per 30 [grossos] florenos 20. Habebit iam annis singulis florenos 40, facit pro quartuali florenos 10.

Item armesini pro thorace ulnas 7.

[*k. 935 v.*] Valentinus Bakfark, Hungarus, citareda (sic). Anno Domini 1549 die 12 Iunii Cracoviae susceptus in servitium Maiestatis

Regiae, habebit provisionem omnem, sicut fistulatores Maiestatis Regiae. — Vilnae die 13 Augusti anno 1554 Maiestas Regia ei concessit semper liberum habere hospicium. Item vectorem cum equis, quum Maiestas Regia alicubi proficiscetur. Item ultra salarium et omnem provisionem eius priorem Maiestas Regia ei concessit annis singulis polonicales florenos 50 incipiendo a die 30 Augusti 1554. — Die 8 Maii 1558 eidem Maiestas Regia Vilnae addidit florenos 60. Facit cum priori florenos centum quinquaginta et pro quartuali florenos $37^1/_2$. — Die 6 Maii 1564 assignati per Maiestatem Regiam pro panno et toto illius vestitu per grossos 30 floren. 25.

[*k. 936*] **Tubicinatores salariati.**

Czyemyorka. Idem habet ex zuppis censum vitalem. Ex thesauro illi nihil datur, praeterquam ex gratia in exitu Serenissimae Maiestatis Regiae dantur illi aliquot floreni. Tantum datur illi pannus lundinensis, sicut ceteris tubicinatoribus, ulnas 6. Dantur etiam eidem pro diariis coquinae et cellarii singulis septimanis a dispensatore Regio grossi 20. — Melioracio eidem. Die 28 Iulii anno 1546 Vilnae Maiestas Regia ex eo, quod iuvenes in tubis et timpanis docere debet, constituit pro annuo salario florenos 20, facit singulis quartualibus florenos 5.

Praeterea ratione diariorum illi addidit grossos 10 ita, quod singulis septimanis habebit florenum 1.

Habent praeterea ex stabulo Maiestatis Regiae singulis diebus avenae per coretum $^1/_2$ omnes infra sequentes. Iis Maiestas Regia pecunia avenam solvere constituit, singulum corethum per grossos $2^1/_2$, facit pro quartuali 1 florenos $3/23/13^1/_2$. Idque a die 1 Ianuarii 1558 eis [ex] thesauro una cum salario solvetur. — Praeterea Maiestas Regia die 21 Octobris 1563 singulatim omnibus addidit singulis septimanis grossos 10. Habebit itaque quilibet eorum, ut Czyemiorka, florenum 1.

[*k. 937*] Ienczi tubicinator. Eidem ex thesauro Regiae Maiestatis senioris solvebantur pro annuo salario, quod (sic) et nunc ex thezauro Maiestatis Regiae iunioris solvuntur, floreni 20. Facit ad quartuale anni florenos 5. Praeterea pro pelliceo floren. 5.

Panni lundinensis ulnas 6. Dantur etiam eidem pro diariis coquinae et cellarii singulis septimanis a dispensatore regio grossi 20.

Mortuus Vilnae 5 Marcii anno 1545, solutus in toto ad manus Georgii fratris eius iuxta regestrum expositorum.

[*k. 937 v.*] Irzyk, tubicinator. Eidem ex thesauro Maiestatis Regiae senioris solvebantur pro annuo salario, qui et nunc ex thesauro

Maiestatis Regiae iunioris solvuntur floreni 20. Facit ad quartuale anni florenos 5. Praeterea pro pelliceo floreni 5.

Panni lundinensis ulnas 6. Dantur etiam eidem pro diariis coquinae et cellarii singulis septimanis a dispensatore Regio grossi 20. *Mortuus die 4 Aprilis Vilnae 1557.*

[*k. 938*] Iochim Spangiel, tubicinator. Susceptus Vilnae die 28 Marcii in servicium Maiestatis Regiae anno 1545. Cui Maiestas Sua concessit pro annuo salario ex thesauro polonicales florenos 20. Facit ad quartuale anni florenos 5. Praeterea pro pelliceo florenos 5.

Panni lundinensis ulnas 6. Dantur etiam eidem pro diariis coquinae et cellarii singulis septimanis a dispensatore regio grossi 20. *Expeditus.*

[*k. 938 v.*] Thomek Cracowczyk, tubicinator. Susceptus Vilnae die 25 Aprilis anno 1545. Cui constitutum est (sic) pro annuo salario ex thesauro polonicales floreni 20. Facit ad quartuale anni florenos 5. Praeterea pro pelliceo florenos 5.

Panni lundinensis ulnas 6. Dantur etiam eidem pro diariis coquinae et cellarii singulis septimanis a dispensatore regio grossi 20.

[*k. 939*] Stanislaw Doyzwon. Susceptus Vilnae die 19 Iulii anno 1546. Cui constitutum est (sic) pro annuo salario ex thesauro polonicales floreni 20. Facit ad quartuale anni florenos 5. Praeterea pro pelliceo floreni 5.

Panni lundinensis ulnas 6. Dantur etiam eidem pro diariis coquinae et cellarii singulis septimanis a dispensatore regio grossi 20. *Mortuus Piotrcoviae die 18 ... anno 1548.*

[*k. 939 v.*] Hanzel Ibrol, tubicinator. Susceptus in servicium Maiestatis Regiae ab ea die, qua dimissionem accepit a servitio D. Episcopi Wratislaviensis, videlicet a die 10 Decembris anno Domini 1546. Qui servitium et omnem provisionem aliis tubicinatoribus regiis aequalem habebit. Cui Maiestas Regia die 25 Iunii Cracoviae denuo salarium et omnem provisionem constituit, sicut fistulatoribus Maiestatis Suae anno 1549. *Provisus.*

Ioannes Rogoschka, puer. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae et datus Hansel suprascripto ad discendum tubis canere. Cui tantum ratione expensarum constituti singulis septimanis in manus Hansel dandi grossi 6 a die 17 Februarii anno 1550. Eidem panni mishniensis ulnae 7.

[*k. 940*] Stephanus Vilnensis, tubicinator. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae die 15 Octobris anno Domini 1547 Vilnae. Qui servitium et omnem provisionem cum aliis tubicinatoribus regiis aequalem habebit. *Mortuus Vilnae anno 1555.*

[*k. 940 v.*] Ioannes Koributh ssurmacz de Kosei[1]). Susceptus pro servitore Maiestatis Regiae die 6 Iulii anno Domini 1548 Cracoviae Qui pro timpana turcica debet servare laicellum perfectum. Habebit pro salario annuo ex thesauro polonicales florenos 20. Facit ad quartuale anni florenos 5. Praeterea pro pelliceo floren. 5.

Panni lundinensis ulnas 6. Dantur etiam eidem pro diariis coquinae et cellarii singulis septimanis a dispensatore regio grossi 20,

Mortuus.

[*k. 941*] Ienik Czech, tubicinator, qui ex servitio Maiestatis Regiae senioris susceptus est in servitium Maiestatis Suae die 24 Iunii anno Domini 1548. Cui ex thesauro Maiestatis Regiae senioris solvebantur annuatim, qui (sic) et nunc ex thesauro Maiestatis Regiae habebit, florenos 20. Facit pro quolibet quartuali florenos 5. Praeterea pro pelliceo floreni 5.

Panni lundinensis ulnae 6. Ratione diariorum coquinae et cellarii singulis septimanis per grossos 20.

[*k. 941 v.*] Paulus Lancz, tubicinator. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae ex servitio Maiestatis Regiae senioris die 24 Iunii anno 1548. Cui ex thesauro Maiestatis Regiae Senioris solvebantur annuatim, qui (sic) et nunc ex thesauro Maiestatis Regiae habebit florenos 20. Facit pro quartuali quolibet florenos 5. Praeterea pro pelliceo flor. 5.

Panni lundinensis ulnae 6. Ratione diariorum coquinae et cellarii singulis septimanis per grossos 20.

Mortuus Cracoviae.

[*k. 942*] Georgius Chromi, tubicinator, qui ex servitio Maiestatis Regiae senioris susceptus est in servitium Maiestatis suae die 24 Iunii anno Domini 1548. Cui ex thesauro Maiestatis Regiae senioris solvebantur annuatim, qui et nunc ex thesauro Maiestatis Regiae habebit florenos 20. Facit pro quolibet quartuali florenos 5. Praeterea pro pelliceo florenos 5.

Panni lundinensis ulnas 6. Ratione diariorum coquinae et cellarii singulis septimanis per grossos 20.

Anno Domini 1549 die 11 Ianuarii mortuus in Novemiasto.

[*k. 942 v.*] Stanislaus Raczlawski, timpanista. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae die 24 Iunii anno Domini 1548 post mortem Maiestatis Regiae senioris ex servitio Maiestatis Suae. Habebit pro annuo salario florenos 12. Facit pro quartuali flor. 3. Diaria septimanatim a dispensatore Maiestatis Regiae per grossos 20. Cui constitutum per Maiestatem Regiam die 10 Februarii anno 1549 salarium et omnis provisio aliis tubicinatoribus similis.

---

[1]) Ten sam poprzednio nazwany jest: Joannes Koziburg de Kossei; patrz str. 36.

Mathias Liubelczik.

Albertus Zeliazowski.

Ioannes Goniwiecha.

Suscepti Liublini die 16 Aprilis 1564, habebunt omnem provisionem, ut reliqui tubicinatores [1]).

[*k. 943*] Stanislaus Krassowski, tubicinator. Quamvis antea pro disciupulo et de gratia Maiestatis Regiae serviebat, cui tamen Maiestas Regia salarium annum et omnem provisionem, sicut aliis tubicinatoribus Piotrcoviae die 11 Novembris anni 1548 constituit. *Mortuus Vilnae die 5 Octobris 1554.*

Sczesni Molda tubicinator. Susceptus Vilnae ad cedulam D. Tharlo, magistri Curiae die 19 Decembris 1554. Qui omnem provisionem, ut ceteri tubicinatores Maiestatis Regiae, habebit.

[*k. 943 v.*] Ioachim Kepel, fistulator. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae Cracoviae die 18 Decembris anno Domini 1549. Cui constitutum salarium et omnis provisio, ut ceteris fistulatoribus Maiestatis Regiae. Inter fistulatores est inscriptus [2]).

Nicolaus Sokol, tubicinator. Susceptus Vilnae ad cedulam D. Tharlo, magistri Curiae, die 6 Ianuarii 1555. Qui omnem provisionem, ut ceteri tubicinatores, habebit.

[*k. 944*] Paulus Iuszko tubicinator. Susceptus in servitium Sacrae Maiestatis Regiae Cracoviae die 27 Aprilis anno Domini 1550. Cui Maiestas Sua salarium et omnem provisionem aliis tubicinis (sic) constituit similem.

Mathias Garn. Susceptus Vilnae die 23 Septembris 1563, habebit omnem provisionem ut ceteri tubicinatores Maiestatis Regiae.

Andreas Kolakowski. Susceptus die 23 Augusti 1567 Grodnae, habebit omnem provisionem prout ceteri tubicinatores Sacrae Maiestatis Regiae.

Blasius Koszczielski. Susceptus in servitium Sacrae Maiestatis Regiae die 19 Iunii 1568 Grodnae, habebit omnem provisionem ut reliqui tubicinatores Maiestatis Regiae.

Antonius Neuman. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae die 3 Iulii 1568 Grodnae, habebit omnem provisionem ut reliqui tubicinatores Maiestatis Regiae. *Dimissus a Curia 22 Aprilis 1570* [3]) *Warschaviae.*

[*k. 944 v.*] Martinus organista [4]). Susceptus Petricoviae die 18

---

[1]) To odnosi się do trzech wyżej wymienionych. [2]) Patrz wyżej str. 140.

[3]) Ta data w rękopisie niewyraźnie napisana, wygląda na pierwszy rzut oka, jak: 1520.

[4]) Zapewne o tym samym jest mowa w »Źródłach do hist. sztuki i cywil. w Polsce« tom I. str. 22. Miał być Jędrzejowczykiem (Andropolitanus) — por. tamże str. 310.

Aprilis in servitorem Maiestatis Regiae anno Domini 1552. Quamvis Cracoviae manere debet, tamen quandocumque per Maiestatem Regiam vocatus fuerit, debet venire in expensis et vectore regio. Quum vero ex necessitate Maiestatis Regiae illum in Curia habere voluerit (sic), obligatus erit manere ita tamen, quod Maiestas Regia eum providebit victu et amictu. Interim tamen tantum modo habebit ratione salarii annui per grossos 30 florenos 20. Facit ad quartuale florenos 5.

[*k. 945*] Stanislaus. *Factus tubicinator*.

Et [1]) Andreas Duscha.

Timpaniste Maiestatis Regiae. Quibus constitutum salarium annuum per Maiestatem Regiam Cracoviae die 12 Maii anni Domini 1549 cuilibet per florenos 12. Facit pro quartuali per florenos 3 [2]).

Panni lundinensis per ulnas 6. Eisdem ratione diariorum coquinae et cellarii cuilibet septimanatim per grossos 15.

Anno 1551 die 10 Februarii Cracoviae eisdem Maiestas Regia de gratia sua constituit sicut tubicinatoribus similem omnem provisionem et salarium.

Nicolaus Socol. Susceptus die 2 Iulii 1569 Cracoviae, habebit omnem provisionem ut ceteri tubicinatores Maiestatis Regiae.

Antonius Klabon tubicinator. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae Liublini die 25 Iunii 1569, habebit omnem provisionem similem reliquis.

[*k. 945 v.*] Iacob Brynnik. Susceptus Vilnae die 9 Martii 1554.

Martinus Tarnowczik. Susceptus Vilnae die 3 Aprilis 1558. *Profuit* [3]).

Sczesni Skoczek. Susceptus die 15 Augusti 1561 Vilnae, habebit omnem provisionem ut ceteri tubicinatores.

[*k. 496*] **Artifices per se singuli.**

Paulus Ianowycz concinnator pennarum. Qui ex thesauro Maiestatis Regiae iunioris habuit, et nunc habet pro annuo salario florenos sexaginta. Facit ad quartuale anni florenos 15. Diaria. Idem habet ratione diariorum coquinae et cellarii singulis septimanis a dispensatore regio per grossos 30 florenum 1/10. Et ex stabulo Maiestatis Regiae singulis diebus avenae coretum 1. *Mortuus Vilnae die 8 Septembris 1559*⁰.

---

[1]) Wyrazy »Stanislaus et« przekreślone w rękopisie. Ten Stanisław nazywał się Koth, por. wyżej str. 13. Wyrazy »factus tubicinator« są dopiskiem na marginesie.

[2]) To odnosi się do dwóch powyższych. [3]) Tak; oczywiście zam. profugit.

Malcher Pruski. Habet hanc provisionem[1]) a die 10 Iunii 1560 Vilnae susceptionis eius. *Mortuus.*

Ioannes Głęboczki. Susceptus in locum Melchioris Pruski die 21 Maii 1569 Liublini, habebit annis singulis florenos 20. Item ratione expensarum septimanarum singulis septimanis florenum 1. *Mortuus Warschawiae.*

In locum illius susceptus Paulus Choliewski, qui omnem provisionem habebit ut priores.

[*k. 946 v.*] Michael Etrich armifex. Susceptus Vilnae die 22 Iulii 1564 per D. Iop[2]), habebit provisionem annui stipendii florenos 80.

Panni purpuriani ulnas 16[3]). Pro 2 sociis illius panni lundinensis ulnas 12. Ratione diariorum septimanalium habebit qualibet septimana a dispensatore florenos 2/15.

Die 1 Martii 1567 in Thikoczin ad supplicationem illius Maiestas Regia novam cum illo rationem et ordinationem iniit. Habebit itaque annui salarii annis singulis florenos 100. Pro diariis coquinae et cellarii singulis septimanis a dispensatore Maiestatis Regiae florenos 3. Panni purpuriani ulnas 6. — Eidem Maiestas Regia die 4 Novembris 1567 in Liebiedziow salarium hoc florenorum centum inter septimanales expensas, additis florenis quatuor, computare mandavit. Habebit itaque una cum salario singulis septimanis florenos 5.

[*k. 947*] Mathias Kanya curator veredorum[4]). Qui pro servitio suo, quod equos mederi ac veredarios[4]) curare et instituere debet ad cursum, habuit a Sacra Maiestate Regia iuniore[5]) et nunc habet florenos centum. Facit ad quartale anni florenos 25.

Eidem panni lundinensis ulnas 6.

Mortuus Cracoviae.

[*k. 947 v.*] Ioannes horologiorum magister. Qui ex thesauro Maiestatis Regiae iunioris[5]) habuit, et nunc habet pro annuo salario, debetque horologia corrigere et nova facere iuxta contractum cum Maiestate Regia factum, flor. 12. Facit ad quartale anni florenos 3.

Praeterea eidem panni lundinensis ulnas 7, armesini pro di-

---

[1]) Tj. płacę zmarłego poprzednika Janowicza.

[2]) Niewątpliwie mowa tu o Jobie Breitfusie, patrz wyżej str. 5, nota 1. Był on inżynierem wojskowym i architektem w służbie królewskiej, a w latach 1565 i poprzednich dużo przebywał w Wilnie, prowadząc tam budowy i konstruując maszyny wojenne (Komunikat p. Stanisława Cerchy, »Sprawozd. Kom. hist. sztuki«, tom VIII. szp. CCCXLV i nast.). [3]) Zapewne myłka, zam. 6.

[4]) Veredi, equi publico cursui destinati. Veredarii, qui festinanter in equis currunt, qui veredis publicis utebantur et responsa vel mandata principum deferebant Ducange); a zatem konie kuryerskie i kuryerzy królewscy.

[5]) Tak. Może raczej powinno być tu: seniore i senioris.

ployde ulnas 7, pelles aluteae pro caligis 3. Idem habet pro diariis coquinae et cellarii singulis septimanis a dispensatore regio grossos 20. Et ex stabulo Maiestatis Regiae habet singulis diebus avenae coretum medium. Eidem ratione diariorum 2 Maii Maiestas Regia ex gratia sua iuxta relationem D. Dowoyne pro singulis septimanis grossos 10.

Expeditus.

[*k. 948*] Florianus armifex. Anno 1544 eidem Vilnae die 14 Decembris suscepto in servitium Maiestatis Regiae constitutum est annuum salarium pro toto tam victu quam vestitu in moneta floren. 150 polon. Cui ad rationem praefati salarii dantur singulis septimanis a D. dispensatore regio floreni 2 polonicales. — Eidem Maiestas Regia melioravit salarium Vilnae a die 8 Novembris 1552; additi ill per grossos 30 floreni quinquaginta. Facit pro quartali 1 absque iis quos a dispensatore accepit, florenos 24. *Mortuus Vilnae die 10 Septembris 1559°.*

[*k. 948 v.*] Valentinus Sibenburger armifex [1]). Susceptus in servitium Maiestatis Regiae Vilnae die 13 Aprilis 1560. Habebit ex thesauro Maiestatis Regiae annui salarii pro persona sua florenos 200. Et pro duobus sociis, quos ipse fovere debet, florenos centum. Quorum alter germanicam, alter utramque linguam simul scire debet. Is vero, qui utriusque linguae expertus fuerit, semper cum Maiestate Regia proficisci tenebitur. Tempore vero, quo Maiestas Regia in loco manserit, tum ii duo socii circa arma Maiestatis Regiae versari et ibidem, quae necessaria videbuntur, providere debent. Dabantur quoque iis sociis ex gratia Maiestatis Regiae cuilibet panni lundinensis ulnae 6. Salarium porro superius nominatum tam armifici soli, quam sociis illius, eo modo solvetur. A dispensatore singulis septimamanis floreni 4. Reliquum, videlicet floreni 92, solventur tunc, cum reliquae Maiestatis Regiae familiae solutio fiet. Venient vero pro quartuali singuli flor. 23. Et illud observandum est: si quid praefatus Valentinus Maiestati Regiae laboraverit, tunc facta cum illo ratione Maiestatis Regiae (sic) illi solvere tenebitur et labor ad salarium computari non debet.

Anno Domini 1563 die ultima Augusti genus hoc curandorum armorum praefato Valentino armifici per Maiestatem Regiam ademptum est. Itaque priori salario, videlicet floreni ducentis una cum septimanalibus expensis intra hos florenis iam computatis, semet contentare debet. In cuius locum susceptus Michael Etrich [2]).

---

[1]) Przy jego nazwisku zanotowano później na marginesie: »Dimissus a Curia«.

[2]) Patrz wyżej, str. 146.

[*k. 949*] Sebaldus acupictor [1]). Susceptus iterum in servitium Maiestatis Regiae a die discessus illius ex Cracovia Lithuaniam, videlicet 3 Iulii anno 1545. Qui habet pro annuo salario numeri polonicalis florenos 30. Venient pro quolibet quartuali floreni 7/15. Diaria. Idem ratione diariorum cellarii et coquinae habet singulis septimanis a dispensatore Regio per grossos 30 florenos 1/10.

Panni lundinensis ulnas 6.

Contractus novus cum Sebaldo acupictore anno Domini 1549 die 29 Aprilis Cracoviae factus hoc modo, quod singulis annis habebit ex thesauro Maiestatis Regiae pro salario annuo florenos 80.

Et pro veste panni purpuriani ulnas 7. Item liberam habitationem. Et si contigerit eum aliquo cum Maiestate Regia proficisci, debet provideri a Sua Maiestate vectore, curru et equis. Item habebit ratione diariorum singulis septimanis in personas 3 per grossos 20. Facit florenos...

[*k. 949 v.*] Qui Sebaldus hac provisione a Maiestate Regia debet esse contentus et nullam amplius solutionem a quarumcumque rerum labore et paratione a sua Maiestate fieri sibi postulabit, nisi si quando ei Maiestas Regia laborem aliquem cito expediendum commiserit, cui cum familia praesenti satisfacere non posset, extunc liberum illi erit assumere tot socios, quot opus ad illum laborem cito perficiendum postulaverit, in expensas et salarium Maiestatis Suae, donec eum paraverit. — Die ultima Octobris 1562° Vilnae Maiestas Regia eidem melioravit ac singulis septimanis constituit una cum prioribus pecuniis florenos 4. — Item ad prius salarium Maiestas Regia illi addidit florenos 20. Et hoc die 6 Novembris 1562 Vilnae.

[*k. 950*] Ablutrix Maiestatis Regiae. Debet abluere omnes vestes Maiestatis Regiae ex camera, coquina, cellario, ac mappas et manuteria [2]); praeterea omnes vestes albas cubiculariorum ac mappas, manuteria [2]) eorundem ac officialium Maiestatis Suae. Quae habet ex thesauro Maiestatis Regiae singulis mensibus pro salario monetae et numeri polonicalis florenos 5. — Tandem die 25 Decembris, quia numerus cubiculariorum non parvus augetur, itaque illi Maiestas Regia addidit singulis quartualibus florenum polonicalem 1. Habet praterea ratione diariorum coquinae et cellarii singulis septimanis a dispensatore regio ad 5 personas per grossos 20 in singulas.

[*k. 950 v.*] Sigismundus Kurniczki sartor. Qui Vilnae die 15 Novembris anni 1544 conventus est in servicium Maiestatis Suae, ita quod debet omnes vestes Maiestatis Regiae serico regio, ac annuas

---

[1]) Niezawodnie Sebald Link, co do którego patrz wyżej, str. 16, nota 2.

[2]) Tak. Manutergium, vel manuterium, ręcznik.

vestes cubiculariorum, stipatorum et eorum agasonum, quibus b a r v ą datur pro itinere, propriis filis laborare tenebitur (sic). Et habebit ex thesauro Maiestatis Suae singulis annis, tam pro salario, quam pro omnibus diariis ac vestitu florenos centum viginti. Facit pro quolibet quartuali florenos 30.

Erat et alter sartor Maiestatis Regiae Georgius Almanus simili quoque stipendio provisus et per medium cum Kurniczki omnes labores regios ac stipatorum cubiculariorumque ferre tenebatur, sed quia inter illos semper de labore contencio et Maiestati Regiae hinc negligentia erat, quum autem idem Kurniczki submisit sese omnibus laboribus regiis, prout superius in illius annotatione expresse (sic) sunt, satisfacere, data est licentia a Curia Georgio praefato, et Kurniczki addidit Maiestas Regia diaria in personas 4 per grossos 20 polonicales et ratione pretii in 3 socios sartorum per grossos 6 polonicales singulis septimanis, ea tamen conditione adiecta, quod si labores aliqui prompte et urgentes contigerint, debent (sic) plures soċios accersere in provisioneque Maiestatis Regiae servare, donec labores expedierint. Vilnae die 13 Novembris anno Domini 1547.

Idem habet ex stabulo Maiestatis Regiae singulis diebus iuxta regestrum diariorum avenae coretum $1^1/_2$.

Mortuus Liublini die 13 Marcii 1554 [1]).

[*k. 951*] Sebastianus sellator ephippiarius. Habet ratione annui salarii ex thesauro Maiestatis Regiae per grossos 30 florenos 30. Facit pro uno quartali florenos 7/15.

Idem habet panni lundinensis in annum ulnas 6. Diaria. Idem habet ratione diariorum victualium singulis septimanis a dispensatore regio floren. 1/10.

[*k. 951 v.*] Sebastianus frenator. Hic nullum salarium neque pannum habet. Tantum loco diariorum coquinae et cellarii habet singulis septimanis a dispensatore regio florenum 1/10. *Mortuus.*

[*k. 952*] Dominicus serifaber. Qui ex thesauro Regalis Maiestatis senioris habebat pro annuo salario, nunc autem ex thesauro Regalis Maiestatis iunioris habet, teneturque omnia necessaria stabuli ad sellas et frena laborare iuxta contractum cum eo factum, quolibet anno monetae et numeri polonicalis florenos quadraginta unum grossos 14. Facit ad quartale anni florenos 10 gr. 11.

Praeterea eidem panni lundinensis ulnas 7, barchani ulmeri ulnas 5, futterbarchani ulnas 5, panni futtertuch ulnam $1^1/_4$. Eidem

---

1) Oba ostatnie ustępy odnoszą się nie do Jerzego Almana, nawiasowo wymienionego, ale jedynie do Zygmunta Kurnickiego, po którego śmierci przyjętym został już przed listopadem r. 1555 krawiec Szymon Sabinka. Patrz niżej, str. 154.

pro diariis coquinae et cellarii pro duabus personis solvuntur a dispensatore regio singulis septimanis polonicales grossi 40.

Mortuus Cracoviae die ultima Ianuari anno Christi 1551.

[*k. 952 v.*] Wyewiorka sutor. Is nullum salarium habet, solvuntur ei calciamenta (sic) pro usu regio, uti conveniri possunt. Habet tamen in anno pro veste panni lundinensis ulnas 6. Et ratione diariorum, coquinae et cellarii in duas personas singulis septimanis a dispensatore regio habet polonicales grossos 40. Et ex stabulo Maiestatis Regiae habet singulis diebus avenae coretum 1. *Dimissus a Curia.*

Antonius Fontana, Italus sutor. Susceptus in locum eius Vilnae 12 Ianuari anno 1555, qui ut Wiewiórka omnem provisionem habebit. — Die 28 Iulii 1565 Maiestas Regia ratione avenae, quae sibi singulis septimanis per coretum 1 dabatur, addidit ad priores septimanas expensas grossos 20. Habebit itaque singulis septimanis florenos 2.

[*k. 953*] Casparo navigi[or]um fabro, qui in Olitham venit a Maiestate Regali seniore missus die 15 Augusti anno 1543, cui ab eo tempore a Maiestate Regia pro annuo salario, ut naves in stagnis ubi opus fuerit ad piscandum in aestate aedificaret, constituti sunt in moneta et numero polonicali floreni 40. Facit pro quolibet quartuali florenos 10. *Profugus.*

[*k. 953 v.*] Mathias hortulanus. Susceptus Vilnae in servitorem Maiestatis Regiae ad curandos hortos Vilnenses et Viersupenses [1]), die 1 Ianuarii anno 1545, habebit pro annuo salario numeri et monetae polonicalis florenos 8. Facient eidem pro quolibet quartuali flor. 2.

Eidem pro veste panni czwikoviensis ulnas 9. Idem ratione diariorum coquinae et cellarii habet singulis septimanis a dispensatore regio grossos 20.

Mortuus.

[*k. 954*] Andreas Sartor. Habuerat pro annuo salario ex thesauro Maiestatis Regalis senioris, nunc autem ex thesauro Serenissimi Regis iunioris habet singulis annis florenos 12. Facit pro quartuali florenos 3. Praeterea panni lundinensis ulnas 7. Diaria. Idem ratione diariorum coquinae et cellarii habet singulis septimanis in unam tan-

[1]) Wierszupie, wieś w województwie wileńskiem, pow. oszmiańskim, należy do dóbr skarbowych Daugieliszki, które niegdyś były własnością Gasztołdów, a przez Barbarę Radziwiłłównę, wdowę po Stanisławie Gasztołdzie zapisane Zygmuntowi Augustowi, stały się potem starostwem (Słown. geogr. i Balińskiego i Lipińskiego Starożytna Polska).

tum personam a dispensatore Maiestatis Regiae grossos 20. Et ex stabulo Maiestatis Regiae habet singulis diebus avenae coretum $^1/_2$. *Mortuus.*

[*k. 954 v.*] Conradus Grisz horologiorum magister. Die 28 Iunii 1566 susceptus in servitium Maiestatis Regiae Vilnae, habebit singulis septimanis a dispensatore regio florenos 2. Item annui salarii florenos 100. Vectorem cum 4 equis. Hospicium in itinere et in eo loco, ubi Maiestas Regia aliquando tum commorabitur, liberum. Ceterum si quid novi pro Maiestate Regia conficiet, hoc illi a Maiestate Regia solvi debebitur. — Die 25 Decembris 1568 ad priores expensas septimanales Maiestas Regia addidit ex gratia sua florenum 1.

[*k. 955*] Albertus doleator. Conventus est per Magn. D. Severinum Bonar Castellanum Byeczensem etc. Cracoviae a die Paschae anno 1545 ita, quod tenebitur tam novam supellectilem illius artificis (sic) quam antiquam reformare ad coquinam et cellarium ac iuxta exigentiam necessitatis ex lignis tamen Maiestatis Regiae. Habebitque liberam mansionem a Maiestate Regia ac pro annuo salario florenos 8. Et binum pannum: alterius lundinensis ulnas 7, alterius vero wratislaviensis ulnas 9. Et pro una ipsius persona provisionem expensarum habet ratione diariorum coquinae et cellarii singulis septimanis a dispensatore regio grossos 20.

Quamvis non est expeditus a Curia, attamen Maiestas Regia salarium et omnem provisionem demere iussit. Debet (sic) illi omnia solvi.

[*k. 956*] Petrus magister piscinarum. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae per D. Kothwicz equisonem Maiestatis Regiae antiqui Cracoviae die 29 Iunii anno 1545. Qui omnes piscinas emensurare et labores docere ac providere, pisces vero a factoribus missos procurare ac vivarios [1]) piscinarum debet. Habetque pro annuo salario polonicales florenos 24. Facit pro quolibet quartuali florenos 6.

Praeterea habet pro veste panni lundinensis ulnas 7. Idem a D. dispensatore Maiestatis Suae habebit ratione diariorum singulis septimanis in personas 2 polonicales grossos 40. Et ex stabulo Maiestatis Regiae singulis diebus avenae coretum 1 a die 21 Octobris 1551.

Expeditus a Curia.

[*k. 957*] Iacobus socius fossator piscinarum. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae Vilnae die 27 Novembris anno 1546. Qui

---

[1]) Vivarius, tyczący się sadzawki i chowu ryb, tutaj jako rzeczownik: statek rybacki, zagroda, naczynie, w którem się chowa żywe ryby. Być może, iż tu zaszła myłka pisarza i powinno być: procurare ad vivarios, t. j. dostarczać, dostawiać do sadzawek i kadzi.

debet esse circa labores piscinarum praefectus laboratorum et in hieme circa Petrum magistrum pisces adductos una cum vivariis piscinarum debet [1]). Habebitque pro annuo salario florenos 5. Facit pro quolibet quartuali florenum 1/7½.

Praeterea habebit pro veste panni per grossos 8 ulnas 8 et pelliceum agnellinum. Idem a D. dispensatore Maiestatis Suae habebit ratione diariorum singulis septimanis grossos polonicales 15.

Anno 1551 die 11 Augusti ex mandato Maiestatis Regiae cancellatus.

[*k. 958*] Martinus sartor Ungarus. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae Vilnae 31 Octobris anno 1545.

In eius locum susceptus Mathias sartor die 7 Septembris anno 47. Nullum illi constitutum salarium. Tantum modo habet singulis septimanis a dispensatore Regio loco diariorum coquinae et cellarii Maiestatis Regiae grossos 20.

[*k. 959*] Georgius sartor Almanus [2]). Susceptus in servitium Maiestatis Regiae Vilnae 15 Novembris anno 1545. Tenebiturque una cum aliis sartoribus regiis omnia necessaria Maiestatis Regiae providere ac omnem vestitum, a Maiestate sua cubiculariis ac stipatoribus datum, denuo facere. Habebitque pro salario annuo ac pro expensis et vestitu numeri et monetae polonicalis florenos 120. Cui venient singulis quartalibus anni floreni 30. *Dimissus expeditusque a Curia Maiestatis Regiae Vilnae die 13 Novembris anno Domini 1547.*

[*k. 960*] Iacobus Italus incisor gemmarum [3]). Anno Domini 1545 die 3 Iulii Cracoviae per Sacram Maiestatem Regiam susceptus est in servitium Maiestatis Suae. Cui pro annuo salario Maiestas Sua concessit et assignavit monetae et numeri polonicalis flor. 60. Facit pro quolibet quartali florenos 15. Eidem ratione diariorum septimanatim in personas 2 a D. dispensatore Maiestatis Regiae solventur polonicales grossi 40. -- Praeterea etiam eidem die 21 Augusti anni 1546 ratione diariorum Maiestas Regia addidit illi grossos 10 ita, quod singulis septimanis habebit grossos polonicales 50. Digetim [4]) vero per medium coretum avenae. — Iterum illi aliud medium additum fuerat. Eidem quamvis ante erat iste coretus avenae ademptus, tamen Sacra Maiestas Regia iterum illi die 24 Aprilis 1552 Piotrcoviae id dari concessit. *Mortuus.*

[*k. 960 v.*] Matias loricarius Moschovita. Susceptus Knischini

---

[1]) Tak; zdanie niedokończone, zap. brak wyrazu: servare, albo curare.

[2]) Por. wyżej, str. 149.

[3]) Niewątpliwie Jan Jakub Caraglio, co do którego por. wyżej str. 16, nota 1.

[4]) Digetim albo dietim, dziennie, codziennie.

die 29 Ianuarii 1567. Habebit ratione diariorum septimanalium qualibet septimana florenum 1.

[*k. 961*] Michael Hungarus clipeorum magister. Susceptus Vilnae anno Domini 1545 die 14 Novembris in servitium Maiestatis Regiae. Cui pro annuo salario expensis ac vestitu Maiestas Sua concessit numeri et monetae polonicalis florenos 20. Facit pro quolibet quartuali florenos 5. *Expeditus a Curia et dimissus Vilnae anno 1549 diebus Ianuarii.*

[*k. 962*] Waschiel Ruthenus sutor. Is nullum salarium habet, solvuntur ei calciamenta pro usu regio, uti conveniri possunt. Habet tamen in anno panni lundinensis pro veste ulnas 6. Et ratione diariorum coquinae et cellarii singulis septimanis a dispensatore regio habet polonicales grossos 20. *Dimissus a Curia similiter ut clipeorum magister.*

[*k. 963*] Jendrzej Grecin serifaber. Qui simile habet salarium sicut Waschil sutor Ruthenus folio a tergo. Necnon et diaria cocquinae et cellarii habet eadem. *Dimissus a Curia.*

[*k. 964*] Ioannes hortulanus, Italus. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae Vilnae die 15 Aprilis anno 1546. Cum quo Sigismundus de Fanello, Italus coc[or]um magister, nomine Maiestatis Regiae de salario constituit in anno polonicales florenos 12. Venient pro quolibet quartali floreni 3.

Eidem panni lundinensis pro veste ulnas 6, pro caligis panni lundinensis ulnas 2, pro iopula barchani utriusque per ulnas 5.

Mortuus Vilnae die 1 Marcii anno Domini 1548.

[*k. 965*] Bernardus custos leonis. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae die quo advectus est leo, videlicet 3 Novembris anno Domini 1546. Qui quamprimum venit, toto vestitu est provisus iussu Maiestatis Regiae. Tandem a die 14 Novembris anni 1546 constitutum est (sic) illi pro annuo salario floreni 12. Facit pro quolibet quartuali florenos 3.

Praeterea panni lundinensis ulnas 6, eiusdem panni pro caligis ulnam $1^1/_2$, panni misznensis pro veste ulnas 8, barchani utriusque per ulnas 5. Idem habet a dispensatore Maiestatis Regiae singulis septimanis pro diariis coquinae et cellarii, sed debet circa se alium puerum semper fovere, per polonicales grossos 20.

Mortuus Vilnae die 3 Ianuarii A⁰ 1548.

[*k. 966 v.*] Andreas Milner mensator. Constitutum est ei die 15 Novembris anno 1547, Maiestate Regia proficiscente Piotrkoviam in Comicia Regni, pro annuo salario singulis annis, quousque labor duraverit, per florenos 50. Laborabitque libere Sacrae Maiestati Re-

giae de lignis regiis, quidquid opus fuerit, et seipsum providebit expensis cum omnibus sociis. Laboresque illi solvi dantur (sic), quod iustum videbitur iuxta taxam laborum eius. Facit pro singulo quartuali florenos 12 1/2.

Eidem pro vestitu: panni lundinensis ulnas 7, panni stameti ulnas 2 1/4, armesini ulnas 7.

Mortuus Vilnae die ... anno 1549.

[*k. 967 v.*] Fredericus Unsterfte architector. Qui est praefectus aedificiorum civitatis Vilnensis habetque provisionem honestam a civibus. Cui Maiestas Regia commisit etiam praeesse aedificiis suis deditque ei pro annuo salario a die 27 Aprilis anno 1548 florenos 30. Facit pro quolibet quartali flor. 7 1/2.

Praeterea pro vestitu annuo habebit purpuriani ulnas 7.

Mortuus Vilnae 1551 die 16 Iunii.

[*k. 968*] Adam Wicziolek hortulanus. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae die 27 Iulii anno Domini 1548. Qui habebit pro annuo salario florenos 8. Facit pro quolibet quartuali florenos 2.

Eidem panni czwikoviensis ulnas 9. Diariorum ratione a D. dispensatore Maiestatis Regiae per grossos 15 polonicales septimanatim.

[*k. 968 v.*] Michael gladiator, Hungarus. Qui nullum ante ea salarium habuit, nisi dabantur ei ratione diariorum a dispensatore Maiestatis Regiae singulis septimanis per polonicales florenos 1/20. Et ex stabulo avenae septimanatim per coretos 3 1/2; feni currus 2. — Nunc vero a die 12 Augusti anni 1548 constitutum est illi, ratione annui salarii in equos 3, stipendium per grossos 30 floren. 120. Facit singulis quartualibus per gr. 30 florenos 30.

[*k. 969*] Loisius Siphandus hortulanus, Italus Barensis. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae Cracoviae die 30 Augusti anno 1549. Habebit annui salarii per grossos 30 flor. 12. Facit pro quartuali florenos 3.

Panni czwicoviensis ulnas 9, barchani utriusque per ulnas 5.

[*k. 969 v.*] Franciscus sarctor, anno Domini 1551 die 6 Octobris translatus ex regestro olim Maiestatis Reginalis Barbarae. Qui habebit annui salarii per grossos 30 florenos 30. Facit ad quartale florenos 7/15. Panni lundinensis ulnas 7. Pro diariis coquinae et cellarii florenos 2.

[*k. 970*] Simon Sabinka sartor. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae. Qui habebit omnem provisionem ut Kurniczki mortuus et eosdem labores subire cogetur. Videlicet habet pro annuo salario in se et socios, iuxta ordinationem cum Kurniczki factam, pro anno 1 florenos 151/6. Et pro diariis singulis septimanis florenos 2/20. —

Huic tamen Sabinae (sic) Maiestas Regia addidit ad salarium annuum florenos 50 polonicales, itaque iam habebit singulis annis flor. 201/6. Praeterea Maiestas Regia eidem addidit ad pecunias diariorum florenum 1/10 ita, quod iam habebit septimanis singulis pro diariis florenos 4. Idque additum est ei, tam ad salarium quam ad diaria, a die 2 Novembris anni 1555. — Dnia 4 Augusti [1]) Królewska Jego Mość rozkazacz raczil przipisacz do iurgieltu iego to, czo za owiesz iemu na rok bylo winno, per grossos 30 florenos 49. Bendzie yuż mial na kosdi rok per grossos 30 florenos 250 [2]).

[*k. 971*] Armeni Sartores tres, seu acupictores; ex nomine primus Minas, secundus Mirak, tertius Piridon vocantur. Suscepti in servitium Maiestatis Regiae Piotrcoviae die 24 Ianuarii 1552. Qui habebunt pro diariis et ratione provisionis singulis septimanis per florenos 2 polonicales, ac hospitium ubique ac currum pro itinere liberos. Laborabunt Maiestati Regiae, quidquid opus erit. Quibus labores solvet Maiestas Sua iuxta merita et taxam eorum.

Eisdem adiunctus est interpres sermonis eorum donec assuescant moribus nostratibus et aliquantulum linguae nostrae didicerint. Additi sunt itaque illis polonicales grossi 20 pro interprete ultra illos floren. 2, illis septimanatim dari solitos.

Item eisdem constitutum est salarium per Maiestatem Regiam, duobus senioribus per florenos triginta et tertio florenos viginti annuatim a die, qua suscepti sunt in servitium Maiestatis Regiae, ut supra. Sed quidquid opus fuerit Maiestati Regiae laborare, laborabunt absque solutione; caetera ut supra habebunt.

Transmissi pro solutione ad dominum Morsthin.

[*k. 971 v.*] Nicolaus Doroschewicz Hussarz sartor. Susceptus Warschoviae die 14 Decembris 1571, habebit a Maiestate Regia hospitium ubique liberum.

[*k. 972*] Ioannes Bidlienski serifaber. Susceptus in servitium Maiestatis Regiae Piotrcoviae 20 Aprilis 1552 hac conditione: quo tempore cum Maiestate Regia in aliquod iter proficiscetur, habebit tempore itineris pro diariis a dispensatore regio septimanatim polonicalem florenum 1; quodsi vero Maiestas Regia alicubi in uno loco manserit, usque ad sex septimanas illi diaria solventur, si vero ultra septimanas sex manserit, nihil ei solvetur. Eidem ratione vecturae ex thesauro solvetur ad equos 2, quum cum Maiestate Regia proficiscetur, iuxta taxam itineris, aut quemodmodum vectores conducti fuerint, qui cum Curia Maiestatis Regiae proficiscentur. *Mortuus Warschaviae.*

---

[1]) Roku brak. [2]) Tak; w cyfrach zachodzi tu mała niedokładność.

[*k. 972 v.*] Clemens Pawlarek serifaber. Translatus ex numero locai inter artifices die 12 Aprilis 1570 Warschoviae, habebit singulis septimanis grossos 20. Salarium iuxta libitum Maiestatis Regiae. Praeterea labores si quos in stabulum Maiestatis Regiae dabit, tam novos quam veteres, ii bono iudicio magistri stabuli ex thesauro Maiestatis Regiae illi solventur. Hospitium quoque a Maiestate Regia liberum habebit.

[*k. 973*] Petrus Italus, purgator camin[or]um. Inscriptus ad regestrum ad relationem D. Wargawski a solutione Gdani facta anno 1552 9 Augusti. Cui ab eodem tempore assignatum pro salario annuo florenos 60 polonicales.

Panni lundinensis ulnas 6, barchani utriusque per ulnas 5.

Eidem ad relationem eiusdem D. Wargawski meliorati et additi ad annuum salarium floreni 20 polonicales die 18 Aprilis 1554 Lublini. Habebit iam itaque singulis annis florenos 80. Facit pro quartali singulo florenos 20. Eidem die 20 Novembris 1561 Vilnae Maiestas Regia illi melioravit ad prius salarium per grossos 30 florenos 20. Die 25 Ianuarii 1567 in Knischin Maiestas Regia assignavit illi singulis septimanis florenum 1/10. — Die 10 Decembris 1569 Knischini Sacra Maiestas Regia ex gratia sua illi ad priores expensas singulis septimanis melioravit et numerare iussit grossos 20. Habebit itaque qualibet septimana florenos 2.

[*k. 974*] Ioannes Herman de monte Mariae pictor, seu potius sculptor ferri. Susceptus Cracoviae die 13 Augusti 1553 per Magn. D. Palatinum Vilnensem[1]) iuxta intercisam eiusdem Magn. D. Palatini cum eodem pictore. Habebit annis singulis pro annuo stipendio a Maiestate Regia polonicales florenos ducentos. Facit singulis quartalibus florenos 50. Et tempore itineris Maiestatis Regiae habebit vectorem cum equis 4 et omnes necessitates victus. Quod quidem salarium solvebatur illi ex thesauro, nunc autem ad petitionem illius Maiestas Regia illi ad rationem eiusdem salarii singulis septimanis a dispensatore per florenos duos dare mandavit, reliquum videlicet florenos 96 pro annuo salario, quod illi ex thesauro solvetur, habebit. — Eidem Maiestas Regia ob commissionem officii procurandorum armorum ad prius salarium addit die ultima Augusti anni 1563 per grossos 30 florenos 50.

Item panni vterphini ulnas 6, adamasci ulnas 5, panni stameti ulnas $2^1/_2$.

Ceterum pro sociis 2, qui illi adiumento esse debent, addidit singulis septimanis, die et anno ut supra, polonicales florenos 2.

---

[1]) Wojewodą wil. w r. 1553 był Mikołaj Radziwiłł Czarny.

Item pro eisdem sociis panni lundinensis ulnas 12.

Die 27 Martii 1566 ad prius salarium septimanale addidit Maiestas Regia singulis septimanis florenos 2. Habebit itaque singulis septimanis florenos 6 una cum sociis.

[*k. 977*] Vincentius Italus [1]. Cum eo Maiestas Regia de manufactura ex auro singularem contractum habet et, ne cuiquam praeter Maiestatem Regiam laboraret, constituit ei Maiestas Suą a die 15 Novembris 1544 pro annuo salario numeri et monetae polonicalis florenos quadraginta. Facit pro quartali florenos 10. Idem habet pro diariis coquinae et cellarii in tres personas singulis septimanis a dispensatore regio polonicales florenos 2.

Antonius Gąttis.

Petrus Foritana.

Veneti, suscepti inter aurarios Maiestatis Regiae Vilnae die 1 Decembris 1559 [2].

[*k. 977 v.*] Bartolomeus Italus. Huic etiam Vilnae die 15 Novembris anno 1544 Maiestas Regia deputavit annui salarii per grossos 30 florenos viginti. Debet tamen esse circa Vincentium Italum aurificem et laborare, quid ei mandetur. Ibique expensas habere debet. Faciet pro quolibet quartali florenos 5. Idem ratione diariorum coquinae et cellarii singulis septimanis habet a dispensatore Maiestatis Regiae per grossos 30 florenum 1. *Dimissus.*

[*k. 978*] **Aurarii salariati.**

Ioannes Gunt Almanus [3]. Qui ex auro et argento iuxta mandatum Maiestatis Regiae laborare et a manufactura iuxta praescriptum cum Maiestate Regia factum capere debet. Et habuit pro salario annuo et nunc habet ex thesauro Maiestatis Suae numeri et monetae polonicalis florenos quinquaginta. Facit singulis quartualibus florenos 12 gros. 15.

Habet praeterea in anno panni lundinensis ulnas 6.

Et pro diariis coquinae et cellarii a dispensatore regio singulis septimanis in duas personas dantur polonicales grossi 40. In eadem provisione per Maiestatem Regiam anno 1551 iterum constitutus die 26 Decembris absque diariis. Cui nihil solutum est a 13 Maii 1548. *Mortuus.*

---

[1]) Zapewne Palumba, a w każdym razie ten sam Wincenty, o którym mowa wyżej, patrz str. 14 i nota 2 tamże.

[2]) To odnosi się do dwóch wyżej wymienionych.

[3]) Zwano go też Hannus Gunthe — patrz: »Źródła do hist. szt. i cywil. w Polsce«, tom I. Por. wyżej str. 14, nota 3.

[*k. 978 v.*] Petrus aurarius. Susceptus in servitium Maiestatium Regiae Cracoviae die 2 Aprilis 1551. Cui Maiestas Regia salarium et omnem provisionem dedit ut Vincentio aurario Italo.

Ioanni Sthorr[1]) aurario, etsi ante aliam provisionem habuerat a Maiestate Regia, nempe cum Gotharto socio suo annuatim florenos 200 simul (sic); sed quia his annis uxorem duxit, itaque conveniri non poterant et sunt divisi. Maiestas Regia itaque huic Ioanni Sthorr omnem provisionem dedit, qualem ante Ioannes Gunt habuit incipiendo a die 14 Septembris 1555 Vilnae.

Item Gothardo etiam Maiestas Regia dedit similem provisionem ut Ioannes Gunt habuit, incipiendo a die 23 Novembris 1555 Vilnae. *Mortuus.*

[*k. 979*] Nicolaus Venecianus lignifaber. Susceptus Varschoviae, Maiestate Regia pro conventione Piotrcoviensi Vilna (sic) eunte 15 Aprilis 1555, propter extractionem lapidum ex aquis. Cui salarium Maiestas Regia constituit pro anno 1 florenos 30. Facit pro quartali 1 florenos 7/15.

Vestitum omnem quemadmodum Marina Italus[2]) habet.

Pro diariis coquinae et cellarii septimanatim polonicalem florenum 1. Et pro itinere, si alicubi Maiestas Regia ei proficisci iusserit, ipsi et rebus eius vectorem

Eidem die 1 Aprilis 1560 Maiestas Regia melioravit et ad prius salarium addidit annis singulis per grossos 30 florenos 30. Datur ad thesaurum lithuanicum cum omni hac sua provisione.

Occisus in bello.

Iozeph Proschewski gladiator. Susceptus Petricoviae die 10 Iunii 1565. Habebit singulis annis florenos 50, vectorem cum equis 2 et liberum hospitium. — Die 8 Iulii 1568 Grodnae Maiestas Regia illi addidit ad prius salarium annis singulis florenos 30. Et habebit quolibet anno florenos 80. Facit pro quartali 1 florenos 20.

[*k. 982 i n.*] **Sagittarii salariati.**

Roczna ich płaca wynosi albo 8, albo 12 zł. Nadto wszyscy pobierają »panni lundinensis ulnas 6« i strawnego tygodniowo 20 gr. i owies, albo 1 zł. bez owsa; owsa jedni »1 coretum« dziennie, drudzy »$^1/_2$ coretum«. Prócz tego niektórzy dostają rocznie: »barchani ulmeri ulnas 5« i »pelles aluteas pro caligis 3«.

Nazwisk wymieniono 9.

---

[1]) Zapewne tego samego zwano też Stoer — patrz „Źródła do hist. sztuki i cyw. w Polsce« t. I.

[2]) Był on w latach 1548 i 1549 wysyłany po dzianety — patrz tamże.

[*k. 994*] Venatores salariati.

Roczna płaca ich wynosi od 4 do 30 zł., tygodniowe strawne od 15 gr. do 1 zł. Prócz tego dostają różne materyały na ubranie i dziennie owsa »1 coretum«. O niektórych napisano »vestitum habebit ut caeteri venatores«. Sebastyan Sayer Almanus, należący do najwyżej płatnych, pobierał rocznie 30 zł. i »pro pellicea vulpina fl. 5«, a nadto w naturze »panni lundinensis uln. 6, panni czwikowiensis uln. 9, barchani ulmeri uln. 5, futterbarchani uln. 5, panni futtertuch uln. 1¼«. Strawnego tygodniowo 1 zł. i dziennie owsa »coretum 1«.

Nązwisk wymieniono 11, między niemi: »Ioannes Birchner de Brzeg cum canibus ad fera maiora (sic), Martinus curator ursorum, 3 venatores Mosqwa: Zachar, Iwan, Lyewko«, dwóch ptaszników (aucupes); »Waschil venator e domo serviebat«.

[*k. 1004—1016*] Fabri salariati.

Płaca ich roczna wynosi od 2 zł. do 60 zł. Nadto w naturze dodawano im zwykle »barchani ulmeri uln. 5, futterbarchani uln. 5, panni futtertuch uln. 1¼« i »panni lundinensis« albo łokci 7, albo łokci 6. Jeden z najwyżej płatnych pobierał płacy rocznej 60 zł., wynagrodzenia za sukno i futro rocznie 25 zł. i tygodniowo strawnego 2 zł. — Wymienionych jest 31; są tam ludzie różnych specyalnych przeznaczeń i różnych obok polskiej narodowości, dużo stosunkowo Włochów; więc między innymi: faber obożny, dwóch innych fabri obozowi, fabri curruum, Hanus Ferendrem medicus et faber equorum, Ungarus faber, Angelus Protontinus faber Italus, Dziano Puliero Italus, Dominicus faber Italus, faber Czech.

[*k. 1017—1023*] Rotifices et plaustrarii.

Brali początkowo rocznie od 8 do 10 zł. i nadto niektórzy dostawali sukna aż do łokci 9. W r. 1567 król podwyższył wszystkim płacę roczną, tak że u najwyżej płatnych wynosiła 20 zł. Wymienionych jest 25.

[*k. 1026—1128*] Servitores aulicorum, stipatorum et cubiculariorum.

Biorą normalnie płacy rocznej 4 zł., nadto »panni gerlicensis (sic) uln. 12« i strawnego tygodniowo 12 gr. Prócz tego dostają »pelliceam agnellinam«, albo na ten kożuch 22½ gr.

O jednym napisano, że płaca jego kwartalna wynosi 3 gr. (!) Między wymienionymi jest »servitor Koniorowszki pumilionis S. M. R.«, a więc sługa Koniorowskiego, karła królewskiego.

[*k. 1030—1040 v.*] **Hagazones salariati.**

Quilibet eorum in pecuniis in anno habet fl. 6. Praeterea panni czwikowiensis uln. 9, barchani ulmeri uln. 5, futterbarchani uln. 5, panni futtertuch uln. $1^1/_4$. Eisdem pellicea agnellina non ex debito sed de gratia M. R. dantur (sic) eisdem (sic) pro hieme ex arbitrio M. S., videlicet loco pelliceis (sic) per polonicales gr. $22^1/_2$. Eisdem dantur diaria ex coquina et cellario M. R. solita, verum quod aliquot M. R. illis de gratia sua loco cervisiae singulis diebus per gr. 1, in Lithuania lituanicum, in Polonia vero polonicum, dandum mandare solet. — Die 6 Mai 1564 Knischini M. R. illis stipendium annuum melioravit in hunc modum: pro pelliceo fl. 1, dati fl. 5, melioratus fl. 1; habebit quilibet eorum singulis annis per gr. 30 computatos fl. 8 [1]).

Wymienionych jest kilkaset osób tej kategoryi, między niemi kilkunastu o nazwiskach szlacheckich, jak Nieczieczki, Trawiński, Januszowski, Droiewski, Grochowski, Kurowski, Gumowski, Prethficz — reszta o nazwiskach chłopskich, czasem podano samo imię tylko.

[*k. 1046— 1055*] **Aurige stangreti.**

Habuit quilibet eorum ex thezauro Serenissimi Regis antiqui pro annuo salario id, quod nunc ex thezauro Serenissimi Regis iunioris habet. Primum stangretowi, qui currum regium pensilem ducit, pro salario annuo constitutum est vna cum pelliceo flor. 5. Facit pro quartuali flor. 1 gr. $7^1/_2$. Eidem panni wratislauiensis in anno stamen $^1/_2$. Caeteris vero stangretum (sic) reliquorum curruum soluuntur in anno per florenos 4 gr. 6 polonicales, facit pro quartuali flor. 1 gr. $1^1/_2$, similiter cuilibet eorum panni wratislauiensis per medium stamen. Quibus, quum laboribus extraordinarys onerantur, Maiestas Sua de gracia pellicea agnelina pro hyeme dare solet vel loco pelliceis (sic) per polonicales grossos $22^1/_2$. Eisdem dantur diaria ex coquina et cellario Maiestatis Regie solita, verum quod aliquum [2]) M.

[1]) Zapiska niejasna i ze sobą samą niezgodna. Zdaje się, że powinno być: »dati fl. 6«, tak jak to zresztą wyżej napisano w zdaniu początkowem. Do tego przybyła poprawa 1 zł. i na futro 1 zł, czyli razem 8 zł.

[2]) Zapewne zam. aliquando, aliquoties,

R. illis de gracia sua loco ceruisie singulis diebus per grossum 1, in Lithuania lithuanicalem, in Polonia vero polonicalem, dandum mandare solet. — Die 6 May anni 1564 Knischini Maiestas Regia illis salarium annuum meliorauit in hunc modum: koliebczani stangreth habet pro pelliceo fl. 1, dati fl. 5, melioratus fl. 1. Habebit quilibet eorum singulis annis per grossos 30 flor. 7. Stangret drugi habet pro pelliceo fl. 1, dati fl. 4/6, melioratus fl. —/24. Habebit quilibet eorum singulis annis per grossos 30 florenos 6.

Następuje spis kilkuset nazwisk, z których około połowy przekreślono.

[k. 1060—1068 v.] **Aurige foritarze.**

Habuit quilibet eorum ex thezauro Serenissimi Regis antiqui pro annuo salario id, quod nunc ex thezauro Serenissimi Regis iunioris habet. Primum foritarzowi, qui currum regium pensilem duci pro salario annuo constitutum est una cum pelliceo flor. 4 gr. 6, facit pro quartuali fl. 1 gr. $1\frac{1}{2}$. Eidem panni wratislauiensis in anno stamen medium. Caeteris vero foritarzom reliquorum curruum soluuntur in anno per florenos 3 grossos 12; facit pro quartuali grossos 25 det narios 4. Similiter cuilibet eorum panni wratislauiensis per medium stamen. Quibus cum laboribus extraordinarys oneratis M. Sua de gracia pellicea agnellina pro hyeme dare solet vel loco pelliceis (sic) per polonicales grossos $22\frac{1}{2}$. Eisdem dantur diaria ex coquina et cellario M. R. solita, verum quod aliquum [1]) M. R. illis de gracia sua loco ceruisie singulis diebus per grossum unum, in Lithuania lithuanicalem, in Polonia vero polonicalem, dandum mandare solet. — Die 6 May anni 1564 Knischini M. R. illis meliorauit videlicet: koliebczani foritarz habet pro pelliceo fl. 1, dati fl. 4/6, melioratus fl. —/24; habebunt in annum per grossos 30 quilibet eorum fl. 6. Foritarz drugi habet pro peliceo fl. 1, dati fl. 3/12, melioratus fl. —/18; habebunt singulis annis quilibet eorum per grossos 30 florenos 5.

Następuje spis kilkuset nazwisk, z których około połowy przekreślono.

[*k. 1080*] **Index familie ex domibus ad gratiam servientis.**

Na odwrocie i dalszych kartach do końca księgi następuje spis tej służby, podzielony na kategorye. Na wstępie każdej kategoryi

---

[1]) Patrz wyżej, str. 160, nota 2.

wypisano warunki płacy, potem wymieniono nazwiska, względnie imiona ludzi kategoryę składających. W niektórych spisach część nazwisk przekreślono. Kategorye są następujące.

[*k. 1080 v.*] **Ianitores ex domibus servientes.**

Qui habent bona terrestria, ex quibus hoc servicium prestare tenentur, nullum habent salarium, tantum modo pro discessu e loco remoto, qui sit in vno, duobus aliquum [1]) et tribus annis, dantur (sic) eis ex thezauro Maiestatis Sue per florenos 2 de gracia Maiestatis Sue et aliquum [1]) plus. Preterea datur illis singulis annis cuilibet eorum pannus czwikouiensis per vlnas 9. Diaria coquinae et cellary consveta dantur eisdem, vel si velint, quod in eorum est arbitrio, loco diariorum a dispensatore regio soluentur eis singulis septimanis per polonicales grossos 15. Dantur etiam cuilibet eorum pro qualibet hyeme pellicea agnellina vel loco pelliceis (sic) per polonicales grossos $22^1/_2$.

Następuje spis nazwisk kilkunastu.

[*k. 1082 v.*] **Pistores ex domibus servientes.**

Piotr racione diariorum gr. 20	apud Maiestatem
Horosko racione diariorum gr. 15	Reginalem.

Suscepti [2]) ex seruitio Maiestatis R. senioris in seruicium M. Sue die 24 Iunii anno Domini 1548. Qui habebunt prouisionem sicut cocci ex domibus, nisi diarys mutatis. Panni czwikowiensis unusquique per ulnas 9. *Expediti a Curia post mortem Maiestatis Reginalis Barbarae, Vilnae die 15 Iulii anno 1551.*

Ianitor coquinae.

Susceptus Wilnae die 4 February 1566, habebit singulis septimanis a dispensatore grossos 15.

[*k. 1083*] **Cocci et drazny** (sic) **ex domibus seruientes.**

Qui similiter sicut ianitores seruicia ex bonis suis terrestribus ad Curiam Maiestatis Sue facere tenentur, et prouisionem de gracia duntaxat M. Regie habent sicut ianitores, exceptis panno et diarys,

---

[1]) Patrz wyżej str. 160, nota 2.

[2]) W tej kategoryi wymieniono jedynie dwóch powyższych.

que aliquantulum mutantur et non pecunys, sed victualibus ex coquina et cellario prebentur eis; quere folio 669 [1]). Quibus dantur panni gurlicensis (sic) per ulnas 9 [2]).

[*k. 1083 v.*] Drazni ex domibus. Qui vt cocci ex domibus prouisionem habent, tantum modo in panno mutatur, quia panni wratislauiensis habent per medium stamen.

Pierwszych (cocci) wymieniono kilkunastu, drugich (drazni) trzech.

[*k. 1084*] **Seruitores circa vestimenta M. R.**

Qui similiter vt ostiary seruicia ex bonis suis terrestribus ad Curiam Maiestatis Sue facere tenentur et prouisionem de gracia duntaxat M. R. habent sicut ostiary exceptis diarys, que aliquantulum mutantur et non pecunys sed victualibus ex coquina et cellario prebentur eis; invenies fol. 669 [1]). In hoc tum variatur eorum prouisio a ianitoribus, quia eis duobus mensibus dantur ex thezauro Maiestatis Sue pro sotularibus (sic) per grossos 4 et tercio mense pro ocreis per grossos 8 sese sequentibus continue per totum annum, in Lithuania lithuanicales, in Polonia vero polonicales. [*k. 1084 v.*]. Diaria. Iidem habent ratione diariorum singulis septimanis quilibet in personam unam a dispensatore Maiestatis Regie grossos 15.

Wymieniono nazwisk 7.

[*k. 1085*] **Balneatores.**

Qui similiter ut ostiary seruicia ex bonis suis terrestribus ad Curiam Maiestatis Sue facere tenentur et prouisionem duntaxat M. R. habent sicut ostiary, exceptis diarys, que aliquantulum mutantur et non pecunys sed victualibus ex coquina et cellario prebentur eis; invenies fol. 669 [1]). Diaria. Iidem habent ratione diariorum coquinae et cellary singulis septimanis a dispensatore regio gr. 30.

Wymieniono nazwiska 3.

[*k. 1086*] **Seruitores argenti apud Tho[mam] Italum**[3]).

Qui similiter ut ostiary seruicia ex bonis suis terrestribus ad Curiam Maiestatis Sue facere tenentur et prouisionem duntaxat M. R.

---

[1]) Ta cyfra odnosi się zapewne do owego innego liczbowania, o którem mowa na str. 25. Odpowiada ona, jak sądzę, k. 1080 v. rękopisu; patrz str. 162.

[2]) Ta zapiska o warunkach płacy odnosi się do »Cocci« — jak świadczy dalszy ustęp o »Drazni«.

[3]) Może to Thomas Italus subpincerna; patrz wyżej, str. 94.

habent sicut ostiary, exceptis diarys, que aliquantulum mutantur et non pecunys sed victualibus ex coquina et cellario prebentur eis; invenies folio 669 [1]). Diaria. Habent ex coquina et cellario M. R. victualia singulis diebus secundum regestrum diariorum quamlibet in personam 1 et loco diariorum habent singulis septimanis a dispensasatore M. R. quilibet in personam 1 gr. 15. Item Maiestas Regia ex gracia sua 26 Iuny 1563 Vilne illis meliorauit singulis septimanis gr. 5 et iam habent qualibet septimana gr. 20.

Wymieniono nazwisk kilkanaście, z których część przekreślono.

[*k. 1087*] **Seruitores in cellario ceruisiae.**

Qui similiter ut ostiary seruicia ex bonis suis terrestribus ad Curiam Maiestatis Sue facere tenentur et prouisionem duntaxat M. R. habent sicut ostiary, exceptis diarys que aliquantulum mutantur et non pecunys sed victualibus ex coquina et cellario prebentur eis; invenies fol. 669 [1]). Diaria. Iidem habent singulis diebus diaria coquinae et cellary Maiestatis Regie secundum regestrum diariorum quilibet in personam 1.

Wymieniono nazwisk 5, z tego 3 przekreślono.

[*k. 1088*] **Seruitor [2]) aulicorum.**

Qui similiter vt ostiary seruicia ex bonis suis terrestribus ad Curiam Maiestatis Sue facere tenentur et prouisionem duntaxat M. R. habent sicut ostiary, exceptis diarys, que aliquantulum mutantur et non pecunys sed victualibus ex coquina et cellario prebentur eis; invenies fol. 669 [1]).

Wymieniono nazwisk 5, z tego 3 przekreślono.

[*k. 1088 v.*] **Seruitor [3]) cubiculariorum.**

Warunki płacy podobne jak wyżej w kategoryi poprzedniej.

Wymieniono nazwiska 2, z tego 1 przekreślono.

---

[1]) Patrz wyżej str. 163, nota 1.

[2]) Liczba pojedyńcza »servitor« wskazuje, że początkowo był tylko jeden; zmiany co do osoby jego zaznaczono przekreślając nazwisko odprawianego, a dopisując w dalszym ciągu nazwisko nowo przyjętego. Przy końcu panowania Zygmunta Augusta było ich zapewne dwóch, dlatego z 5 nazwisk tylko 3 są przekreślone.

[3]) Był tylko jeden, o czem świadczy też przekreślenie z dwóch zapisanych nazwisk jednego.

[*k. 1089*] **Venatores.**

Qui similiter sicut ianitores ex bonis suis terrestribus seruicia ad Curiam Maiestatis Sue facere tenentur et prouisionem duntaxat de gracia Maiestatis Sue habent, videlicet pro quolibet discessu e loco remoto, qui sit in vno vel aliquot annis, dantur cuilibet per florenos 2 polonicales.

Preterea panni czwykowiensis per ulnas 9.

Diaria. Iidem loco diariorum coquinae et cellary habent singulis septimanis a dispensatore regio quilibet in suam personam per grossos 15.

Wymieniono nazwisk 18; z tego połowę przekreślono.

[*k. 1092*] **Rotifices et plaustrary ex domibus.**

Qui similiter ut ostiary seruicia ex bonis suis terrestribus ad Curiam Maiestatis Sue facere tenentur et prouisionem duntaxat M. Sue habent sicut ostiary exceptis diarys, que aliquantulum mutantur et non pecunys sed victualibus ex coquina et cellario prebenturi eis; invenies fol. 669 [1]). Verum ceruisia illis pecunia vt familiae stabuli datur.

Wymieniono nazwisk 6, z tego 4 przekreślono.

Przy dwóch nazwiskach zapisano: Hys dantur etiam utriusque barchani per ulnas 5 et panni futtertuchu per uln. $1^1/_4$.

[*k. 1093*] **Agasones ex domibus.**

Quibus e bonis terrestribus ad gratiam Maiestatis Regie servientibus dantur pro remoto discessu, qui sit in vno duobus et pluribus annis, M. R. per florenos 2 polonicales. Preterea in anno pann czwikouiensis per ulnas 9, barchani ulmeru per ulnas quinque, futerbarchani per ulnas 5, panni futertuchu per uln. $1^1/_4$. Dantur eisdem etiam pellicea agnellina, vel loco eorum per polonicales grossos $22^1/_2$. Insuper diaria coquinae et cellary consueta eisdem dantur ac pro ceruisia aliquantum; antehac presertim in loco dabantur (sic) eis per medium grossum Lithuanie lithuanicalem, Polonie vero polonicalem, nunc vero Maiestas Regia illis ad beneplacitum suum per gr. 1 singulis diebus cuilibet dare constituit.

Wymieniono nazwisk 38, z tego połowę przekreślono.

---

[1]) Patrz wyżej str. 163, nota 1.

[*k. 1097*] **Ursones ex domibus.**

Quibus e bonis terrestribus ad gratiam Maiestatis Regie servientibus dantur pro remoto discessu, qui sit in vno, duobus et pluribus annis, M. R. per florenos duos polonicales. Preterea in anno panni wratislaviensis per ulnas 12. Insuper dantur eisdem de gratia Maiestatis Regie in duobus annis, aliquando in vno, pellicea agnelina. Preterea pro diarys dantur eisdem per D. dispensatorem Regie Maiestatis singulis septimanis cuilibet polonicales gr. 10.

Wymieniono nazwisk 6.

Wykaz osób, miejscowości i rzeczy.

(Wyraz »regius« przy zawodach opuszcza się).

C.

D.

E.

F.

G.

H.

I. J.

N.

Z.